
Dokument nr. 15:2

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 170 - 340

28. oktober - 26. november 2008

Dokument nr. 15:2

(2008–2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 170 - 340

28. oktober – 26. november 2008

Innhold

Spørsmål	Side
170. Fra stortingsrepresentant Karin Yrvin, vedr. grønne lunger i Oslo, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	11
171. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. ny politihøyskole i Oslo, besvart av justisministeren	12
172. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. bygging av Mossevei i tunnel, besvart av samferdselsministeren	12
173. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. kronekursen, besvart av finansministeren.....	13
174. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. innskuddsgarantier til norske bankkunder, besvart av finansministeren	14
175. Fra stortingsrepresentant Morten Høglund, vedr. norsk utlånspraksis, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	15
176. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. fordeling av basisbevilgningen mellom de regionale Helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	16
177. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. energieffektivisering, besvart av olje- og energiministeren.....	16
178. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. TFO-ordningen, besvart av olje- og energiministeren	17
179. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Secora, besvart av fiskeri- og kystministeren	18
180. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. gjennomgang og revisjon av dagens åndsverklov, besvart av kultur- og kirkeministeren	19
181. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. bankenes marginale og gjennomsnittlige innlånskostnader, besvart av finansministeren...	19
182. Fra stortingsrepresentant Heikki Holmås, vedr. de nye utlendingslovsforskriftene, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	21
183. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. produsentansvarsdirektivet, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	22
184. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. hijab i politiet, besvart av justisministeren.....	23
185. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. kriminelle i trafikken, besvart av justisministeren	23
186. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. forurensingsproblemene ved Hjerkins gruver, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	24
187. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. rusmisbrukarar, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	25

	Side
188. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. ID-løse asylsøkere, besvart av justisministeren.....	28
189. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. avklaring av trasévalg for E6 langs Mjøsa, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	29
190. Fra stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli, vedr. trasévalg for E6 langs Mjøsa, besvart av miljø- og utviklingsministeren	30
191. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. situasjonen i Eksportfinans og Kommunekreditt, besvart av nærings- og handelsministeren	30
192. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. uføretrygd, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	31
193. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. FN-konferansen om Financing for Development, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	33
194. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. gassrør til Grenland, besvart av olje- og energiministeren	33
195. Fra stortingsrepresentant Dag Ole Teigen, vedr. krisesituasjon i Kongo, besvart av utenriksministeren.....	34
196. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. korte ned ventetid på operasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	36
197. Fra stortingsrepresentant Lise Christoffersen, vedr. samarbeidet mellom NSB, Jernbaneverket og ROM Eiendom, besvart av samferdselsministeren.....	37
198. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. MTB-en for matfisk i Sør-Norge, besvart av fiskeri- og kystministeren	39
199. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. kraftsituasjonen i Norge, besvart av olje- og energiministeren	39
200. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. Fjordlaks, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	40
201. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. bemanningen på vakt ved Telemark politikammer, besvart av justisministeren.....	41
202. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. vannscootere, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	42
203. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. udekket shortsalg i Norge, besvart av finansministeren	42
204. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	43
205. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. avkortet uføretrygd, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	44
206. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. undersøkelser av elevenes seksuelle legning, religiøse oppfatning og etniske bakgrunn, besvart av kunnskapsministeren	45
207. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. gjennomføring av anbudsprosessen om ambulansetransport i Helse Midt-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	47
208. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. Telenors investeringer i Unitech Wireless i India, besvart av nærings- og handelsministeren	48

	Side
209. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. behandlingstilbudet for barn med multiple exostoser, besvart av helse- og omsorgsministeren	48
210. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkesleng, besvart av helse- og omsorgsministeren	49
211. Fra stortingsrepresentant Gunnar Kvassheim, vedr. offshore vindkraft, besvart av olje- og energiministeren	51
212. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. rusomsorg, besvart av helse- og omsorgsministeren	52
213. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. pasienter som er rammet av multiple exostoser, besvart av helse- og omsorgsministeren	53
214. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. kontrollrutiner i forhold til tildeling av tilskudd til studieorganisasjoner, besvart av kunnskapsministeren	54
215. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. AOFs daghøyskole i Sarpsborg, Halden og Fredrikstad, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	55
216. Fra stortingsrepresentant Henning Skumsvoll, vedr. den prekære situasjonen for politiet i Listerregionen, besvart av justisministeren .	56
217. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. en tilfredsstillende skolegang for barnevernsbarn, besvart av barne- og likestillingsministeren	57
218. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Introduksjonsloven, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	58
219. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. elektrifisering av alle nye oljeinstallasjoner til havs, besvart av olje- og energiministeren.....	58
220. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. Lofoten sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	59
221. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. forskrift om kompetansekrav til norske nettselskaper, besvart av olje- og energiministeren.....	60
222. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Hansen, vedr. servicesenter for arbeidsinnvandrere, besvart av finansministeren	61
223. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. traktorvei i Budal Fjellstyres område i Midtre-Gauldal kommune, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	62
224. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. bemanningssituasjonen til politiet i Kongsberg, besvart av justisministeren	63
225. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. krav på kontantstøtte, besvart av barne- og likestillingsministeren	64
226. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. FN's Rasismekonferanses angrep på ytringsfriheten og kriminalisering av religionskritikk, besvart av utenriksministeren.....	65
227. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. forfølgelsen av kristne i Algerie, besvart av utenriksministeren	66
228. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. konkurransesituasjonen i det digitale bakkenettet, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	67
229. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. bybanen i Bergen, besvart av samferdselsministeren	68

	Side
230. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. pappagrupper for de innsatte i fengsel, besvart av justisministeren.....	69
231. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. brua over Brandangersundet i Gulen kommune, besvart av samferdselsministeren.....	70
232. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. ras i Løsberga, besvart av samferdselsministeren	70
233. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. riksvei 2, besvart av samferdselsministeren	71
234. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. Oljefondet, besvart av finansministeren.....	72
235. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. iraners opphold på humanitært grunnlag, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	73
236. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. overformynderiet, besvart av justisministeren.....	74
237. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. belæringen overfor Stortinget fra statssekretær Rugtvedt, besvart av kunnskapsministeren.....	75
238. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. rovdyrpolitikken, besvart av miljø- og utviklingsministeren	75
239. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt-Bartholsen, vedr. overgrep på barnesanatorier, besvart av helse- og omsorgsministeren	76
240. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -deponering, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	77
241. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. økt satsing på kollektivtrafikk i Oslo og Akershus, besvart av samferdselsministeren.....	78
242. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. bomber, miner og granater, besvart av forsvarsministeren.....	79
243. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. nødnett, besvart av justisministeren	80
244. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. pensjonspriser i forhold til høy og lav mva.-sats for hotellvirksomhet, besvart av finansministeren	81
245. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. konvertitter, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	82
246. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. refusjon av utlegg til operasjon på privat klinikk, besvart av helse- og omsorgsministeren	83
247. Fra stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide, vedr. rammevilkår for skoler, besvart av kunnskapsministeren.....	84
248. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. skattefritak for diplomater, besvart av finansministeren	85
249. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. el-kraft til under markedspris for industrien, besvart av statsministeren	86
250. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. prosjekter på vei og jernbane som skal iverksettes på kort varsel, besvart av samferdselsministeren	87
251. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. Drammen kommune, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	87

	Side
252. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tilstanden i norsk pelsdyrnæring, besvart av landbruks- og matministeren.....	88
253. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. stål- og montasjearbeider på Hardangerbroen, besvart av samferdselsministeren.....	89
254. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. laboratorietjenester fra Sykehuset Vestfold, besvart av helse- og omsorgsministeren	89
255. Fra stortingsrepresentant Inge Lønning, vedr. direktivet om pasientrettigheter og grensekryssende helsetjenester i EU, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	90
256. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. endringer i forliksrådsforskrift, besvart av justisministeren	91
257. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. forvaltning av verneområdene, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	92
258. Fra stortingsrepresentant Ola T. Lånke, vedr. rekruttering til den frivillige redningstjenesten i Norge, besvart av justisministeren.....	93
259. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. bruk av fossilt brensel i produksjonen, besvart av finansministeren	95
260. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. norsk industrikraftregime, besvart av nærings- og handelsministeren	95
261. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. "Vossapakko", besvart av samferdselsministeren	96
262. Fra stortingsrepresentant Martin Engeset, vedr. eiendomsskatt, besvart av kommunal- og regionalministeren.....	97
263. Fra stortingsrepresentant Hanne M. Blåfjelldal, vedr. skolegudstjenester, besvart av kunnskapsministeren	98
264. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. høyere risikovekting i landets kommuner, besvart av finansministeren	99
265. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. det nye nødnettet, besvart av justisministeren	100
266. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. bioenergi i skognæringen, besvart av landbruks- og matministeren...	101
267. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. tap av rein i Trøndelag, besvart av miljø- og utviklingsministeren	102
268. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. øking av opptaket ved politihøgskolen, besvart av justisministeren	102
269. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. NKS Kløverhagen i Ringebu, besvart av helse- og omsorgsministeren	103
270. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Kongo, besvart av utenriksministeren	104
271. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. de nasjonale prøvene i engelsk, lesing og regning for 5. og 8. klasse, besvart av kunnskapsministeren.....	105
272. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. kvikksølvforurensning fra U864, besvart av fiskeri- og kystministeren.....	106
273. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. at dagens refusjonsordning ikke godtgjør for tverrfaglig samarbeid, oppfølging fra flere terapeuter, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	107
274. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. nakkeslengskader, besvart av helse- og omsorgsministeren	108

	Side
275. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. å få definert Joint Strike Missile (JSM) som standardutrustning på JSF, besvart av forsvarsministeren	109
276. Fra stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen, vedr. Agder naturmuseum, besvart av kultur- og kirkeministeren.....	110
277. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. nedleggelse av Olavsvern, besvart av forsvarsministeren	111
278. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. EU og EØS-avtalen, besvart av finansministeren	111
279. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. skattekutt, besvart av finansministeren.....	112
280. Fra stortingsrepresentant Bjørg Mikalsen, vedr. tilbudet til psykisk syke i Sunnfjord og Ytre Sogn, besvart av helse- og omsorgsministeren	113
281. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. skoler, besvart av kunnskapsministeren	113
282. Fra stortingsrepresentant Hanne M. Blåfjelldal, vedr. innsparingene ved Sykehus Innlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	114
283. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. fellingsstatistikk og tildeling av fellingstillatelser på bjørn, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	115
284. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. geotermisk varme, besvart av olje- og energiministeren	116
285. Fra stortingsrepresentant Bjørg Mikalsen, vedr. nærsykehuset i Florø, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	117
286. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. lærernes undervisningstid, besvart av kunnskapsministeren.....	118
287. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. statsbudsjettet, besvart av finansministeren.....	119
288. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Ahus, besvart av helse- og omsorgsministeren	121
289. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. Smednes Trivselsgård, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	122
290. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. markagrensa, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	123
291. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. overdoserelaterte dødsfall, besvart av helse- og omsorgsministeren	124
292. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. sammenslåing av tre sykehus til "Oslo Universitetssykehus", besvart av helse- og omsorgsministeren	124
293. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. piratvirksomhet utenfor Afrika, besvart av nærings- og handelsministeren	125
294. Fra stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal, vedr. Adam i fengsel, besvart av barne- og likestillingsministeren	126
295. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. avkorting ved etterlattepensjon, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	127
296. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bistand til Filippinene, besvart av miljø- og utviklingsministeren	128
297. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. bistand til Peru, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	128

	Side
298. Fra stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt, vedr. UAV-kapasitet i Afghanistan, besvart av forsvarsministeren	130
299. Fra stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt, vedr. ny helikopterflåte i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	130
300. Fra stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn, vedr. bistand til Chile, besvart av miljø- og utviklingsministeren.....	131
301. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. flytting av "skogkontoret" fra Mosjøen til Bodø, besvart av fornyings- og administrasjonsministeren.....	132
302. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. den økonomiske situasjonen for samdrifter, besvart av landbruks- og matministeren ..	133
303. Fra stortingsrepresentant Per-Kristian Foss, vedr. helikopterflyvere over 60 år, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	134
304. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. studenter med lese- og skrivevansker, besvart av kunnskapsministeren	135
305. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. persontrafikken på Rørosbanen, besvart av samferdselsministeren	136
306. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. en fastlege som er fjernet fra stillingen ved Øya legekontor i Sarpsborg, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	137
307. Fra stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland, vedr. lakse- og innlandsfiskeloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	138
308. Fra stortingsrepresentant Jan Sahl, vedr. Golfkrig-syndromet, besvart av forsvarsministeren	139
309. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. rapporten fra NAV om Kartlegging og vurdering av nytte og behov for servicehunder, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	140
310. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. krisepakken til bankene, besvart av finansministeren	140
311. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. nettovirkningen på statens inntekter og utgifter av at en person går over fra lønnet arbeid til arbeidsledighet, besvart av finansministeren.....	141
312. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. Søve gruver, besvart av nærings- og handelsministeren	142
313. Fra stortingsrepresentant Kåre Fostervold, vedr. nye investeringer i den tradisjonelle prosessindustrien	143
314. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. gjengroing av jordbruksareal i Norge, besvart av landbruks- og matministeren.....	144
315. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. praktiseringen av norsk innvandringspolitikk overfor tredjeland, besvart av utenriksministeren.....	145
316. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. utlendingsloven, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	146
317. Fra stortingsrepresentant Harald T. Nesvik, vedr. juridiske rettigheter for eldre pleietrengende, besvart av helse- og omsorgsministeren	147
318. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. trafikksaker, besvart av justisministeren	147
319. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. CI-opererte barn, besvart av kunnskapsministeren	148

	Side
320. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. meningokokkvaksineforsøket fra 1988 til 1991, besvart av helse- og omsorgsministeren	150
321. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. bevilgningene til politiet, besvart av justisministeren.....	152
322. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos, vedr. dekning av utgifter til ryggoperasjon, besvart av helse- og omsorgsministeren ...	153
323. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. bilfritt sentrum i Kragerø, besvart av samferdselsministeren	154
324. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. eiendomsskatt for småkraftverk, besvart av finansministeren	155
325. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. nedleggelsen av Olavsvern, besvart av forsvarsministeren	156
326. Fra stortingsrepresentant Vera Lysklætt, vedr. høyere utdanning innen duodji/ duetjje for den samiske befolkningen, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	157
327. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. rederiskatteordningen, besvart av finansministeren.....	158
328. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal, vedr. naturmangfoldlov, besvart av miljø- og utviklingsministeren	159
329. Fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum, vedr. spaningsstillinger i Kripos, besvart av justisministeren	159
330. Fra stortingsrepresentant Borghild Tenden, vedr. arbeidet i Oslotunnelen fra Skøyen til Oslo, besvart av samferdselsministeren.	160
331. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. å redusere skatten på vanlige lønnsinntekter, besvart av finansministeren	161
332. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. tap i Oljefondet, besvart av finansministeren.....	162
333. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. nedleggelse av en skole, besvart av kunnskapsministeren	164
334. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. søknad om sykepengar, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren	165
335. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. fremkommeligheten på vinterveiene, besvart av samferdselsministeren	166
336. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. brukerens eiendom og NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsministeren.....	167
337. Fra stortingsrepresentant Olemic Thommessen, vedr. Ekomloven, besvart av samferdselsministeren	168
338. Fra stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes, vedr. muslimske pirater i Det Indiske hav, besvart av utenriksministeren.....	168
339. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. gavesjekk til befolkningen, besvart av finansministeren	169
340. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. trafikkprognoser, besvart av samferdselsministeren	171

Dokument nr. 15:2

(2008-2009)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 170

Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Karin Yrvin

Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Ifølge utkast til kommuneplan for Oslo 2008-2025 er det beregnet at grøntareal pr. person vil bli kraftig redusert. Dette er områder som både har verdi for de som bor i byen, og som i mange tilfeller har nasjonal verdi, som Bygdøy, Ekebergskrenten og Østensjøvannområdet.

Hva vil statsråden gjøre for å kartlegge og verne grønne lunger av nasjonal verdi i Oslo?»

Svar:

Departementet ga i juni 2008 økonomisk støtte til Geodatasenteret i Arendal for å utvikle en tjeneste for å overvåke urban grønnstruktur. Målet er å utvikle en slik tjeneste basert på satellittdata, kombinert med andre tilgjengelige data. Prosjektet skal rette seg mot å videreutvikle kart og statistikk over urban grønnstruktur. I samarbeid med Universitetet for Miljø og Biovitenskap, Oslo og Omland Friluftsråd og Norsk Regnesentral har Geodatasenteret satt i gang et forprosjekt for et avgrenset område i Oslo kommune for å kartlegge urbane grønnstrukturområder og videreutvikle kartleggingsmetodikken. Dette arbeidet vil gi departementet, regionale og lokale myndigheter bedre mulighet til å ivareta hensyn til grønne verdier i byutviklingen.

I den nye Plan- og bygningsloven som etter pla-

nen trer i kraft 1. juli 2009, er det innført et nytt planformål "Grønnstruktur" til både kommuneplanens arealdel (§11-7 nr 3) og til reguleringsplan (§12-5 nr 3) og et nytt begrep "Hensynssone" for både kommuneplan og reguleringsplan, hhv §11-8 c og §12-6. Dette vil gi kommunene bedre planverktøy når grønnstrukturene skal sikres.

Jeg vil understreke at det er kommunene som er planmyndighet innenfor sine områder. Dersom grønne lunger av nasjonal verdi trues, f. eks. gjennom planer for utbygging, er det fylkesmannens oppgave å gripe inn, blant annet med innsigelse til planer. Om slike konflikter ikke løses mellom kommunen som planmyndighet og fylkesmannen, kommer saken til departementet for avgjørelse.

Jeg vil også trekke fram to arbeider som begge bidrar til å sikre grønnstruktur og grønne verdier i Oslo spesielt. Miljøverndepartementet arbeider med en egen lov for vern av Oslomarka. Videre koordinerer vi statens samarbeid med Oslo kommune om bedre miljø og levekår i Groruddalen, der vi på statlig side har ansvaret for program 2; Alna, grønnstruktur, idrett og kulturmiljø. Målene her er blant annet å sikre og skape sammenheng i grønnstrukturen og å åpne Alnaelva og sidebekker. Vi bidrar med betydelige midler til dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 171**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 3. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Regjeringen er opptatt av å øke opptaket av politistudenter som igjen skal sikre mer politi i årene som kommer, noe som blant annet er beskrevet i budsjettet for 2009. Politiets fellesforbund etterlyser nå en konkret plan for en ny politihøyskole for å møte nye krav til utdanningen. I Oslo er det blant annet pekt på området rundt Grorud stasjon som et mulig område for en ny politihøyskole.

Hvilken fremdrift ser statsråden for seg i en slik sak, både med hensyn til om det skal bygges og hvor?»

Svar:

For å være i stand til å utdanne det rekordstore opptaket på 552 studenter som er foreslått i 2009, vil kapasiteten ved eksisterende avdelinger i Oslo og Bodø utvides. I tillegg vil kurs- og øvingssenteret på Kongsvinger tas i bruk i grunnutdanningen.

Det er satt i gang et arbeid for å vurdere fremtidige lokaler for Politihøgskolen. På oppdrag fra Politihøgskolen har Statsbygg utarbeidet en rapport som grunnlag for en KS1 analyse. I statlige investeringsprosjekter som har en antatt kostnad over 500 mill. kr skal det foretas en ekstern kvalitetssikring. KS1 gjelder kvalitetssikring av beslutningsunderlaget for å starte opp et forprosjekt. Analysen som er utarbeidet

av Politihøgskolen beskriver behov i et rom- og funksjonsprogram for en ny høyskole. I alt 5 løsningsalternativer er beskrevet og vurdert: dagens løsning, ny avdeling, ny høyskole og utvidelse/nybygg på Majorstuen.

Det har ikke vært mulig å fatte beslutning om framdrift eller alternativ ennå.

Jeg er opptatt av at statlig virksomhet etablerer seg i Groruddalen, og en plassering av Politihøgskolen i dette området kan være aktuelt. Det er imidlertid viktig å huske at Politihøgskolen rekrutterer studenter fra hele landet. Befolkningens representasjon og mangfoldsbilde er en betydelig vektlagt faktor i sammensetningen av studentmassen som i størst mulig grad skal kunne gjenspeile det norske samfunnet.

I grunnlaget for lokalisering av ny Politihøgskole legger høgskolen vekt på nærhet til politiets og justissektorens sentrale organer. Dette anses viktig på grunn av samarbeid om utviklingsoppgaver og tilgang til lærekrefter som inviteres fra disse organene.

Tilsvarende er også nærheten til andre student- og fagmiljø av betydning. En sentral plassering i Oslo med god tilgang til offentlig kommunikasjon av hensyn til studenter, ansatte og besøkende, vil også være tungtveiende grunner i vurderingen av hvor en eventuell ny etablering skal finne sted.

SPØRSMÅL NR. 172**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 3. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Gjennom flere uttalelser fra regjeringshold synes det som om det er en mer positiv holdning til et samarbeid mellom private aktører og det offentlige for å forsere veiprojekter. I Oslo har man lenge pekt på byggingen av Mossevei i tunnel som et prosjekt der denne samarbeidsformen burde bli satset på. Det vil også gi muligheter for bedre miljø for innbyggerne i området og bedret fremkommelighet. Prosjektet er også prioritert av lokale myndigheter.

Hvordan ser statsråden på et slikt samarbeid nå?»

Svar:

Samarbeid mellom ulike private aktører og det offentlige i vegsektoren er ikke noe nytt og skjer på flere ulike måter. Ulike aktører har gjennom lang tid gitt tilskudd til vegprosjekter eller forskuttert offentlige midler for på denne måten å få realisert etterlengtede prosjekter raskere enn hva som ville være mulig med fullfinansiering over offentlige budsjetter. Et aktuelt eksempel på dette er Alta Kraftlag A/L som nå skal forskuttere deler av arbeidet med å utbedre E6 vest for Alta.

Et annet eksempel på slikt samarbeid mellom private aktører og det offentlige er de tre OPS-prosjektene i vegsektoren. Dette er en betydelig mer omfattende form for samarbeid som går langt utover de rent finansieringsmessige sidene av et prosjekt. Det er andre samarbeidsformer og ansvarsforhold mellom aktørene i disse prosjektene hvor de private i tillegg til ansvaret for prosjektering og bygging, også har ansvar for drift og vedlikehold av prosjektet i 25 år. Regjeringen vil komme tilbake til en evaluering av OPS-prosjektene i Nasjonal transportplan 2010-2019.

Det er viktig for meg og regjeringen at valg av ulike måter å finansiere og organisere prosjekter på ikke fører til at politiske prioriteringer settes tilside. Det må være disse politiske prioriteringene som lig-

ger til grunn for hvilke prosjekter som skal realiseres. Valg av finansieringsform og organisering av arbeidet bør så vurderes ut fra på hvilken måte disse prioriteringene mest effektivt og rasjonelt kan møtes.

Når det gjelder E 18 Mosseveitunnel som representanten Syversen nevner som konkret eksempel på et prosjekt der det burde bli satset på et samarbeid mellom private aktører og det offentlige, vil jeg vise til at prosjektet er prioritert i det lokale forslaget til Oslopakke 3. Som kjent vil regjeringen i sammenheng med Nasjonal transportplan 2010-2019 også legge fram for Stortinget en sak om Oslopakke 3. Etter min vurdering er det derfor ikke naturlig å vurdere et spørsmål om organiseringen av et slikt eventuelt prosjekt før det foreligger nærmere avklaringer knyttet til prioriteringene innenfor Oslopakke 3.

SPØRSMÅL NR. 173

Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Den norske kronen har sett en betydelig og historisk svekkelse blant annet mot euro og USD den siste tiden. I øyeblikket er kronekursen svært ustabil, og uforutsigbar. Dette kan skape problemer både for bedrifter og privatpersoner og kan medføre høyere inflasjon i tiden fremover.

Er finansministeren bekymret for denne utviklingen på valutamarkedet, og mener finansministeren at Norges Bank har virkemidler og muligheter til å normalisere denne situasjonen fremover?»

BEGRUNNELSE:

Norske virksomheter som importerer varer opplever svære prisøkninger på sine varer som følge av depriseringen av norske kroner. Denne prisøkningen vil ventelig ha en dramatisk effekt på konsumprisindeksen fremover. Høyere prisvekst har historisk hatt en negativ effekt på renten i Norge, hvor renten har vært økt i takt med prisstigningen.

I øyeblikket har økonomien, finansbransjen og folks privatøkonomi et behov for lav rente og stabile valutapriser i tiden fremover. Dersom vi får økt inflasjon i tiden fremover kan dette begrense Norges Bank sine muligheter til å senke styringsrenten til et mer fornuftig nivå. På bakgrunn av dette er det viktig at Norges Bank ikke foretar markedsoperasjoner som

direkte svekker den norske kronen men i stedet foretar grep som kan normalisere denne situasjonen.

Svar:

Forskriften for pengepolitikken ble fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon av 29. mars 2001. I henhold til forskriften skal pengepolitikken sikte mot stabilitet i den norske kronens nasjonale og internasjonale verdi. Norges Banks operative gjennomføring av pengepolitikken skal rettes inn mot lav og stabil inflasjon, definert som en årsvekst i konsumprisene som over tid er nær 2,5 pst. Av forskriften følger det at pengepolitikken skal bidra til å stabilisere utviklingen i produksjon og sysselsetting og til stabile forventninger om valutakursutviklingen.

I perioder med stor usikkerhet og store bevegelser i valutamarkedene er det gjerne slik at investorer foretrekker å plassere sine midler i store og likvide valutaer framfor små og mindre likvide valutamarkeder. Også under finansuroen den senere tiden har denne tendensen preget valutamarkedene. Investorer har dermed trukket sine plasseringer ut av bl.a. norske kroner for å plassere dem i for eksempel amerikanske dollar, euro eller japanske yen. Små valutaer til land som eksporterer olje og andre råvarer har i tillegg svekket seg mer enn andre valutaer den siste tiden, trolig bl.a. som følge av at prisene på en rekke

råvarer har falt. Foruten Norge, gjelder det bl.a. valutaene til New Zealand, Australia og til dels Canada.

Det er Norges Bank som er ansvarlig for utøvelsen av pengepolitikken. I Pengepolitisk rapport 3/08, som ble lagt fram 29. oktober, legger Norges Bank til grunn at en vesentlig del av kronesvekkelsen er midlertidig og har sammenheng med uroen i finansmarkedene. Norges Bank forventer at kronkursen etter hvert styrker seg når forholdene i finansmarkedene bedrer seg. Norges Bank anslår i Pengepolitisk rapport 3/08 at prisveksten gradvis vil avta fra 3¼ pst. i 2008 til 2½ pst. i 2011.

Norges Bank kjøper valuta til Statens pensjons-

fond – Utland gjennom året. De daglige valutakjøpene blir fastsatt for én måned om gangen på bakgrunn av anslått avsetning i fondet gjennom året. Valutakjøpene kunngjøres vanligvis siste virkedag måneden før. Norges Bank annonserte 22. oktober at de daglige valutakjøpene i oktober ble redusert fra 1 400 til 620 mill. kroner med virkning fra 23. oktober. Ifølge Norges Bank ble endringen foretatt ”på bakgrunn av at den månedlige avsetningen til Statens pensjonsfond – Utland er redusert fra oktober til november”. I november vil Norges Bank kjøpe valuta tilsvarende 300 mill. kroner daglig til Statens pensjonsfond – Utland.

SPØRSMÅL NR. 174

Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 10. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Bankenes sikringsfond finansieres gjennom årlige kontingenter av medlemsbankene. Kontingenten har de siste årene vært lav. I lys av den internasjonale finansuroen, så vil sikringsfondet bli nødt til å betale ut innskuddsgarantier til norske bankkunder. Dette innebærer at sikringsfondets kapital reduseres kraftig. Kontingenten fra medlemsbankene vil da bli høyere de kommende årene.

Hva vil finansministeren foreta seg for å forsikre seg om at økte kontingenter ikke rammer låntagerne gjennom økte rentemarginer?»

Svar:

Banksikringsordningen er i dag utformet slik at medlemmene hvert år skal betale en avgift til sikringsfondet med mindre fondets egenkapital etter siste års regnskap overstiger minstekravet. Dette minstekravet er summen av 1,5 prosent av samlede garanterte innskudd hos medlemmene og 0,5 prosent av summen av beregningsgrunnlagene for kapitaldekningskravene for medlemmene.

Utviklingen i fondets egenkapital beror både på den avkastningen man oppnår ved forvaltning av fondskapitalen og på eventuelle kostnader for fondet

knyttet til innfrielse av innskuddgarantier eller såkalte støttetiltak til medlemmer.

Medlemsavgiften til sikringsfondet beregnes (i de periodene slik avgift faktisk innkreves) etter en nokså komplisert regel som fremgår av banksikringslovens § 2-7. Garanterte innskudd utløser en avgiftsplikt tilsvarende 1 promille av innskuddene. Også omfanget av en banks utlån påvirker avgiftsbeløpet gjennom det såkalte beregningsgrunnlaget for kapitaldekningskravet. Medlemsbankene betaler avgift til sikringsfondet tilsvarende 0,5 promille av nevnte beregningsgrunnlag. Pantesikrede boliglån gir generelt beskjedne utslag i dette beregningsgrunnlaget. De vil derfor i praksis utløse en avgiftsplikt til fondet som er mye lavere enn nevnte 0,5 promille av utlåene.

I perioder der det innkreves avgifter fra medlemmene er det rimelig å anta at disse i stor grad overveltes på kundene. Det er vanskelig å si hvordan slik overveltning skjer og hvordan den fordeler seg mellom ulike kundegrupper og mellom innskuddskunder og lånekunder. Det er nødvendigvis ingen nær sammenheng mellom avgift til sikringsfondet og de aktuelle kunder. Generelt vil det være markedssituasjonen som avgjør graden av overveltning og hvor

SPØRSMÅL NR. 175**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Morten Høglund****Besvart 3. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Mange u-land har en stor utenlandsgjeld som er med på å hemme økonomisk utvikling og fattigdomsreduksjon. I mange tilfeller er denne gjelden også illegitim og pådratt landene av udemokratiske regimer. I så måte har Norge anerkjent at det ved belåning også påligger långiver et ansvar. De internasjonale retningslinjene på dette området er imidlertid svake.

Vil ministeren foreta en gjennomgang av norsk utlånspraksis og bidra til å etablere ansvarlige utlånsrutiner fra norsk side?»

BEGRUNNELSE:

En samlet utenrikskomité fremhever i Budsjettinnst. S. nr. 3 (2007-2008) det ansvar som påligger de stater som villig har belånt regimer som har hatt manglende legitimitet i befolkningen, og som således er medskyldige i at mange u-land har havnet i et gjeldsuføre.

Det ble avholdt et internasjonalt symposium om illegitim gjeld i Oslo den 20. til 23. oktober 2008. En av konklusjonene var at det påligger både långiver og låntaker et ansvar i forhold til det å sikre ansvarlige låneregimer. Det ble samtidig understreket at koordinering blant långivere i forhold til utlånspraksis er av stor betydning for å sikre forsvarlig utlånspraksis. EURODAD sitt Charter om Ansvarlig Långiving kan være et utgangspunkt for tiltak som har til hensikt å sikre en slik praksis.

Svar:

Regjeringen prioriterer arbeidet med gjeldsspørsmål høyt. Det er svært gledelig og inspirerende at dette arbeidet har bred oppslutning i Stortinget og at en samlet utenrikskomite utviser et sterkt engasjement for disse problemstillingene.

De multilaterale gjeldsletteinstrumentene HIPC (Highly Indebted Poor Countries) initiativet og MDRI (Multilateral Debt Relief Initiative) er grunnsteinene i norsk gjeldspolitik. Gjennom dypere gjeldsslette har flere av de fattigste og mest gjeldstyngede landene nå komme ned på et bærekraftig

gjeldsnivå. Etter gjeldslette er det viktig å hindre at land ikke havner i en ny gjeldskrise. Disiplinering av så vel långivere som låntakere må stå sentralt for å unngå at man taper det terrenget som er vunnet gjennom de seinere års gjeldsoperasjoner. Norge var en av fem initiativtakere til de retningslinjene for ansvarlig långiving som ble vedtatt av OECD tidligere i år. Implementeringen av disse blir viktig. En ny og stor utfordring i denne sammenheng, er Kinas – og til dels også India og andre asiatiske aktørers – inntreden som betydelige långivere til fattige land, spesielt i Afrika. Vi legger derfor stor vekt på å ha dialog med sentrale aktører utenfor OECD om gjeldsspørsmål.

I prosessen med å utforme sluttokument for Doha-konferansen om finansiering for utvikling, har Norge bidratt med konkrete innspill med sikte på at man der understreker viktigheten av åpenhet om lånebeløp, og at både långiver og låntaker har et ansvar. Videre er vi positive til opprettelsen av en internasjonal arbeidsgruppe på illegitim gjeld i regi av FN.

Norge har finansiert to studier og to konferanser om illegitim gjeld. Nå sist det internasjonale symposium om illegitim gjeld som nylig ble avholdt i Oslo, og som representanten Høglund viser til. Norge vil fortsette arbeidet med illegitim gjeld i FN, Verdensbanken og Parisklubben. Parallelt med arbeidet med å utvikle det internasjonale rammeverket for håndtering av spørsmålet om gjeldslegitimitet, er det viktig å fortsette arbeidet med gjeldslette. Gjennom gjeldslette og –sletting, sletter vi også illegitim gjeld.

Gjennom slettingen av gjelden fra skipseksportskampanjen, gikk Norge i bresjen internasjonalt. Dette er uttrykk for at vi har et kritisk blikk både på egen utlånspraksis og opparbeidet gjeldsportefølge, uavhengig av gjeldens legitimitet. Norge har få fordringer igjen på fattige u-land. Gjennom de lærdommene vi har trukket av tidligere långiving og arbeidet med retningslinjer for ansvarlig långiving, har vi bidratt til mer ansvarlige utlånsrutiner. Jeg er derfor ikke overbevist om at det er så mye mer å hente ved flere gjennomganger av egen utlånspraksis.

SPØRSMÅL NR. 176**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 31. oktober 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvordan ville basisbevilgningen i Helse Vest fordelt seg mellom Helse Bergen, Fonna, Førde og Stavanger hvis en hadde lagt til grunn Magnussen-utvalgets forslag til kriterier?»

BEGRUNNELSE:

Magnussen-utvalget har foreslått nye kriterier for fordeling av basisbevilgningen mellom de regionale helseforetakene. De regionale helseforetakene fordeles ressursene videre til de lokale helseforetakene. I Helse Vest er det en diskusjon om disse ressursene fordeles rettferdig. I denne diskusjonen brukes det ofte tall som bare tar utgangspunkt i antallet innbyggere. Dermed foregår diskusjonen på et noe tynt grunnlag. Det vil være en fordel å få frem tallene etter de kriteriene som ligger til grunn for Magnussen-utvalgets forslag.

Svar:

Staten overfører inntekter til de regionale helseforetakene, som på sin side har ansvar for å tildele inntekter til egne helseforetak og private virksomheter i samsvar med sitt "sørge for"-ansvar.

Regjeringen ga i 2006 Magnussenutvalget i mandat å vurdere inntekter fra stat til regionalt helseforetaksnivå, dvs. fordeling av basisbevilgningen mellom de regionale helseforetak. Også regionalt helseforetaksnivå baserer seg i stor grad på ulike inntektsmodeller ved fordeling av inntekter ned til helseforetaksnivå, men dette var ikke en del av utvalgets mandat.

Magnussenutvalgets modell gir en inntektsfordeling mellom fire regionale helseforetak basert på såkalte behovs- og kostnadsindekser, men ingen informasjon om fordeling videre ned på helseforetaksnivå. Jeg kan derfor ikke si hva fordelingen mellom helseforetakene i Helse Vest skulle ha vært dersom en brukte Magnussenutvalgets modell i den regionen. Jeg gjør oppmerksom på at Magnussenutvalgets modell baserer seg på et tallgrunnlag på regionalt helseforetaksnivå. Det er ikke sikkert at dette settet med indekser er velegnet til å fange opp variasjonen innad i Helse Vest. Det er blant annet derfor de regionale helseforetakene har utarbeidet egne inntektsmodeller. Fra Helse Vest RHF får jeg for øvrig opplyst at de bruker en inntektsmodell utviklet for sin region som baserer seg på behovs- og kostnadskriterier, dvs. ikke en "pr innbygger"-modell.

SPØRSMÅL NR. 177**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 6. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Når vil olje- og energiministeren legge frem en stortingsproposisjon som sikrer gjennomføring av klimaforlikets forpliktelser innen energieffektivisering?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket pkt. 5.6 forpliktet Regjeringen seg på følgende: Partene er enige om det er en målsetting å øke energieffektiviteten i el-nettet og kraftproduksjonen med 20 prosent innen 2020 gjennom opprusting av el-nettet, effektivisering for å redusere netta-

pet og utbedring og fornyelse av eksisterende vannkraftverk. Mindre kraftverk må gis lettere tilgang til el-nettet.

Svar:

Olje- og energidepartementet er i dialog med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) for å finne en hensiktsmessig måte å operasjonalisere målsettingen om økt energieffektivisering i overføringsnettet og kraftproduksjonen.

I den økonomiske regulering av nettselskapene er det generelle krav om effektivisering av nettvirk-

heten, herunder reduksjoner i nettapene. Potensialet for effektivisering vil variere innenfor det enkelte nettselskap og mellom nettselskapene. Det kreves betydelige re- og nyinvesteringer i overføringsnettet i årene fremover. Både effektivisering av nettvirksomheten og re- og nyinvesteringer vil øke energieffektiviteten i nettet. Det er imidlertid en avveining mellom kostnadene ved å ha en overkapasitet i nettet og besparelsene ved å redusere tapene.

Vannkraft er en meget effektiv energiteknologi. Potensialet for effektivisering er i stor grad er knyttet til opprusting og utvidelse av anleggene (O/U). O/U-prosjekter innebærer en bedre utnyttelse av eksisterende magasiner og kraftstasjoner, og gir økt tilgang på regulerbar kraft med små miljøvirkninger.

Konsesjonsbehandlingen er et sentralt virkemiddel i energipolitikken. Regjeringen har styrket NVEs kapasitet innen konsesjonsbehandling vesentlig. Nest etter kraftledninger i sentral- og regionalnettet, er vannkraft gitt høyeste prioritet i konsesjonsbehandlingen, særlig prosjekter med reguleringsvevne herunder O/U. NVE arbeider fortløpende med problemstillinger knyttet til O/U, herunder kartlegging av muligheter, kostnader og miljøvirkninger.

Jeg er opptatt av at vi skal finne en hensiktsmessig måte å gjennomføre klimaforlikets forpliktelser på innen energieffektivitet. Jeg vil orientere Stortinget på egnet måte når prosessen har kommet lenger.

SPØRSMÅL NR. 178

Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 6. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Tidligere olje- og energiminister Åslaug Haga varslet en evaluering av TFO-ordningen i mars i år. Denne skulle komme i den varslede energimeldingen, som skulle legges fram for stortinget før påske 2009.

Kan olje- og energiministeren garantere at denne evalueringen vil gjennomføres uten endringer i den opprinnelige tidsplanen, og fremlegges for Stortinget før påske?»

BEGRUNNELSE:

Tildeling i Forhåndsdefinerte Områder (TFO) innført i 2003 som et supplement til de ordinære tildelingsrundene av nytt areal til oljeindustrien. I dag har disse tildelingsrundene blitt langt større enn de ordinære tildelingsrundene på norsk sokkel. Både Statens forurensningstilsyn og Direktoratet for naturforvaltning (DN) har stilt spørsmål ved ordningen, og DN etterlyste tidlig i år en evaluering av Tildeling i forhåndsdefinerte områder. To av de store problemene er at den ikke følger opp Stortingets forutsetning om hva som er definert som modne områder på norsk sokkel, og at de såkalte TFO-områdene bare kan bli større og ikke mindre. Dette innebærer en demokratisk utfordring, da oljeindustrien i praksis får evigvarende tilgang på enkelte havområder. Miljøhensyn står dermed langt svakere i denne ordningen enn i de

ordinære konsesjonsrundene, da det ikke vil foretas nye miljøvurderinger av et leteområde etter at det har blitt innlemmet i TFO-ordningen. Flere sårbare områder har også blitt innlemmet i TFO-ordningen, på tross av at Stortinget forutsatte at dette ikke skulle skje da ordningen først ble etablert i 2003.

Svar:

Ordningen med tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) ble innført i 2003 og innebærer årlige konsesjonsrunder i modne områder av norsk sokkel. Hensikten med ordningen var å legge til rette for økt leteaktivitet gjennom å skape en mer forutsigbar og effektiv konsesjonspolitik.

TFO-ordningen har utviklet seg siden 2003 blant annet ved at TFO-området er utvidet over tid. Selskapene og særlig de nye aktørene på sokkelen har vist stor interesse for TFO-ordningen, men ordningen har også vært kritisert av miljøorganisasjonene. I lys av dette og at TFO-ordningen har virket i fem år, vil Olje- og energidepartementet, som tidligere varslet, gjennomføre en gjennomgang av ordningen.

Jeg ønsker å gjennomføre en åpen og inkluderende prosess slik at alle relevante eksterne aktører får mulighet til å uttale seg og komme med sitt syn på hvordan TFO-ordningen har virket siden opprettelsen i 2003. Departementet vil derfor inviterere blant annet miljøorganisasjoner, næringsorganisasjoner,

de ansattes organisasjoner og oljeselskaper til å komme med synspunkter på TFO-ordningen og hvordan ordningen fungerer i forhold til å oppfylle en god konsesjonspolitik.

Den åpne høringsprosessen vil bidra til at vi får et bedre beslutningsgrunnlag for å gjennomgå TFO-ordningen. Basert på høringsssvarene, som vil forelig-

ge tidlig i 2009, vil jeg gjennomføre gjennomgangen av TFO-ordningen som planlagt.

Som tidligere varslet vil jeg prioritere de store enkeltsakene som skal fremmes for Stortinget før påske 2009, fremfor å fremlegge en egen energimelding. Når gjennomgangen av TFO-ordningen er gjennomført vil jeg derfor på egnet måte orientere Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 179

Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 5. november 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«I Riksrevisjonens rapport Dokument nr. 1 (2008-2009) fremkommer det at Secora AS som staten eier, tildelte et advokatoppdrag til et av sine egne styremedlemmer. At et styre tildeler oppdrag til egne styremedlemmer er svært uheldig, noe Riksrevisjonen påpeker og Stortingets kontroll- og konstitusjonskomité også advarer mot.

Er statsråden enig i kritikken fra Riksrevisjonen og hvor stort beløp utgjør oppdraget?»

Svar:

Da det i 2007 ble reist spørsmål om Secora AS hadde foretatt uregelmessigheter under prosjektet "Ren Oslofjord", iverksatte styret straks tiltak. Flere eksterne aktører som Det Norske Veritas (DNV), Norsk institutt for vannforskning (NIVA) og Wikborg Rein Advokatfirma (WR) ble engasjert for å gjennomgå prosedyrer i selskapet, kartlegge mulige miljøkonsekvenser og vurdere juridiske sider av saken.

Secora AS har en liten administrasjon. Styret består av fem medlemmer. Sakens omfang gjorde det nødvendig å raskt engasjere bistand med juridisk kompetanse og erfaring til å håndtere kontakt mellom selskapet og eksterne aktører.

Et av styremedlemmene har, i tillegg til god kjennskap til selskapet, juridisk ekspertise samt bred erfaring fra krisehåndtering og granskningssituasjoner fra ulike sider. Advokatfirmaet som det aktuelle styremedlemmet er ansatt i ble derfor engasjert av styret til en timepris på 2200 kr eks mva mot vanlig timepris på 2600 kr eks. mva. Firmaet var engasjert fra 13. september 2007 frem til 14. mars 2008, til en

samlet pris på 674.850,- kr eks mva. Det var det nevnte styremedlemmet som håndterte oppdraget.

Styret i Secora AS var av den oppfatning at styrets ansvar til å ivareta en uavhengig kontrollfunksjon ovenfor selskapets ledelse på vegne av eierne, ikke var til hinder for tildeling av oppdraget til advokatfirmaet hvor styremedlemmet er ansatt. Styret vurderte videre prinsippene omtalt av stortingsrepresentant Korsberg som uttrykk for en hovedregel med mulighet for å gjøre unntak i spesielle situasjoner. Med bakgrunn i den vanskelige situasjonen selskapet og dets administrasjon befant seg i, og med de alvorlige konsekvenser dette kunne få både for selskapet, ansatte, prosjektet mv., ble det lagt til grunn etter en grundig helhetsvurdering at det likevel var mest hensiktsmessig å engasjere advokatfirmaet/det aktuelle styremedlemmet i saken.

Riksrevisjonen bemerker i Dokument nr. 1 (2008-2009) bl.a. at "styret i Secora AS ikke burde gitt advokatoppdrag til et medlem i styret, og at departementet i forvaltningen av eierinteressene i sine selskaper bør følge opp at styremedlemmer ikke får honorerte oppdrag eller på annen måte svekker styrets uavhengighet".

Merknaden fra Riksrevisjonen vil bli fulgt opp.

Forvaltning av statens eierinteresser i Secora AS ble per 1. juli 2008 overført fra Fiskeri- og kystdepartementet til Nærings- og handelsdepartementet. Nærings- og handelsdepartementet vil evaluere styrets kompetansebehov, kompetanseprofil og sammensetting opp mot selskapets strategi og fremtidige utfordringer. Styrets arbeid frem til nå vil være en av faktorene i denne vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 180**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 11. november 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Hva er status for arbeidet med gjennomgang og revisjon av dagens åndsverklov, og vil statsråden igangsette en egen NOU i forbindelse med dette?»

BEGRUNNELSE:

I St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Kultur- og kirkedepartementet fremgår bl.a. følgende:

"Åndsverkloven skal gjennomgås og gjøres enklere tilgjengelig for alle brukere av loven. Både språkbruk og oppbyggingen av loven skal vurderes på nytt. Det skal også vurderes enkelte endringer av regelverket på bakgrunn av utviklingen siden 2005 – den siste større lovrevisjonen da opphavsrettsdirektivet ble gjennomført. Det viktigste formålet med revisjonen er å opprettholde balansen mellom rettighetshavernes og brukernes interesser; og at denne balansen kommer klart og tydelig fram".

I artikkelen "Jakten på fildelerne strammes opp" på de nordiske landenes felles nettsted (<http://www.norden.org/webb/news/news.asp?id=8215&lang=3>), siteres statsråd Heidi Grande Røys på følgende:

"Vi er klar over at den store, men også vanskelige innsatsen, ligger på tilgjengelighet og distribusjon på nett. Den norske regjeringen vil til våren revidere gjeldende åndsverkslov der dette er tema."

Undertegnede er av den klare oppfatning at en revisjon av åndsverkloven er på høy tid, men vil understreke at det er av avgjørende betydning at man utreder ulike problemstillinger knyttet til dette arbeidet på en tilfredsstillende måte.

Svar:

I departementet er vi nå i gang med revisjonen av åndsverkloven sett i lys av revisjonen i 2005 og utviklingen de senere år. Det er dessuten en målsetting å gjøre loven enklere å forstå, samt å opprettholde balansen mellom de interesser loven skal ivareta. Det er ikke konkludert om det skal nedsettes et eget utvalg i forbindelse med dette arbeidet, uansett vil prosessen frem mot en ny lov være åpen og inkluderende.

Åndsverkloven er en viktig lov, og den har stor betydning for mange i deres hverdag – enten man er rettighetshaver eller bruker. Det er viktig med en god prosess frem mot det endelige lovforslaget. Før forslaget legges frem i 2009 skal alle relevante parter få komme med sine synspunkter.

SPØRSMÅL NR. 181**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Heikki Holmås****Besvart 10. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvordan har bankenes marginale og gjennomsnittlige innlånskostnader utviklet seg siste år?»

BEGRUNNELSE:

Utlånsrenta har økt betydelig mer enn Norges Banks styringsrente siste år. Bankene begrunner dette med betydelig økte finansieringskostnader som følge av finanskrisen. Samtidig er det klart at vesentlige deler av bankenes finansiering er knytta til innskudd fra kunder og langsiktig finansiering. Det er derfor viktig å kunne se bankens rentepolitikk i sammenheng med helheten i finansieringen.

Svar:

Innskudd fra kunder finansierer totalt sett nær to tredjedeler av bankenes utlån, og gjennomsnittlig innskuddsrente økte med 1,7 prosentpoeng i de 12 månedene fram til utgangen av første halvår i år. Bankenes marginale finansieringsbehov dekkes i hovedsak gjennom kortsiktige lån i pengemarkedet. Referanserenten her, den såkalte tremåneders Niborrenten («Norwegian inter-bank offered rate»), benyttes ofte som en indikator på hvor mye bankene må betale for å låne penger i tre måneder av hverandre. Denne renten har tradisjonelt ligget om lag 0,2 til 0,3 prosentpoeng over Norges Banks styringsrente, men

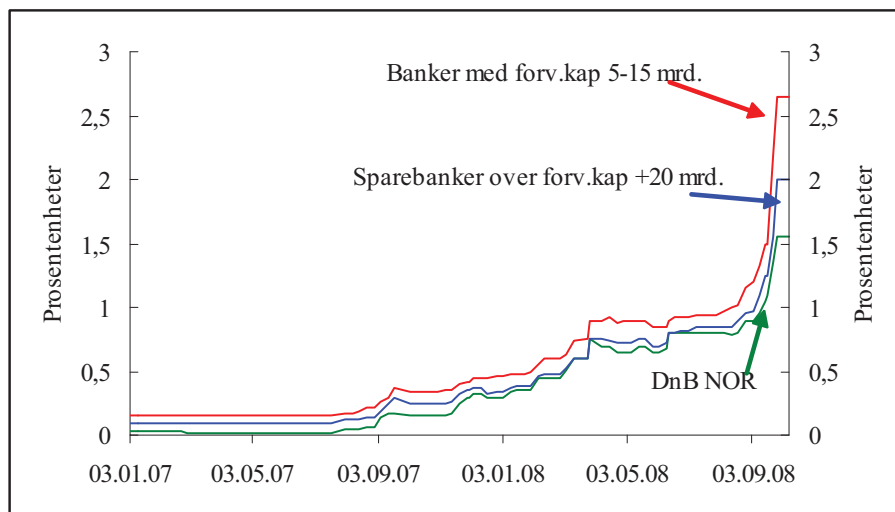
uroen i finansmarkedene har i det siste ført til at denne differansen har økt betraktelig, og i perioder ligget på over 2 prosentpoeng. Dette markedet for lån mellom bankene har imidlertid fungert svært dårlig de siste ukene, og det har vært flere dager med liten eller ingen handel.

Hoveddelen av bankenes finansieringsbehov utover innskudd dekkes gjennom låneopptak i verdipapirmarkedene, særlig gjennom obligasjonslån. Bankene inngår ved slike lån såkalte *rentebytteavtaler* som omgjør fastrenteavtaler til forpliktelser med flytende rente. Motivasjonen for dette er at bankenes utlån til kundene i all hovedsak er gitt til flytende rente.

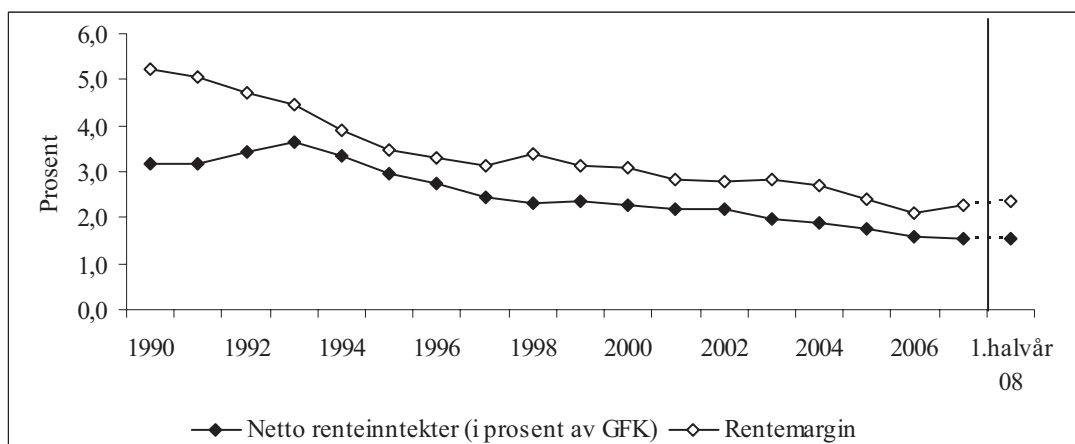
På grunn av rentebytteavtalene får høyere «korte» pengemarkeds-renter (oftest tremåneders Nibor) betydning også for bankenes kostnader ved eksisterende langsiktige innlån. Figur 1 under viser utviklingen i den såkalte *kreditspreaden*, dvs. differansen mellom renten på 5-årige bankobligasjoner og den risikofrie statsobligasjonsrenten, fra begynnelsen av 2007 og fram til 8. oktober i år. Dette påslaget har økt ytterligere i løpet av de siste ukene av oktober.

For figur 1 og 2, se lenke:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/dok/andre/brev/brevtortinget/2008/svar-spm-181-fra-storingsrepresentant-h.html?id=535379>

Figur 1. Kredittspread for bankobligasjonslån (tall fra DnB Nor Markets). Differanse mellom renten på 5-årige bankobligasjoner og statsobligasjonsrente.

Figur 2. Utviklingen i bankenes gjennomsnittlige rentemarginer og netto renteinntekter. Rentemarginen er differansen mellom bankenes utlåns- og innskuddsrente, mens netto renteinntekter er forskjellen mellom totale renteinntekter og totale rentekostnader.

Målt i prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital, viser foreløpige regnskapstall for perioden fram til og med tredje kvartal i år at totale renteinntekter i

bankene har økt noe mer enn totale rentekostnader, se Figur 2 over.

SPØRSMÅL NR. 182**Innlevert 28. oktober 2008 av stortingsrepresentant Heikki Holmås****Besvart 6. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Har barn av flyktninger som får opphold på humanitært grunnlag automatisk rett til familiegjening, vil Regjeringens innstramminger i flyktningpolitikken påvirke dette, og hvordan vil det eventuelt komme til å bli i de nye utlendingslovsfor-skriftene?»

BEGRUNNELSE:

I et debattmøte uttalte statssekretæren seg slik at det kunne forstås at gjeldende praksis er slik at alle barn av de som får asyl eller opphold på humanitært grunnlag vil få familiegjening med herboende. Det virket i hvert fall som om det var en ønskelig praksis. En hovedoppgave gjengitt i Juss-Buss sten-silserie 112 gir imidlertid et annet bilde.

Svar:

Ved søknad om familiegjening for barn til utlending som har asyl, er det ikke et krav om sikret underhold. Dersom herboende forelder (referanseperson) har opphold på humanitært grunnlag, stiles det imidlertid etter gjeldende rett vilkår om at underholdet må være sikret for at barn kan få familiegjening. Det kan dispenseres fra underholdskravet dersom særlig sterke menneskelige hensyn tilsier det. Det foretas da en konkret vurdering, der det særlig legges vekt på barnets omsorgssituasjon i hjemlandet, eventuell omsorgssituasjon i Norge, barnets beste, mulighet for gjening i hjemlandet, helseopplysninger, herboendes muligheter til å skaffe inntektsgivende arbeid og barnas alder.

I saker hvor barnet er under 15 år og ikke har foreldre i hjemlandet blir det som regel dispensert fra underholdskravet. Dersom barnet er over 15 år eller bor i hjemlandet sammen med den andre forelderen, skal det imidlertid mye til før det dispenseres, og i de fleste tilfellene dispenseres det ikke. I slike saker må normalt flere av de ovennevnte momentene tale med

styrke for dispensasjon dersom det skal gjøres unntak fra underholdskravet.

Regjeringen har foreslått å skjerpe underholdskravet, jf. høringsbrev av 17. oktober 2008. Innskjerpingen vil få virkning for referansepersoner med opphold på humanitært grunnlag. Det legges imidlertid ikke opp til noen endring av dispensasjonspraksis når søkeren er barn. Dersom barnet er yngre enn 15 år og uten foreldre i hjemlandet, vil det altså som oftest bli dispensert fra underholdskravet, også etter innskjerpingen.

Som følge av at flyktningbegrepet i den nye utlendingsloven utvides, vil personer som i dag får opphold på humanitært grunnlag på grunn av beskyttelsesbehov, få unntak fra underholdskravet som følge av at de vil få flyktningstatus istedenfor. For denne gruppen vil altså den nye loven og forskriften innebære en oppmyking i forhold til underholdskravet. Som det fremgår av høringsbrev av 17. oktober 2008 er det foreslått at unntaket for underholdskravet for personer som har opphold av beskyttelsesgrunner iverksettes i gjeldende regelverk. Forslaget innebærer således en oppmyking for denne gruppen.

Ett av regjeringens 13 tiltak for å begrense asylankomstene av personer uten beskyttelsesbehov, er forslaget om å innføre vilkår om at referansepersoner med opphold på humanitært grunnlag, må ha vært i arbeid eller utdanning i fire år i Norge før familieinnvandring kan innvilges. Dette tiltaket vil også omfatte tilfeller hvor søkeren er referansepersonens barn, men på samme måte som når det gjelder underholdskravet, er det nødvendig med unntak. Dette vil bli nærmere drøftet i forbindelse med at det skal fremmes en egen odelstingsproposisjon for Stortinget og i forbindelse med eget høringsbrev om forskriftsendringer. Siden både den aktuelle proposisjonen og høringsbrevet fortsatt er under utarbeidelse, er det foreløpig for tidlig å presentere innholdet i de forslagene som vil bli fremsatt når det gjelder unntaksordninger.

SPØRSMÅL NR. 183**Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Produsentansvarsdirektivet har gitt bilimportørene ansvaret for ivaretagelsen av vrakgjenvinningen. Myndighetene har tillatt at finansieringen av dette systemet utelukkende baserer seg på biloppsamlerens inntekt fra skrapmetall og gjenvunne deler. Det viser seg nå at denne finansieringsformen ikke er tilfredsstillende, slik representanten har advart mot tidligere.

Vil statsråden snarest sørge for å gjøre de forskriftsendringer som er nødvendige for å sikre at retursystemet får stabilitet og forutsigbarhet i finansieringen?»

BEGRUNNELSE:

I 2003 ble produsentansvaret for bilvrak innført i Norge. Allerede da begynte arbeidet med å forsøke å etablere et samarbeid mellom produsentene og de eksisterende biloppsamlerne i Norge. Produsentene var ikke forberedt på det tidspunktet å fysisk overta ansvaret, så det ble tilbakeført til myndighetene i en overgangsfase i 2003. Fra 2003 til 1.1.07 drev myndighetene ordningen som før for at produsentene skulle ha mulighet til å områ seg før den fysiske overtakelsen. Fram til 31.12.06 fikk oppsamlerne betalt av myndighetene for å miljøhåndtere alle vrakene. Betalingen var progressiv ift kravene som ble stilt. I dag er biloppsamlerne prisgitt råvareprisene for å dekke opp kostnadene vi har med miljøhåndteringen av vrakene. Til tross for advarsler fra energi- og miljøkomiteen og undertegnede har Regjeringen valgt å basere et finansieringen av retursystemet utelukkende på prisen på en råvare, stål. Dagens situasjon illustrerer at dette ikke fungerer på lang sikt. Prisen på stålet fra bilene har variert bare på 6 mnd, fra 2750,- /tonn til dagens nivå på 600,-/tonn.

Omregnet til bil utgjør dette fra ca 2500,- pr bil til ca 500,- pr bil. Produsentansvarsdirektivet sier klart og tydelig at det er produsentene som har ansvaret for returordningen. I dagens situasjon så står mange

biloppsamlere i fare for å gå konkurs. Dette vil kunne medføre at forbrukerne vil få store problemer med å få levert bilene sine til vraking i sitt nærdistrikt, som igjen vil medføre at innsamlingsgraden av bilvrak i Norge vil gå drastisk ned.

Svar:

Med virkning fra 1. januar 2007 ble det innført et produsentansvar for utvalgte grupper kjøretøyer, herunder alle personbiler. Etter forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) plikter alle produsenter og importører av de omfattede kjøretøygruppene å sørge for miljømessig forsvarlig innsamling og behandling av kasserte kjøretøyer. Plikten skal oppfylles gjennom å tilhøre et retursystem, og dette skal godkjennes av Statens forurensningstilsyn (SFT). Et av vilkårene for godkjenning er at retursystemet skal ha god geografisk tilgjengelighet. Produsentene/importørene plikter å oppnå 85 % gjenvinning av solgte kjøretøyer under ordningen innen 1. januar 2006, og 95 % gjenvinning innen 1. januar 2015.

For å oppnå kravene til geografisk tilgjengelighet og gjenvinning, knytter produsentene/importørene til seg biloppsamlere som kan motta kjøretøyene til vraking. Staten befatter seg ikke med på hvilke vilkår disse avtalene inngås. Miljøvernmyndighetene begrenser seg til å føre tilsyn med at kravene til gjenvinning og tilgjengelighet overholdes. Dersom økonomiske forhold skulle medføre at biloppsamlere slutter å motta biler i retursystemet og dette leder til redusert gjenvinningsrad og geografisk tilgjengelighet, vil myndighetene reagere overfor retursystemet.

Samtidig med at produsentansvaret ble innført, ble ordningen med tilskudd til biloppsamlere avsluttet. Dersom det ikke skulle være økonomisk forsvarlig for biloppsamlere å fortsette å motta biler til vraking, må dette være gjenstand for forhandlinger mellom biloppsamleren og avtalemotparten, altså retursystemet.

SPØRSMÅL NR. 184**Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 5. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Dagbladet har i dag en artikkel om at Oslo politiet er positive til at ansatte i politiet kan bruke hijab. Politiets fellesforbund, derimot, er negative til en slik tillatelse.

Jeg går ut fra at dette også er noe Regjeringen har et syn på og mitt spørsmål blir derfor om statsråden vil åpne for en praksis med at politifolk skal kunne benytte hijab?»

BEGRUNNELSE:

Dersom det åpnes for en slik endring vil politiet, etter mitt skjønn, kunne bli identifisert ut fra religion eller kulturell bakgrunn. Det bryter vesentlig med dagens ordning der nettopp politiuniformen er et "nøytralt" bidrag og ikke viser hverken kulturell eller reli-

giøs tilknytning til noe som helst. I så måte blir det svært interessant å få statsrådets syn på saken.

Svar:

Politidirektoratet har mottatt henvendelse der det spørres om religiøst hodeplagg (hijab) tillates benyttet under utdanning ved Politihøgskolen og i den videre tjeneste i politietaten etter endt utdanning.

Direktoratet har innhentet informasjon om bruk av religiøst hodeplagg i andre offentlige etater og utenlandske politikorps. Saken er til behandling i Politidirektoratet.

Før jeg uttaler meg om spørsmålet om bruk av religiøst hodeplagg bør tillates i politiet, bør Politidirektoratet få anledning til å vurdere alle aspekter av saken.

SPØRSMÅL NR. 185**Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 6. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«NRK Sørlandet har i dag 28. oktober en sak som viser at kriminelle er de farligste i trafikken. Det vises til en undersøkelse som sier at tungt belastede kriminelle står for ca. 35 pst. av de alvorligste ulykkene i landsdelen. Det hevdes også at det trengs sterkere virkemidler overfor denne gruppen.

Deler statsråden denne oppfatning, og kan Stortinget forvente seg et forslag til endret lovverk for å sikre lovlige bilister bedre trygghet?»

BEGRUNNELSE:

Saken viser en klar sammenheng mellom øvrig kriminalitet og trafikkulykker. I så måte kan det muligens virke som at dersom man ikke ser på kriminalitet som et problem så ser man ei heller det å bryte trafikkreglene som et problem. Det undersøkelsen i hvert fall viser er en slik sammenheng. utfordringen blir hvordan denne kunnskapen skal kunne benyttes.

Svar:

Det vises i spørsmålet til en sak NHK Sørlandet hadde 28. oktober hvor det ble vist til at kriminelle er de farligste i trafikken.

NRK Sørlandet bygger sin reportasje på en analyse gjennomført av Utrykningspolitiet (UP). Alle 425 dødsulykkene på vei i 2004 - 2005 med totalt 476 drepte er innhentet fra politidistriktene og gjennomgått og analysert. Målet med analysen har vært å få mer kunnskap om ulykkesårsakene og de menneskelige faktorene i de mest alvorlige ulykkene. Videre har det også vært et mål om å få mer kunnskap om gjerningsmenneskets bakgrunn og risikoprofil og hvor mange som omkommer hvert år uten å ha utvist noen grad av skyld.

Foreløpige resultater fra denne analysen viser blant annet at 35 % av de som antas å ha forårsaket dødsulykker var tidligere straffet for volds- og vinningskriminalitet, overtredelse av narkotikalovgivningen og alvorlige trafikkforseelser. Dette er en klar

overrepresentasjon sammenliknet med befolkningen for øvrig.

Blant disse tidligere straffede gjerningspersonene var 6 % registrert med flere enn 10 forhold i straffesaksregisteret. Noen av disse kan karakterisere som tungt belastede kriminelle.

I en annen undersøkelse har Utrykningspolitiet gjennomgått 603 saker med personer siktet for ruspåvirket kjøring i januar 2007. Det viste seg at 80 % av disse førerne var tidligere registrert i straffesaksregisteret for forskjellige typer kriminalitet. 44 % av disse førerne var tidligere registrert for befatning med narkotika.

De to undersøkelsene, sammenholdt med andre studier, viser at mange av de som forårsaker de mest alvorlige ulykkene i trafikken allerede har begått annen kriminalitet.

Mange av disse viser en risikovillighet og trafikkfarlig atferd på veien som forårsaker de mest alvorlige ulykkene.

For at politiets trafiksikkerhetsarbeid skal gi best mulig effekt, må den være basert på gjennomtenkte analyser og vurderinger. Erfaringer viser at målrettet arbeid gir best resultater. Trafiksikkerhetsarbeidet skal derfor nå i enda større grad rettes mot vegstrekninger eller områder hvor politiet har kunnskap om trafikkfarlig atferd.

Politiets hovedmål ved gjennomføring av trafiktkontroller er å redusere antall drepte og hardt skadde i trafikken. Politiet skal derfor i samarbeid med vegmyndighetene foreta en kontinuerlig evaluering av

de mest ulykkesbelastede vegstrekningene i landet, og disse strekningene skal vies særlig oppmerksomhet. I tillegg skal politiet rette sin virksomhet inn på områder hvor det er kunnskap om at sikkerhetsutfordringene er store grunnet høy konsentrasjon av personer med en trafikkfarlig atferd. Økt innsats på kriminelle vegfarende for å redusere antall alvorlige overtredelser og ulykker er en viktig prioritering i tråd med dette. Utrykningspolitiet pågriper stadig flere personer på veien som følge av andre forhold enn trafikkriminalitet og beslaglegger stadig mer tyvgods, narkotika og annet smuglergods.

I tillegg til dette skal politiet legge vekt på synlighet og tilgjengelighet som virkemidler for å bedre trafikantenes aktsomhet og øke den subjektive oppdagelsesrisiko. Kontrollvolumet skal være minst 1,8 millioner kontrollerte førere og det skal legges vekt på høy kvalitet ved gjennomføring av kontrollene og Utrykningspolitiet har her en viktig funksjon i arbeidet med å styrke trafiksikkerheten.

Fremskrittspartiets talsmann for samferdsel uttrykte på NRK Kveldsnytt i vår, at partiet vil legge ned Utrykningspolitiet hvis de skulle få regjeringsmakt. Dette er en uvanlig dårlig idé. Våre erfaringer viser at Utrykningspolitiet er svært viktig for å skape et synlig politi i samfunnet, og for å bidra til tryggere trafikk, også i disse sakene som representanten stiller spørsmål om.

Når det gjelder eventuelle lovendringer innen trafiksikkerhetsområdet, ligger dette under Samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 186

Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen

Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å kartlegge forurensningsproblemene ved Hjerkinngruver, når kan slik kartlegging foreligge, og hvilke tiltak på kort og lang sikt tenker statsråden kan iverksettes?»

BEGRUNNELSE:

I de senere dager har det kommet meget bekymringsfull informasjon vedrørende forurensning fra de nedlagte Hjerkinngruver i Dovre kommune. Død fisk og misfarget vann er konstatert. Det er også på det rene at vannstanden i sjaktene er vesentlig høyere enn

forventet. Med beliggenhet i hjertet av Dovrefjell nasjonalpark sier det seg selv at noe må gjøres med sikte på en varig opprydding. Så vidt vites foreligger det i dag ingen konkrete planer for hvordan situasjonen skal håndteres, blandt annet fordi vannstanden ikke var forventet å bli over kritisk nivå før år 2030. Enkelte fagfolk hevder i dag at området kan bli sterkt skadet i forhold til vegetasjon og fauna i løpet av noen få år dersom tiltak ikke iverksettes. Det synes åpenbart at kartlegging av forurensningsproblemene må iverksettes straks med sikte på iverksettelse av tiltak allerede til neste år.

Svar:

Utgangspunktet ved fare for forurensning er at den ansvarlige for forurensningen skal sørge for tiltak for å hindre at forurensning inntreffer. Har forurensningen inntrefft, skal den ansvarlige sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av forurensningen, jf. forurensningsloven § 7. Dersom det anses nødvendig, kan forurensningsmyndigheten etter forurensningsloven § 7 fjerde ledd pålegge den ansvarlige å treffe tiltak.

Under en rutinekontroll 21. oktober 2008 ble det oppdaget at Tverrfjellet gruver på Hjerkinns var fylt med vann opp til nivået for gruvegangen. Statskog er tiltakshaver og grunneier i gruveområdet, mens Statens forurensningstilsyn (SFT) er forurensningsmyndighet i slike saker. Statskog varslet den 22. oktober 2008 andre relevante myndigheter, herunder Bergvesenet og SFT, om hendelsen.

Dagen etter ble gruveområdet befart av Statskog og

Bergvesenet, og det ble tatt vannprøver. Analyseresultatene fra vannprøvene vil foreligge innen kort tid og vil gi grunnlag for en forsvarlig vurdering av hvilke tiltak som må iverksettes i området.

Det har ikke vært ventet at gruveområdet skulle få overløp før ca. år 2030. Det har vært planlagt overvåkning av vannstand og vannkvalitet i gruveområdet fra år 2013. Statskog arbeider nå med å få på plass et kontroll- og overvåkningsprogram snarest mulig for å kunne følge opp den nye situasjonen.

Foreløpig er det usikkert hva som er årsaken til at gruveområdet har blitt vannfylt raskere enn forventet. En bredere teknisk befaring som er planlagt gjennomført i uke 45, vil kunne gi et bedre bilde av dette.

Jeg er svært opptatt av at forurensningssituasjonen i området ivaretas. SFT er i løpende dialog med Statskog og Bergvesenet i denne saken, og vurderer fortløpende behovet for eventuelle ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 187

Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn

Besvart 7. november 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys

Spørsmål:

«Tusenvis av rusmisbrukere, barnevernsbarn og eldre står i fare for å miste tilbudet sitt på grunn av Regjeringa sin knallharde anbodspolitik. KrF foreslo i vår at ideelle institusjoner i sektoren skulle få unntak fra anbodskravet. Regjeringspartia viste i samband med Stortinget si handsaming av saka til at Regjeringa ville sjå nærare på saka. Men no hastar det. Nokre institusjonar har allerede vorte nedlagt.

Vil statsråden no umiddelbart ta tak i dette, og syta for at desse brukarane får behalda tilbudet sitt?»

GRUNNGJEVING:

Det er ein overhengande fare for at uerstattelege institusjonsplassar, som ideelle organisasjonar driv innan barnevern og rus- og eldreomsorg, kan forsvinna på grunn av det tøffe anbodsregimet som den raud-grøne regjeringa praktiserer. Mange brukarar av desse plassane, som er avhengige av langsiktighet og stabilitet, gjev uttrykk for djup uro over dette. Dette skjer under ei raudgrøn regjering som gjekk til val på ikkje å "setta bestemor på anbod", og medan me er midt oppe i ei global finanskrisa, som meir enn nokon

gong har streka under behovet for å unngå ein-sidedig marknadstenking.

Fornyings- og administrasjonsministeren gav i vår uttrykk for betydeleg sympati for forslaget vårt, men sa samtidig at ho trong meir tid.

Ap sin nestleiar, Helga Pedersen, sa nylig at dette var noko hennar parti ville sjå på i samband med programarbeidet for neste stortingsperiode. Men det hjelper ikkje med hederleg omtale, dersom desse viktige og uerstattelege institusjonsplassane forsvinn, og brukarane vert ramma.

Det er til dømes tusenvis av rusmisbrukere i kø for å få plass for avrusing, medan ideelle institusjonar har ledig kapasitet som ikkje vert utnytta. Det verkar som om Regjeringa synes det er betre at rusmisbrukere døyr i ein statleg kø, enn at dei får tilbod frå ein ideell institusjon. Det er fullstendig uakseptabelt. Eg krev at fornyings- og administrasjonsministeren tek tak i dette no.

Svar:

Eg viser til spørsmål frå stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfonn om unntak frå anbodskravet for

kjøp av institusjonsplassar frå ideelle organisasjonar innan barnevern, rus- og eldreomsorg. Sørffonn hevdar at regjeringas ”tøffe anbudsregime” fører til at ideelle organisasjonar innan barnevern og rus- og eldreomsorg forsvinn, og spør om eg vil ta tak i dette, og syte for at brukarane får behalde tilbodet sitt.

Først og fremst vil eg takke for at stortingsrepresentanten held fokus på denne viktige problemstillinga. Eg meiner at dei ideelle organisasjonane sitt samfunnsmessige engasjement er svært viktig. Desse bør kunne levere helse- og omsorgstenester til det offentlege, og tenestene må halde god kvalitet.

Dagens unntak

I innkjøpssamanheng viser omgrepet ”anbodskonkurranse” til ei prosedyreform som set strenge grenser for kva kommunikasjon som kan skje mellom oppdragsgivar og leverandør. Ved kjøp av helse- og sosialtenester stiller regelverket aldri krav til bruk av denne prosedyreforma. Oppdragsgivar kan i staden velje å nytte prosedyreforma ”konkurranse med forhandling”, der partane kan forhandle om alle sider av tilbodet.

For kjøp av helse- og sosialtenester frå ideelle organisasjonar har vi eit eige unntak i forskrifta. Unntaket vart innført som ei prøveordning av Bondevik II-regjeringa i 2004. Denne regjeringa har vidareført dette unntaket, men òg gått eit steg vidare og innført eit tilsvarande unntak for kontraktar om levering av opptrenings- og rehabiliteringstenester, sjølv der desse tenestene ikkje vert leverte av ein ideell organisasjon.

Unntaket inneber at ein ikkje treng å kunngjere slike kjøp på Doffin, med dei prosessuelle krava som følgjer av ei slik kunngjering. Dei må likevel følgje lova og dei grunnleggjande krava i forskrifta.

Om eit eventuelt unntak frå kravet til konkurranse

Spørsmålet om ein kan gjere unntak frå kravet til konkurranse reiser komplekse problemstillingar av både juridisk og faktisk karakter, mellom anna fordi EØS-avtalen og dei EØS-rettslege prinsippa må følgjast ved kjøp av helse- og sosialtenester. I svaret mitt til Stortinget i samband med handsaminga av representantforslaget, dok. 8:76 (2007-2008), omtala eg nokre av problema forslaget reiser.

Mellom anna vil eit fullstendig unntak frå lova sitt krav til konkurranse for innkjøp av slike tenester frå ideelle organisasjonar, reise spørsmål til korleis kvar enkelt innkjøpar kan syte for ei korrekt vurdering av spørsmålet om kontraktar har såkalla ”grenseoverskridande interesse” og korleis ein kan overhalde dei EØS-rettslege prinsippa som krav til gjennom-siktleg handsaming og likehandsaming. Dette er spørsmål som ein generelt må tru er svært utfordrande å ta stilling til for kvar enkelt innkjøpar.

Ein må òg sjå på korleis ein kan sikre at det ikkje oppstår ulovleg ulik handsaming mellom dei ideelle organisasjonane og dei kommersielle aktørane.

I tillegg må en sjå på kva tenester som eventuelt skal verte unnatekne frå lova sitt krav til konkurranse. Det må vurderast om tenestene fell inn under føresegnene om helse- og sosialtenester i innkjøpsdirektivet, eller om dei fell inn under andre kategoriar av uprioriterte eller prioriterte tenester. Dette er viktig, ettersom regelverket er ulikt for dei forskjellige tenestetypene.

Regjeringa ser på dei juridiske og praktiske utfordringane, og vil komme tilbake til Stortinget med dette ved eit seinare høve.

Nærare om praktiseringa av anskaffingar av barnevern, rus- og eldreomsorg

Det er viktig at det offentlege opptre profesjonelt og dermed sikrar at helse- og omsorgstenestene held god kvalitet til ein fornuftig pris. Skal vi få til dette, meiner eg det er avgjerande at innkjøpsregelverket vert brukt på rett måte.

Representanten Sørffonn trekkjer særleg fram innkjøp av tenester knytte til barnevern, rus- og eldreomsorg. Fornying- og administrasjonsdepartementet har derfor vore i kontakt med Barne- og likestillingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet, for å få utfyllande informasjon om praksisen derifrå, som er tatt inn nedanfor.

Eldreomsorg

I forhold til eldreomsorg og omsorgstenester, er det kommunane som inngår avtalar med ideelle organisasjonar om t.d. drift av sjukeheimar, dagtilbod og heimetenester. Kommunane praktiserer innkjøpsregelverket noko ulikt. I Oslo deltek dei ideelle organisasjonane t.d. i anbudsrundar der dei konkurrerer med kommersielle leverandørar om drift av sjukeheimar. I ein del andre kommunar nyttar ein unntaksføresegna i innkjøpsregelverket ved inngåing av avtalar og reforhandling av kontraktar med ideelle organisasjonar.

Barnevern

Det som er best for barnet skal alltid vere overordna i alt arbeid barnevernet gjer, og det skal liggje individuelle vurderingar til grunn for alle tiltak barnevernet set i verk for det enkelte barnet.

Situasjonen som representanten skildrar, der sårbare grupper står i fare for å miste tilbodet sitt eller må stå i kø fordi ideelle organisasjonar ikkje får fornya kontakt, er ei beskriving som ikkje stemmer for det statlege barnevernet. Eit barn vil ikkje stå utan tilbod i det statlege barnevernet som følgje av at organisasjonar ikkje får fornya kontrakt. I utgangspunktet

er det heller ikkje slik at eit barn må flytte frå ein institusjon til ein annan fordi institusjonen ikkje får forlengd den aktuelle kontrakten. I dei fleste slike tilfelle vil plassen framleis verte kjøpt av Bufetat av omsyn til barnet sitt beste, ved at Bufetat reforhandlar vilkåra med leverandøren med utgangspunkt i den opphavlege kontrakten. Bufetat vil likevel i kvart enkelt tilfelle måtte gå inn og vurdere den konkrete situasjonen, fordi det i enkelte tilfelle ikkje er mogleg for institusjonen å drive vidare eller at institusjonen ikkje er beste for barnet.

Det statlege barnevernet er i dag avhengig av å nytte private aktørar for å dekkje trongen for institusjonsplassar i det statlege barnevernet. Bufetats årsrapport for 2007 viste at halvparten av institusjonsplassane i det statlege barnevernet vert drivne av private organisasjonar (både ideelle og kommersielle). Ved innkjøp av private tiltak skal lov og forskrift om offentlege innkjøp følgjast. Offentlege innkjøp, medrekna kjøp av barnevernstenester, skal vere gjennom-siktige, godt dokumenterte og opne for alle relevante leverandørar.

Ved kjøp av private plassar, har stortingsfleirtalet slutta seg til at ideelle aktørar skal prioriterast framfor kommersielle. Ei prioritering av ideelle organisasjonar skal medverke til at dei ressursane som vert brukte på barnevern skal komme barna til gode og ikkje generere store overskot og utbytte hos kommersielle aktørar.

Bufetat er derfor pålagt å utnytte unntaksføresegna i Forskrift for offentlige anskaffelser, § 2,1 tredje ledd, som gjeld kjøp av helse- og sosialtenester frå ideelle organisasjonar, så langt dette er mogleg. Det betyr at Barne-, ungdoms-, og familiedirektoratet (Bufdir) frå og med 2008 gjennomfører eigne separate konkurransar der berre ideelle organisasjonar kan delta.

Eg gjer merksam på at Bufetat ikkje skaffar private institusjonsplassar ved bruk av anbuds konkurransar, men ved bruk av konkurranseforma konkurranse med forhandlingar. I denne konkurranseforma har partane høve til å føre diskusjonar og forhandlingar om alle forhold ved tilboda, irekna òg kvaliteten på tenestene. I anbudsprosessen derimot, har ein ikkje høve til å påverke tenestekvaliteten etter at tilbodet er levert. Dette er årsaka til at Bufetat ikkje kjøper barnevernstenester etter anbudsprinsippet, men nyttar innkjøpsforma konkurranse med forhandlingar. Bruken av denne konkurranseforma er òg ein fordel for leverandørane som dermed får moglegheit til å komme i dialog med Bufdir i anskaffingsprosessen.

I februar 2008 vart det òg gjort eit politisk vedtak med desse endringane i Bufetats prosedyrar ved anskaffingar frå ideelle organisasjonar:

- For å sikre eit meir stabilt system skal lengda på avtalane som ein inngår utvidast frå 2+1+1 år til 4+1+1 år. Som ei følgje av at lengda på avtalane vert utvida, må organisasjonane vere villige til å inngå kontraktar med klausular om at organisasjonane må tilpasse seg endringar i institusjonsbehovet.
- Det skal stilles krav om at alle ideelle og kommersielle organisasjonar som tilbyr tenester i barnevernet har lønns- og arbeidsvilkår som ikkje er dårlegare enn det som følgjer av gjeldande tariffavtale, regulativ eller det som elles er normalt for vedkommande stad og yrke.
- Å avvikle ein institusjon til fordel for ein ny, inneber å bryte opp eit fagmiljø og i mange situasjonar å bryte opp noko som mange barn og unge ser på som ein heim. For å redusere faren for dette, skal det leggjast vekt på desse faktorane når ein vel institusjon ved inngåing av ny kontrakt:
  - Unge sin trong for å fullføre eit barnevernsopphald
  - Trongen for å oppretthalde gode og stabile fagmiljø
  - Allereie etablerte samarbeidsrelasjonar til komnalt barnevern og andre fagområde som for eksempel barne- og ungdomspsykiatrien

Rusomsorg

Det er dei regionale helseføretaka som har ”sytefor” ansvaret for å yte spesialisthelsetenester til befolkninga innan eigen helseregion.

Det vil derfor vere opp til dei regionale helseføretaka sjølve å vurdere om dei skal tilby tenester som dei regionale helseføretaka sjølve eig, eller om det er trong for å kjøpe dette frå private aktørar. Innan tverrfagleg spesialisert handsaming for rusmiddelavhengige, vert om lag 60 % av den samla døgnkapasiteten i dag eigd og drive av private aktørar, i hovudsak private ideelle organisasjonar/stiftelsar.

Ved rusreforma vart ansvaret for tverrfagleg spesialisert handsaming overført frå fylkeskommunane til staten ved dei regionale helseføretaka. Dei avtalane som fylkeskommunane hadde med private tenesteytarar på rusfeltet, vart då overførte til dei regionale helseføretaka. Etter dette har nokre av dei regionale helseføretaka forlengd desse avtalane utan at dei har gjennomført anskaffingsprosessar.

Som kjent har Helse Sør-Øst RHF i 2008 likevel gjennomført ein innkjøpsprosess, i form av ein konkurranse med forhandling. I denne prosessen har Helse Sør-Øst RHF gjennom konkurransen og forhandlingane lagt vekt på å inngå avtalar med dei private som kunne tilby dei kvalitativt beste tenestene. Føreåt for denne prosessen la Helse Sør-Øst RHF ut eit konkurransegrunnlag, slik at alle som ynskte det-

te, kunne vite kva for kriterium som vart lagde til grunn for anskaffinga.

Av i alt 33 private leverandørar som leverte inn tilbod, var det 15 institusjonar som fekk tilbod om avtale. Det at ikkje alle som ynskjer å få ein avtale, får tilbod om dette, ligg i sjølve konkurransen sin karakter. Alternativet til den valde prosessen – konkurranse med forhandlingar – ville vere å gjere ”direktekjøp”, eller meir korrekt omtalt som ”kjøp etter for-

skriftas del I”, med utvalde institusjonar. Ein slik prosess føreset som nemnt òg konkurranse, og dermed ei utveljing, og vil heller ikkje kunne sikre at alle institusjonar som ønskjer det, vil kunne få tilbod om avtale.

Det er eit mål for regjeringa at dei regionale helseføretaka skal ha ein meir einskapleg prosess for kjøp av tenester frå private.

SPØRSMÅL NR. 188

Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein

Besvart 4. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er justisministeren bekymret over utviklingen at stadig flere ID-løse asylsøkere sendes på egen hånd fra grenseovergangene med oppfordring om selv å oppsøke Politiets utlendingsenhet i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Stadig flere asylsøkere uten identitetspapirer sendes videre fra grenseoverganger i Østfold til Oslo, utenfor politiets kontroll.

Ifølge offentlige tjenestemenn ved Svinesund kom det bare i løpet av forrige helg elleve asylsøkere uten id-papirer. De fikk bare en lapp i hånden med adressen til politiets utlendingsenhet i Oslo, og ble bedt om å dra dit på egen hånd.

Undertegnede mener det må være en bedre oppfølging av ID-løse asylsøkere. Som et minimum må man forvente at de blir transportert til Politiets Utlendingsenhet. Ved at ID-løse asylsøkere fritt kan ferdes uten noen form for kontroll og oppfølging må man anta at stadig flere også vil velge å "gå under jorden".

Utviklingen tyder på at manglende økonomiske midler til politiet også på dette området får store konsekvenser.

Svar:

Retten til å søke asyl er beskyttet av internasjonale konvensjoner som Norge er forpliktet av. Dette innebærer forpliktelser for norske myndigheter til å gjennomføre registrering og behandling av asylsøknaden på en verdig og rettssikker måte. Det er ingen hjemmel som på generelt grunnlag gir politiet anledning til å pågripe personer som ønsker å søke asyl. Fra det tidspunkt søknaden om asyl er fremmet, har

asylsøkeren lovlig opphold i Norge frem til det foreligger et eventuelt endelig negativt vedtak. En asylsøker gis rettigheter knyttet til opphold på asylmottak, legehjelp osv. Ved å søke asyl utløses disse rettighetene, og det er bl.a. derfor i den enkelte søkers interesse å melde seg for Politiets utlendingsenhet så snart som mulig etter ankomst til Norge.

Det er Politiets utlendingsenhet som skal registrere alle asylsøkere som kommer til Norge. I forbindelse med opprettelsen av Politiets utlendingsenhet i 2004, ble det besluttet at all registrering av asylsøkere skulle skje der. Begrunnelsen var blant annet å sikre ensartet praksis og god kvalitet.

En person som søker asyl i Norge skal i utgangspunktet ta kontakt med myndighetene på grensen eller etter innreise i landet. Hvis tollvesenet får kontakt med en person som vil søke asyl i Norge, meldes dette til stedlig politi. Personer som søker asyl kan også møte direkte ved et politidistrikt eller bli påtruffet i en politikontroll. Politiet vil i alle tilfeller foreta en vurdering av personen både med hensyn til straffbare forhold som menneskehandel, menneskesmugling, falske dokumenter og andre forhold som kan ha betydning for hvordan saken skal behandles videre. Også i denne type saker vil ressursbruk og prioritering være en del av grunnlaget for sakens videre behandling.

Transport av søkerne blir vurdert i hvert enkelt tilfelle. I noen tilfeller blir de sendt med kollektivtransport, andre ganger blir de transportert av politidistriktet til Politiets utlendingsenhet. Politidistriktet skal loggføre hendelsen og varsle Politiets utlendingsenhet om nyankomne asylsøkere. Politiet skal fortrinnsvis registrere personen med foto og fingeravtrykk før han eller hun enten transporteres eller rei-

ser på egen hånd til Politiets utlendingsenhet. Hvordan dette gjennomføres, vil være avhengig av politiets kapasitet og prioritering.

Jeg vil understreke at Regjeringen gir høy prioritet også til de utlendingssaker politiet har ansvar for. Derfor har vi gjennom Revidert nasjonalbudsjett

2008 og i forslaget til statsbudsjett for 2009 styrket utlendingsforvaltningen i politiet med totalt 60 millioner kroner siden statsbudsjettet for 2008. I St.prp.1 (2008-2009) står det på side 110 at det skal gjennomføres flere identitetskontroller, herunder grensekontroller.

SPØRSMÅL NR. 189

Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Hamar Arbeiderblad skriver den 28.10 at fordi Regjeringen drøyer så lenge med å vedta traseen langs Mjøsa, kan Statens vegvesen ikke lenger garantere at hele strekningen mellom Jessheim og Kolomoen er ferdig til 2013 som forutsatt. Dette setter spørsmål om det vil bli kontinuerlig utbygging. Om det er riktig er det et dramatisk signal for regionen.

Kan statsråden garantere at det kommer en avklaring av trasévalg for E6 slik at en sikrer kontinuerlig utbygging av strekningen?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en klar forutsetning og det er skapt klare forventninger om at strekningen Jessheim-Kolomoen skulle bygges ut kontinuerlig. E6 er en livsnerve for mye av Innlandet, Nord-Vestlandet og Midt-Norge. En forsinkelse i utbyggingen vil hemme

næringsaktivitet og transport. Kostnadmessig og administrativt vil det kunne medføre store ekstrakostnader om en ikke får avklart trasévalget og utbyggingen ikke blir gjennomført kontinuerlig.

Svar:

Spørsmålet er rettet til samferdselsministeren, men jeg har blitt bedt om å besvare det.

Kommunedelplaner for E6 og Dovrebanen i Stange og Eidsvoll kommuner er i Miljøverndepartementet til behandling. Miljøverndepartementet skal avgjøre valg av traséer fordi Statens vegvesen og Jernbaneverket har fremmet innsigelser til det alternativ som kommunene har vedtatt. Saken er svært omfattende og konfliktfyllt, og saksbehandlingen har derfor tatt tid. Saken er høyt prioritert, og behandles videre av Miljøverndepartementet i samråd med andre berørte departementer.

SPØRSMÅL NR. 190**Innlevert 29. oktober 2008 av stortingsrepresentant Sonja Irene Sjøli****Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Den 28. oktober kom det fram i Hamar Arbeiderblad at Statens vegvesen ikke lenger kan garantere at hele strekningen mellom Jessheim og Kolomoen blir ferdig som planlagt i 2013 fordi Regjeringen utsetter avgjørelse om trasevalget langs Mjøsa. Konsekvensen kan bli at Vegvesenet ikke kan garantere for en kontinuerlig utbygging. Det er et dramatisk signal for regionen og for miljøet.

Kan statsråden garantere for at det kommer en rask avklaring av trasévalg for E6 langs Mjøsa og sikre en kontinuerlig utbygging av strekningen?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en klar forutsetning, og det har skapt klare forventninger om at strekningen Jessheim-Kolomoen skulle bygges ut kontinuerlig. E-6 er en livsnerve for mye av Innlandet, Nord-Vestlandet og Midt-Norge. En forsinkelse i utbyggingen vil hemme næringsaktivitet og transport, og det vil forringe miljøet ytterligere. I tillegg skaper manglende avgjørelse om trasevalget stor usikkerhet hos befolkningen i Eidsvoll og Stange når det gjelder hensynet til miljøet, kulturlandskapet og eiendommer.

Kostnadmessig og administrativt vil det kunne medføre store merkostnader om ikke trasevalget snart blir avklart slik at utbyggingen kan foregå kontinuerlig.

Svar:

Kommunedelplaner for E6 og Dovrebanen i Stange og Eidsvoll kommuner er i Miljøverndepartementet til behandling. Miljøverndepartementet skal avgjøre valg av traseer fordi Statens vegvesen og Jernbaneverket har fremmet innsigelser til det alternativ som kommunene har vedtatt. Saken er svært omfattende og konfliktfylt, og saksbehandlingen har derfor tatt tid. Saken er høyt prioritert, og behandles videre av Miljøverndepartementet i samråd med andre berørte departementer.

SPØRSMÅL NR. 191**Innlevert 30. oktober 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 6. november 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«DN beskriver 29.10 at Eksportfinans står overfor et mulig mislighold på 415 millioner mot Glitnir og at Kommunekreditt gir flere nei-svar på lånehenvendelser fra kommunesektoren enn tidligere. Eksportfinans har hatt betydelige tap knyttet til finanskrisen og gjennomført to emisjoner.

Hvordan vurderer Regjeringen situasjonen i Eksportfinans og Kommunekreditt, og hva vil Regjeringen gjøre for å sikre at disse to institusjonene fungerer hensiktsmessig i en tid med krevende forhold i finansmarkedet?»

BEGRUNNELSE:

Eksportfinans eies av banker som opererer i Norge, samt den norske stat. Konsernet ble etablert i

1962, og består i dag av nærmere 100 høyt kvalifiserte medarbeidere. Utlånsvirksomheten er inndelt i utlån til eksportsektoren og deres kunder, samt utlån til offentlig sektor.

Eksportfinansiering tilbys utenlandske kjøpere for at de skal velge å kjøpe norske varer og tjenester. Det gis også lån til norske kjøpere med utpreget internasjonalt virksomhet (eksempelvis rederi med valutaintjening). I en tid med krevende finansmarkeder er denne type eksportfinansiering viktigere enn tidligere for å sikre aktivitet i norsk næringsliv.

Eksportfinans' heleide datterselskap Kommunekreditt Norge AS ble kjøpt fra Kreditkassen i 1999. Kommunekreditt tilbyr finansiering og rådgivning til offentlig sektor og virksomheter tilknyttet offentlige oppgaver.

Svar:

Eksportfinans ASA har som oppgave å tilby konkurransedyktig finansiering til norsk eksportnæring og deres kunder, samt til kommuner, fylkeskommuner og annen offentlig virksomhet gjennom det heleide datterselskapet Kommunekreditt Norge AS. Eksportfinans forvalter også den OECD-regulerte avtalen for offentlig støttet eksportfinansiering (den såkalte "108-ordningen") på vegne av Nærings- og handelsdepartementet. Eksportfinans er i hovedsak et privateid selskap, hvor 26 forretnings- og sparebanker eier 85 pst. av aksjene. Gjennom en rettet emisjon i 2001 ble staten eier av 15 pst. av aksjene.

Eksportfinans fikk tidlig merke konsekvensene av finansuroen gjennom urealiserte verdifall i selskapets verdipapirportefølje. Staten har ved to anledninger tidligere i år, etter vedtak i Stortinget, sammen med de andre eierne bidratt til å styrke Eksportfinans. Staten har tilført selskapet 180 mill. kroner i ny egenkapital og deltar proporsjonalt med eierandelen i en garantiordning som beskytter Eksportfinans mot ytterligere verdifall innenfor en ramme på 5 mrd. kroner.

I september og oktober d.å. har finanskrisen for-

verret seg både i Norge og internasjonalt og en rekke land har gått inn med statsgaranti for sine banker. Under de rådende markedsforhold er det svært krevende for Eksportfinans å foreta låneopptak med lang løpetid. Videre har høyere innlånskostnader medført at selskapets utlånsvirksomhet til kommunal sektor ikke lenger kan drives på lønnsom basis.

Eksportfinans og datterselskapet Kommunekreditt skal fungere i et kommersielt marked og må tilpasse seg forholdene i markedet. Regjeringen la 12. oktober fram en tiltakspakke rettet mot banknæringen og forholdene i finansmarkedene. Tilsvarende er det internasjonalt under gjennomføring omfattende tiltak for å sikre funksjonaliteten av finansmarkedene. Når disse tiltakene har fått virke vil dette også bedre innlånsforholdene i de markedene hvor Eksportfinans vil låne.

Regjeringen vil kontinuerlig vurdere situasjonen for å legge til rette for at norske eksportbedrifter og kommunal sektor har tilgang til finansiering på konkurransedyktige vilkår. Jeg viser blant annet til at Regjeringen fredag 31. oktober fremmet forslag om å utvide garantirammen i GIEKs alminnelige garantiordning fra 50 til 60 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 192

Innlevert 30. oktober 2008 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 6. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«En mann (63) reiste ut fra Norge i 1985/86, etter å ha tjent opp rettigheter i folketrygden i over 20 år. I 1996 fikk vedkommende hjerteinfarkt. Han kom tilbake til Norge i 2001. Vedkommende har arbeidet i tiden etter 2001, men pga. helse måtte han gi opp før jul 2007. Han søkte på nytt uføretrygd i år, men fikk avslag med henvisning til tidligere behandling.

Hvilke kriterier må være oppfylt før uføretidspunktet kan vurderes på nytt, og vil statsråden foreta en gjennomgang av regelverket på dette området?»

BEGRUNNELSE:

En mann (63) reiste ut fra Norge i 1985/86, etter å ha jobbet og tjent opp rettigheter i folketrygden i over 20 år. I tiden etter 1986 har han jobbet i utlandet, blant annet i Spania og Tyskland. I 1996 fikk vedkommende hjerteinfarkt. Dette medførte at hans

helsemessige situasjon ble redusert, som igjen førte til redusert arbeidsevne.

Han flyttet tilbake til Norge i 2001. Ved hjemkomst søkte han om uføretrygd, selv om det ikke var tvil om at hans helsesituasjon var av en slik karakter at han var berettiget til uføretrygd, fikk han avslag på grunn av at han ikke oppfylte kravet om tre års botid før trygderettighetene igjen inntreffer etter opphold i utlandet. Dette var et riktig avslag basert på gjeldende regelverk.

Da vedkommende eier et gårdsbruk startet han opp vedproduksjon for å forsøke å livnære seg. Han har vært nødt til å leie inn arbeidskraft, men har forsøkt å hjelpe til så godt han kan. Dette har gjort at hans helsesituasjon har blitt enda verre, og han måtte legge ned arbeidet før jul 2007. Pga. forverret helsesituasjon søkte vedkommende på nytt uføretrygd i 2008, men fikk nok en gang avslag, begrunnet ut fra

at uføretidspunktet ble satt til 2001, altså på det tidspunkt han søkte uføretrygd for første gang.

Situasjonen er nå at vedkommende har vært medlem av folketrygden i 6 år etter sitt utenlandsopphold. Men dette har da ikke kvalifisert for at han kan få vurdert situasjon på nytt, selv om vedkommendes helsetilstand har blitt forverret. Det vises i den forbindelse til folketrygdloven § 12-10 hvor det står:

"Dersom uføregraden blir endret fordi inntektsevn/arbeidsevnen blir ytterligere nedsatt, skal det fastsettes nytt uføretidspunkt hvis det er til fordel for pensjonisten".

Undertegnede er inneforstått med at regjeringen har lagt fram endringer i lov om folketrygd hvor man foreslår å etablere regler om unntak fra kravet om 3 års medlemskap i folketrygden fram til uføretidspunktet eller dødsfallet. Unntaket skal begrenses til tilfeller med lang tidligere botid/poengopptjening her. Undertegnede er videre kjent med den kommende behandlingen av Ot. prp. nr. 8 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygden.

Svar:

Uføretidspunktet er i folketrygdloven § 12-10 definert som det tidspunktet da arbeidsevnen ble varig nedsatt med minst halvparten. Dette har sammenheng med at det er et vilkår for rett til uførepensjon at arbeidsevnen er varig nedsatt med minst halvparten på grunn av sykdom.

Uføretidspunktet har betydning ved at det er fra dette tidspunktet man kan ha rett til ytelse. Videre har uføretidspunktet betydning ved at loven for rett til uførepensjon som hovedregel oppstiller krav om at vedkommende har vært medlem i trygden i de siste tre årene fram til uføretidspunktet. Valg av uføretidspunkt har også konsekvenser for om man kan anses som ung ufør. Uføretidspunktet har også betydning som skjæringstidspunkt for beregningen av pensjonen.

En endring i et fastsatt uføretidspunkt kan skje på to grunnlag. For det første vil det kunne være aktuelt dersom man etter en ny vurdering bedømmer saken annerledes, eksempelvis der det framkommer nye opplysninger om vedkommendes helsehistorie som tilsier at et annet tidspunkt bør legges til grunn enn det som opprinnelig ble gjort. Ofte vil uføretidspunktet falle sammen med sykmeldingstidspunktet, men dersom det ikke har vært noen markert endring i helsetilstanden som forklarer akkurat når arbeidsevnen ble varig nedsatt med minst halvparten, vil man måtte

bruke skjønn. For det andre vil det kunne være aktuelt hvor det er snakk om å utvide uføregraden fordi arbeidsevnen er blitt ytterligere nedsatt. Det siste tilfellet reguleres av folketrygdloven § 12-10 annet ledd. Bakgrunnen for denne regelen er at det skal fastsettes ett uføretidspunkt som grunnlag for beregningen av ytelsen. Den som har fått en gradert uførepensjon og så senere blir ufør også i forhold til restarbeidsevnen vil i prinsippet få et nyere uføretidspunkt for restarbeidsevnen. Av administrative årsaker settes ett felles uføretidspunkt, og man får da det uføretidspunktet som gir best uttelling.

Av begrunnelsen for spørsmålet framgår det at det dreier seg om en person som søkte uførepensjon på nytt etter å ha fått avslag fordi vedkommende ikke fylte kravene til tre års trygdetid før uføretidspunktet. Det framgår at helsesituasjonen alt ved første søknad var av en slik karakter at han fylte de medisinske kravene for uførepensjon. Dersom vedkommende allereide var 100 prosent ufør, vil det uansett, selv om helsetilstanden er forverret, ikke være grunnlag for å sette noe nytt uføretidspunkt etter folketrygdloven § 12-10 annet ledd. For øvrig vurderes ikke vilkåret om forutgående medlemskap på nytt selv om det fastsettes et nytt uføretidspunkt ved forhøyelse av uføregraden.

Det at vedkommende søkte uførepensjon på et tidspunkt han ikke fylte kravet til trygdetid, og derfor fikk avslag, er ikke i seg selv til hinder for at han senere kan få rett til uførepensjon. Fastsetting av uføretidspunkt gjøres etter en konkret vurdering. Dersom vedkommende var helt ufør på tidspunktet for den første søknaden og fortsetter å være det, vil vedkommende aldri få rett til uførepensjon. Dersom vedkommende etter hvert forsøker seg i arbeid og senere på ny søker uførepensjon, vil man ved fastsetting av uføretidspunkt måtte vurdere om vedkommende reelt var arbeidsfør etter at han først fikk avslag. Dette beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfelle.

Departementet vil neste år legge fram en odelsingsproposisjon med forslag til ny uførepensjonsordning og vil i den forbindelse også vurdere spørsmål som gjelder uføretidspunkt.

Slik jeg forstår, er det først og fremst kravet om tre års trygdetid før uføretidspunktet som er det underliggende problemet i den konkrete saken som er nevnt i spørsmålet. Som representanten påpeker, har departementet i Ot.prp. nr. 8 (2008-2009) foreslått endringer i folketrygdloven slik at det ved tidligere lang botid/opptjening skal kunne gjøres unntak fra kravet om tre års medlemskap før uføretidspunktet.

SPØRSMÅL NR. 193**Innlevert 30. oktober 2008 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 6. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hva har Norge gjort konkret for å sette fokus på spørsmålet om illegitim gjeld i forberedelsene til FN-konferansen om Financing for Development, og hva vil Norge gjøre for å følge opp arbeidet med illegitim gjeld i internasjonale fora i tiden framover?»

BEGRUNNELSE:

Norge har lenge blitt sett på som et foregangsland internasjonalt i forhold til arbeidet med illegitim gjeld. I 1998 lanserte Bondeviks sentrumsregjering en omfattende plan for sletting av gjeld som fattige u-land har i Norge. Det ble lagt opp til at norske fordringer på flere milliarder kroner kunne slettes uten at dette ble belastet bistandsbudsjettet. Dette er fulgt opp av den sittende regjering, som i 2006 bestemte at den gjenværende del av gjelden som stammer fra den såkalte skipseksportkampanjen skulle slettes.

Norge leder for tiden Finansiering for Utviklingsprosessen (FfD) i FN. FfD-prosessen gir en unik mulighet til å fremme begrepet illegitim gjeld. Både i denne sammenhengen og i andre internasjonale fora er det muligheter for å reise spørsmålet om illegitim gjeld for å få større forståelse for problemet og få bredere gjennomslag i arbeidet for gjeldslette spesielt overfor de minst utviklede landene. Den internasjonale finanskrisen har ytterligere aktualisert betydningen av at man opprettholder trykket for å få til en mer omfattende gjeldslette for utviklingsland.

Svar:

Regjeringen har siden tiltredelsen lagt stor vekt på gjeldsspørsmål, og, som representanten Hareide selv peker på i spørsmålets begrunnelse, oppnådd viktige resultater på feltet.

I prosessen med å utforme sluttdokument for Doha-konferansen om finansiering for utvikling, har Norge bidratt med konkrete innspill med sikte på at man der understreker viktigheten av åpenhet om lånebeløp, og at både långiver og låntaker har et ansvar. Videre er vi positive til opprettelsen av en internasjonal arbeidsgruppe på illegitim gjeld i regi av FN.

”Illegitim gjeld” er et omstridt begrep internasjonalt. Det å komme fram til omforente kriterier, står derfor sentralt. Norge har finansiert to studier og to konferanser om illegitim gjeld. Nå sist det internasjonale symposium om illegitim gjeld som nylig ble avholdt i Oslo. Norge vil fortsette arbeidet med illegitim gjeld i FN, Verdensbanken og Paris-klubben.

Parallelt med arbeidet med å utvikle det internasjonale rammeverket for håndtering av spørsmålet om legitimitet, er det viktig å fortsette arbeidet med ordinær gjeldsletting. Gjennom dette sletter vi også illegitim gjeld.

I det foreliggende utkastet til slutterklæring for Doha er det ingen henvisning til illegitim gjeld. Norge har derfor på nytt spilt inn dette til siste runde av forhandlingene av sluttdokumentet og vil arbeide for at dette vinner aksept i de videre forhandlingene.

For øvrig viser jeg til mitt svar på representanten Morten Høglunds skriftlige spørsmål nr. 175.

SPØRSMÅL NR. 194**Innlevert 30. oktober 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 11. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Det har i mange år vært jobbet for et gassrør til Grenland. AP lovet i forrige periode å opprette et statlig selskap til dette, men regjeringen har valgt ikke å ta et offentlig myndighetsansvar for denne typen infrastruktur. Ifølge kilder har finanskrisen gjort privat finansiering vanskeligere for flere aktører.

Vil statsråden åpne for at myndighetene bidrar med finansiering dersom det er nødvendig for å opprettholde fremdriften i Skanled-prosjektet, og når fremlegger Regjeringen en sak om Skanled for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge sak på TU.no 29.04.2008 planlegger Skanled investeringsbeslutning i oktober 2009 og oppstart av gassleveranser i desember 2012. Anslått investering for Skanled rørledningsprosjektet er 10,3 milliarder kroner. Anslått investering for separasjonsanlegget på Rafnes er 5,5 milliarder kroner, inklusive etaninjeksjonsfasiliteter på Kårstø.

TU sier prosjektet er unikt fordi det er markedsdrevet. Det er brukerne av naturgassen som står bak initiativet som er 100 prosent privatfinansiert.

Ifølge DN.no 21.10.08 skal Skanled-saken fremlegges for Stortinget.

Svar:

Gassco leder prosjektet Skanled som ser på mulighetene for et gassrør fra Kårstø til Østlandet (Grenland), Vest-Sverige og Danmark. Prosjektet består i å frakte naturgass fra Kårstø til Grenland hvor det etableres et separasjonsanlegg for uttak av etan og tørrgass til lokal bruk. Den resterende tørrgassen eksporteres videre til Sverige og Danmark.

Myndighetene finansierte oppstarten av Skanled-

prosjektet i 2005. Siden den gang har prosjektet vært drevet frem med finansiering fra private selskaper og det har vært signert intensjonsavtaler om full finansiering av røret. Det har således ikke vært behov å vurdere statlig finansiering. Tilsvarende har INEOS drevet frem og finansiert studiene knyttet til separasjonsanlegget og gitt uttrykk for at de vil finansiere hele eller en majoritetsandel av anlegget.

Regjeringen har ved flere anledninger gitt uttrykk for ønske om realisering av disse prosjektene dersom det er kommersielt grunnlag for det. Dersom finansieringsmulighetene gjør det vanskelig å få til et prosjekt som for øvrig er økonomisk velfundert, vil staten vurdere situasjonen.

Timeplanen som Gassco jobber ut fra er at en plan for anlegg og drift skal innsendes olje- og energidepartementet 1. april 2009. Departementet tar sikte på en rask saksbehandling og ønsker å legge saken frem for Stortinget før sommerferien. Det er god kontakt mellom Gassco og departementet i denne saken og det er ikke kommunisert forsinkelser ift. denne planen.

SPØRSMÅL NR. 195

Innlevert 30. oktober 2008 av stortingsrepresentant Dag Ole Teigen

Besvart 6. november 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Den demokratiske republikken Kongo står nå overfor en krisesituasjon med bakgrunn i opprøret i Øst-Kongo.

Hvilke grep bør verdenssamfunnet, etter utenriksministerens mening, iverksette for å motvirke en humanitær krise, og hvordan påvirker krisen mulighetene for å nå fram med humanitær innsats rettet mot befolkningen i Kongo?»

BEGRUNNELSE:

En rekke opprørsgrupper i Kongo kjemper om bl.a. innflytelse, territorium og naturressurser, som tømmer og diamanter. Den andre krigen i Kongo regnes som den dødeligste konflikt i verden siden andre verdenskrig, og krevde millioner av menneskeliv fra 1998 til 2003. De fleste døde av sult og sykdom, hvilket har krevd hundretusener av menneskeliv også et-

ter krigens slutt. Etter krigen har utstasjonerte FN-soldater i verdens største FN-styrke bidratt til arbeidet for fred og stabilitet.

Den siste tiden har vi gjennom media blitt oppdatert på opprøret i Øst-Kongo, som igjen bringer befolkningen ut i en krisesituasjon. Titusener av sivile er drevet på flukt. Verdens matvareprogram advarer om nød. FNs generalsekretær Ban Ki-moon har uttrykt "ekstrem bekymring" og advarer mot en humanitær krise av "katastrofale proporsjoner".

Den demokratiske republikken Kongo er nevnt i St.prp. nr. 1 (budsjettet) blant de sentrale områdene for norsk humanitær innsats i 2007. Norge er blant de største giverne til OCHAs nødhjelpsfond som i særlig grad støtter humanitær innsats i såkalte glemte kriser, f.eks. Den demokratiske republikken Kongo. Det vil være interessant å få utenriksministerens vurdering av hvilke grep verdenssamfunnet bør iverkset-

te for å hindre en humanitær krise. Det vil også være interessant å få en vurdering av hvordan situasjonen i Øst-Kongo påvirker arbeidet med å få bistanden fram der den trengs.

Svar:

Den siste tidens kamphandlinger har ytterligere forverret den fra før av vanskelige humanitære situasjonen i Øst-Kongo. Titusener har flyktet, mange av disse var allerede internt fordrevne, og forholdene er uoversiktelige. Det er et stort behov for mat, vann og medisiner.

Verdenssamfunnets første prioritet i forhold til denne krisen er å sørge for å dekke befolkningens grunnleggende behov og unngå at situasjonen utvikler seg til en enda større humanitær katastrofe.

Jeg kan nevne at fra norsk side er det besluttet å øke den humanitære bistanden med 15 millioner kroner. Totalt vil norsk støtte til Kongo for 2008 beløpe seg til 146 millioner kroner, hvorav 94 millioner er humanitær bistand.

Videre bidrar Norge betydelig gjennom regulære bidrag til det arbeidet ulike FN-organisasjoner som Verdens matvareprogram, UNICEF og FNs utviklingsprogram (UNDP) gjør i Kongo. I tillegg er Norge en av de største bidragsyterne til FNs nødhjelpsfond, CERF. Kongo er det landet som mottar mest midler fra dette fondet, med 13 prosent av totalen. Norge støtter også mer langvarig arbeid rettet mot kvinner utsatt for seksuell vold og reintegrering av barnesoldater.

Opptrappingen av konflikten i Øst-Kongo har medført en vanskeligere sikkerhetssituasjon i området. Dette gjør det vanskelig for de humanitære organisasjonene å nå fram til alle som trenger hjelp. FNs fredsbevarende styrke arbeider med å etablere sikre transportveier, også i de opprørskontrollerte områdene, slik at forsyninger kan nå fram.

Så snart situasjonen tillater det, bør den humanitære virksomheten trappes opp. Det er derfor viktig at verdenssamfunnet bidrar med tilstrekkelig støtte til nødhjelpsarbeidet, slik at en opptrapping kan bli mulig.

Situasjonen for kvinner og barn i konfliktområdet er spesielt bekymringsfull. Voldtekt av kvinner og jenter når stadig nye og uhyggelige proporsjoner, med dramatiske konsekvenser for ofrene og for samfunnet som helhet. Det er behov for et koordinert internasjonalt arbeid for å få bukt med dette. I tillegg til enkeltprosjekter støtter Norge FN-initiativet ”Stop Rape Now”. I år vil 3,3 millioner kroner av det norske bidraget til initiativet gis til arbeidet mot seksuell vold i Kongo.

For å medvirke til større politisk fokus og bedre informasjonsutveksling og koordinering, har Norge tatt initiativet til å etablere en kjernegruppe i FN i New York. Denne gruppen som er under etablering, vil være bredt sammensatt og vil arbeide for å fremme den internasjonale innsatsen mot kjønnsbasert vold i Kongo. Norge er også blant de største bidragsytere til FNs befolkningsprogram (UNFPA), som i lang tid har arbeidet med å bekjempe vold mot kvinner i landet. Ytterlige tiltak på dette feltet vurderes.

I tillegg til å håndtere den akutte humanitære situasjonen bør det fortsatt settes inn krefter på å finne en varig løsning på denne langvarige konflikten, slik at det kan bli fred i Øst-Kongo. Det er viktig å få partene til å snakke sammen og til å bli enige om å legge ned våpnene og velge en politisk løsning. Både FN, EU og AU (Den afrikanske union), samt enkeltland som USA, Belgia, Kenya og Tanzania, er aktivt engasjert i dette arbeidet. Norge har, gjennom blant annet FNs spesialrepresentant for Great Lakes - regionen, kontakt med de ulike aktørene og støtter opp om arbeidet for en fredelig løsning.

SPØRSMÅL NR. 196**Innlevert 31. oktober 2008 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen****Besvart 7. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvilke muligheter finnes innenfor gjeldende helselovgivning (ev. i kombinasjon med regelverk under Nav-etaten) til å korte ned ventetid på operasjon som er nødvendig for å komme helt eller delvis tilbake i arbeid, og hvem har ev. myndighet/mulighet til å få fortløp i en slik sak, der mye av årsaken til et langt fravær trolig t.o.m. kan skyldes feil diagnose fra spesialisthelsetjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Spørsmålet gjelder en henvendelse om et konkret tilfelle med fem års fravær fra yrkeslivet, der fraværets lengde for en stor del kan skyldes feildiagnostisering i spesialisthelsetjenesten. Det gjelder en kvinne, 45 år, tidligere kommunalt ansatt omsorgsarbeider. Arbeidsforholdet ble avsluttet etter ett års sykmelding. Hun har vekslet mellom attføring og medisinsk rehabilitering. I attføringsperiodene har hun hatt forskjellige jobber i ulike bransjer.

Hendelsesforløp: I 1994 fikk hun astmadiagnose. Ved ny utredning i 2002 fikk hun diagnose lungeemfysem, ble satt på venteliste for ny lunge, fikk sove- og andre medisiner og var til kontroll hver 3 mnd. Transplantasjon ble etter en periode avlyst, fordi begge lunger var angrepet. I tillegg hadde hun pådratt seg ryggproblemer pga sterk overvekt, noe som medførte høyt forbruk av smertestillende medisiner. Hun har selv greid å slanke seg 30 kg og søkt operasjon for å fjerne overflødig hud. Det ble avslag i første omgang, fordi hun bør ned ytterligere 30 kg. Siden juni 2008 har hun stått på venteliste for slankeoperasjon. Ventetida er ekstra lang fordi emfysempasienter ikke tåler narkose. Kun Aker sykehus kan utføre dette i denne regionen. Etter veksling mellom attføring og rehabilitering, er hun nå på sistnevnte stønad og får ikke jobbe, verken helt eller delvis. Uføresøknad ble på grunn av lungediagnosen levert mai 2008. Selv vil hun helst arbeide eller attføres til nytt arbeid, men emfysemen har etter hvert gjort dette umulig - helt til 17. okt 2008. Da fikk hun ny diagnose på Aker. Hun hadde ikke emfysem på to lunger, men emboli på én. Diagnosen emfysem var en fatal feil. I stedet for sykmelding i maks ett år og attføring til arbeid, som hun helst ville, har hun vandret mellom systemene i 5 år og er altså nå på medisinsk rehabilitering, uten mulighet til aktive tiltak. I denne perioden har hun måttet takke nei til flere jobbtillbud. Etter fem års fravær fra fast arbeid, er hun usikker på egen kapasitet. Hun ønsker seg derfor tilbake til att-

føring med muligheter for å prøve ut arbeidsevne. NAV vil imidlertid vente med det til slankeoperasjon og etterfølgende rehabilitering er sluttført. Fastlegen tar seg av all kontakt med NAV. I mellomtiden pågår behandling av uførepensjon, som hun helst ikke vil ha.

Hun ser for seg følgende mulige forløp: Framskyndet slankeoperasjon, dermed bedret rygg, redusert medisinbruk, aktiv attføring til arbeid, ingen uførepensjon. Alt avhenger nå av å få gjennomført slankeoperasjonen, jo raskere, jo bedre. Hun står imidlertid på venteliste nr to for denne operasjonen. Først ble hun forespeilet ett års ventetid, men ventet 18 mnd. Det ble ikke operasjon, kun konsultasjon. Nå har hun stått på ny venteliste for operasjon siden juni 2008. Eneste beskjed er "noen mnd". Hun frykter at det vil ta lang tid og er utålmodig etter å komme i gang med et aktivt liv, nå som hun nettopp har fått vite at hun ikke er så alvorlig syk som hun trodde, og at den nye diagnosen gjør det mulig å komme tilbake i arbeid.

Feildiagnose fra helsevesenet selv kan være en viktig årsak til den lange perioden ute av yrkeslivet. Hun synes derfor å fortjene all den bistand som er mulig, så raskt som mulig, for å komme seg tilbake i arbeid. Nøkkelen ligger sannsynligvis i operasjon uten ytterligere ventetid.

Svar:

Pasienter med sykkelig overvekt, på like linje med andre pasienter, er sikret rett til vurdering og nødvendig behandling i pasientrettighetsloven. I henhold til § 2-2 har pasienten rett til å få sin helsetilstand vurdert innen 30 virkedager. Det er en individuell medisinsk vurdering som ligger til grunn for om pasienten blir tildelt rett til nødvendig helsehjelp eller ikke. Det er denne medisinske vurderingen av hver enkelt pasient som skal være avgjørende for hva slags behandling, og når denne skal tilbys. Pasienter som er vurdert til å ha en så alvorlig helsetilstand at den gir rett til nødvendig helsehjelp, skal tildeles en individuell frist for behandling. Behandling for sykkelig overvekt, og dermed innfrielse av individuell frist, vil kunne være enten kirurgi eller en annen form for medisinsk behandling. Dersom en behandlingsfrist overskrides, kan pasienten ha rett til behandling hos privat tilbyder eller i utlandet. Jeg ber om forståelse for at jeg som statsråd ikke kan kommentere den konkrete enkeltsaken som representanten tar opp, herunder hvorvidt pasienten kvalifiserer til rett til nødvendig helsehjelp eller ikke. Jeg kan heller ikke gripe

inn i og endre de prioriteringene som blir gjort av enkeltpasienter i henhold til bestemmelsene i pasientrettighetsloven. Imidlertid har alle pasienter, også de uten rett til nødvendig helsehjelp, rett til å få vite når behandling forventes å bli gitt.

Årsakene til overvekt kan være mange, og pasientene har ofte et svært sammensatt symptombilde. Etter behandlingen vil det for mange være nødvendig med langvarig og krevende livsstilsintervensjon. Flere av de regionale sentrene for fedmebehandling legger derfor vekt på at tverrfaglige team utreder pasienten svært grundig før selve behandlingen, og at behandling og oppfølging skjer i nært samarbeid med pasienten.

I henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 2-1a er det de regionale helseforetakene som har "sørge for"-ansvaret. Det vil si at det tilligger de regionale helseforetakene å sikre at tjenestetilbudet har tilstrek-

kelig kvalitet og omfang til å ivareta disse forpliktelsene – dessuten at det gjøres en helhetlig prioritering.

Ordningen med "Raskere tilbake" har som formål å bringe arbeidstakere som mottar sykepenger raskere tilbake til arbeidslivet og inkluderer pasienter som er helt eller delvis sykmeldte eller står i fare for å bli det. Ordningen er en følge av en avtale mellom partene i arbeidslivet og gjelder ikke for personer på attføring og i medisinsk rehabilitering.

Som statsråd er jeg opptatt av å sikre at pasienter med sykkelig overvekt tilbys et likeverdig og helhetlig behandlingstilbud av høy kvalitet. Spesialisthelsetjenesten har kommet langt i å utvikle behandlingsforløp for sykkelig overvektige pasienter og vil fortsette å utvikle dem videre. Jeg vil understreke at antallet operasjoner har økt betraktelig siden 2004 da totalt 147 operasjoner ble utført av det offentlige, i motsetning til totalt 765 utførte operasjoner i 2007.

SPØRSMÅL NR. 197

Innlevert 31. oktober 2008 av stortingsrepresentant Lise Christoffersen

Besvart 11. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvordan vil samferdselsministeren, som representant for eier, bidra til at NSB, Jernbaneverket og ROM Eiendom, i stedet for å skyve ansvaret fram og tilbake mellom seg, samarbeider om å få på plass en avtale om parkeringshus på Drammen jernbanestasjon, slik at Flytoget omsider kan etablere seg med Drammen som endestasjon, fra det tidspunktet Samferdselsdepartementet har varslet i neste års statsbudsjett?»

BEGRUNNELSE:

Allerede før Flytoget startet sin virksomhet, tok Drammen Arbeiderparti initiativ til et møte med Flytogets ledelse for å få Drammen som endestasjon for (noen av) avgangene. Den gangen mente man at trafikkgrunnlaget ikke var stort nok. Det har endret seg. 27. november 2005 uttalte administrerende direktør i Flytoget til Drammens Tidende: "Vi vil gjerne til Drammen, men parkering er det største problemet." På det tidspunktet var sonderinger i gang for å komme fram til en avtale om bygging av parkeringshus ved stasjonen. Drammen kommune har hele tiden siden deltatt i arbeidet med å komme fram til en avtale og har også tilbudt seg å løse inn tomte og bygge par-

keringshus for egen regning for å få fortgang i saken. Et parkeringshus vil også kunne bedre parkeringssituasjonen generelt. I dag er det 270 regulerte plasser, som er fullt belagt allerede ved 7-tiden om morgenen. Jernbaneverket uttalte noen dager før, 23. november 2005, at det "først i løpet av neste år" kunne tas en beslutning. Nå skriver vi 2008, snart 2009, men en beslutning er ikke tatt. Det har gjentatte ganger vært varslet nye, utsatte tidspunkter for flytog til Drammen, i løpet av 2007, sommeren 2008, januar 2008, sommeren 2008, høsten 2008. Det foreløpig siste er varslet i statsbudsjettet for 2009, der 23,5 mill kr er satt av til anleggsarbeider på stasjonen, slik at Flytoget kan starte fra Drammen 1. mai 2009. Nå er det også stilt spørsmål ved denne datoen. I Flytogets årsmelding fra 2007, kan en lese følgende:

"I mai 2009 utvider Flytoget sin operasjon til Drammen. Selskapet har forutsatt at det bygges en skikkelig parkeringsløsning ved stasjonen, og erfaringene fra året som har gått, er at dette kan ta lang tid å få til."

Situasjonen preges av en uklar rollefordeling med ansvarsfraskrivelse fra samtlige statlige aktører. Det kan ikke ha vært hensikten da en i sin tid valgte en organisering av viktige samferdselstjenester i se-

parate bedrifter/etater. Allerede i april 2006 uttalte Jernbaneverket til Drammens Tidende:

"Vi er i ferd med å slutføre en faglig vurdering av om dette er noe Jernbaneverket skal satse på. Det som ligger i denne vurderingen, er om staten skal betale parkeringshus, og da må vi ha en brukbar begrunnelse."

At regjeringen nå i forbindelse med statsbudsjettet for 2009 har signalisert at Flytoget kommer til Drammen fra 1. mai 2009, bør være begrunnelse god nok for en statlig etat. I tillegg har en de miljømessige begrunnelsene for at folk tar tog fra Drammen i stedet for bil. Fra Buskerudtinget (møteplassen for fylkets kommune-, fylkes- og stortingspolitikere) 20. oktober 2008 kommer et unisont krav om at staten ved eier nå går inn og rydder opp i situasjonen. Vi er også kjent med at Drammen kommune nylig selv har tatt direkte kontakt med samferdselsdepartementet om saken. Undertegnede fikk ansvaret for å formidle fra Buskerudtinget til samferdselsdepartementets politiske ledelse, den sterke anmodningen om å gripe inn. Det er herved gjort.

Svar:

Saken om etablering av parkeringshus ved Drammen stasjon illustrerer både behovet for en klarlegging av ansvaret for parkeringsløsninger mellom de statlige aktører Jernbaneverket og NSB ved ROM Eiendom as, men også hvilke interesser som er drivkraft for investeringer i parkeringsanlegg.

Departementet fattet før sommerferien i år en prinsippbeslutning om eierskapet til stasjoner og godsterminaler. Med bakgrunn i denne beslutningen har det vært arbeidet med en strategi for ansvaret for parkering som også får betydning for saken i Drammen.

Slik eierskapet til stasjonene i dag er organisert, har Jernbaneverket rett til å disponere nødvendig areal til parkering for de reisende og Jernbaneverket betaler ikke grunneieren, ROM Eiendom, for denne retten. Dette har vært tolket slik at Jernbaneverket har rett til å disponere tilsvarende antall parkeringsplasser i p-hus dersom parkeringsplassen ønskes omdisponert, uten at det skal koste Jernbaneverket noe mer.

Departementet mener at eierskapsprinsippet heretter bør tolkes slik at Jernbaneverket får incentiv til å tenke samfunnsøkonomisk lønnsomhet uten å være bundet av plasseringen av og antallet på dagens par-

keringsplasser. Det må derfor være et alternativ at ROM Eiendom, når det oppnås enighet om dette, kan løse ut Jernbaneverkets disposisjonsrett til et parkeringsareal mot å betale markedspris for dette. Jernbaneverket vil dermed stå friere til å etablere en alternativ parkeringsordning som kan være mer fordelaktig for samfunnet totalt sett.

En utbygging av dagens parkeringsplass vil kunne gi både kontorarealer med en gunstig plassering i forhold til offentlig kommunikasjon og et større antall parkeringsplasser som blant annet vil gjøre det mer attraktivt for Flytoget å betjene stasjonen. Parkeringsplassene som kommer i tillegg til dagens subsidierte plasser skal tilbys på kommersielt grunnlag.

Departementet har bedt om at Jernbaneverket vurderer hvilken løsning av parkeringsbehovet for pendlere i Drammensområdet som er samfunnsøkonomisk best og vurderer i hvilken grad den kan finansieres gjennom midler fra frikjøp av Jernbaneverkets disposisjonsrett til dagens parkeringsplasser på Drammen stasjon.

Statlige bidrag til parkeringsløsninger kan begrunnes dersom endringer i forhold til dagens parkeringstilbud i det naturlige geografiske nedslagsfeltet alt i alt oppfattes positivt og samlet bidrar til å styrke togtrafikken. Midler til dette må prioriteres på vanlig måte over statsbudsjettet.

I denne saken er det flere parter som er interessert i at arealet på Drammen stasjon kan utnyttes bedre enn til flateparkering. Departementet har derfor bedt om at Jernbaneverket kontakter ROM Eiendom, Drammen kommune og Flytoget for eventuelle finansielle bidrag. Som jeg også skrev i mitt svar til Stortingets presidentskap 11. september 2006 på svar fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, er det min oppfatning at ettersom Flytoget mener økt parkeringskapasitet ved Drammen stasjon vil være et lønnsomt tiltak for virksomheten, er det naturlig at selskapet bidrar sammen med de andre interessentene til å finne en løsning utover dagens løsning.

Jeg mener at det med den her omtalte prinsippavklaringen er større mulighet for at Flytoget vil finne det lønnsomt å betjene Drammen. Før det eventuelt blir aktuelt å benytte statlige midler for å få til en løsning som er ønsket av Drammen kommune og Flytoget, må Jernbaneverket ha funnet en parkeringsløsning som styrker togtrafikken bedre enn dagens løsning.

SPØRSMÅL NR. 198**Innlevert 31. oktober 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 11. november 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Vil statsråden i lys av den finansielle krisen landet er inne i revurdere både den geografiske og strukturelle konsesjonstildelingsprofilen departementet tidligere har kommunisert at de vil legge til grunn og revurdere hvorvidt det ville vært formålstjenlig også å øke MTB-en for matfisk i Sør-Norge til nordnorsk nivå?»

BEGRUNNELSE:

Både statsråden, statssekretær Ulriksen og stortingsrepresentanten Inge Ryan har i løpet av det siste halve året uttalt seg i retning av at de nye matfiskkonsesjonene som skal utdeles i 2009 skal forfordes til Nord-Norge og til nye og mindre oppdrettere. Samtidig har politisk ledelse i departementet slått fast at en økning av MTB-en i Sør-Norge ikke er aktuelt. Dagens finanskriser kan gjøre det vanskelig for nye aktører å skaffe til veie kapital til oppstart av nye lokaliteter og kjøp av nye konsesjoner. En økning av MTB-en i Sør-Norge f.eks. til det nivået som er i Nord-Norge, vil umiddelbart og uten større investeringer og kapitalbehov kunne omsettes i økt produksjon av matfisk. Disse kjensgjerningene burde medføre at den geografiske skjevfordelingen departementet har lagt

opp til blir skrinlagt, at også etablerte større oppdrettere får tilgang til nye konsesjoner gjennom tildelingen og at MTB-en i Sør-Norge blir økt til samme nivå som i Nord-Norge. Særlig i Trøndelag og Nordmøre vil en slik endring få umiddelbar effekt på produksjonen.

Svar:

Regjeringens opplegg til ny tildelingsrunde fremgår av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2008-2009) Om endring av St.prp. nr. 1 om statsbudsjettet 2009 (nye løyve til oppdrett av laks, aure og regnbogeaure i 2009), som ble fremlagt 7. november 2008.

Når det gjelder spørsmålet om å utlikne forskjellen i MTB (Maksimalt Tillatt Biomasse) mellom nord og sør, vil jeg minne om at dette skyldes de spesielle klimatiske forhold helt i nord som gir relativt dårligere produksjonsvilkår pr. tillatelse. Da forslaget om overgang til MTB ble sendt på høring i 2004 gikk det ut på høyere MTB i Finnmark og Nord-Troms. Denne regelen ble gjort gjeldende for hele Troms da det nye regelverket ble vedtatt, bl.a. på bakgrunn av høringsuttalelsene fra oppdretternes organisasjoner.

SPØRSMÅL NR. 199**Innlevert 31. oktober 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 6. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Kraftsituasjonen i Midt-Norge har vært vanskelig over lengre tid. Regjeringen kan ikke vise til noen nye kraftutbygginger av betydning i området. Sentrale rød-grønne politikere mener at blant annet Industrikraft Midt-Norge holder myndighetene for narr og viser mangel på samfunnsansvar når de ikke har begynt å bygge gasskraftverket på Skogn.

Er statsråden enig i dette, og hva vil statsråden eventuelt gjøre for å øke samfunnsmorale hos berørte aktører, slik at de viser nødvendig samfunnsansvar?»

BEGRUNNELSE:

I en kronikk om energisituasjonen, publisert blant annet på Kraftnytt.no 08.03.06, skriver Tore Nordtun, energipolitisk talsmann for den rød-grønne fraksjonen i energi- og miljøkomiteen, følgende:

"Etter fire år med handlingslammelse omkring kraftsituasjonen i Norge og utvikling av gasskraftverk ser vi nå handling."

Og:

"Konsekvensene av kraftmangel kan bli uholdbare. Det sender svært negative signaler om videre ut-

vikling av landbasert olje- og gassvirksomhet. Det reiser berettiget tvil om vi greier å ta vare på eksisterende næringsliv. Faren for kraftmangel betyr videre stor risiko ved nyetableringer og det reduserer mulighetene for å trekke til seg ny virksomhet. Den enkelte husstand kan heller ikke leve med for lite kraft eller i verste fall utfall av strømforsyningen."

For Arbeiderpartiet er løsningen klar: Det må bygges ut mer kraft.

Arbeiderpartiet forventer at de som har søkt og fått konsesjon om å bygge gasskraftverk benytter sin konsesjon. Noe annet vil være mangel på samfunnsansvar, og det vil være å holde myndighetene for narr.

Svar:

Det har blitt presentert planer for flere gasskraftprosjekter i Midt-Norge. Industrikraft Midt-Norge har i dag både utslippstillatelse og energikonsesjon

for sitt planlagte gasskraftverk på Skogn, og står derfor fritt til å fatte en investeringsbeslutning. Jeg har imidlertid forståelse for at det er krevende å finne lønnsomhet i prosjektet. Jeg har nylig hatt et møte med ledelsen i Industrikraft Midt-Norge, og har en god dialog med selskapet.

Jeg er svært opptatt av at vi får tilgang på ny kraft i regionen, både gjennom bedret nettilgang og ny produksjon. Utbygging av småkraft- og vindkraftanlegg vil kunne gi viktige bidrag for å øke produksjonen. Kraftledningen til Sverige (Nea-Jarpstrømmen) som skal åpnes høsten 2009 vil forbedre situasjonen vesentlig. Videre arbeider Statnett med en forbindelse fra Ørskog til Fardal. Dette vil være det viktigste enkelttiltaket for ytterligere å bedre kraftsituasjonen i regionen. I tillegg er det nødvendig å ha fokus på energieffektiviserende tiltak både i husholdningene og i næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 200

Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 10. november 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen

Spørsmål:

«Finanskrisen rammer nå fiskerinæringen. Fjordlaks har kjøpt et fiskeanlegg på Vannøya, men har ingen mulighet til oppstart på grunn av innstramming fra finsansnæringen mht. driftskreditt.

Hvilke løsninger vil statsråden komme med for fiskerinæringen når det gjelder tilgang til kapital?»

Svar:

Jeg følger situasjonen i fiskerinæringa fortløpende, herunder hvordan næringa rammes av uroen i finansmarkedene. Regjeringen har høy beredskap i den situasjonen vi nå er i.

Uroen i finansmarkedene har ført til at penge- og kredittmarkedene internasjonalt ikke fungerer på en god måte. En generell mistillit mellom banker har gjort dem tilbakeholdne med å yte lån til hverandre. Dette har gjort tilgangen på finansiering vanskelig også for norske banker. Om denne situasjonen fortsetter vil bankenes mulighet til å yte lån til husholdninger og foretak svekkes.

Regjeringen har lagt fram et budsjett for 2009 som både stimulerer til økt aktivitet og som legger til rette for lavere rente. Norges Bank har satt ned styringsrenten med til sammen 1 prosentpoeng de siste ukene. Rentereduksjonen vil lette situasjonen for bedrifter og husholdninger med gjeld.

Det aller viktigste nå er å sørge for at penge- og kredittmarkedene skal fungere på en god måte igjen. Det er også bakgrunnen for Regjeringens tiltakspakke overfor bankene, som Stortinget enstemmig sluttet seg til 24. oktober. Tiltaket ble godt mottatt av banknæringen og det vil bli iverksatt innen kort tid. Tiltaket vil bedre bankenes mulighet for finansiering og dermed bedre tilliten mellom banker. Det vil gjøre bankene bedre i stand til å yte lån til lavere renter. Normalisering av penge- og kredittmarkedet vil også avhenge av at internasjonale tiltak virker etter hensikten.

Regjeringens tiltakspakke kommer i tillegg til at Norges Bank har tilført ekstra likviditet til banksystemet for å bedre situasjonen. Norges Bank har også lettet på kravene til sikkerhet og utvidet løpetiden på sine lån til bankene.

Disse tiltakene, sammen med Norges Banks rennedesttelser, vil bidra til å stimulere økonomien.

Videre kan det nevnes at Innovasjon Norge tilbyr ulike former for lavrisikolån og garantiordninger. Lavrisikolån er lån gitt på kommersiell basis i samarbeid med andre banker, men der Innovasjon Norge er med og deler risikoen. Når det gjelder garantiordninger har Innovasjon Norge løpende og omfattende garantier både med Norges Sildesalgslag og Norges Råfisklag.

SPØRSMÅL NR. 201**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 7. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er forsvarlig å kun ha 4 polititjenestemenn/kvinner på jobb samtidig for å dekke et politidistrikt som Telemark, eller vil han ta et initiativ for å styrke den generelle bemanningen på vakt ved Telemark politikammer?»

BEGRUNNELSE:

I Telemark politidistrikt var det på formiddagsvakt søndag 27.10.2008, kun 4 tjenestemenn/kvinner som skulle dekke polititjenesten i hele Telemark. Dette er ikke et unikt lite antall for Telemark politidistrikt.

Det er derfor grunn til å stille spørsmål om hvilket nivå på politidekningen statsråden selv mener er forsvarlig.

Svar:

Representanten henviser i sin begrunnelse for spørsmålet til politidistriktets bemanning på formiddagsvakt søndag 27.10.2008. Jeg antar dette er et feiltrykk og at en her viser til søndag 26. oktober.

Politidirektoratet har innhentet redegjørelse fra politimesteren i Telemark som opplyser at det ikke medfører riktighet at politidistriktet kun hadde fire polititjenestemenn på arbeid søndag 26. oktober 2008. Distriktet hadde imidlertid noe redusert bemanning denne søndagen, noe som blant annet skyldes sykemelding og at Grenland politistasjon gikk over til en ny tjenesteliste for å kunne styrke bemanningen i nettene i helgene. Etter politimesterens vurdering hadde distriktet en forsvarlig bemanning. Selv om publikum måtte vente noe tid oppstod det ikke situasjoner som gikk på akkord med sikkerheten til verken publikum eller tjenestemenn. Politimesteren rapporterer for øvrig om en utfordrende budsjett- og bemanningssituasjon og erfarer at det i noen grad er vanskelig å få tjenestemenn til å arbeide overtid.

Justisdepartementet arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår til å ivareta publikums behov for service og beredskap. Vi har økt politiets budsjetter for 2009 med 789 millioner kroner nominelt og politiet får en reell økning på over 200 millioner kr.

Hovedutfordringen for politi- og lensmannsetaten nå og en tid fremover er mangel på politiutdannet personell. Regjeringen har derfor økt opptaket ved Politihøgskolen i 2007 og 2008 til 432 studenter pr. år. Allerede etter tre år med denne regjeringen er opptaket høyere – dvs. 1224 studenter – enn det Bondevik II-regjeringen hadde i løpet av fire år. I statsbudsjettet for 2009 øker regjeringen opptaket på Politihøgskolene til rekordhøye 552 studenter. Så høyt har opptaket ved Politihøgskolen aldri vært. Politihøgskolens budsjett styrkes dessuten med 30 mill. kr.

I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har satt i gang en rekke tiltak, bl.a. rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver. Samtidig arbeider vi for å beholde eldre politifolk lenger i jobb.

Justis- og politidepartementet hadde tidligere den direkte etatsstyringen av det enkelte politidistrikt. Da Politidirektoratet ble opprettet og politireformen vedtatt av et bredt flertall i Stortinget, innebar dette også vesentlige endringer i den administrative styringen av norsk politi. Etatsstyringsoppgavene for politidistriktene og de fleste særorganene ble delegert til Politidirektoratet, herunder ressursfordeling, intern organisering og resultatoppfølging.

Dette innebærer at politibudsjettet fordeles av Politidirektoratet. Fordelingen skjer ut fra en ressursfordelingsmodell basert på en rekke kriterier relatert til politiets oppgaveløsning, hvor kriminalitetsbekjempelse og trygghet representerer de viktigste områdene. Politidistriktene tildeles ikke lenger stillinger, men et rammebudsjett som politimesteren disponerer for å sikre hele politidistriktet en best mulig polititjeneste.

Politidirektoratet har utredet politi- og lensmannsetatens utdannings- og bemanningsbehov, både når det gjelder politiutdannet personell og personell med annen utdanning, frem mot år 2020. Med budsjettforslaget for 2009 følger Regjeringen langt på vei opp anbefalingene i rapporten, blant annet ved det rekordhøye opptaket på Politihøgskolen.

SPØRSMÅL NR. 202**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 11. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å se nærmere på lovgrunnlaget for det generelle forbudet mot bruk av såkalte vannscootere, for å kartlegge om dette generelle forbudet som er lagt til grunn i Lov om fritids- og småbåter er ihht. til våre forpliktelser som følger av EØS-avtalen (ang. vannscootere med opprinnelsesstatus fra EU), og vil statsråden på grunn av den tvilen som foreligger i saken ta initiativ til å få utsatt de rett-sakene som pågår som følge av det generelle forbudet mot bruk av vannscootere?»

BEGRUNNELSE:

Den svenske sjørettsprofessoren Hugo Tiberg mener at norske myndigheter bryter EØS-avtalen når man forbyr bruk av CE-merkede vannscootere. Det er derfor grunn til å undersøke om det generelle forbudet mot vannscootere som fremkommer i lov om fritids- og småbåter, er i henhold til våre EØS-forpliktelser. Det er også levert inn klage til ESA på

grunn av den norske praktiseringen av regelverket, en klage som enda ikke er behandlet.

Allikevel er det mange som blir bøtelagt, og som er i rettssak, på grunn av den gjeldende praktisering av lov om fritids- og småbåter.

Det er viktig her å understreke at vi snakker om vannscootere med opprinnelses-status fra EU-land, og den typen vannscootere som i øvrige land karakteriseres som båt (og ikke den typen jetski som var grunnlaget for det generelle forbudet i lov om fritids- og småbåtloven).

Svar:

Gyldigheten av det svenske vannskuterregelverket er til vurdering i EF-domstolen. Utfallet kan også ha betydning for gjeldende regler i fritids- og småbåtloven som gjelder vannskutere. Når EF-domstolen har behandlet saken vil Regjeringen vurdere eventuelle endringer av reglene i denne loven.

Jeg har ikke anledning til å gripe inn i pågående rettssaker.

SPØRSMÅL NR. 203**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 10. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til oppslag i Dagens Næringsliv den 3. november side 8 og 9 der det fremgår at det er fritt frem for udekket shortsalg i Norge, bare man ikke benytter norskregistrerte meglerhus.

Er finansministeren komfortabel med denne situasjonen, eller vil finansministeren iverksette tiltak som stanser denne muligheten for udekket shortsalg?»

Svar:

Opplysningene i pressen som ligger til grunn for spørsmålet gir ikke det fulle bildet av Kredittilsynets forståelse av regelverket. Jeg viser til Kredittilsynets pressemelding 4. november 2008 med følgende presisering:

"også utenlandske verdipapirforetak må etterleve norske bestemmelser for shortsalg når det utføres grensekryssende virksomhet. Dette innebærer at det kun er i tilfeller hvor norske kunder henvender seg til utenlandske verdipapirforetak at foretakets hjemlands-regler vil gjelde. For alle andre transaksjoner vil norske krav om at shortsalg skal skje på dekket basis gjelde. Dette innebærer at selger må ha sikret tilgang til de aktuelle aksjer, i praksis i form av en låneavtale."

Norsk regelverk for verdipapirforetaks formidling av shortsalg, og verdipapirforetaks eget shortsalg, ble endret i 1997. Det ble da åpnet for at verdipapirforetak kan formidle (eller selv foreta) såkalte dekkede shortsalg, det vil si shortsalg hvor investor har tilgang på verdipapirene på avtaletidspunktet. Begrunnelsen for å tillate denne type omsetning gjennom verdipapirforetak er at dette kan bidra til økt likviditet i verdipapirmarkedene og legge til rette for

bedre samspill mellom derivatmarkeder og markeder i de underliggende verdipapirene.

Det er ikke adgang til udekket shortsalg gjennom norsk verdipapirforetak. Det er heller ikke adgang til udekket shortsalg gjennom utenlandsk verdipapirforetak som yter grensekryssende tjenester i Norge når tjenesten utføres her.

Det er etter norsk rett ikke forbud mot at investorer gjennomfører udekket shortsalg når handelen ikke formidles gjennom verdipapirforetak underlagt norsk regelverk. Hvorvidt slikt shortsalg kan formidles gjennom utenlandsk verdipapirforetak som ikke yter tjenesten i Norge, avhenger av regelverket i vedkommende jurisdiksjon.

En annen problemstilling er om shorthandel kan innebære en form for markedsmanipulasjon.

I pressemelding 8. oktober 2008 opplyste Kredittilsynet følgende:

"Kredittilsynet har observert uvanlige markedsbevegelser i enkelte aksjer notert på Oslo Børs, og det kan ikke utelukkes at omfanget av shortsalg i disse noterte instrumentene er stort.

I den situasjonen markedet nå befinner seg med særskilt store kursutslag for aksjer utstedt av finansinstitusjoner, mener Kredittilsynet at verdipapirforetak og investorer opptrer i strid med verdipapirhandelloven § 3-9 om forbudet mot urimelige forretningsmetoder dersom de gjennomfører shortsalg, dekket eller udekket, i slike finansaksjer. Kredittilsynet presiserer at dette er en vurdering basert på den faktiske situasjonen. Kredittilsynet vil følge utviklingen videre herunder om eventuelt andre finansielle instrumenter notert på Oslo Børs bør omfattes. Kredittilsynet vil gi informasjon om når situasjonen etter Kredittilsynets

vurdering igjen er slik at shortsalg i aktuelle finansaksjer ikke vil være i strid med forbudet."

Kredittilsynet opplyste 9. oktober 2008 at de la tilsvarende vurdering til grunn i forhold til grunnfondsbevis notert på Oslo Børs.

Verdipapirhandelloven § 3-9 gjelder for enhver, det vil si også for utenlandske investorer og verdipapirforetak som handler på Oslo Børs.

Etter MiFID Art 25 og tilsvarende EØS-regler skal alle EØS-stater kreve at verdipapirforetak hjemmehørende i staten rapporterer utførte transaksjoner i finansielle instrumenter opptatt til handel på regulert marked til sin nasjonale tilsynsmyndighet. Tilsynsmyndigheten skal sende videre rapporter om transaksjonene til vedkommende lands tilsynsmyndighet. Kredittilsynet skal derfor motta rapporter om transaksjoner i finansielle instrumenter opptatt til handel på norske regulerte markeder utført av verdipapirforetak hjemmehørende i andre EØS-stater. Gjennomføringen av slik transaksjonsrapportering er nå i oppstartsfasen.

Finansdepartementet har i brev 26. september 2008 bedt Kredittilsynet redegjøre for situasjonen i de land hvor det er innført forbud eller andre tiltak mot shortsalg, og vurdere behov for eventuelle norske tiltak (herunder regler) både ut fra hensynet til institusjonene under tilsyn og ut fra hensynet til verdipapirmarkedet. Kredittilsynet har forsikret at arbeidet har høy prioritet, og jeg vil vurdere de forslag eller anbefalinger tilsynet kommer med så snart de foreligger.

SPØRSMÅL NR. 204

Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 12. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Synes statsråden det er rimelig at de som er innvilget dagpenger forut for en ny regulering av folketrygdens grunnbeløp ikke får nyte godt av den vedtatte økningen, og hvis ikke, vil statsråden se på gjeldende praksis?»

BEGRUNNELSE:

Folketrygdens grunnbeløp hadde en økning med virkning fra 1. mai 2008. Jeg har mottatt henvendelser fra mottakere av dagpenger som undres over

hvorfor ikke dagpengesatsene for de som har fått innvilget dagpenger fra før denne dato blir regulert i takt med økningen av grunnbeløpet. De som har fått innvilget dagpenger mener at selv om bergningsgrunnlaget for deres dagpenger ble gjort før tidspunktet for ny regulering av grunnbeløpet, skal ikke det være til hinder for at også deres dagpengegrunnlag skal reguleres i takt med økningen av grunnbeløpet. Dette begrunnes med at økningen av grunnbeløpet etter deres mening foretas på grunn av økte levekostnader til livsopphold. Mottakere av dagpenger blir etter deres mening rammet av de samme kostnadene til livsopp-

hold, uavhengig av tidspunkt for tilståelse av dagpenger.

Svar:

Dagpenger under arbeidsløshet blir beregnet på grunnlag av tidligere inntekt, og ikke i forhold til enhver tid gjeldende grunnbeløp i folketrygden. Grunnbeløpet (G) har for det første betydning ved vurderingen av om kravet til minsteinntekt for å få rett til dagpenger er oppfylt, dvs. ved vurderingen av ett av flere inngangsvilkår. Kravet er at arbeidsinntekten minst må ha vært 1,5G sist avsluttede kalenderår eller 3G siste tre avsluttede kalenderår. Videre har G betydning for hvor mye dagpengene maksimalt kan beregnes ut ifra. Det maksimale dagpengegrunnlaget er 6G. Beregningen gjøres på grunnlag av G på vedtakstidspunktet, og tidligere års inntekt blir oppjustert i forhold til gjeldende G.

Trygdeoppgjøret er primært rettet inn på å regulere pensjoner, altså varige trygdeytelser. I tillegg blir en del midlertidige folketrygdytelser regulert løpende, så som rehabiliterings- og attføringspenger. Dette er ytelser som hver enkelt mottaker gjennomsnittlig tilstår i lengre tidsperioder enn hva som er tilfellet for dagpengeordningen under arbeidsløshet. G reguleringen i forbindelse med de årlige trygdeoppgjør får

ikke betydning for de som allerede har fått innvilget dagpenger.

En person som eksempelvis fikk innvilget dagpenger før 1. mai 2008 får ikke regulert dagpengesatsen etter 1. mai samme år. Begrunnelsen for dette er at dagpengene er en korttidstytelse som maksimalt kan gis i ett eller to år. Den begrensede varigheten på ytelsen illustreres ved at en gjennomsnittlig dagpengeperiode i 2007 var på bare 19 uker. Mange mottar altså dagpenger i en ganske kort periode. Da er behovet for oppjustering av grunnlaget begrenset, i motsetning til hva som gjelder for pensjoner og lignende ytelser av mer langvarig karakter.

Det gjelder unntak fra hovedregelen dersom vedkommende får rett til å få beregnet dagpengene på nytt, for eksempel i forbindelse med gjenopptak av stønadperioden etter avbrudd på grunn av arbeid. I disse tilfellene er det rimelig at det nye beregningsgrunnlaget ses i forhold til G på nytt beregningstidspunkt. Unntak gjelder også for dagpengemottakere som mottar dagpenger når de fyller 64 år, og som derfor kan beholde dagpengene til fylte 67 år. For disse vil dagpengene være en mer langvarig ytelse.

Mot denne bakgrunnen finner jeg ikke nå grunnlag for å endre gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 205

Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 11. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Er arbeids- og inkluderingsministeren enig i at en slik lovanvendelse kan virke kjønnsdiskriminerende og urimelig i sin praksis, og kan arbeids- og inkluderingsministeren oppgi antallet menn som har fått avkortet sin allerede innvilgede 100% uføretrygd, med samme begrunnelse som den omtalte gifte kvinnen?»

BEGRUNNELSE:

Ei gift kvinne ble i 1989 erklært 100 pst. ufør. Ektemannen var på den tiden i fullt arbeid. På grunn av at kvinnen var gift, hadde barn og mannen var i arbeid fikk hun avkortet uføretrygden sin med 30 pst., ned til 70 pst. Reduksjonen av uføretrygden ble begrunnet med at hun kunne klare å jobbe litt i hjemmet. Kvinnen har senere søkt om å få omgjort vedtaket om redusert uføretrygd, ikke minst fordi hun fak-

tisk ble erklært 100 pst. ufør allerede i 1989 og at hennes helsemessige situasjon ikke har forandret seg. Kvinnen mener at en slik lovanvendelse er klart kjønnsdiskriminerende all den tid den rammer kvinner spesielt. Det er ikke kjent at menns bidrag i hjemmet blir vurdert på samme måte sett i forhold til hvor stor uføretrygden skal være. Kvinnen viser også til at hjemmearbeidet som hun kunne utføre uten tvil var ulønnet arbeid i hjemmet og bidro derfor ikke til familiens totale inntekt. Kvinnen har senere søkt om å få tilbake full uføretrygd, men fikk etter 6 måneders venting på svar avslag på søknaden. Avslaget ble begrunnet med at den nye loven, jf. Lov om folketrygd § 12-7 og § 12-8 ikke har tilbakevirkende kraft.

Svar:

Uførepensjonen skal kompensere for tap av inntekt. Det er vilkår at inntektsevnen skal være minst 50

prosent varig nedsatt på grunn av sykdom, skade eller lyte. Folketrygden har i motsetning til lovverket i de fleste andre land, i tillegg en egen bestemmelse om uførepensjon til hjemmearbeidende ektefelle, jf. folketrygdloven § 12-8.

For å ha rett til uførepensjon som hjemmearbeidende må evnen til å utføre arbeid i hjemmet være nedsatt med minst 50 prosent. Ved vurdering av i hvor stor grad arbeidsevnen er nedsatt skal evnen til å utføre husarbeid sammenliknes med tilsvarende evne før sykdommen eller skaden oppsto. Det er svært sjelden at man blir vurdert som 100 prosent arbeidsufør i forhold til arbeid i hjemmet. I det konkrete tilfellet har vedkommende fått fastsatt en uføegrad på 70 prosent.

Bestemmelsen om uførepensjon til hjemmearbeidende er kjønnsnøytralt utformet, selv om det i praksis antakelig i hovedsak er kvinner som har fått innvilget uførepensjon som hjemmearbeidende. Dersom det kan sannsynliggjøres at søkeren ville ha begynt i arbeid dersom uførheten ikke hadde oppstått, skal søkeren vurderes i forhold til arbeidslivets krav. Det samme gjelder dersom den andre ektefellen har lav inntekt (under to ganger grunnbeløpet). Enslige skal

alltid vurderes i forhold til arbeidslivet. Det har ikke vært mulig å skaffe opplysninger om hvordan kjønnsfordelingen arter seg for de som fått avkortet uførepensjon etter bestemmelsen.

Bestemmelsen om uførepensjon til hjemmearbeidende blir sjelden anvendt når yngre mennesker søker om uførepensjon i dag. Det legges i dag til grunn at de fleste ville ha vært i arbeid på heltid eller deltid. Det var tidligere en bestemmelse om deltidsarbeid som i hovedsak ble anvendt på gifte kvinner. Gifte/samboende med deltidsarbeid ble tidligere vurdert delvis i forhold til yrkeslivet og delvis i forhold til arbeid i hjemmet. Bestemmelsen som stort sett ble anvendt på kvinner, førte til at deltidsarbeidende ofte fikk gradert uførepensjon til tross for at de ble ansett som 100 prosent arbeidsuføre som yrkesaktive. Denne bestemmelsen ble opphevet i 2004.

Departementet arbeider med utforming av en ny uføreordning, blant annet på bakgrunn av forslag fra Uførepensjonsutvalget (NOU 2007:4 Ny uførestønning og ny alderspensjon til uføre). I denne sammenheng vil også bestemmelsen om uføreytelse til hjemmearbeidende bli vurdert. Jeg tar sikte på å fremme en proposisjon for Stortinget i løpet av våren 2009.

SPØRSMÅL NR. 206

Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 10. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Departementet vil endre skolelovgivningen for å kunne gjennomføre undersøkelser bl.a. av elevenes seksuelle legning, religiøse oppfatning og etniske bakgrunn.

Kan statsråden forklare hvorfor det er mer legitimt å stille spørsmål om slike forhold til barn enn det etter norsk lov er å stille de samme spørsmål til voksne arbeidssøkere?»

BEGRUNNELSE:

I et høringsnotat fra departementet heter det at det "siden etableringen av kvalitetsvurderingssystemet i 2003 har vist seg å være nødvendig å øke datamaterialet til å omfatte sensitive personopplysninger for analyser og forskning om læringsutbytte." Det opplyses videre at "personlige forhold som for eksempel helseforhold, seksuelle legning, etnisk bakgrunn og religiøs oppfatning kan ha stor betydning for hvordan den enkelte opplever det fysiske og psykososiale læringsmiljøet. For å tilrettelegge læringsmiljøet for ut-

satte grupper slik at kvaliteten i opplæring for denne gruppen elever ikke er dårligere enn for andre, er det viktig å ha muligheten til å gjennomføre undersøkelser om dette på aggregert nivå, herunder i forbindelse med elevundersøkelsen." På dette grunnlag foreslår departementet endringer i opplæringsloven og privat-skoleloven som gir hjemmel til å samle inn og behandle slike sensitive personopplysninger. I arbeidslivet setter norsk lov klare grenser for å spørre arbeidssøkere om slike opplysninger og tillater det bare under helt bestemte og sterkt begrensede forutsetninger.

Svar:

Om registeret generelt

Jeg foreslår i høringsnotatet å opprette et register med informasjon fra skolesektoren til bruk for analyse og forskning. Formålet med å opprette et slikt register er å få informasjon og kunnskap om det som skjer i skolen og effekten av tiltak, for å kunne benytte dette i arbeidet med kvalitetsutvikling og kvalitets-

forbedring i skolesektoren. Opplysningene og registrert skal benyttes til arbeidet med å bedre læringsutbyttet, læringsmiljøet og lærerkompetansen. Opplysningene skal lagres i pseudonymisert form. Dette innebærer at identiteten til den eleven opplysningene tilhører er kryptert eller skjult på annet vis, men likevel individualisert slik at det lar seg gjøre å følge personen uten at identiteten røpes. Forslaget som har vært på offentlig høring er ett blant flere tiltak jeg foreslår med sikte på å øke kvaliteten i norsk grunnopplæring.

Spesielt om læringsmiljø

Jeg vil presisere at jeg verken har foreslått eller vil foreslå endringer i skolelovgivningen for å kunne gjennomføre undersøkelser av elevers seksuelle legning og religiøse oppfatning. Når det gjelder innholdet i forslaget til endringer som nå har vært på offentlig høring vil jeg understreke at de sitater som trekkes fram i spørsmålet fra representanten Høybråten, må leses i sammenheng med øvrige deler av teksten der innholdet i forslaget presiseres nærmere. I spørsmålet siteres følgende: ”Personlige forhold som for eksempel helseforhold, seksuell legning, etnisk bakgrunn og religiøs oppfatning kan ha stor betydning for hvordan den enkelte opplever det fysiske og psykososiale læringsmiljøet. For å tilrettelegge læringsmiljøet for utsatte grupper slik kvaliteten i opplæring for denne gruppen elever ikke er dårligere enn for andre, er det viktig å ha muligheten til å gjennomføre undersøkelsen om dette på aggregert nivå, herunder i forbindelse med elevundersøkelsen.” Dette sitatet kan ikke løsrives fra helheten slik spørsmålsstiller gjør, uten at vesentlig informasjon om forslaget innhold går tapt. De to setningene som følger etter sitatet lyder slik: ”Bestemmelsen om behandling av opplysninger i opplæringsloven og privatskoleloven bør etter departementets vurdering derfor endres slik at de gir hjemmel til å samle inn og behandle slike sensitive opplysninger. Disse opplysningene er det ut fra dagens formål ikke nødvendig å lagre på individnivå i den nasjonale databasen. De kan etter innsamling på individnivå bli lagret på aggregert nivå før de slettes.” Dette betyr at det ikke vil bli registrert opplysninger om elevers seksuelle legning og religiøse bakgrunn på individnivå, men kun stilt spørsmål som på et overordnet nivå kan gi indikasjoner på omfanget av diskriminering i norske skoler.

Jeg finner dessuten grunn til å fremheve at forslaget gir adgang for elevene til å reservere seg mot å svare på spørsmål om læringsmiljøet når dette innebærer at de skal gi fra seg personopplysninger av sensitiv art. Denne sikkerhetsventilen er formulert som

følger: ”Dei som mottok opplæring kan reservere seg mot avhending av sensitive personopplysningar.”

Forslaget er en oppfølging av et tidligere svar på skriftlig spørsmål fra Høyres representant Ine Marie Eriksen Søreide, der representanten spurte hva statsråden vil gjøre ”for å sikre at Elevundersøkelsen fanger opp og kartlegger et så alvorlig tema som diskriminering på grunn av seksuell orientering.” Spørsmål og svar er tilgjengelig i Stortingets Dokument nr. 15:1147 (2006-2007). Utdanningsdirektoratet søkte derfor om konsesjon fra Datatilsynet til å gjennomføre denne kartleggingen av elevenes læringsmiljø for Elevundersøkelsen for 2008. Datatilsynet ga slik konsesjon 6. februar 2008.

For ytterligere å belyse forslaget som har vært på offentlig høring vil jeg sitere deler av begrunnelsen for å skaffe kunnskap om læringsmiljøet slik denne er omtalt på side 18: ”I all opplæring vil læringsmiljøet være en faktor som har virkning på elevenes helse, trivsel og læring. Det er av stor betydning hvilken ramme opplæringen gis i. Et læringsmiljø som ikke fremmer helse og trivsel, vil i liten grad legge til rette for opplæring med kvalitet. Tvert imot vil et slikt læringsmiljø, enten det er på skolen eller i bedrift, redusere muligheten til å få realisert intensjonen om en grunnopplæring med høy kvalitet. Det er derfor viktig for sentrale myndigheter å ha kunnskap om både det fysiske og det psykososiale læringsmiljøet. Dette gjelder objektive opplysninger om læringsmiljøet, men også kunnskap om elevenes subjektive opplevelse av læringssituasjonen, noe som ikke kan innhentes uten at elever, lærlinger og lære kandidater selv gir opplysningene i sentralt fastsatte undersøkelser, kartlegginger og evalueringer.” Skolelovgivningen gir i dag adgang til å samle inn flere typer personopplysninger. De ovennevnte spørsmålene om diskriminering på grunn av seksuell orientering, som det frem til nå er innhentet konsesjon for å spørre om i Elevundersøkelsen, er det ikke adgang til å stille uten den foreslåtte endringen i dagens skolelovgivning.

Videre arbeid

I tillegg til spørsmålet om hvilke konkrete opplysninger det siktes til, har det i ulike media vært reist spørsmål om forslaget sikrer personvernet i tilstrekkelig grad. I det videre arbeidet med lovforslaget vil jeg gå grundig gjennom høringsuttalelsene som er kommet inn og vurdere hensynet til personvernet spesielt. Jeg legger opp til å være i dialog med aktuelle faginstanser for å drøfte de ulike sidene av forslaget. Det er for tidlig å forskuttere resultatet av dette arbeidet, men i tiden fremover vil alle sider av lovforslaget bli nøye gjennomgått.

SPØRSMÅL NR. 207**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum****Besvart 11. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Helse Midt-Norge har ifølge en advokatrappport begått grove saksbehandlingsfeil i sin gjennomføring av anbudsprosessen om ambulansetransport i deler av helseregionen.

Vil statsråden iverksette tiltak for å sikre nødvendig profesjonalitet i arbeidet med helseforetakenes innkjøp, anskaffelser og anbudsprosesser?»

BEGRUNNELSE:

Helseforetakene er store innkjøpere av varer og tjenester. Det er av stor økonomisk og samfunnsmessig betydning at innkjøpene og anbudsprosesser i forbindelse med disse, gjennomføres på en fullt ut profesjonell måte. I sitt vedtak av 31.10.08 sier styret i Helse Midt-Norge bl.a. følgende etter gjennomgang av rapporten fra advokatfirmaet Kvale & Co om gjennomføring av det regionale helseforetakets anbudsprosessen om kjøp av ambulansetjenester:

”Styret mener at flere av konklusjonene er en kraftig kritikk av Helse Midt-Norge RHF og tar kritikken til etterretning. Styret beklager at Helse Midt-Norge RHF har opptrådt kritikkverdig og slik påført det regionale helseforetaket et renométop og våre forretningsforbindelser i ambulansesaken problemer i forskjellige sammenhenger”.

Ut fra forholdene rundt ambulansesaken i Helse Midt-Norge, mener jeg statsråden bør vurdere om det er nødvendig med generelle tiltak for å sikre eier- og samfunnsinteresser knyttet til store anskaffelsesprosesser.

Svar:

De regionale helseforetakene og helseforetakene gjør omfattende anskaffelser på vegne av den offentlige spesialisthelsetjenesten. Sektoren kjøper varer og tjenester for om lag 16 mrd. kroner hvert år. Regelverket knyttet til offentlige anskaffelser er faglig relativt krevende, og en ser at foretakene dessverre for ofte bryter reglene. Departementet har gjennom sin tidligere styringsdialog med de regionale helse-

foretakene understreket viktigheten av at en overholder regelverket for offentlige anskaffelser. Senest i foretaksmøtet for 2007 ble det overfor de regionale helseforetakene satt krav om at de skulle gjennomgå sine innkjøpssystemer og påse at nytt regelverk om offentlige anskaffelser er kjent og etterlevet.

Den konkrete saken som du nevner er dessverre et eksempel på at kvaliteten ikke er god nok i alle anskaffelsessaker. Den kritikk som har kommet frem i forbindelse med Helse Midt-Norge RHF's anskaffelse knyttet til ambulansetjenester er alvorlig. Jeg forventer at styret i Helse Midt-Norge RHF ivaretar sitt ansvar knyttet til den videre håndtering av denne konkrete saken.

Jeg ser i lys av denne saken et generelt behov for å se nærmere på tiltak for å sikre bedre kvalitet i de anskaffelsesprosesser som gjennomføres i de regionale helseforetakene og helseforetakene. Helse- og omsorgsdepartementet har tatt initiativ til et møte med alle styreledere og administrerende direktører i de regionale helseforetakene for å drøfte hvilke tiltak som bør iverksettes. Jeg er i utgangspunktet av den oppfatning at en bør vurdere tiltak for å styrke kompetansen knyttet til gjennomføring av offentlige anskaffelser. Det er i denne sammenheng naturlig å vurdere hvorvidt det er fornuftig å etablere en felles kompetanseenhet eller et nettverk knyttet til offentlige anskaffelser i spesialisthelsetjenesten. Et eventuelt tiltak bør også vurderes i forhold til behovet for praktisk bistand, gjennom for eksempel rådgivning og ”kontroll” på et høyt faglig nivå. Det kan i enkelte tilfeller også være behov for bistand i gjennomføringen av konkrete anskaffelser for de regionale helseforetakene og helseforetakene, samt å gi råd knyttet til lovanvendelse osv. Tiltaket må bidra til å sikre sektoren bedre innkjøpskompetanse generelt, og ikke minst en juridisk kompetanse på et høyt faglig nivå.

Jeg vil i forbindelse med foretaksmøtene i de regionale helseforetakene i januar 2009 vurdere å fremsette konkrete krav med sikte på å bedre kvaliteten i de offentlige anskaffelsene som gjennomføres i de regionale helseforetakene og helseforetakene.

SPØRSMÅL NR. 208**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen****Besvart 11. november 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Nærings- og handelsdepartementet gir i pressemelding 29. oktober støtte til en fortrinnsrettsemisjon på inntil 12 milliarder kroner i Telenor for å finansiere investeringer i Unitech Wireless i India. Telenor-aksjen falt 26 % dagen etterpå og minoritetsaksjonærer kommer med sterk kritikk av selskapet og staten som eier.

Hvilken egen vurdering har Regjeringen gjort i saken, ser statsråden at emisjonen rammer andre aksjonærer og er det aktuelt å samrå seg med andre eiere og eventuelt ta initiativ for å gjøre om på emisjonsplanen?»

Svar:

I Stortingsmelding nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap gir regjeringen uttrykk for målsetningene med sitt eierskap i selskap med statlige eierandeler. For Telenor sier vi:

»Statens hovedmål med eierskapet er å bidra til en god langsiktig industriell utvikling av selskapet. Telenor er et sentralt selskap for videre utvikling av norsk IKT-kompetanse og arbeidsplasser. Regjeringen er opptatt av at selskapet teknologisk og industrielt videre-

reutvikler seg i Norge. Regjeringen ønsker å sikre en nasjonal forankring av eierskapet og at hovedkontorfunksjonene blir liggende i Norge. Regjeringen vil opprettholde eierandelen i Telenor ASA.»

Enhver eier må ut fra sitt ståsted vurdere de forslag styret fremmer. Staten har i eierskapsmeldingen, som omtalt overfor, gjort rede for at den er en langsiktig eier i Telenor. Selskapets planer om å utvikle en virksomhet i India kan bidra til en langsiktig industriell utvikling som godt bygger opp under formålet med statens eierskap i selskapet.

Slike vurderinger må gjøres ut fra hver enkelt eiers egne interesser. Det er derfor ikke naturlig å samrå seg med andre eiere i en slik sammenheng. Det må derimot legges til grunn at selskapet selv gjør de nødvendige vurderinger av hvordan ulike typer eiere vil reagere på de forslag det legger frem.

Som nevnt vil staten kunne delta i en eventuell emisjon. Det ligger fast. Det vil være opp til selskapet enten å gjennomføre emisjonen som planlagt, eller eventuelt fremme andre forslag. Staten vil, som de øvrige eierne, forholde seg til de forslag som styret fremmer.

SPØRSMÅL NR. 209**Innlevert 3. november 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 13. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«I en artikkel i Dagbladet 2. november, fremkommer det at barn med multiple exostoser må vente i lang tid for å få behandling. Disse barna lever med store smerter i påvente av behandling, og den lange ventetiden fører ofte til at helsetilstanden forverres. Endringer i tilbudet til denne pasientgruppen har ført til et stadig dårligere pasienttilbud.

Mener statsråden at ventetidene og kvaliteten på tilbudet er på et akseptabelt nivå, eller hvordan vil han sørge for at det blir det?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 2. november kan man lese at barn med multiple exostoser må vente i lang tid for å få be-

handling. Undertegnede viser til at disse barna lever med store smerter i påvente av behandling, og at det i mange tilfeller er nødvendig med rask behandling for å sørge for at helsetilstanden ikke blir forverret. De skadene som oppstår mens pasientene venter kan ikke rettes opp igjen, og i mange tilfeller kan ventetiden føre til invaliditet og uførhet.

Undertegnede er blitt kontaktet av flere foreldre til barn som lider av denne sykdommen, og de har uttrykt sterk bekymring i forhold til ventetidene for denne pasientgruppen. Det er også påpekt at måten ventetiden beregnes på ikke viser reell ventetid på operasjon, men kun ventetiden frem til konsultasjonen. Pasientene opplever ikke at behandlingen er "påbegynt" selv om de har hatt legekonsultasjon. For

pasientene er det tiden frem til selve operasjonen som er viktigst og, slik eg ser det, ingen grunn for at pasienter med denne sykdommen skal behøve å vente i flere måneder på å få utført helt nødvendige kirurgiske inngrep.

Økonomiske hensyn og helseforetakets prioriteringer er, slik jeg ser det, årsaken til at det ikke lenger blir gitt nødvendig helsehjelp til disse pasientene, og ifølge pasienter og pårørende står nå også den faglige kompetansen på dette området i fare for å forsvinne.

Jeg ber derfor om statsrådets redegjørelse i forbindelse med situasjonen til denne pasientgruppen.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Sør-Øst RHF som har ansvar for Senter for sjeldne lidelser ved Rikshospitalet.

Multiple exostoser er en svært sjelden tilstand. Fritt sykehusvalgkontoret oppgir at de aldri har hatt henvendelser om denne tilstanden. Avdeling for sjeldne funksjonshemminger i Helsedirektoratet oppgir at de har vært i kontakt med 3-4 personer vedrørende denne tilstanden.

Helse Sør-Øst RHF oppgir at tilstanden normalt behandles lokalt, og det regionale helseforetaket forsikrer at barn som trenger behandling prioriteres høyt. Rikshospitalet behandler enkelte mer krevende tilfeller, og Rikshospitalet oppgir at det er svært få pasienter det dreier seg om.

Ventetiden skal alltid være et resultat av en medi-

sinsk faglig vurdering om prioritet. Helse Sør-Øst RHF forsikrer meg om at kirurgisk behandling av barn med alvorlige tilstander eller tilstander hvor venting kan føre til at helsetilstanden forverres til invaliditet og uførhet, skal prioriteres høyt i klinikken. Den informasjonen som er innhentet tyder også på barn generelt prioriteres høyt, og at ventetiden som følge av dette normalt er kort.

Lov om pasientrettigheter og prioriteringsforskriften gjelder slik det fremgår av rundskriv IS-12/2004 Lov om pasientrettigheter § 2-1:

”I de tilfellene der endelig diagnose er fastlagt idet pasientens helsetilstand er vurdert, skal det settes en frist for når spesialisthelsetjenesten senest skal yte helsehjelp. Fristen skal settes til et konkret tidspunkt, som sikrer at behandlingen både kan påbegynnes og fullføres som et medisinsk forsvarlig forløp.”

Siden den aktuelle behandlingen kan foregå ved de fleste helseforetak, vil Helse Sør-Øst RHF i forbindelse med møter med helseforetakene om driftsavtaler og budsjett for 2009 forsikre seg om at helseforetakene setter inn tiltak for å anvende prioriteringsforskriften på riktig måte.

Jeg viser også til prosjektet ”Rett prioritering” i Helsedirektoratet, hvor man arbeider for å komme frem til veiledere for anvendelse av prioriteringsforskriften. I denne forbindelse vil det fra Helse Sør-Øst RHF sin side bli satt inn tiltak for å forsikre at forskriften anvendes i samsvar med intensjonene.

SPØRSMÅL NR. 210

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen

Besvart 13. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til skriftlig spørsmål datert 12.06.2008, der undertegnede tar opp situasjonen for pasienter med nakkeslengskader. Undertegnede mener fortsatt, at situasjonen for mange nakkeslengskadde ikke er god nok, både i forhold til diagnostisering og behandling.

Hva vil statsråden gjøre for å bedre situasjonen for pasienter med nakkeslengskade, og vil han sørge for at det legges til rette for second opinion i andre land?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til skriftlig spørsmål datert 12.06.2008, der undertegnede tar opp situasjonen for pasienter med nakkeslengskader. Undertegnede mener fortsatt, at situasjonen for mange nakkeslengskadde ikke er god nok, både i forhold til diagnostisering og behandling.

Undertegnede viser til at det i en rekke andre land finnes leger som har lang erfaring knyttet til diagnostisering og behandling av nakkeslengskadde. Daværende helseminister Sylvia Brustad skrev i sitt svar, datert 19.06.2008, følgende:

"Til orientering har Helsedirektoratet blitt bedt om å gjennomgå behandlingstilbudet til pasienter med kroniske nakkeskader i Norge. Dette med spesielt blikk på hvordan det er mulig å komme videre og å oppdatere kunnskap om diagnostikk og behandlingsmetoder på feltet."

Undertegnede mener de mange nakkeslengskadde i Norge ikke skal måtte vente på nye utredninger, dersom det er slik at man hadde kunnet få nødvendig hjelp i andre land.

Det vil derfor være, slik undertegnede ser det, et skritt i riktig retning å legge til rette for at denne pasientgruppen får tilbud om en second opinion i utlandet, i de tilfeller hvor norske leger ikke har tilstrekkelig kompetanse til å kunne sette en diagnose og/eller gi den nødvendige behandling. Dette gjelder spesielt de som har skadeomfang av tredje og fjerde grad, som etter undertegnendes syn, ikke mottar et adekvat tilbud i dagens helsenorge.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet om behandling av pasienter med nakkeslengskade for Helsedirektoratet:

Helsedirektoratet viser til rapporten "Nakkeslengassosierte nakkeskader" (IS-1356) som ble utarbeidet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet i 2006. I den forbindelse gjennomgikk også Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (NAKS) internasjonal litteratur for å gi en oppdatering av hva som var kunnskapsgrunlaget for diagnostikk og behandling av disse nakkeskadene.

Helsedirektoratet deler ikke representanten Fredriksen sin vurdering av at pasienter med alvorlige nakkeslengassosierte skader ikke mottar adekvat tilbud i Norge. Pasienter med alvorligere skader med nerveutfall og bruddskader skaper etter direktoratets erfaring ikke de store utfordringene med hensyn til hvilke undersøkelser og behandling man skal velge. Dette gjelder dessuten få pasienter, og etter direktoratets vurdering får disse den samme behandlingen i Norge som i alle land som vi kan sammenligne oss med.

Helsedirektoratet er ikke kjent med at det har skjedd noe gjennombrudd verken i diagnostisering

eller behandling av nakkeslengassosierte skader grad 1 og 2, siden rapporten om nakkeslengassosierte skader ble utarbeidet i 2006.

En forskningsstudie ved Nasjonalt senter for spinale lidelser ved St. Olavs Hospital HF har vist at MR-diagnostisering av forandringer i leddbånd mellom nakke og skallebasis, sannsynligvis er forandringer som ikke er forårsaket av nakkeskaden, men forandringer man kan finne like ofte hos personer som ikke har vært utsatt for slik skade.

Helsedirektoratet er ikke kjent med at det internasjonalt finnes spesialister som har andre metoder til diagnostisering og behandling av disse pasientene, som bygger på dokumentert kunnskap, enn det som finnes i Norge. Det er riktignok slik som representanten Fredriksen påpeker, at mange pasienter med problemer etter nakkeslengskader føler at behandlingstilbudet i landet ikke er godt nok. Dette skyldes nok i første rekke manglende kunnskap både nasjonalt og internasjonalt om årsaken til plagene pasientene har.

I løpet av de senere årene har man fått en noe bedre forståelse av hvordan man kan hjelpe disse pasientene, og Den norske legeforening har etter henvendelse fra Helsedirektoratet arrangert kurs for primærlegene for å formidle denne kunnskapen. Erfaringen er at dersom pasientene blir tatt hånd om på en bedre måte i perioden like etter skaden, vil senfølger etter nakkeskade bli betydelig redusert.

Når det gjelder ønske om å sende pasienter med nakkeslengassosierte skader til "second opinion" i utlandet, kan ikke direktoratet se at det er noen faglige medisinske argumenter for å særbehandle denne pasientgruppen. Selvsagt har pasientene rett til "second opinion", men dette bør i likhet med for andre pasientgrupper kunne finne sted i Norge.

Helsedirektoratet er ikke kjent med at det finnes spesialister i Norden som har annen kunnskap og behandling om hvordan disse pasientene skal kunne hjelpes, enn det som finnes i Norge. Det er riktig at man har en dialog om høyspesialiserte tjenester og pasienter som er vanskelig å behandle på nordisk basis, men dette arbeidet er foreløpig bare i sin startfase og er ikke spesielt rettet mot denne pasientgruppen.

SPØRSMÅL NR. 211**Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Kvasheim****Besvart 17. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Statsråden har varslet at energimeldingen ikke vil bli lagt frem for Stortinget.

Hvordan vil Regjeringen følge opp arbeidet med økt innsats innen offshore vindkraft?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere olje- og energiminister Aslaug Haga ga energirådet i oppdrag å utarbeide en rapport med anbefalinger knyttet til en eventuell satsing på offshore vindkraft. Energirådets konklusjon er klar. Norges muligheter er store. Erfaringene fra offshore olje og gass, shipping, betongindustri, kabler og fjernstyrt drift til havs vil kunne gi Norge et konkurransefortrinn som kan gjøre det mulig å bygge en ny eksportnæring på området.

Energirådet viser til at en satsing krever økt innsats innen pilotanlegg, utarbeidelse av lov- og regelverk som gir en effektiv myndighetsbehandling, opprettelse av en støtteordning for utviklingen av vindkraft offshore i Norge, vurdere bilaterale avtaler på myndighetsnivå om eksport av fornybar energi og finansiering og en samordnet utbygging av infrastruktur for elektrisitetsoverføring.

Tidligere olje- og energiminister Aslaug Haga lovte å følge Energirådets anbefalinger opp i Regjeringens energimelding. Statsråden har nå varslet at energimeldingen ikke vil bli lagt frem for Stortinget.

Regjeringen er også forpliktet av klimaforliket til å utarbeide en nasjonal strategi for kraftproduksjon fra havmøller.

Svar:

I klimaforliket ble partene enige om å opprette et nytt demonstrasjonsprogram på 150 mill. kroner for utvikling av havvindmøller og andre umodne energiteknologier. Det vises til omtale av spørsmålet i St.prp. nr. 1 (2008-2009) der Regjeringen legger opp til å følge opp satsing på demonstrasjon av nye teknologier gjennom relevante støtteordninger i Enova og Forskningsrådet.

Som en oppfølging av klimaforliket og Olje- og energidepartementets FoU-strategi Energi 21, er Norges Forskningsråd i ferd med å etablere forskningssentre for miljøvennlig energi. Formålet er å etablere sentre, geografiske eller virtuelle, med en konsentrert og langsiktig forskningsinnsats på høyt internasjonalt nivå, der forskningsinstitusjoner og næringslivet samarbeider for å finne nye løsninger på utvalgte temaområder, herunder offshore vind. Det er satt av 110 millioner kroner til sentersatsingen i 2009, som skal finansiere 5-7 slike sentre. Endelig valg av sentre ventes i januar-februar 2009.

Gjennom klimaforliket har regjeringen forpliktet seg til å utarbeide en nasjonal strategi for havbasert energiproduksjon. En slik strategi vil blant annet legge grunnlaget for et rettslig rammeverk for hensiktsmessige behandlingsprosesser for havbasert energiproduksjon. I arbeidet med nasjonal strategi vil Energirådets anbefalinger inngå som del av grunnlagsmaterialet. Arbeidet med nasjonal strategi er ikke avhengig av en energimelding og vil bli kommunisert på egnet måte i vårsesjonen.

SPØRSMÅL NR. 212**Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 14. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Rusmisbrukarar står i kø for å få rusbehandling, medan ideelle institusjonar har ledig kapasitet som ikkje vert nytta. På grunn av Regjeringa sin knallharde anbodspolitik har nokre av desse ideelle institusjonane allereie vore nedlagt, imot brukarane sine ønske. KrF føreslo i vår at ideelle institusjonar i helse- og omsorgssektoren skulle få unntak frå anbodskravet.

Synes statsråden at det er betre at rusmisbrukarar står i ein statleg kø, enn at dei får eit tilbod frå ein ideell institusjon?»

GRUNNGJEVING:

Det er ein overhengande fare for at uerstattelige institusjonsplassar, som ideelle organisasjonar driv innan rusomsorgen, kan forsvinna på grunn av det tøffe anbodsregimet som den raud-grøne Regjeringa praktiserer. Mange brukarar av desse plassane, som er avhengige av langsiktighet og stabilitet, gjev uttrykk for djup uro over dette. Dette skjer under ei raud-grøn regjering som gjekk til val på ikkje å "setta bestemor på anbod", og medan me er midt oppe i ei global finanskrisa, som meir enn nokon gong har streka under behovet for å unngå einsidig marknads-tenking.

Fornyings- og administrasjonsministeren gav i vår uttrykk for betydeleg sympati for forslaget vårt, men sa samtidig at ho trong meir tid.

Ap sin nestleiar, Helga Pedersen, sa nylig at dette var noko hennar parti ville sjå på i samband med programarbeidet for neste stortingsperiode. Men det hjelper ikkje med hederleg omtale, dersom desse viktige og uerstattelege institusjonsplassane forsvinn, og brukarane vert ramma.

Tusenvis av rusmisbrukarar står i kø for å få plass for avrusing, medan ideelle institusjonar har ledig kapasitet som ikkje vert utnytta. Det verkar som om Regjeringa synes det er betre at rusmisbrukarar står i ein statleg kø, enn at dei får tilbod frå ein ideell institusjon.

Det er fullstendig uakseptabelt. Eg krev at helse- og omsorgsministeren tek tak i dette no.

Svar:

Eg kan forsikre representanten Hareide om at Regjeringa sitt mål er at rusmiddelmissbrukarar skal ha eit likeverdig helsetilbod som andre pasientgrupper i Noreg. Eg vil òg understreke at ideelle og private in-

stitusjonar er ein viktig del av tenesteapparatet, og det kjem dei framleis til å vere.

Med omsyn til kjøp av tenester for tverrfagleg spesialisert behandling av rusmiddelavhengige, er dette ei oppgåve som er gitt dei regionale helseforetaka som ein del av "sørgje for"-ansvaret.

Som kjent har Helse Sør-Øst RHF nyleg gjennomført ein prosess når det gjeld kjøp av tenester innan tverrfagleg spesialisert behandling for rusmiddelavhengige. Departementet er orientert om dette kjøpet og at kjøp har vore gjennomført i tråd med gjeldande regelverk for offentleg kjøp. Helse Sør-Øst RHF har valt å nytte metoden - konkurranse med forhandling. Alternativet til ein slik prosess som Helse Sør-Øst valde, ville anten vere ein konkurranse om anbod eller kjøp utan kunngjering på førehand (jf. unnatak i forskrift om offentleg anskaffing knytta til ideelle). Unnataket i forskrift om offentleg anskaffing gir ingen adgang til å kunne velja ut og kjøpe tenester frå einskilde ideelle institusjon. En slik prosess - konkurranse utan kunngjering på førehand - forutset at alle ideelle institusjonar som ynskjer å delta, skal gis adgang til dette.

Opplysingar eg har fått frå Helse Sør-Øst RHF fortel at dei rusmiddelavhengige som etter vurdering blir gitt rett til nødvendig helsehjelp innan tverrfagleg spesialisert behandling i helseregion Sør-Øst, auka frå om lag 70 pst. i 2006 til 86 pst. i 2. tertial 2008. Denne delen er meir enn 10 pst. høgare enn den delen som blir gitt rett til nødvendig helsehjelp innan psykisk helsevern for vaksne og vesentleg høgare enn innan somatikken. Det vert vidare rapportert at andelen pasientar med fristbrot på pasientrettane har gått ned frå 15 pst. i 1. tertial 2008 til 11 pst. i 2. tertial 2008. Framleis er det eit uakseptabelt høgt tall på fristbrot, og dette vil eg følgje opp, mellom anna gjennom oppdragsdokumentet til dei regionale helseforetaka for 2009.

Når det gjeld ventetid til behandling, er eg samd med med representanten Hareide i at denne er for lang. Data frå Norsk Pasientregister viser at gjennomsnittleg ventetid til tverrfagleg spesialisert behandling har auka ifrå 67 til 75 dagar fra 1. tertial 2007 til 1. tertial 2008 landet sett under eitt. Sjølv om ventetida og har auka i Helse Sør-Øst, har likevel regionen kortaste ventetid i landet med 65 dagar i 1. tertial 2008.

Samtidig som eg deler representanten Hareide si uro for dei mange rusmiddelavhengige som står i kø for å komme til behandling, vil eg understreke at re-

gjeringa óg gjer noko for å betre på situasjonen. Eg viser her til at vi gjennom St.prp. nr. 1 (2008-2009) har foreslått å styrkje tverrfagleg spesialisert behandling med 155 mill. kroner inkludert LAR. I tillegg er det lagt inn forslag om 1,5 pst. aktivitetsvekst innan spesialisthelsetenesta generelt, noko som óg vil komme rusfeltet til gode. Elles vil vi i oppdragsdokumentet til dei regionale helseforetaka for 2009 setje som målkrav at den prosentvise auken i ressursbruken innan tverrfagleg spesialisert behandling og psykisk helsevern skal vere større enn innan somatikken. Innan tverrfaglig spesialisert rusbehandling er det eit særleg behov for auka kapasitet.

Eg er óg oppteken av å få fram at det truleg ligg uutnytt kapasitet i den samla rustenesta slik den i dag er organisert. Langt meir enn eit spørsmål om pengar, er korleis vi kan innrette rustenestene med omsyn til å fange opp rusmisbruk på eit tidleg tidspunkt. I tillegg til at vi skal styrkje akutt- og avrusingstilbodet, LAR og ambulante tenester i tida som kjem, er det viktig å sjå på korleis tenestene kan arbeide meir effektivt for å minke talet på nye misbrukarar og betre redusere skadeverknadene før proble-

ma blir akutte og kronifiserte. Dette krev at alle aktørar i rusfeltet må samhandle på ein forpliktande måte om den einskilde brukar gjennom heile behandlings- og rehabiliteringsgangen, og tenestene må i større mon organisere arbeidet utifrå ein forebyggings- og tidleg intervensjonstenking. Vidare er det naudsynt å minke avstanden og redusere terskelen mellom tenesteapparatet og brukarane. Brukarane må vere trygge på at det er mogleg å få hjelp der dei bur, og at hjelpa kjem når dei treng det. Desse utfordringane blir no møtt med ulike satsingar frå departementet si side jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009), og er forankra i Opptappingsplanen for rusfeltet.

Ut frå dei tilbakemeldingar eg har fått frå mellom anna tenesteapparatet, er det i dag særskilde utfordringar når det gjeld å få dei ulike tjenestetiltaka til å hengje saman slik at den enkelte brukar får ei meir heilslakleg og saumlaus oppfølging. Dette ønskjer eg å ta tak i gjennom arbeidet med den planlagde samhandlingsreforma for helse- og omsorgsfeltet som blir lansert i april til neste år.

Eg håpar med dette at representanten Hareide har fått tilfredsstillande svar på spørsmålet sitt.

SPØRSMÅL NR. 213

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 13. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at pasienter som er rammet av multiple exostoser får en forsvarlig behandling som ikke forverrer sykdommen pga. den økte ventetiden for operasjoner ved Rikshospitalet?»

BEGRUNNELSE:

Multiple exostoser er en arvelig skjelettsykdom som krever kirurgisk behandling. Pasientene må med jevne mellomrom opereres for å unngå plager eller skjevheter. Med en god behandling kan pasientene leve et liv som barn og ungdom flest. Det siste året har kutt i helsetilbudene ved helseforetakene ført til at ventetiden for operasjoner har økt. Dette har særlig rammet denne pasientgruppen fordi ventetiden ved Rikshospitalet har økt kraftig. Dersom ventetiden for denne pasientgruppen blir for lang, kan det medføre en forverring av sykdommen og ekstra smerter. Pasienter og foresatte bekrefter at dette er tilfelle i dag.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helse Sør-Øst RHF som har ansvar for Senter for sjeldne lidelser ved Rikshospitalet.

Multiple exostoser er en svært sjelden tilstand og er sjelden en aktuell problemstilling for voksne. Fritt sykehusvalgkontoret oppgir at de aldri har hatt henvendelser om denne tilstanden. Avdeling for sjeldne funksjonshemminger i Helsedirektoratet oppgir at de har vært i kontakt med 3-4 personer vedrørende denne tilstanden.

Helse Sør-Øst RHF oppgir at tilstanden normalt behandles lokalt, og det regionale helseforetaket forsikrer at barn som trenger behandling prioriteres høyt. Rikshospitalet behandler enkelte mer krevende tilfeller, og Rikshospitalet oppgir at det er svært få pasienter det dreier seg om.

Ventetiden skal alltid være et resultat av en medisinsk faglig vurdering om prioritet. Helse Sør-Øst

RHF forsikrer meg om at kirurgisk behandling av barn med alvorlige tilstander eller tilstander hvor venting kan føre til at helsetilstanden forverres til invaliditet og uførhet, skal prioriteres høyt i klinikken. Den informasjonen som er innhentet tyder også på barn generelt prioriteres høyt, og at ventetiden som følge av dette normalt er kort.

Lov om pasientrettigheter og prioriteringsforskriften gjelder slik det fremgår av rundskriv IS-12/2004 Lov om pasientrettigheter § 2-1:

”I de tilfellene der endelig diagnose er fastlagt idet pasientens helsetilstand er vurdert, skal det settes en frist for når spesialisthelsetjenesten senest skal yte helsehjelp. Fristen skal settes til et konkret tidspunkt,

som sikrer at behandlingen både kan påbegynnes og fullføres som et medisinsk forsvarlig forløp.”

Siden den aktuelle behandlingen kan foregå ved de fleste helseforetak, vil Helse Sør-Øst RHF i forbindelse med møter med helseforetakene om drifts-avtaler og budsjett for 2009 forsikre seg om at helseforetakene setter inn tiltak for å anvende prioriteringsforskriften på riktig måte.

Jeg viser også til prosjektet ”Rett prioritering” i Helsedirektoratet, hvor man arbeider for å komme frem til veiledere for anvendelse av prioriteringsforskriften. I denne forbindelse vil det fra Helse Sør-Øst RHF sin side bli satt inn tiltak for å forsikre at forskriften anvendes i samsvar med intensjonene.

SPØRSMÅL NR. 214

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 12. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«På bakgrunn av avsløringene av at AOF Sarpsborg hadde rapportert inn for mange kurstimer i perioden 2005-2007 og at dette ble avdekket av lokalavisen, mener da statsråden at det er gode nok kontrollrutiner i forhold til tildeling av tilskudd til studieorganisasjoner, eller vil statsråden sørge for at det etableres sikre rutiner som gjør at ingen studieorganisasjoner kan tilegne seg offentlige midler på urettmessig vis?»

BEGRUNNELSE:

I juni i år avdekket Sarpsborg Arbeiderblad at AOF hadde innrapportert mistenkelig store mengder med teaterkurstimer i Sarpsborg for 2007. Totalt har AOF Sarpsborg mottatt 1,8 millioner kroner i offentlig tilskudd fra AOF Norge i perioden 2005-2007. Avisoppslaget førte til at AOF Norge innledet tilsyn overfor AOF Sarpsborg, Halden og Indre Østfold. Tilsynet førte igjen til at AOF Norge anmeldte AOF Sarpsborg til politiet, og saken er nå under etterforskning. Uten å kommentere denne konkrete saken ytterligere må det være lov å stille seg spørsmålet om det er tilfredsstillende at det faktisk er en journalist som tilfeldig reagerer på høyt kurstimateantall, og som på den bakgrunn innhenter tall fra departementet og lager en reportasje som avslører forholdet. Paraplyorganisasjonen AOF Norge har ikke reagert. VOX har

ikke reagert. Departementet har ikke reagert. Spørsmålet er da om vi har et sikkert og godt system som kan avsløre eventuelle svindelforsøk.

Svar:

Tilskuddet til studieforbund over kap. 254 post 70 forvaltes av Vox etter delegasjon fra departementet.

Det er etablert et samlet system for rapportering, oppfølging og kontroll som skal sikre korrekt forvaltning av statstilskuddet slik at tilskuddet blir brukt i samsvar med lov, forskrifter og forutsetninger gitt i årlige tildelingsbrev. Vox foretar kontroll av årsrapport, årsregnskap og beregningsgrunnlag for tilskudd. Det stilles videre krav til studieforbundenes egen internkontroll, herunder at det foreligger et tilfredsstillende system for å sikre korrekt registrering av studietimer. Som et ledd i kvalitetssikringen skal ekstern revisor i form av en egen særattestasjon foreta kontrollhandlinger av innrapportert beregningsgrunnlag for utbetaling. Årsregnskap og årsberetning skal likeledes undergis revisjon av studieforbundets revisor i tråd med de standarder som gjelder for revisjon. I tillegg gjennomfører Vox tilsyn og foretar herunder stikkprøvekontroller.

AOF Norge har informert Vox løpende siden mistanke om feilrapporteringer ble etablert og AOF Norge gikk til anmeldelse. Vox har herunder mottatt

redegjørelse fra AOF Norge i den aktuelle saken. AOF Norge har politianmeldt AOF Sarpsborg.

Vox har videre også gjennomført rutinemessig tilsyn i AOF Norge i september 2008 der studieforbundets system for internkontroll ble gjennomgått.

På bakgrunn av resultatet av etterforskningen og eventuell rettssak og dom vil videre konsekvenser og tiltak bli vurdert. Departementet har praksis for å følge opp med å kreve tilbakebetaling av for mye utbetalt statstilskudd.

Departementet vil i lys av resultatene i denne sa-

ken også vurdere om det er behov for å gjøre endringer i systemet for oppfølging og kontroll.

Som ledd i oppfølgingen av NOU 2007:11 "Studieforbund – læring for livet", har departementet satt i gang arbeid med en ny lov om læring utenfor det formelle utdanningssystemet. Denne loven skal erstatte Voksenopplæringsloven av 1976 og vil blant annet regulere studieforbund. I forbindelse med dette arbeidet vil også tilskuddsmodellen for studieforbundene bli vurdert, herunder spørsmål om hvilke kontrollordninger som skal benyttes.

SPØRSMÅL NR. 215

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 11. november 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Er statsråden enig med undertegnede i at AOF ikke kan benytte betegnelsen daghøyskole på det undervisningstilbudet som er etablert i Sarpsborg, Halden og Fredrikstad, og at feilaktig bruk av høyskolebetegnelsen kan ha ført til at disse institusjonene har fått utrettmessig tildelt offentlige midler?»

BEGRUNNELSE:

AOF har etablert og drevet daghøyskole i Sarpsborg, Halden og Fredrikstad i 12-15 år. Tilbudet er et kurstilbud rettet mot arbeidsledige og sosialklienter. Lov om universitet og høyskoler skisserer flere forutsetninger som må oppfylles for å kunne bruke betegnelsen høyskole. Ingen av de tre nevnte daghøyskolene er akkreditert for utdanning på tertiærnivå ifølge NOKUT. AOF Sarpsborg ble i sommer politianmeldt for uriktig innrapportering av kurs. Daghøyskolen ble trukket frem som en av de avdelingene hvor det hadde vært problem, men undertegnede har fått opplyst fra politiet at daghøyskolen ikke berøres av den saken som nå er under etterforskning.

Daghøyskolen i de respektive tre byene har gjennom årenes løp gjentatte ganger søkt vertskommunene om økonomisk tilskudd, og mottatt betydelige beløp fra kommunene. På samme måte har daghøyskolene vært en del av søkergrunnlaget overfor fylkeskommunen i forhold til tilskudd til voksenopplæring for særskilte målgrupper. Det har også vært søkt om statlige midler.

De bevilgende myndigheter har forholdt seg til en søknad fra en høyskole, noe som etter undertegne-

des oppfatning kan ha forledet enkelte til å tro at opp-læringstilbudet har vært av en helt annet kvalitet, omfang og nivå i forhold til det tilbud som faktisk har blitt gitt.

I tillegg kan nevnes at Aetat lokalt i flere saker ikke har godkjent opplæring på daghøyskolen som nødvendig og hensiktsmessig og at det fra Aetat lokalt har blitt vektlagt at kursene ved daghøyskolen ikke gir formell yrkeskompetanse eller vil være tilstrekkelig for at vedkommende bruker kommer i arbeid.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn angående AOFs bruk av betegnelsen Daghøyskole.

Representanten Gåsvatn spør om jeg er enig i at AOF ikke kan benytte betegnelsen Daghøyskole på det undervisningstilbudet som er etablert i Sarpsborg, Halden og Fredrikstad, og at feilaktig bruk av høyskolebetegnelsen kan ha ført til at disse institusjonene har fått utrettmessig tildelt offentlige midler?

Lov om universiteter og høyskoler § 7-2 første ledd slår fast at Kongen fastsetter navn for statlige universiteter og høyskoler. Private universiteter og høyskoler fastsetter selv sitt navn. Universiteter og høyskolerens egnavn skal beskrive hvilken institusjonskategori institusjonen tilhører. I § 7-2 andre ledd fastslås det at betegnelsen høyskole bare kan benyttes av institusjoner som er akkreditert som høyskole eller som er akkreditert for å tilby enkeltstudier etter denne lov.

Videre slår § 7-2, tredje ledd fast at departementet, ved forskrift eller enkeltvedtak, kan forby bruk av institusjonsbetegnelse eller navn som uriktig gir inntrykk av å ha slik godkjenning, eller som er egnet til å forveksles med en betegnelse nevnt i annet ledd.

Det vises også til § 7-2, femte ledd i nevnte lov hvor det heter at den som i strid med bestemmelsene i denne paragraf forsettlig eller uaktsomt bruker en vernet institusjonsbetegnelse, kan straffes med bøter.

Av dette følger at om AOF bruker betegnelsen Daghøyskole på studiet sitt uten at det er akkreditert som høyere utdanning, er det i strid med loven.

AOF Norge mottar statlig støtte som studiefor-

bund. AOF fordeler støtten videre til studieorganisasjonene. Statlig tilskudd til studieforbund er ikke knyttet til en forutsetning om at studieorganisasjonene er akkreditert som høyere utdanning. Kunnskapsdepartementet har ikke informasjon om eventuell økonomiske støtte AOF kan ha mottatt fra fylkeskommune eller kommuner, og kan følgelig ikke kommentere om den urettmessige bruken av betegnelsen høyskole kan ha hatt betydning for tildeling av støtte.

Departementet har i brev av 10. november informert AOF om at bruken av betegnelsen Daghøyskole er i strid med loven.

SPØRSMÅL NR. 216

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Henning Skumsvoll

Besvart 11. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Politiets ansvarsområde i Listerregionen dekker kommunene Flekkefjord, Kvinesdal, Lyngdal, Hægebostad og Farsund, med innbyggertall på ca. 30 000. Politiets nattpatrolje er på 2 mann. Ved fravær dekkes patruljen med overtid. Det synes klart at politipersonell ikke ønsker å ha overtid.

Utover den bebudete økningen på flere studie-plasser på PHS, hva har statsråden tenkt å gjøre med den prekære situasjonen i Listerregionen, og mener statsråden at det er forsvarlig å gjøre seg helt avhengig av overtidstjeneste?»

BEGRUNNELSE:

I hele Agder Politidistrikt har bemanning til politipatruljer vært svært vanskelig i lengre tid. I den senere tiden har vi til tider opplevd at ingen tjenestemann har vært tilgjengelig på nattetid hverken fra Lister eller Mandal distrikt. I min hjemkommune Farsund har det vært 4 uoppklarte ran de siste 2 mnd. En bussjåfør ble for ca. 2 uker siden truet med våpen og ranet da han kom for å starte sin morgenrute. Befolkningen i hele regionen er bekymret for at det ikke fins tilgjengelig politi når behovet melder seg.

Svar:

Politidirektoratet har innhentet redegjørelse fra politimesteren i Agder når det gjelder de lokale forhold i Listerregionen. Direktoratet opplyser at politiberedskapen i Lister driftsenhet er ivarettatt ved aktiv

patruljetjeneste på døgnbasert basis. For å sikre tilstrekkelig bemanning til de tidspunkt man etter en risikovurdering og statistisk sett har mest å gjøre, må bemanningen for øvrig reduseres til et minimum. Det innebærer at politiet er svært sårbare opp mot fravær. Slikt fravær har tidligere vært dekket ved at ansatte på kort varsel har utvist vilje til å legge om tjenestelistene og/eller ved bruk av overtidarbeid.

Videre opplyser Politidirektoratet at en også i Agder politidistrikt i den senere tid har erfart at ansatte ber seg fritatt fra overtidarbeid med henvisning til arbeidsmiljøloven. Dette gjelder alle driftsenheter i politidistriktet og er ikke særegent for Listerregionen. For å ivareta den alminnelige politiberedskap må derfor Agder politidistrikts samlede ressurser vurderes under ett ved å forflytte kapasitet og patruljer på tvers av driftsenhetene i distriktet. Dette medfører til tider lengre responstid og harde prioriteringer. Politidistriktet er ikke kjent med at dette har medført avvisning av prioriterte oppdrag i Lister, men det har noen ganger tatt tid før politiet har nådd frem. Bemanningssituasjonen er ikke optimal, men hittil har befolkningen fått hjelp når de trenger det.

Justisdepartementet arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår til å ivareta publikums behov for service og beredskap. Vi har økt politiets budsjetter for 2009 med 789 millioner kroner nominelt og politiet får en reell økning på over 200 millioner kr.

Hovedutfordringen for politi- og lensmannsetaten nå og en tid fremover er mangel på politiutdannet

personell. Regjeringen har derfor økt opptaket ved Politihøgskolen i 2007 og 2008 til 432 studenter pr. år. Allerede etter tre år med denne regjeringen er opptaket høyere – dvs. 1224 studenter – enn det Bondevik II-regjeringen hadde i løpet av fire år. I statsbudsjettet for 2009 øker Regjeringen opptaket på Politihøgskolene til rekordhøye 552 studenter. Så høyt har opptaket ved Politihøgskolen aldri vært.

I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har satt i gang en rekke tiltak, bl.a. rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver. Samtidig arbeider vi for å beholde eldre politifolk lenger i jobb.

Justis- og politidepartementet hadde tidligere den

direkte etatsstyringen av det enkelte politidistrikt. Da Politidirektoratet ble opprettet og politireformen vedtatt av et bredt flertall i Stortinget, innebar dette også vesentlige endringer i den administrative styringen av norsk politi. Etatsstyringsoppgavene for politidistriktene og de fleste særorganene ble delegert til Politidirektoratet, herunder ressursfordeling, intern organisering og resultatoppfølging.

Dette innebærer at politibudsjettet fordeles av Politidirektoratet. Fordelingen skjer ut fra en ressursfordelingsmodell basert på en rekke kriterier relatert til politiets oppgaveløsning, hvor kriminalitetsbekjempelse og trygghet representerer de viktigste områdene. Politidistriktene tildeles ikke lenger stillinger, men et rammebudsjett som politimesteren disponerer for å sikre hele politidistriktet en best mulig polititjeneste.

SPØRSMÅL NR. 217

Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 13. november 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Hvilke initiativ vil statsråden ta for å sikre at barnevernsbarna får en tilfredsstillende skolegang?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen har gjennomført en undersøkelse som viser at ved flere barnevernsinstitusjoner i Sør-Trøndelag får ikke barna den skolegangen de har krav på.

Svar:

La meg først si at det er uakseptabelt at barn som bor på barnevernminstusjoner ikke får den skolegangen de har krav på. Dette er barn og unge som i utgangspunktet er sårbare, og som trenger en helhetlig oppfølging som inkluderer et godt skoletilbud.

Fylkesmennene har en viktig oppgave når det gjelder kvalitetssikring av grunnopplæringen. Dette skjer gjennom rapportering, vurdering og veiledning. Fylkesmannen utøver dessuten tilsyn, kontrollerer lovligheten av vedtak og behandler klagesaker knyttet til grunnopplæringen. Skolemyndighetene på

kommunalt og fylkeskommunalt nivå må følge opp i forhold til sitt ansvar etter opplæringsloven. I denne saken har utdanningsdirektørene hos fylkesmannen tatt opp det manglende tilbudet med de respektive kommuner/fylkeskommuner, og har satt en frist for å rette på forholdene.

Selv om det i denne saken er utdanningsmyndighetene i kommuner og fylkeskommuner som blir kritisert, må barnevernet også ta et ansvar.

Barne- og likestillingsdepartementet har derfor bedt Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet om å lage rutiner for hvordan etaten skal følge opp barns skolegang i institusjon og fosterhjem. Barnevernminstusjonene skal påse at barna får et godt skoletilbud der de bor og får den skolegangen de har rett til etter opplæringsloven, og skal ikke akseptere et mangelfullt skoletilbud.

Fylkesmennene har ansvar for tilsyn med barnevernminstusjonene. Jeg vil på møte med fylkesmennene i neste uke ta opp at skolegang må bli et viktigere tema i det ordinære tilsynet med barnevernminstusjonene. Tilsynet med barnevernminstusjonene gjennomføres 2-4 ganger per år.

SPØRSMÅL NR. 218**Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 11. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Introduksjonsloven trådte i kraft 1. september 2003 og ble obligatorisk for alle kommuner som bosetter flyktninger året etter. Den har nå virket i 5 år. Det er viktig å vite om loven fungerer etter sin hensikt, og om det kan gjøres enkle justeringer for mer effektiv måloppnåelse. Loven er svært detaljert, og etter noen års virkning kan det være hensiktsmessig med videre fullmakter til kommunene.

Når vil statsråden foreta en evaluering av loven?»

Svar:

Et evalueringsoppdrag om introduksjonsordningen ble lyst ut våren 2006, og Forskningsstiftelsen Fafo fikk oppdraget i samarbeid med Institutt for Samfunnsforskning (ISF). Deres evalueringsrapport (Fafo-rapport 2007:34 - Med rett til å lære og plikt til å delta - En evaluering av introduksjonsordningen for nyankomne flyktninger) ble sluttført og presentert i desember 2007.

Formålet med evalueringen var å kartlegge hvorvidt introduksjonsordningen etter introduksjonsloven er implementert i kommunene, at de sentrale virkemidlene i loven virker etter hensikten, og at ordningen har de forventede effekter i forhold til formålet om å styrke målgruppens mulighet for deltakelse i yrkes- og samfunnslivet. Ett av hovedfunnene i evalueringen er at kommunene gjennomgående er positive til innføringen av introduksjonsordningen. De viktigste elementene i loven er i stor grad iverksatt i

de kommunene som bosetter flyktninger. Loven har bidratt til nye metoder i arbeidet med nyankomne flyktninger. Flere flyktninger kommer nå i arbeid eller går videre til det ordinære utdanningssystemet, færre søker sosialhjelp, de lærer norsk fortere og de blir bedre kvalifisert for arbeidslivsdeltakelse.

Spørreskjemaundersøkelsen og de kvalitative intervjuene med ansatte i utvalgte kommuner viser at kommunene er positive til lovfestingen av introduksjonsordningen, og at de opplever en politisk vilje i egen kommune til å prioritere arbeidet. Loven har også medført positive endringer i organiseringen og arbeidsmetoder. Kommunene jobber mer målrettet og systematisk med denne målgruppen enn tidligere, samarbeidsrelasjonene mellom ulike aktører i forvaltningen har blitt bedre og oppfølgingen av den enkelte deltaker er tettere. Arbeidsverktøyene kartlegging og individuell plan oppleves som nyttige.

Kommunene vurderer at loven legger sterkere føringer på kommunenes arbeid enn tidligere, men de opplever likevel at de fortsatt har et stort handlingsrom til å avgjøre hvordan de vil organisere det lokale arbeidet, og hva de prioriterer innenfor de rammene loven setter. Dette har resultert i en rekke ulike organisatoriske løsninger. Nærmere 40 prosent av kommunene er nå med i et interkommunalt samarbeid.

Mitt departement følger utviklingen av kommunenes arbeid med introduksjonsloven og vil foreslå justeringer av loven dersom det er nødvendig for å oppnå enda høyere resultater.

SPØRSMÅL NR. 219**Innlevert 4. november 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 18. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«I Aftenposten 24. oktober varsler miljø- og utviklingsminister Erik Solheim at han ønsker å innføre krav om elektrifisering av alle nye oljeinstallasjoner til havs, samt krav om elektrifisering av eksisterende installasjoner der det ikke blir meningsløst dyrt.

Deler olje- og energiministeren oppfatningen til miljøvernminister Erik Solheim?»

BEGRUNNELSE:

Klimagassutslippene fra oljesektoren utgjør ca. en fjerdedel av Norges klimagassutslipp. I klimaforliket ble partene enig om at arbeidet for å redusere utslippene fra sokkelen skulle intensiveres. Partene ble også enige om at elektrifisering og klimatiltak i petroleumsnæringen skulle omtales i egnet dokument fra Olje- og energidepartementet til Stortinget i 2008.

Som part i klimaforliket venter vi fortsatt på en slik omtale.

Svar:

Jeg viser til at Stortinget har vedtatt at det for alle nye feltutbygginger og større modifikasjoner på eksisterende installasjoner på norsk sokkel skal utredes om kraft fra land er hensiktsmessig. Det skal legges frem en oversikt over energimengden og kostnadene ved å forsyne innretningen med kraft fra land fremfor å bruke gassturbiner til havs.

Det er per i dag flere felt som får hele eller deler av kraftforsyninga fra land. Installasjonene på Troll A og Ormen Lange blir i dag forsynte med kraft fra el-nettet, mens Valhall videreutvikling og Gjøa-feltet er vedtatt utbygd med kraft fra land. Totalt blir nærmere 40 pst. av norsk gass produsert med kraft fra land. Rettighetshaverne i Goliat har også lagt opp til delvis elektrifisering. Ved en utbygging vil dette redusere CO₂-utslippene fra Goliat betydelig. Etter planen skal utbyggingsplanen for Goliat behandles i Stortinget til våren. For nye utbyggingsprosjekter etterspør myndighetene på et tidlig tidspunkt (i god tid før konseptvalg tas) mulighetene for å elektrifisere anleggene med kraft fra land og har en tett dialog med operatøren/rettighetshaverne i denne fasen. Dette var tilfelle både i forbindelse med utbygging av Gjøa, Goliat og Valhall.

Regjeringen tok i fjor initiativ til å få en fornyet

gjennomgang av kostnadene ved å forsyne eksisterende petroleumsinstallasjoner på norsk kontinental-sokkel med kraft fra land. Rapporten "Kraft fra land til norsk sokkel" ble utarbeidet av Oljedirektoratet, Norges vassdrags- og energidirektorat, Statens forurensningstilsyn og Petroleumstilsynet, og ble overrakt Regjeringen 4. januar 2008. Rapporten vurderer tilknytning av eksisterende petroleumsanlegg på sokkelen til kraftforsyningen på land opp mot muligheter, kostnader og miljøvirkninger. Beregningene i rapporten viser at tiltakskostnaden for å elektrifisere eksisterende innretninger på norsk sokkel ligger fra 1 600 kroner per tonn CO₂ og oppover til 5 000 kr per tonn CO₂. Utredningene som ble gjort i rapporten gjelder ennå, og rapporten danner basis for myndighetenes vurderinger av elektrifiseringsprosjekter av eksisterende innretninger på sokkelen.

Jeg jobber kontinuerlig med å se på muligheter for å redusere CO₂-utslippene fra norsk sokkel, og både elektrifisering og andre klimatiltak vurderes. Samtidig skal utslippsreduksjoner være i samsvar med et mål om optimal ressursutnyttelse på norsk sokkel. Spesielt i forbindelse med nye utbygginger og større ombygginger av eldre installasjoner har myndighetene, i tillegg til de ressursmessige forvaltningsaspektene, oppmerksomhet på energieffektivisering, reduisering av klima- og miljøskadelige utslipp til luft og til sjø, samt muligheten for å elektrifisere anleggene med bruk av kraft fra land.

SPØRSMÅL NR. 220

Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl

Besvart 14. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Det er betydelig uro i Nordlandssykehuset på grunn av forslag om på nytt å endre organisasjonsmodellen. Klinikmodell skal innføres og all ledelse for de tre sykehusene skal samles i Bodø. Lofoten sykehus har nylig vært igjennom en omfattende omorganisering og drives som den beste enheten i Nordlandssykehuset. Det kan ikke være rett at de to lokalsykehusene i Lofoten og Vesterålen nå skal splittes opp og fjernstyres fra ulike klinikker i Bodø.

Hva vil statsråden gjøre for å stanse denne skjulte nedbyggingen?»

BEGRUNNELSE:

Lofoten sykehus er kommet langt på vei med å utvikle en "klinikk Lofoten" ved å bruke et felles sengeareal og satse på tverrfaglig samarbeid mellom indremedisin, kirurgi, gynekologi og psykiatri. Samarbeidet mellom gynekologi og kirurgi sørger for at det finnes en forsvarlig og trygg beredskapsordning for keisersnitt i Lofoten. Klinikkdannelsen vil gå på tvers av dette samarbeidet, dra en skillelinje mellom tett samarbeidende fagområder, og ødelegge resultatet av et langt prosessarbeid. Dette må være i strid med den nye helsereformen som skulle føre til desentralisering og forsterkning av det lokale helsefaglige miljøet. Samarbeidet mellom sykehusene og primær-

helsetjenesten i Lofoten og Vesterålen vil også bli skadelidende dersom all ledelse samles i Bodø. Dette må jo også etter Kristelig Folkepartis mening, være en utvikling som går på tvers av de målsettinger helseministeren har for å styrke samarbeidet mellom første- og andrelinjetjenesten i helsevesenet. En burde jo i alle tilfelle vente på det nedsatte utvalgets konklusjoner før en på nytt river opp i godt fungerende strukturer.

Svar:

De regionale helseforetakene skal "sørge for" at befolkningen i helseregionen tilbys spesialisthelsetjenester, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a. De regionale helseforetakene står i utgangspunktet fritt til å organisere dette tilbudet innenfor de rettslige rammer som finnes. Et krav til organiseringen er at den skal legge til rette for at det kan tilbys og ytes forsvarlige helsetjenester, jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-2.

Det regionale helseforetakets ansvar for et helhetlig tilbud til befolkningen i helseregionen, herunder organisering av dette, tilsier at det vil være svært uheldig dersom departementet, som eier, overtar styringen av enkelte lokale og regionale prosesser.

Jeg er kjent med at saken du viser til er behandlet i styret i Nordlandssykehuset den 13. november 2008, styresak 52/08. Jeg er orientert om at styret i denne saken har pålagt direktøren å etablere en lederfunksjon lokalt både i Vesterålen og Lofoten. Dette for å motvirke de bekymringene blant annet du uttrykker med hensyn til mangel på lokal ledelse. Den lokale ledelsen skal, slik jeg har forstått det, inngå i direktørens ledergruppe. Den lokale ledelsen skal ha et koordineringsansvar mellom klinikkene/fagene lokalt samt videreutvikle samhandlingen internt i helseforetaket og mellom helseforetaket og primærhelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 221

Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 10. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«NVE har hatt på høring forslag til ny forskrift om kompetansekrav til norske nettselskaper. Flere av forslagene i forskriftsutkastet er kontroversielle, og har møtt stor skepsis fra en rekke nettselskaper og lokale fagforeninger. Når slike signifikante endringer i krav til nettselskapene skaper så store reaksjoner, og kommer i en tid hvor kraftbransjen står overfor store investeringer, så bør saken bli gjenstand for bred politisk behandling.

Vil statsråden fremlegge saken for Stortinget før endelig forskrift utformes?»

Svar:

I energiloven kreves det konsesjon for å "bygge og drive" elektriske anlegg. Av forarbeidene fremgår at bakgrunnen for konsesjonsplikt bl.a. er det offentliges behov for å føre kontroll med drift av slike anlegg når det gjelder ansvarsforhold og vedlikehold. Konsesjonsplikten og konsesjonen med tilhørende vilkår må derfor pålegges den reelle driveren av anlegget. Det sentrale vurderingstemaet er om den som innehar konsesjonen kan sette bort driftsoppgaver og

fortsatt anses som den reelle driveren av anlegget. Det må foretas en konkret vurdering av de enkelte strukturelle endringer for å kunne fastslå om bestemmelsen er overholdt.

Stortinget har tidligere i Ot.prp. nr. 56 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 61 (2005-2006) behandlet rammen for bemanning hos konsesjonærer etter energiloven. I energiloven er departementet gitt hjemmel til å utforme forskrifter om konsesjonærenes bemanning og kompetanse.

Departementet følger forvaltningsloven under forskriftsarbeidet. I prosessen så langt har NVE innledningsvis bedt alle nettselskapene og andre interessenter om innspill. Det har vært arrangert flere møter og seminarer som ledd i NVEs utarbeidelse av forslaget. I etterkant har NVE i tråd med oppgave nedfelt i departementets tildelingsbrev for 2008 utarbeidet og oversendt et forslag til forskrift til Olje- og energidepartementet.

Departementet vil innen kort tid sende utkastet på offentlig høring i tråd med forvaltningslovens bestemmelser. Høringen vil innebære bred deltakelse hvor alle berørte interesser vil få mulighet til å uttale

seg. Departementet vil på bakgrunn av uttalelsene ta stilling til om det skal innføres en forskrift og hvilket innhold forskriften eventuelt skal ha.

Når Stortinget allerede har gitt departementet ut-

trykkelig hjemmel i energiloven til å gi forskrifter om konsesjonærenes organisasjon og kompetanse, er det opp til departementet nå å utforme en eventuell forskrift innenfor de rammer Stortinget har trukket opp.

SPØRSMÅL NR. 222

Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Torbjørn Hansen

Besvart 17. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Arbeidsinnvandringen har vært sterkt økende og mange innvandrere har uryddige ansettelses- og skatteforhold. Bergen kommune ønsker å etablere et servicesenter etter modell fra Oslo kommune for utenlandske arbeidstakere. Senteret vil være et samarbeid mellom kemner, Skatt Vest, Arbeidstilsynet og politiet. Regjeringen omtaler dette i St.prp. nr. 1 fra finansdepartementet og skriver at det vurderes å etablere flere slike rundt om i landet.

Hvor vil Regjeringen etablere disse, hva er kostnaden og når blir forslaget lagt frem?»

BEGRUNNELSE:

Byrådet i Bergen har tatt et utmerket initiativ i denne saken for å få en bedre inkludering av utenlandsk arbeidskraft i byen.

Fra byrådets forslag til budsjett 2009 for Bergen kommune, kapittel D – Byrådsavdeling for finans, konkurranse og omstilling, side 63 under avsnittet om kemneren:

I forbindelse med samlokaliseringen planlegges det å etablere et veiledningskontor for utenlandske arbeidstakere i samarbeid med Skatt Vest. Arbeidsinnvandringen fra utlandet har vært sterkt økende i Bergensregionen de siste årene. Mange av innvandrerne har uryddige ansettelses- og skatteforhold. En av grunnene til dette er at det norske regelverket er

komplisert og vanskelig tilgjengelig da mye av informasjonen bare finnes på norsk. Det budsjetteres med 0,3 mill. til tiltaket fra og med 2009, som finansieres ved intern omdisponering i byrådsavdelingen.

Svar:

Som antydnet av representanten Hansen har servicesenteret for utenlandske arbeidstakere i Oslo vært en suksess. Her møter arbeidsinnvandrerne politiet, Utlendingsdirektoratet, Arbeidstilsynet og skatteetaten på ett felles sted. Det er til vurdering å etablere et tilsvarende servicesenter i Stavanger i løpet av 2009. En styringsgruppe med representanter fra aktuelle etater har anslått kostnadene til etablering og drift av et slikt senter i Stavanger til om lag 7 mill. kroner. Styringsgruppen mener det ikke er tilstrekkelig grunnlag for å etablere et tilsvarende servicesenter i Kirkenes. Det kan imidlertid være aktuelt å etablere et felles kontaktpunkt som ivaretar informasjons- og saksbehandlingsbehov overfor denne gruppen.

Jeg er kjent med at det lokalt er vurdert et lignende servicesamarbeid mellom offentlige etater også i Bergen, Trondheim og Tromsø.

Det er positivt at det tas lokale initiativ til samarbeidsløsninger for å bedre servicen overfor brukere av offentlige tjenester. Jeg har ingen bemerkninger til at skatteetaten deltar ved et felles veiledningskontor for utenlandske arbeidstakere i Bergen.

SPØRSMÅL NR. 223**Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Tord Lien****Besvart 11. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I Budal Fjellstyres område i Midtre-Gauldal kommune har bruksberettigede igangsatt vedlikehold av en traktorvei. Ved opprettelsene av de store verneområdene i Sør-Trøndelag ble landskapsvernstatus valgt i seterdalene nettopp for å sikre at de bruksberettigede kunne fortsette virksomhet basert på "allers tids bruk." Allikevel legger miljøvernmyndighetene ned innsigelse.

Hva vil statsråden foreta seg for å sørge for at fjellovens bestemmelser og de bruksberettigedes rettigheter blir respektert av embetsverket i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

En gruppe, etter fjelloven og "aller tids bruk", bruksberettigede i Midtre-Gauldal kommune er i gang med å oppruste seterveien til sine setre øverst i Endalen i Budal Fjellstyres distrikt. Tiltaket må være å anse som hjemlet i medhold av fjelloven all den tid tiltaket er å anse som innefor opprettholdelse av "allerstids bruk" og i av en standard som "tida og tilhøva" tilsier. Tiltaket er ifølge rettskraftig dom ikke å regne som søknadspliktig etter plan- og bygningslovens bestemmelser, all den tid det er snakk om vedlikehold av eksisterende vei. Det understrekes at de bruksberettigede ikke har ønsket å oppruste veien til personbilstandard, noe som på en annen måte kunne øke trafikken inn i området, men som også kunne vært hjemlet i medhold av fjellovens bestemmelser om "tida og tilhøva." Fylkesmannens miljøvernavdeling begrunner sin innsigelse blant annet med at tiltaket ligger i et landskapsvernområde. Når grensene mellom landskapsvernområde og nasjonalpark i sin tid ble trukket var det nettopp for at de etter fjelloven bruksberettigede i de nye verneområdene skulle kun-

ne fortsette å utnytte utmarksrettighetene slik fjelloven legger til grunn. Å i ettetid bruke landskapsvernstatus som grunnlag for å legge hindringer i veien for etter "tida og tilhøvas" bruk av området må ikke kunne ansees for å være i tråd med Stortingets intensjon under behandlingen av "St.meld. nr. 92 (1991-1992) Nasjonalparkplanen og neppe heller i tråd med regjeringens endelige fastsettelse av vernegrensene Dessverre er ikke eksemplet fra Endalen unikt. Fjellovens rettigheter er under et stadig press fra alle kanter. Saken fra Endalen viser i beste fall at retningslinjene fra Miljøverndepartementet er uklare, i verste fall at Miljøverndepartementet ikke er interessert i å ivareta de bruksberettigedes århundre lange hevdvunne rettigheter. Uansett er behovet for en avklaring til stede.

Svar:

Saken gjelder bygging av vei i Endalen. Området der veien bygges i er vernet i forskrift etter naturvernloven.

Direktoratet for naturforvaltning mener at bygging av vei/oppgradering av kjørespor i området krever dispensasjon fra verneforskriften og har derfor omgjort Midtre Gauldal kommunes vedtak i saken. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag mener dessuten at tiltaket er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven og/eller etter landbruksveiforskriften. Ettersom Miljøverndepartementet er klageinstans etter naturvernloven vil jeg ikke uttale meg ytterligere om saken.

Jeg vil likevel bemerke at veibygging/oppgradering av kjørespor som regel omfattes av vernebestemmelsene i landskapsvernområder ettersom slike tiltak kan endre landskapet på en negativ måte. Vedlikehold av veier er vanligvis tillatt.

SPØRSMÅL NR. 224**Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 14. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Viser til skriftlig spørsmål, nr 15:148 (2008-2009), der undertegnede tar opp bemanningssituasjonen til politiet i Kongsberg. Viser også til Laagdalsposten 5. nov., der det fremkommer at det kun var en politibetjent på vakt i Kongsberg natt til søndag 19. okt.

Har justisministeren oversikt om dette har skjedd flere ganger i 2008, om det er flere enn to tilfeller i 2008 der politiet i Kongsberg har vært uten dagbemanning i helgene, og kan justisministeren garantere at dette ikke skjer igjen?»

BEGRUNNELSE:

I samme svar hadde det vært fint å få tilsvarende oversikt for resten av landet.

Svar:

Først vil jeg vise til det svar som ble sendt i forbindelse med skriftlig spørsmål nr. 148, som er datert herfra den 30. oktober 2008. Her ble det redegjort både for den generelle bemanningssituasjonen i politiet og den spesielle situasjonen for politiet i Kongsbergregionen.

Spørsmål nr 224 har vært forelagt Politidirektoratet til uttalelse. I sitt innspill til svar viser Politidirektoratet til svar på spørsmål nr. 148, datert 28. oktober 2008. Politimesteren i Søndre Buskerud politidistrikt opplyste den gang at Kongsberg politistasjon ikke har kunnet bemanne patrulje på dagtid, to helger i en månedsperiode høsten 2008.

Politidirektoratet har innhentet tilleggsinformasjon i sakens anledning og kan opplyse at dette ikke har skjedd tidligere i 2008 i region Rollag, Flesberg og Kongsberg. Politidirektoratet opplyser også at når det ikke er politidekning i denne regionen er patruljen i Eiker nærmest. Utrykningstiden fra Eiker til Kongsberg er ca 10-20 minutter.

Det er ikke en ønsket situasjon at Kongsberg, Rollag og Flesberg er uten politipatruljer på noen tid av døgnet. Politimesteren i Søndre Buskerud opplyser at situasjonen i Kongsberg er spesiell i forhold til andre deler av politidistriktet og at regionen har flere langtidssykemeldinger. Som en følge av at politifolk i større grad nå enn tidligere verner om sin fritid, har det derfor vært vanskelig å erstatte disse sykemeldinger med overtidsbetalt tjeneste og patruljene har ikke kunnet vært oppbemannet.

Politiet står overfor en helt ny situasjon etter at po-

litifolk har begynt å verne om fritiden sin på en helt annen måte enn tidligere. De har sluttet å melde seg frivillig til overtid, og de er heller ikke tilgjengelig når det oppstår sykdom rett før mønstring til et tjenestesett.

Det er liten tvil om at trykket av medieoppslag fra Politiets Fellesforbund den senere tid kan være med på å skape unødig frykt blant publikum. Det er etter min mening viktig å ikke krisemaksimere når det gjelder situasjonen i politiet. Rapporter departementet har mottatt fra politimestrene viser at det til tross for de utfordringene politiet nå står overfor, rapporteres at vi fortsatt har et forsvarlig polititjenestetilbud i distriktene.

Jeg vil minne representanten Rytman om at politi- og lensmannsetatens budsjett har hatt en vesentlig økning dersom vi ser det over en noe lengre perioden. Budsjettet var 4,7 milliarder kr i 1997 og 7,9 milliarder kr i 2005. I 2009 har vi foreslått det økt til 9,8 milliarder kr.

Politiets budsjett er nominelt økt med ca 2 milliarder kroner etter at vi overtok. Reelt er økningen på 800 millioner kroner. Ved å sammenligne saldert budsjett for 2008 med saldert budsjett for 2009 er det en økning på 216 mill. kr under kategori 06.40 Politikk og påtalemyndighet. I tillegg kommer kompensasjon for pris- og lønnsvekst.

DNA-reformen fullføres i 2009. Budsjettet er foreslått økt med 37,3 millioner kroner for blant annet å finansiere helårsvirkningen av DNA-prosjektet. I tillegg til satsingen på DNA, foreslås det i 2009 å bevilge 561 millioner kroner til Nødnett, for å slutføre arbeidet med første utbyggingstrinn. Dette er to store prosjekter som vil forbedre politiets hverdag i betydelig grad og være med på å frigjøre ressurser til å øke politiinnsatsen i landet.

I tillegg er det lagt inn bevilgninger til oppstart av Barnehus i Oslo, politiposter i Oslo, oppfølging av forslag til voldtektsutvalget, økt støtte til Alternativ til vold (ATV), tilskudd til Frontex med mer.

I regjeringen må vi prioritere, og innen justissektoren har jeg som første prioritet hatt målsettingen om å bygge ned soningskøene. Dette er nå så godt som nådd og det har også stor betydning for politiet ved at det er lettere å få varetektsplasser i nærheten. Politiets budsjett er styrket, og det er nå viktig å se hva de enkelte politidistrikt og særorgan får i tildeeling i 2009.

Alle tiltak som er nevnt over er tiltak som vil øke politikraften og gjøre politiet i bedre stand til også å bemanne sine patruljer, både på kort og lang sikt.

Imidlertid er det dessverre ikke en kortsiktig løsning på bemanningskrisen. Under Bondevik II regjeringen 2002 – 2005 ble det tatt opp til sammen 1 128 studenter ved Politihøgskolen (PHS). Erfaringene har vist at opptakene ved PHS har vært for lave, noe som har ført til mangel på politiutdannet personell. Det rekordhøye opptaket til PHS de to siste årene på 432 studenter, er derfor foreslått økt til 552 studenter i 2009. Dette er det høyeste opptaket av studenter ved PHS etter at PHS ble etablert. Det betyr at i perioden

2006-2009 vil opptaket ved PHS være på til sammen 1 776 studenter, dvs nesten 650 flere enn under Bondevik II regjeringen.

Jeg mener at vår regjerings tiltak i justissektoren de tre årene vi har virket og den utdanningsraten som nå er satt i gang ved Politihøgskolen, vil være svært viktige tiltak for at Søndre Buskerud politidistrikt og landet for øvrig, skal bli satt i enda bedre stand til å betjene sitt publikum i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 225

Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 13. november 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Mener barne- og likestillingsministeren det er riktig at denne familien ikke har krav på kontantstøtte, og hva råder ministeren denne familien til å gjøre i den situasjonen de er i?»

BEGRUNNELSE:

En norsk statsborger (som er født i Norge og prater norsk, men har i alle år jobbet i USA) giftet seg for noen år siden i USA med en amerikansk statsborger og fikk to barn med henne. Begge barna (4 år og 1 år) har norsk statsborgerskap. Pga. jobbtilbud i Norge flyttet han (og familien) til Norge for ca et halvt år siden. M.a.o. han jobber i Norge og betaler skatt til Norge. Imidlertid får familien ikke kontantstøtte selv om moren er hjemme med barna. I byen de bor i, Oslo, er de i barnehagekø og venter fortsatt på plass. Moren er fortsatt i kø hos UDI, og venter på å få personnummer. Moren kan således ikke jobbe, gå på skole eller gå på norskurs før dette er på plass.

Svar:

Jeg kan dessverre ikke kommentere denne konkrete saken, men redegjøre generelt for regelverket. Det følger av kontantstøtteleven §§ 2 og 3 at barna og foreldrene må være bosatt i Norge for å ha rett til kontantstøtte. Etter kontantstøtteleven stilles det ikke krav om at barnet eller foreldrene må være norske statsborgere.

En anses som bosatt i Norge når en har oppholdt seg eller skal oppholde seg i riket i mer enn 12 måneder. Rett til kontantstøtte foreligger fra innflytting til Norge når det på dette tidspunkt er sannsynliggjort at

oppholdet vil overstige 12 måneder, og det dreier seg om et lovlig opphold, se nedenfor. Dersom det ikke er sannsynliggjort at varigheten av oppholdet vil bli på minst 12 måneder, kan NAV avvente utbetalingen av kontantstøtte inntil varigheten av oppholdet er avklart. På det tidspunkt det er klart at oppholdet vil bli på minst 12 måneder, kan NAV etterbetale kontantstøtte tilbake fra måneden etter at barnet kom til Norge.

Det er en forutsetning for rett til kontantstøtte at barnet og den barnet bor fast hos har lovlig opphold i Norge, dvs. at det foreligger oppholdstillatelse eller annen hjemmel for opphold i Norge. Etter utlendingsloven er det nødvendig med oppholdstillatelse for utenlandske statsborgere som tar opphold i Norge lenger enn tre måneder. Hvis ikke oppholdstillatelse foreligger i disse tilfellene, er oppholdet ikke å regne som lovlig.

For utenlandske statsborgere som må ha oppholdstillatelse for lovlig å kunne oppholde seg i Norge, er det en forutsetning at de har fått slik tillatelse for det nødvendige tidsrom, det vil si slik at de vil ha lovlig opphold her i til sammen ett år eller mer.

Er ikke oppholdstillatelse allerede gitt når barnet og den barnet bor fast hos kommer til Norge, kan de ikke regnes som bosatt før slik tillatelse eventuelt blir gitt. Viser det seg senere at de har fått oppholdstillatelse tilbake fra de kom til Norge, regnes de som bosatt fra ankomsten.

Dersom den av foreldrene som har framsatt krav om kontantstøtte er utenlandsk statsborger, vil NAV ikke kunne behandle kravet før oppholdstillatelse for vedkommende foreligger.

SPØRSMÅL NR. 226**Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 11. november 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Stortingspresidenten uttaler til Aftenposten 1. november i år at deler av FN-systemet kan bli et hinder i kampen for ytringsfriheten. Den danske utenriksministeren har gjort det klart at Danmark vil trekke sin støtte til FNs rasismekonferanse neste år dersom Organisasjonen av Islamske Stater opprettholder forslaget om at religionskritikk er det samme som rasisme.

Støtter utenriksministeren uttalelsen fra stortingspresidenten og vil Regjeringen følge Danmarks eksempel for å verne om ytringsfriheten?»

BEGRUNNELSE:

FNs første rasismekonferanse som ble avholdt i den sørafrikanske byen Durban i 2001, ble et ensidig angrep på ytringsfriheten iscenesatt av land som Syria, Libya og Iran under påskudd av respekt for islam. Durban 2 er en oppfølging av denne konferansen og vil bli avholdt i Genève i Sveits i april 2009.

Stortingspresident Thorbjørn Jagland understreket nylig på PEN-seminaret at den forrige rasismekonferansen i 2001 ble en festival i kritikk av vestlige verdier og at det aldri må tillates at oppfølgerkonferansen i Genève blir en gjentakelse av dette.

Den forberedende erklæringen til Durban 2 går imidlertid kort ut på at Vesten er rasistisk og diskriminerende overfor islam. Norge må ikke tillate at historien gjentar seg i 2009 og stille klare betingelser for deltakelse på konferansen. USA og Canada har allerede gitt beskjed om at de trekker seg fra konferansen. Frankrikes president har uttalt at han ikke vil akseptere en gjentakelse av 2001 og fremsatte på vegne av EU i september et forslag om at man i prosessen rundt Durban 2 ikke vil akseptere at man igjen tar opp formuleringene fra 2001 som i realiteten kriminaliserer religionskritikk.

Svar:

Vern av ytringsfriheten er en av kjerneverdiene i et demokratisk samfunn og ytringsfriheten er et sentralt premiss for beskyttelsen av andre menneskerettigheter. Derfor prioriterer Norge dette høyt i arbeidet for menneskerettighetene.

I den siste tiden har det vært et økende press på ytringsfriheten i ulike sammenhenger i FN. Flere land har ønsket å presse fram et vern mot religionskritikk gjennom en begrensning av ytringsfriheten.

Dette er etter mitt syn en bekymringsfull utvikling. Jeg kan imidlertid ikke slutte meg til vurderingen om at FN-systemet kan bli et hinder i kampen mot ytringsfriheten. Snarere er FNs ulike fora viktige arenaer for å forsvare angrep på ytringsfriheten. Det er ved å delta at vi kan påvirke og sikre ytringsfriheten.

Revisjonskonferansen til Verdenskonferansen i Durban i 2001, som avholdes i Genève 20.-24. april 2009, handler om arbeidet mot rasisme og rasediskriminering. Verdenskonferansen i Durban i 2001 munnnet ut i et viktig sluttokument bestående av en erklæring og handlingsplan. Disse inneholder omfattende og handlingsrettede formuleringer som er av stor betydning for det anti-rasistiske arbeidet. Sluttokumentet var resultatet av et halvannet års arbeid. De vanskeligste temaene var ikke først og fremst knyttet til religion – men til omtalen av situasjonen i Midtøsten. Her ble det oppnådd tilfredsstillende løsninger.

Det er riktig at det har vært forsøk knyttet til å introdusere nye initiativ for beskyttelse av religioner under forberedelsesarbeidet til denne revisjonskonferansen. Dette gjaldt imidlertid i en tidlig fase av forberedelsesarbeidet. Norge har sammen med EU, andre vestlige land og en rekke latinamerikanske land arbeidet aktivt for å unngå at revisjonskonferansen blir en arena for disse initiativene. Det nevnte spørsmålet er nå mindre framtredd, og det er grunn til å tro at vi vil lykkes i å holde dette utenfor sluttokumentet.

Norge støtter naturligvis opp om arbeidet i FN mot diskriminering, og revisjonskonferansen kan gi nytt momentum i dette viktige arbeidet. Etter norsk syn må revisjonskonferansen fokusere på gjennomføring av Durban-erklæringen og handlingsplanen. Norge har deltatt aktivt i arbeidet med å forberede konferansen nettopp for å sikre denne vektleggingen.

Canada er så langt det eneste landet som har trukket seg fra revisjonskonferansen. USA har foreløpig trukket seg fra forberedelsesprosessen. Dette er i dag ikke aktuelt for Norge. Etter mitt syn er det gjennom deltakelse at vi kan være med å øve innflytelse på FNs arbeid.

Norge arbeider aktivt videre med å sikre sentrale menneskerettigheter som vern av ytringsfrihet og beskyttelse av rasisme. Det er også derfor vi søker å bli valgt inn i FNs menneskerettighetsråd fra 2009. På denne måten vil vi kunne ha størst påvirkningskraft i vår innsats for ytringsfriheten.

SPØRSMÅL NR. 227**Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 13. november 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Norge åpnet ambassade i Algerie i fjor og landets utenriksminister var på offisielt besøk i Norge i forrige måned. Det siste året har uavhengige rapporter meldt om flere kirkestengninger og religionsbaserte rettsakter mot den kristne minoriteten i landet.

Hva gjør utenriksministeren for å ta opp den økende forfølgelsen av kristne i Algerie med landets myndigheter?»

BEGRUNNELSE:

Algerie er i hovedsak et muslimsk land med en liten kristen minoritet som teller rundt 10 000 mennesker. Nyhetsbyrået Reuters viser til at den katolske erkebiskopen i landet, Henri Teissier, har uttalt at situasjonen for kristne i landet er dramatisk forverret de siste årene.

I mai i år la påtalemyndighetene i Algerie ned krav om to års fengsel og store bøter for seks muslimer som har konvertert til kristendommen. Samtidig utsatte myndighetene en dom mot en kristen kvinne som står overfor tre års fengsel for å praktisere ikke-muslimske ritualer uten lisens.

Tidligere i år ble den franske presten Pierre Wallez dømt til ett års fengsel for å ha bedt sammen med kristne på et "uautorisert" sted. Wallez ble dømt under en lov fra februar 2006 som innskrenker muligheten til å bedrive ikke-muslimske aktiviteter til steder som er forhåndsgodkjent av myndighetene. Den samme loven forbyr ikke-muslimer å forsøke å konvertere muslimer. Samtidig kriminaliseres trykking, distribusjon og oppbevaring av materiell som har til hensikt å "rokke ved muslimenes tro".

Nyhetsbyrået Compass Direct melder at siden januar 2008 har myndighetene beordret stengning av opp mot halvparten av de protestantiske kirkene i landet. Algeries innenriksminister forsvarer stengningene med at flere kirker ikke hadde tillatelse fordi gudstjenestene ble ledet av ukvalifiserte personer.

FNs Menneskerettighetsråd kritiserte tidligere i år Algeries myndigheter for å svekke religionsfriheten i landet. Algeries representant i rådet uttalte i et svar på kritikken at loven av 2006 ble vedtatt for å hindre misbruk av religion i ytringsfrihetens navn. Denne argumentasjonen er dessverre også blitt en institusjonalisert del av Menneskerettighetsrådet hvor det tidligere år er blitt vedtatt resolusjoner som forbyr kritikk av religion fordi det kan såre troende og lede til intoleranse. Slike innskrenkninger i ytringsfriheten vil også kunne ramme religiøse minoriteter, for

eksempel i Algerie. Det vises i denne sammenheng til at Regjeringen har lansert Norges kandidatur til FNs Menneskerettighetsråd for 2009.

Sett i lys av Norges styrkede diplomatiske tilstedeværelse samt økende næringspolitiske engasjement i Algerie, er det viktig at Norge setter disse problemstillingene på agendaen i samtaler med Algeries myndigheter og i andre generelle diskusjoner om menneskerettighetene.

Svar:

Religions- og livssynsfrihet utgjør sammen med forsamlings- og organisasjonsfrihet og ytringsfrihet et prioritert område i Norges arbeid for å fremme menneskerettighetene, i multilaterale og bilaterale sammenhenger. Innsats for å fremme religionsfrihet må derfor ses i sammenheng med et bredere engasjement for å fremme disse rettighetene, jfr. også mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1335 (2007-2008) om dette tema.

I en samtale med Algeries utenriksminister 21. oktober i år tok jeg opp menneskerettighetssituasjonen i landet og vi hadde en åpen utveksling av informasjon og synspunkter om ulike sider ved situasjonen. Religionsfrihet følger blant annet av FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter hvor Algerie er part.

Gjennom vår nyetablerte ambassade i Alger og på annen måte følges menneskerettighetssituasjonen i landet. Selv om det synes å ha vært en forbedring av situasjonen generelt sett den siste tiden, følger vi spesielt nå med på situasjonen for de kristne menighetene i landet.

Algirsk lovgivning fra 2006 synes å representere problemer for utøvelse av ikke-muslimske religioner.

Jeg er enig med representanten Vaksdal i at diplomatisk tilstedeværelse og økende næringsengasjement i Algerie gjør det viktig å reise problemstillinger knyttet til menneskerettighetene, inklusive religiøse rettigheter.

Derfor er det av betydning at norsk næringsengasjement – som i økende grad er til stede i ulike deler av verden – ledsages av offisielt nærvær. Dette er ikke bare en støtte for næringslivet, men legger et grunnlag for bredere kontakt med vertslandet innen andre områder og for å engasjere myndighetene i sentrale spørsmål.

Overfor min algirske kollega har jeg også foreslått å holde jevnlig politiske konsultasjoner og her vil det bli anledning til å ta opp menneskerettighetssituasjonen i landet. Vi vil i disse samtalen også sette fokus på de kristnes stilling i landet.

SPØRSMÅL NR. 228**Innlevert 5. november 2008 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke****Besvart 14. november 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer kulturstatsråden konkurranse situasjonen i det digitale bakkenettet og hva vil han gjøre for å sikre de husstander som benytter denne plattformen et bredest mulig tv-tilbud?»

BEGRUNNELSE:

For ca et år siden reiste undertegnede en interpellasjon til kultur- og kirkeministeren om utviklingen av konkurransen og markedsforholdene innen tv-sektoren i Norge spesielt med henblikk på Telenors markedsdominans. Statsråden svarte bl.a. at Regjeringen ville sette ned et utvalg med; ” ... oppdrag å se nærmere på medieeierskapsloven, med særlig vekt på regulering av vertikal integrasjon og elektroniske medier.” Formålet var ifølge statsråden først å skaffe seg mer objektiv kunnskap om aktørenes faktiske atferd i tv-markedet.

I sommer vedtok Post- og teletilsynet at Norges Televisjon (NTV) må utlyse minst halvannen signalpakke - som det heter – til en annen betal-tv-operatør enn RiksTV, for at det skal bli reell konkurranse i bakkenettet. NTV og Riks TV har gitt tydelig beskjed om at de ikke ønsker dette.

NTV, som eies av Telenor, NRK og TV2, har i konsesjonen for sin rolle som nøytral plattformoperatør forpliktet seg til å tilby kapasitet for konkurrerende betal-tv-tilbud på ”objektive, transparente og ikke-diskriminerende vilkår”. Hensikten med dette konsesjonsvilkåret – som NTV selv hadde formulert i sin søknad om konsesjon – skulle være å gi forbrukerne større valgfrihet og styrke konkurransen både mellom kringkastere og mellom betal-tv-operatører.

Løftet om å legge til rette for reell konkurranse var nødvendig fordi Telenor – i tillegg til TV2 og NRK - var kommet inn på eiersiden både i plattformoperatøren NTV og betal-tv-operatøren RiksTV. Det ble også forutsatt armlengdes avstand mellom NTV og RiksTV. Post- og teletilsynet slo i sommer fast at NTV' og RiksTV's motvilje mot å legge til rette for reell konkurranse i det digitale bakkenettet, ”står i sterk kontrast” til denne forutsetningen.

Saken er behandlet av Post- Teletilsynet, som har fastholdt sitt vedtak og pålegget til NTV om å utlyse for reell konkurranse på den digitale plattformen og med minimum halvannen signalpakkes frekvens til en konkurrent.

En registrerer at aktører i markedet oppfatter den aktuelle konflikten slik at den handler om hvorvidt

det skal være reell konkurranse, eller om RiksTV og NTV skal få et monopol i det digitale bakkenettet.

En er også kjent med at det er fremmet en klagesak fra NTV til Samferdselsdepartementet som konsesjonsgiver og klageinstans. Samtidig er en kjent med at NTV nylig har sendt en søknad til Samferdselsdepartementet og Kulturdepartementet om å få endret konsesjonen for at RiksTV skal slippe kravet om en konkurrerende betal-tv-operatør på plattformen.

Dersom nevnte søknad blir imøtekommet vil det være grunn til å spørre om ikke resultatet vil bety svekket mangfold og mindre valgfrihet, kort sagt dårligere tv-tilbud, for et stort antall husstander ute i distriktene, hvor NTV i praksis representerer eneste alternativ for mottak av tv.

Svar:

De konkurransemessige virkningene av etableringen av et digitalt bakkenett sto sentralt da Stortinget behandlet St.meld. nr. 44 (2002-2003) Om digitalt bakkenett for fjernsyn. Det ble særlig fokusert på virkningene digitaliseringen av bakkenettet ville kunne få for konkurransen i markedet for betalingsfjernsyn og markedet for distribusjon av fjernsyn.

Et bredt flertall i Stortinget la til grunn at et digitalt bakkenett for fjernsyn ”vil kunne bidra til større konkurranse og derved også større mangfold i TV-tilbudet sammenliknet med det analoge nettet, fordi det vil skape rom for flere fjernsynskanaler som dekker hele befolkningen. Samtidig vil et digitalt bakkenett i større grad kunne konkurrere med kabel- og satellitnettene”, jf. Innst. S. nr. 128 (2003-2004), s. 12. Flertallet forutsatte at departementet ivaretok disse hensynene i forbindelse med tildelingen av konsesjon.

Etableringen av det digitale bakkenettet bidrar til å stimulere konkurransen i fjernsyns-markedet. Et stort antall kanaler som ikke står i et eiermessig forhold til NTVs eiere har fått tilgang til nettet. Mange vil også tilskrive bakkenettet æren for økt konkurranse distribusjonsplattformene imellom, noe som har kommet forbrukerne til gode. De fem største fjernsynskanalene er nå tilgjengelige for alle, uansett plattform eller tilbyder, og satellittdistributørene har redusert både størrelsen og prisen på sine grunnpakker.

NTV tilbød seg i sin konsesjonssøknad å påta seg en forpliktelse om å tilby kapasitet for konkurrerende betalingsfjernsyn etter analog slukking. Dette er en

del av konsesjonsvilkårene. Avviklingen i siste region vil etter planen finne sted ved utgangen av 2009. I dag er det følge-lig – i samsvar med konsesjonen – kun én aktør som tilbyr betalingsfjernsyn i bakkenettet.

Post- og teletilsynet har kommet til at NTV må tilby en konkurrerende tilbyder av betalingsfjernsyn og en halv signalpakke. NTV har påklaget vedtaket og videre bedt om at Kongen opphever konsesjonsvilkåret. Dette spørsmålet håndteres av samferdselsministeren.

Når det gjelder tiltak for å sikre innholdsmang-

fold i bakkenettet, vil jeg igjen vise til at et bredt flertall i Stortinget sluttet seg til Regjeringens vurderinger om at etableringen av et digitalt bakkenett for fjernsyn ville kunne bidra til økt mangfold. Etableringen av bakkenettet har medført at husstander som tidligere bare hadde tilgang til noen få kanaler, nå kan abonnere på en lang rekke kanaler. Konsesjonen sikrer at alle tre NRK-kanaler er tilgjengelige for hele befolkningen og at lokal-tv og Frikanalen er sikret tilgang til nettet. Etter avvikling av analoge signaler vil nettet bli utvidet med ytterligere to signalpakker som vil kunne gi rom for inntil nye 20 kanaler.

SPØRSMÅL NR. 229

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 17. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kostnader for flytting av ledninger og rør i traséen der Bybanen i Bergen nå bygges belastes vann- og avløpsregnskapet. Dette innebærer at innbyggerne i Bergen i budsjettet for 2009 kan få en økning i vann- og avgiftsgebyret på grunn av at Bybanen bygges. Det virker urimelig at ikke alle kostnader som skyldes byggingen av Bybanen belastes dette prosjektet, men kan belastes andre tjenesteområder.

Vil statsråden sørge for å rydde opp i dette - slik at bygging av Bybanen i Bergen ikke medfører økte vann og avløpsgebyr i Bergen?»

Svar:

Etter vegloven § 32 må ledningseiere ha tillatelse fra vegmyndighetene for å legge ledninger innenfor 3 meter fra vegkanten. Slike tillatelser etter vegloven § 32 gis på vilkår om flytteplikt og kostnadsansvar. Statens vegvesen har inntatt det standpunkt at det å bygge Bybanen i Bergen er et formål som faller inn under veglovens saklige virkeområde. Ledningseier-

ne kan da pålegges å flytte ledningene dersom ledningene må flyttes av hensyn til veginteressene. Denne bestemmelsen gjelder for alle ledningseiere, enten ledningseier er en offentlig etat som vann- og avløpsetaten eller en privat ledningseier.

Konsekvensene av dette er at vann- og avløpsetaten, på linje med andre ledningseiere som har sine ledninger liggende i bybanetraséen, er pålagt å flytte ledningene og bære kostnaden ved dette. Bergen kommune har akseptert dette og er innstilt på å dekke kostnadene ved flytting av vann og avløp.

Alle ledningseiere i bybanetraséen må behandles likt. Å gjøre unntak for vann- og avløpsetaten vil bryte med vegloven § 32 og den praksis som er etablert i forhold til denne bestemmelsen.

Jeg kan samtidig opplyse at Statens vegvesens standpunkt om at bygging av bybane, som et alternativ til vegutbygging i tradisjonell forstand, utløser krav om flytteplikt og kostnadsansvar etter vegloven § 32, er et spørsmål som er brakt inn for domstolen. Saken skal behandles av Bergen tingrett i uke 46.

SPØRSMÅL NR. 230**Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal****Besvart 13. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hvordan ser statsråden på prosjekter som Adam i fengsel - pappagrupper for de innsatte i regi av familievernkontoret i Egersund, og hvordan kan en sikre videreføring og videreutvikling av dette og lignende prosjekter som vil dyktiggjøre de innsatte til et liv utenfor murene?»

BEGRUNNELSE:

Familievernkontoret i Egersund har hatt et nært samarbeid med Åna fengsel om pappagrupper for de innsatte, og de har planer om å videreutvikle dette arbeidet. Målet er å hjelpe de innsatte til å takle livet når de kommer ut av fengsel. Familievernkontoret har søkt Justisdepartementet om økonomisk støtte, men får til svar at posten til frivillige organisasjoner er delt ut for 2008 og at de kan søke for 2009. Familievernkontoret kan neppe regnes som en frivillig organisasjon. Familievernkontoret vil kunne være en viktig aktør i arbeid med å hjelpe de innsatte ut i samfunnet dersom det settes av midler til det.

Svar:

Jeg deler synet på behovet for pappagrupper eller lignende tilbud om veiledning i rollen som foreldre. Å være fratatt friheten innebærer at man er avskåret fra jevnlig nærkontakt med barna, samtidig som en del innsatte strever med egne vansker som kan hindre god omsorg. I Stortingsmelding nr. 37 2007 - 2008 "Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn" legges det derfor stor vekt på å styrke kontakten med familie og nære pårørende, også gjennom foreldreveiledning og samlivskurs.

Familievernkontoret i Egersund har drevet pappagrupper i Åna fengsel - "Adam i fengsel" - som et treårig prosjekt. Prosjektet fikk støtte fra Barne- og likestillingsdepartementet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Prosjektperioden utløp i 2008, og det er ikke bevilget midler til videreføring av prosjektet utover prosjektperioden.

Familievernkontoret i Egersund søkte i oktober 2008 om midler fra Justisdepartementet for støtte til en videreføring og videreutvikling av prosjektet for ytterligere 3 år. Søknaden ble vurdert i forhold til post 70, tilskudd til frivillige organisasjoner, men avslått med begrunnelse om at fristen for å søke om tilskudd for 2008 løp ut den 1. februar 2008.

Jeg er enig i stortingsrepresentantens innvending om at Familievernkontoret neppe kan regnes som en frivillig organisasjon. Da familievernkontorene ligger inn under Barne-, ungdoms- og familieetaten vil det være naturlig også å ta kontakt med Barne- og likestillingsdepartementet i forhold til denne type tiltak.

For å sikre en dyktiggjøring av de innsatte i rollen som foreldre har Kriminalomsorgen etablert pappagrupper i flere fengsler, der målet er å ivareta barnets behov når far eller mor gjennomfører fengselsstraff. De innsatte får et kombinert kursopplegg og aktivitetstiltak i forbindelse med besøk av barn. Innsatte får basisopplæring i hva barn trenger fra voksne og hvilke utviklingstrinn barn gjennomgår fra de første leveår og frem til de er godt over tenårene. Gruppene ledes av fengselsansatte med særlig kunnskap på feltet. Som supplement kommer tilsatte fra barnevern og helsestasjoner og bidrar i undervisningen.

Barne- og likestillingsdepartementet har utviklet et eget kurs i foreldreveiledning som tilbys ved Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS). Kurset gir fengsels- og friomsorgsansatte kompetanse til å kunne gjennomføre foreldreveiledningsgrupper, og gi individuell veiledning til innsatte og domfelte som er rettet mot foreldrerollen. Siktemålet er å dyktiggjøre de innsatte som foreldre, også etter løslatelse. Programmet er et samarbeid mellom KRUS, Barne- og likestillingsdepartementet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Kriminalomsorgen tar sikte på å tilby pappa/mamma-programmer og foreldreveiledning som et landsdekkende tilbud.

SPØRSMÅL NR. 231**Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker****Besvart 12. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden medvirke til at brua over Brandangersundet i Gulen kommune realiseres så snart som mulig, i tråd med tidligere planer?»

BEGRUNNELSE:

Øyene i ytre Gulen har ikke fastlandsforbindelser, og dagens fergetilbud oppfattes som utilstrekkelig. I lang tid har lokalbefolkningen og bedrifter i regionen ventet på ei bru over Brandangersundet.

Brua skulle etter opprinnelige planer være ferdigstilt i løpet av 2008, men prosessen ser ut til å trekke ut i tid. Det fraktes jevnlig store mengder oppdrettsfisk fra ytre Gulen til fastlandet, som skal eksporteres ut av landet. For befolkningen og næringsdrivende i

Ytre Sogn er det nå vesentlig at brua realiseres innenfor kort tid.

Svar:

Brua over Brandangersundet inngår i fylkesvegprosjektet Fastlandssamband Ytre Gulen (strekningen Sløvåg – Ånneland på fv 4). Jeg har fått opplyst at brua skal bygges som såkalt nettverksbuebru. Det er lagt til grunn at kostnadene ved denne brutypen er vesentlig lavere enn ved andre aktuelle brutyper, men den valgte brutypen setter særlige krav til prosjekteringen, som har tatt lengre tid enn tidligere antatt. Jeg er kjent med at Vegdirektoratet regner med at brua kan godkjennes i løpet av kort tid. Etter godkjenningen vil kontraktsgrunnlaget bli ferdigstilt, og arbeidene vil bli utlyst.

SPØRSMÅL NR. 232**Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 19. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«I den senere tid har det gått flere ras i Løsberga, rett sør for Steinkjer.

Kan statsråden forsikre om at alle tiltak vil bli iverksatt for å sikre at innbyggerne i dette området ikke kommer til skade?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidet med sikring av Løsberga har pågått over lengre tid. NRK Nord-Trøndelag melder torsdag 6. november 2008 at sensorer ble montert i fjellet onsdag 5. november. Disse sensorene viser at det fortsatt er bevegelse i fjellet, innenfor det området der raset gikk. Geologene uttaler at det fremdeles er utrygt i Løsberga. I Trønderavisa 6. november 2008 er det intervju med tidligere bergverksingeniør Snorre Tesan. Han tar til orde for at rasnaboer tvangsflyttes.

Svar:

30. juni 2008 gikk det et ras i forbindelse med sprengningsarbeid i en skjæring ved bygging av ny

E6 i Løsberga sør for Steinkjer. To store steinblokker, kalt "Monolitten" og "Sinnataggen" utgjorde hovedbestanddelen av massene. Monolitten ble stående løs i fyllinga under, mens Sinnataggen ble hengende igjen, støttet opp av Monolitten. Begge disse store steinblokkene måtte sprenges bort. Med biltrafikk på E6 og jernbanetrafikk nært inntil rasområdet er dette en krevende oppgave.

I etterkant av raset 30. juni 2008 ble det i rasområdet etablert et automatisk overvåkingssystem. På steinblokkene Monolitten og Sinnataggen, ble det montert flere faste punkter hvor eventuelle bevegelser i steinblokkene døgkontinuerlig har blitt registrert.

3. november 2008 gikk det et nytt ras i det samme området som det raste 30. juni i år. Det var Sinnataggen som skled ned i en steinrøys som var etablert i underkant av den. I den forbindelse slo Sinnataggen bort i Monolitten slik at om lag 50 % av denne falt ned som store steinblokker. Steinblokkene ble hovedsakelig liggende på E6, mens noen blokker beveget seg videre ned på jernbanen.

E6 ble stengt for trafikk 3. november kl. 09.00.

Denne dagen ble det gjennomført en mindre sprengning om lag kl. 10.40. Jernbanen var også stengt i forbindelse med sprengningen. Etter befaring av jernbanelinjen ble jernbanen åpnet for trafikk. En stund senere ble det registrert små bevegelser ved hjelp av det automatiske overvåkningssystemet. Bevegelsen og målingene ble kontinuerlig overvåket. Da bevegelsen tiltok ble Jernbaneverket varslet og jernbanelinjen stengt om lag kl. 13.00. Raset gikk om lag kl. 13.10. Dette viser at overvåkningssystemet fungerer etter hensikten.

Statens vegvesen leide raskt inn ingeniørgeolog til å foreta en ny vurdering av stabiliteten av selve fjellpartiet. I tillegg har Vegvesenet bedt om en uavhengig vurdering av den samme problemstillingen fra en av deltakerne i referansegruppen som er eta-

blert for prosjektet. Den uavhengige vurderingen er gjennomført av professor i ingeniørgeologi Bjørn Nilsen, ved NTNU. Han konkluderer med følgende:

"Det er ikke noe i den kartleggingen som er utført, som tyder på at avgrensningen av det ustabile partiet kan representere fare for nærliggende bebyggelse."

Departementet ba i brev til Vegdirektoratet av 7. november 2008 om en redegjørelse for saken, bl.a. beskrivelser og vurderinger av kvaliteten på beslutningsgrunnlag og bruk av ulike former for fagkompetanse gjennom hele prosessen fra planlegging til gjennomføring. Departementet mottok rapporten 13. november 2008.

SPØRSMÅL NR. 233

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 19. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«I Hedmark på strekningen rv 2 mot Sverige, vurderer man nå maks 80 km i timen. Begrunnelsen er kanskje flere, men man sier bl.a. at man skal være føre var for å redusere antall ulykker. For spørderen viker dette merkelig da veistrekningen hvor det er 90 km i timer, er av god standard.

Ønsker statsråden å bidra til at 90 km/t beholdes?»

Svar:

Jeg er meget opptatt av å få ned ulykkestallene i vegtrafikken. Statens vegvesen har et særlig ansvar for å bidra til en slik utvikling. Det å sørge for at det er samsvar mellom vegstandard og fartsgrenser er et viktig tiltak. Vegdirektoratet har fastsatt kriterier for fartsgrenser utenfor tettbygd strøk. Fartsgrense 90 km/t brukes på veger som har spesielt god geometrisk utforming, hvilket innebærer at veger med årsdøgntrafikk (ÅDT) på over 5000, bl.a. skal være avkjørselsfrie, forbudt for gang- og sykkeltrafikk og at alle kryss skal være planskilte med akselerasjons- og retardasjonsfelt.

Som et ledd i det daglige trafikksikkerhetsarbeidet, blir vegnettet løpende vurdert ut i fra aktuell ulykkesituasjon. Den aktuelle strekningen på rv2 mellom Kongsvinger og grensen til Sverige er ca 3 mil lang og har trafikkmengde som varierer mellom 4750 og 6400 i ÅDT (2005-tall).

Ca 4 km av strekningen har blitt satt ned til 80 km/t pga. mange ulykker, herunder flere viltulykker. Statens vegvesen har gjennomført trafikksikkerhetsinspeksjon på denne strekningen for å se på muligheten til å sette opp fartsgrensen til 90 km/t igjen, men standarden er ikke tilstrekkelig. Det blir nå vurdert å sette ned fartsgrensen til 80 km/t på hele strekningen mellom Kongsvinger og grensen til Sverige, på bakgrunn av at strekningen ikke tilfredsstiller dagens kriterier til fartsgrense 90 km/t.

Jeg kan også informere om at deler av strekningen har vinterfartsgrense 80 km/t fordi det ikke er lov til å salte vegen forbi grunnvannskilder.

Jeg vil avslutningsvis opplyse om at Statens vegvesen har satt i gang et arbeid med å revidere kriteriene for fastsettelse av fartsgrensene utenfor tettbygd strøk.

SPØRSMÅL NR. 234**Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 12. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Den siste tiden har det vært mange spekulasjoner omkring verdiutviklingen og størrelsen på tap i oljefondet (Statens pensjonsfond - Utland). Slike spekulasjoner kan skape usikkerhet og frykt for hvordan oljefondet utvikler seg. Dersom rapportering av status og verdiutviklingen til oljefondet hadde skjedd hyppigere ville dette gitt færre spekulasjoner og mindre usikkerhet.

Vil finansministeren ta initiativ for å få til daglig rapportering, eller vesentlig hyppigere enn i dag, av oljefondet sine posisjoner og verdi?»

BEGRUNNELSE:

Oljefondet (Statens pensjonsfond - Utland) er fellesskapet sine midler. Derfor er det viktig med god og hyppig informasjon og åpenhet om utviklingen av oljefondet. Det er fullt mulig å få til daglig rapportering av oljefondets posisjoner og verdiutvikling. Dersom finansministeren ikke ønsker at allmennheten skal få hyppigere informasjon om utviklingen av oljefondet ønsker jeg en begrunnelse for det.

Svar:

Jeg er helt enig i at det må være stor grad av åpenhet om forvaltningen av Statens pensjonsfond – Utland. Det offentliggjøres allerede svært mye informasjon om forvaltningen av fondet, og offentliggjøring skjer hyppig. Eksempler på denne rapporteringen er:

- Hovedtrekkene ved fondets avkastning fra dag til dag kan følges gjennom offentlig tilgjengelige indekser som viser daglig utvikling i verdens aksje- og obligasjonsmarkeder.
- Fondets kroneverdi ved utgangen av hver måned offentliggjøres i Norges Banks månedsbalanse 14 dager etter hvert månedsskifte.
- Mer detaljerte resultater offentliggjøres i kvartals- og årsrapporter. Resultatet for tredje kvartal i år offentliggjøres 25. november.
- En detaljert liste over enkeltinvesteringene i aksjer og obligasjoner offentliggjøres ved hvert årsskifte.
- Departementet legger fram en årlig stortingsmelding om forvaltningen av fondet med omfattende analyser av resultater og omtale av vurderinger knyttet til utviklingen i fondets investeringsstrategi.
- Fondet omtales årlig i nasjonalbudsjettet.
- Eksterne rapporter og råd om forvaltningen offentliggjøres sammen med departementets vurderinger.
- Stemmegivning og uttrekk basert på fondets etiske retningslinjer offentliggjøres sammen med råd fra Etikkrådet.
- Eksterne konsulentrapporter som evaluerer Norges Banks operative forvaltning offentliggjøres.

Som jeg tidligere har gitt uttrykk for, er det viktig at den informasjonen som offentliggjøres om fondet, i tillegg til å være av et visst omfang, også er korrekt og relevant for å vurdere forvaltningen av fondet. Jeg har vanskelig for å se hvordan en enda hyppigere rapportering av posisjoner eller resultater kan gi bedre grunnlag for å kunne evaluere forvaltningen av fondet. Fondet har en svært lang tidshorisont for sine investeringer, og resultatene må vurderes i lys av dette.

Jeg merker meg at representanten mener det er viktig å stoppe spekulasjoner omkring verdiutviklingen i fondet. Det er etter mitt syn naturlig at forvaltningen utsettes for økt oppmerksomhet i perioder med uro i finansielle markeder. Det er også naturlig at flere nå benytter seg av den informasjonen som legges ut om forvaltningen og at flere utarbeider forventninger om fondets resultater.

Samtidig er jeg glad for at vi over mange år har bygget opp tillit i befolkningen om forvaltningen av landets petroleumsressurser og for at det er bygget en bred politisk enighet rundt fondets investeringsstrategi som gjør investeringene tilstrekkelig robuste i tider som dette.

SPØRSMÅL NR. 235**Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen****Besvart 13. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Rettsikkerhet og menneskerettigheter er grunnleggende for norsk asylpolitikk.

Hvordan kan arbeids- og inkluderingsministeren bidra til at N.N. får opphold på humanitært grunnlag, da ev. retur til Iran vil sette hans liv i fare etter hans tidligere politiske samarbeid med Folkets Mujahedin (MeK)?»

BEGRUNNELSE:

Iransk borger, NN (født 1968), har vært i Norge siden oktober 2003. Han kom hit via Nederland, jf. Dublinkonvensjonen, og har fått tre avslag på anmodning om opphold i Norge. Fra sitt opphold privat/i mottak er han redd for sitt liv, da han tidligere har hatt politisk samarbeid med Folkets Mudjahedin i Iran og har opplevd fengsel, tortur og at nær familie er drept og forfulgt. Han frykter at kontakt med familien og mediefokus på hans sak, vil skade familiedlemmer i Iran. Det har derfor vært vansker med å skaffe verifisert dokumentasjon.

Hans helse er meget bekymringsfull. Med alvorlig epilepsi som krever fast medisiner, mage-tarmlidelser som følge av tortur og en alvorlig depresjon, er jeg som helsearbeider i møte med NN svært urolig.

Hans støttespillere er også forundret over at han har hatt samme nemndleder i Utlendingsnemnda ved hvert avslag, en nemndleder som heller ikke har møtt ham. I rettsikkerhetens navn må det være riktig at en uholdt person nå ser på saken.

Ved utenrikskomiteens besøk til Iran juni 2007, fikk vi tydelige signaler fra iranske myndigheter om deres syn på Mujahedin som en slags "terror-organisasjon".

Utfra grunnleggende menneskerettigheter er jeg svært bekymret for NN sitt liv, og jeg ber om at opphold på humanitært grunnlag må vurderes på nytt, knyttet til hans nå stadig dårligere helse og tidligere politiske samarbeid med Mujahedin.

Svar:

Utlendingsforvaltningen er som kjent organisert slik at verken jeg eller øvrige medlemmer av regjeringen har myndighet til å gå inn i enkeltsaker eller instruere om utfallet av dem, med unntak av saker som berører hensynet til rikets sikkerhet og utenrikspolitiske hensyn. Det er Utlendingsdirektoratet

(UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler enkeltsaker etter utlendingsloven. Både UDI og UNE, med bistand fra Utlendingsforvaltningens enhet for landinformasjon, Landinfo, har gode kunnskaper om situasjonen i de ulike land det kommer asylsøkere fra, også Iran. Jeg legger til grunn at personer som søker asyl i Norge og som har et beskyttelsesbehov i henhold til våre folkerettslige forpliktelser, får den beskyttelsen de har krav på. Dette omfatter bl.a. personer som er vernet mot retur til hjemlandet i henhold til flyktningkonvensjonen og den europeiske menneskerettskonvensjonen.

Når det gjelder helseanførsler i asylsaker, er det slik at de fleste land i verden har et vesentlig dårligere helsetilbud enn det Norge kan tilby. Av innvandringsregulerende hensyn og for å forhindre undergraving av asylinstituttet, er det nødvendig å føre en restriktiv praksis for når det skal gis oppholdstillatelse på grunn av helsemessige forhold. I hvert enkelt tilfelle foretar utlendingsmyndighetene en totalvurdering av de hensyn som taler for at opphold innvilges mot blant annet hensynet til regulert og kontrollert innvandring.

Jeg viser for øvrig til at dersom asylsøkeren er omfattet av Dublin-regelverket, vil han/hun som hovedregel få avslag på asylsøknaden uten at den blir realitetsbehandlet, og bli tilbakeført til den medlemsstaten hvor det ble fremmet søknad om asyl først.

I begrunnelsen for representantens spørsmål utrykkes det forundring over at samme nemndleder i UNE har avslått en sak flere ganger, og at nemndleder heller ikke har møtt søkeren. Jeg vil derfor vise til at etter utlendingsloven kan saker som ikke inneholder vesentlige tvilsspørsmål, avgjøres av nemndleder uten at saken fremlegges for nemndmøte med mulighet for personlig fremmøte. Det er nemndleder som med hjemmel i utlendingsloven har ansvaret for å ta stilling til om den konkrete saken inneholder tvilsspørsmål av vesentlig betydning for utfallet. Videre kan saker som gjelder anmodning om omgjøring av nemndvedtak avgjøres av nemndleder når det ikke er grunn til å anta at nemnda vil endre vedtaket. I henhold til UNEs interne retningslinjer kan dette bl.a. være tilfellet når det ikke fremkommer nye opplysninger i anmodningen eller når de nye opplysningene fremstår som klart uriktige/ikke troverdige. I retningslinjene fremkommer videre at dette fortrinnsvis kan gjøres av den nemndleder som avgjorde klagen.

En to-trinnsbehandling av sakene i utlendingsforvaltningen er sikret ved at Utlendingsdirektoratet

(UDI) fatter vedtak i første instans med UNE som klageinstans. Svært mange asylsøkere som har fått endelig avslag på sine asylsøknader etter at saken har blitt avgjort i UNE, ber om å få ytterligere vurderinger av saken gjennom å fremme såkalte omgjøringsanmodninger. En del omgjøringsanmodninger inneholder lite nytt og er enkle å behandle, men legger allikevel beslag på en stor andel av UNEs saksbehandlingsskapasitet. Hensynet til effektiv saksbehandling tilsier derfor at det fortrinnsvis er den sam-

me nemndlederen som vurderer omgjøringsanmodningene som behandlet klagesaken. En slik praksis anses videre å være i tråd med reglene om habilitet i forvaltningen. Jeg presiserer for øvrig at når nemnda har fattet endelig vedtak i saken er klageadgangen å anse som avsluttet. Dersom omgjøringsanmodninger skulle blitt avgjort av en ny nemndleder, vil dette kunne fremstå som en ytterligere klagemulighet uten krav til nye opplysninger av reell betydning.

SPØRSMÅL NR. 236

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 13. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å stille garanti overfor samfunnets umyndige i saker der overformyndieriet forvalter innskudd over 2 millioner?»

BEGRUNNELSE:

Landets overformyndieriet forvalter store penge-sommer for samfunnets umyndige. Staten har ansvar for blant annet barns midler frem til de er 18 år. Det har i denne finanskrisen dukket opp flere henvendelser fra overformyndieriet rundt om i landet som nå må bruke tid på å sikre innskudd. Et eksempel er fra Tysvær overformyndieriet, som forvalter en skadeerstatning på litt over 8 millioner. De må nå spre innskuddet på 5 banker for å sikre dette.

Svar:

Innledningsvis viser jeg til skriftlig spørsmål nr. 1583 fra Svein Flåtten og mitt svar på dette.

Det er et lovpålagt krav at myndlingers midler som forvaltes av overformyndieriet skal plasseres med tilstrekkelig sikkerhet og slik at de gir tilfredsstillende avkastning. Justisdepartementet har i forskrift gitt nærmere bestemmelser om hvilke plasseringsalternativer som kan tillates. Forskriften er uttømmende, det vil si at alternativer som ikke omfattes av forskriften heller ikke tillates selv om de skulle fremstå som sikrere og gi bedre avkastning enn alternativer som omfattes. På listen står blant annet innskudd i bank, obligasjoner eller sertifikater i norske kroner utstedet eller garantert av kredittinstitusjoner med tillatelse til å drive virksomhet i Norge.

Den lovfestede sikringsordningen for banker gjelder selvfølgelig også for myndlingenes midler. Sikringsordningen garanterer for innskudd opp til to millioner kroner per innskyter per bank. Justisdepartementet har i brev 30. oktober 2008 gitt retningslinjer for å sikre at overformyndieriene oppretter kontoer i ulike banker for myndlinger som har over 2 millioner kroner på en bankkonto. Dermed blir innskuddene fullt ut sikret gjennom Bankenes sikringsfond.

I denne forbindelse bemerkes også at kommunen er ansvarlig for tap som en overformyndier ved plikstridig eller forsømmelig forhold har påført en umyndig eller overformyndieriets fellesmasse.

Midler som er plassert i overformyndieriets fellesmasse er også sikret. Dersom det foreligger plikstridig eller forsømmelig forhold fra overformyndieriets side kan kommunen måtte dekke tap i fellesmassens midler. Hvis kommunen ikke er erstatningsansvarlig, skal tapet dekkes av inntekten til fellesmassen i regnskapsåret såfremt det likevel kan utbetales et rimelig utbytte. Er tapet større kan det fordeles på flere regnskapsår. Blir tapet ikke dekket på denne måten, skal det som trengs tas av et sikkerhetsfond som er opparbeidet av en avgift for fellesforvaltningen. Har sikkerhetsfondet ikke midler nok, skal kommunekassen legge ut det manglende i form av et forskudd. Forskuddet med tillegg av 4 % renter betales tilbake av sikkerhetsfondet etter hvert som det får midler.

Det har den siste tiden vært stor oppmerksomhet omkring bankenes sikringsfond og da særlig dens beløpsmessige begrensninger. Jeg er klar over at mange umyndige har innskudd over 2 millioner kroner, noe

som tilsier at overformynderiet bør plassere midlene i flere banker slik at hele beløpet kan sikres. Til spørsmålet om umyndiges midler bør garanteres ytterligere viser jeg til bakgrunnen for vergemålsinstituttet. Formålet bak ordningen er at barn og andre som ikke kan ivareta egne interesser, skal få hjelp slik at de kommer opp på normalnivået og ikke stilles dårligere enn folk flest. Samtidig er formålet ikke at de skal stilles vesentlig bedre. Det er ønskelig med en

forvaltningsordning som oppfattes som økonomisk nøytral, slik at den ikke gir insentiver til spekulasjon.

Slik jeg ser det, er de offentlige garantiene tilstrekkelige i forhold til å unngå tap på myndlingers plasserte midler, tatt i betraktning overformynderiernes mulighet til å spre innskuddene over flere banker. Jeg vil likevel i forbindelse med utarbeidelse av en ny vergemålslov, undergi spørsmålet en ny vurdering.

SPØRSMÅL NR. 237

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 12. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Mener statsråden det er dekning for belæringen fra statssekretær Rugtvedt og i tilfelle hvor vil ministeren trekke grensen for hva Stortinget kan foreta av instruksjoner overfor Regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Til www.utdanning.no 31.10 sier statssekretær Lisbeth Rugtvedt følgende:

"Samtidig må vi ha lært at denne type detaljspørsmål ikke egner seg for politiske kamper. Stortinget bør lære hva som egner seg best for faglige vedtak."

Uttalelsen er en oppsiktsvekkende belæring fra en statssekretærs side overfor Stortinget som har bidratt til å løse denne saken på en egnet måte. Stortinget avgjør selv, med et mulig unntak på prerogativenes område, hva det finner hensiktsmessig å instruere Regjeringen i.

Svar:

Stortinget har instruksjonsrett over Regjeringen som følge av konstitusjonell sedvanerett. Jeg vil overfor Stortinget forholde meg til instruksjonsretten og innholdet i denne slik den er lagt til grunn gjennom langvarig konstitusjonell praksis.

SPØRSMÅL NR. 238

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 14. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Med bakgrunn i erfaringene fra Flendalen beitelag.

Mener miljøvernministeren at den gjeldende rovdyrpolitikken fungerer som forutsatt?»

BEGRUNNELSE:

Flendalen beitelag BA slapp i 2008 914 sau og lam på innmarkbeite med rovdrygjerde. Bare 790 dyr ble sanket inn etter beitesesongen. 124 dyr var altså tapt på beite.

Svar:

Rovviltforliket har som kjent en todelt målsetting om både levedyktige rovviltbestander og jordbruksdrift basert på beitebruk. Et av de mest effektive tiltakene som kan iverksettes for å redusere fare for rovdryttap, er å skille rovvilt og beitedyr i tid og rom.

Direktoratet for naturforvaltning har fastsatt en egen nasjonal standard for rowiltsikre gjerder. Slike gjerder er nå satt opp flere steder i landet, blant annet i Flendalen i Hedmark. Hensikten med slike gjerder er å unngå tap til rovvilt. Det er likevel ikke mulig å

sikre seg helt mot at rovvilt kan komme innenfor gjerdene. Innenfor det aktuelle gjerdet i Flendalen ble det i år søkt om erstatning for totalt 123 dyr som rovvilttap. I 2007 da disse besetningene beitet fritt på utmarksbeite ble det søkt om erstatning for 224 dyr.

I Nord-Trøndelag er det iverksatt flere prosjekter med rovviltsikre gjerder de siste to årene. Totalt har et 20-talls besetninger i Indre Namdal nå tilgang på, eller er i ferd med å få tilgang på, beitearealer som er inngjerdet etter den nasjonale standarden. Innenfor disse gjerdene er det siden prosjektene startet hittil tapt kun ett dyr til rovvilt. I tillegg rapporterer flere saueiere om gode slaktevekter og mer effektivt tilsyn og sanking som følge av gjerdene.

Dette illustrerer at erfaringene med rovviltsikre gjerder så langt har vært forskjellige.

Standarden for rovviltsikre gjerder evalueres

fortløpende av Bioforsk på oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning, og endringer vil bli foretatt dersom det viser seg å være behov for det. Jeg har også bedt Direktoratet for naturforvaltning om å gjennomføre en evaluering av arbeidet med rovviltsikre gjerder i 2009, der konsekvenser for alle relevante interesser belyses.

Jeg står fast på at rovviltforliket i Stortinget i 2004 utgjør et godt grunnlag for en forvaltning som ivaretar hensynet til rovdyr, næringsvirksomhet og andre lokale interesser. Hovedprinsippene i rovviltforvaltningen vil derfor ligge fast, i tråd med rovviltforliket og Regjeringens rovviltpolitikk slik den er nedfelt i Soria Moria-erklæringen. Samtidig er jeg åpen for at det innenfor rovviltforvaltningen kan være elementer som kan forbedres, og forhold rundt gjerdning vil som nevnt bli gjennomgått nærmere.

SPØRSMÅL NR. 239

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Sonja Mandt-Barthol森

Besvart 14. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hva vil helse- og omsorgsministeren gjøre for å sikre barn som har vært utsatt for overgrep på barnesanasatorier en god og rettferdig behandling?»

BEGRUNNELSE:

Viser til sak i Aftenposten 16.10.08 om overgrep mot tuberkulosepsyke barn på barnesanasatorier.

Svar:

Før jeg besvarer det konkrete spørsmålet representanten stiller, vil jeg gi en kort redegjørelse for saken vedrørende forholdene på Grefsen barnesanasatorium på 50-tallet. Deretter vil jeg redegjøre for tidligere saker hvor spørsmål om overgrep mot barn ved tuberkuloseinstitusjoner har blitt tatt opp. Sist vil jeg komme inn på Helse- og omsorgsdepartementets pågående arbeid med kartlegging av tilgjengelig materiale vedrørende påstandene om overgrep.

Forholdene ved Grefsen barnesanasatorium 1951-54

Oppslaget i Aftenposten den 16.10.08 tok utgangspunktet i utstillingen "Vonde minner fra Grefsen barnesanasatorium 1951-54" som ble åpnet på Nasjonalt medisinsk museum den 17. oktober 2008. Via

historikeren og forfatteren Dag Skogheim har museet kommet i kontakt med to tidligere pasienter ved Grefsen barnesanasatorium. Begge har fortalt om sine minner fra oppholdet på institusjonen – også minner om overgrep. Det er disse beretningene som utgjør hovedgrunnlaget for museets utstilling. I forbindelse med utstillingen og etter omtale i media, hadde museet pr. 5. november d.å. mottatt rundt 30 henvendelser fra personer som har vært pasienter ved Grefsen eller andre tuberkuloseinstitusjoner i Norge. Noen har fortalt om overgrep, andre ikke.

Vitnesbyrdene om livet på Grefsen barnesanasatorium viser oss at hvert enkelt individ har sin egen unikke historie å berette. Situasjonen må ha vært vanskelig for alle de tuberkulose-rammede, men særskilt vanskelig må det ha vært for barna. Sykdommen var i seg selv en belastning, og i tillegg innebar datidens behandling ofte langvarige opphold på institusjon og atskillelse fra familie og venner. Det er opprørende å lese at noen av barna i tillegg skal ha opplevd mishandling fra personellet side.

Jeg har oppfordret alle som mener de er blitt utsatt for slike overgrep om å benytte seg av muligheten til å søke om kompensasjon fra Stortingets billighetserstatningsordning. Søknader på grunnlag av opphold ved behandlingsinstitusjoner som fremmes nå vil bli behandlet etter den alminnelige billighets-

erstatningsordningen. Denne ordningen har ingen saklig avgrensning, slik at det her kan søkes billighetserstatning for et vidt spekter av grunnlag.

Tidligere gjennomgang og vurdering av andre tuberkuloseinstitusjoner

Stortinget har i flere omganger, på ulikt vis, fått seg forelagt spørsmål om granskning av de såkalte Kysthospitalbarna. Senest i forbindelse med at Stortinget i april i år behandlet Dokument nr. 8:35 (2006-2007) - forslag fra stortingsrepresentantene Robert Eriksson, Kari Kjønnaas Kjos, Kenneth Svendsen og Øyvind Korsberg om en helhetlig gjennomgang av de forhold som barna på kysthospitalene ble utsatt for, jf. Innst. S. nr. 191 (2007-2008). Stortinget sluttet seg da til at de berørte parter må søke om billighetserstatning på ordinær måte.

Helse- og omsorgsdepartementets pågående arbeid

Departementet har i sakens anledning hatt møte med Nasjonalt medisinsk museum og fått presentert en oversikt over det materialet museet har, samt en oversikt over det materialet historiker Dag Skogheim har samlet inn. I samme hensikt er det også avtalt

møte med Norske kvinners sanitetsforening, som bl.a. sto for driften av Grefsen barnesanasatorium på 50-tallet. Departementet har videre hatt møte med Justissekretariatene om kilde- og saksbehandlingsmessige sider ved behandlingen av søknader på grunnlag av opphold ved behandlingsinstitusjoner. Det er også avholdt møte med Barne- og likestillingsdepartementet vedrørende erfaringene fra saksbehandlingen av søknader fremmet etter St. meld. nr. 24 (2004-2005) Erstatningsordninger for barn i barnheimar og spesialskular for barn med åtferdsvanskar.

På grunnlag av de opplysninger som mottas, vil departementet vurdere om det er behov for ytterligere kartlegging av hvordan disse pasientene ble behandlet. Jeg vil samtidig vurdere om saken bør legges fram for Stortinget. I denne vurderingen vil det bl.a. være naturlig å se hen til de signaler Stortinget har gitt i forbindelse med behandlingen av St. meld. nr. 44 (2003-2004) Erstatningsordning for krigsbarn og erstatningsordninger for romanifolk/tatere og eldre utdanningsskadelidende samer og kvener, jf. Innst. S. nr. 152 (2004-2005), og Dokument nr. 8:35 (2006-2007) om en helhetlig gjennomgang av de forhold som barna på kysthospitalene ble utsatt for.

SPØRSMÅL NR. 240

Innlevert 6. november 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 13. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«12 års injisering av CO₂ på Sleipner-feltet brukes ofte som "bevis" på at CO₂-deponering er trygt på lang sikt. På Tordis feltet injiseres "produsert vann" ned i et reservoar som man antok var like tett som resten av Utsira-formasjonen. Etter litt tid viste det seg at olje lakk ut, og at formasjonen ikke var så tett som man antok. Tilsvarende uforutsette hendelser kan skje med CO₂-deponering på andre steder i samme formasjon.

Hvordan vil statsråden behandle "Tordis-saken" i forhold til arbeidet med CO₂-deponering?»

BEGRUNNELSE:

Alle partiene på Stortinget står bak arbeidet med CO₂-renseprosjektet på Mongstad. Det er dermed et bredt politisk ønske om å oppnå suksess i arbeidet med å utvikle CO₂-renseteknologi og gode deponerings-

ringsløsninger. Samtidig er det viktig at man i iveren etter å lykkes, overser utfordringer som kan være ødeleggende for prosjektet på et senere stadium. Det er mange usikkerhetsselementer og utfordringer, og disse må behandles grundig. Det er viktig ikke å haste til konklusjoner og investeringer dersom det er fornuftig å bruke mer tid på å sikre at prosjektet får suksess.

Saken hvor reinjisert produsert vann på Tordis-feltet lakk ut av formasjonen gir et varsel over mulige problemer som må være løst for at CO₂-deponering skal oppleves som overbevisende sikkert.

Svar:

Regjeringens arbeider som kjent på en rekke områder nasjonalt og internasjonalt for å legge til rette for fangst, transport og lagring av CO₂. Arbeidet omfatter også en styrking av hensynet til å ivareta det marine miljøet. Jeg peker blant annet på at SFT, Pe-

troleumstilsynet og Oljedirektoratet innenfor sine ansvarsområder vil foreta en gjennomgang av operatørens utredninger, forundersøkelser og risikovurderinger. I selve tillatelsene, blant annet etter forurensningsloven, vil det stilles krav om risikostyring, overvåking og rapportering. Fagmyndighetenes vurdering er at risikoen for lekkasjer av CO₂ fra formasjoner på norsk sokkel vil være svært liten.

Som følge av dette og på grunnlag av erfaringene knyttet til lagringen av CO₂ fra Sleipner-feltet og Snøhvit-feltet, er ekspertise hos norske myndigheter og selskaper etterspurt også i utlandet. Norge var pådriver for vedtakelse av internasjonale regler for CO₂-lagring under London-konvensjonen (dumping til havs) og under OSPAR-konvensjonen (beskyttelse av det marine miljø i det Nord-østlige Atlanterhav) i 2006/2007. EU er nå i gang med å etablere et tilsvarende regelverk. Norge er aktivt med også i denne prosessen for å sikre at hensynet til det marine miljø ivaretas. SFT har for øvrig lagt til grunn dette nye internasjonale regelverket ved fastsettelsen av utredningsprogrammet (konsekvensanalyser) for Gassno-

vas meldte tiltak om transport og lagring av CO₂ fra Kårstø og Mongstad. CO₂-lagring på norsk sokkel skjer derfor innenfor trygge miljømessige rammer samtidig som det arbeides kontinuerlig for å redusere risikoen ytterligere.

Når det gjelder den konkrete hendelsen på Tordis-feltet (som gjelder injeksjon av produsert vann som ellers hadde blitt sluppet ut i havet), peker jeg på at granskingsrapporten fra StatoilHydro viser at det har vært betydelige svakheter og mangler i operatørens planlegging, faglige vurdering og i oppfølgingen av injeksjonsprosjektet. Dette er også påpekt i Petroleumstilsynets brev av 30.10.2008 til StatoilHydro. SFT har vurdert de miljømessige konsekvensene av den konkrete hendelsen på Tordis-feltet som små. I SFTs videre oppfølging av den konkrete hendelsen vurderes det om det skal stilles tilleggsvilkår i nye og/eller eksisterende tillatelser til injeksjon av produsert vann og borekaks for å redusere risikoen. Erfaringene fra hendelsen vil også bli lagt til grunn i arbeidet med CO₂-lagring så langt det er relevant.

SPØRSMÅL NR. 241

Innlevert 7. november 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 19. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kan samferdselsministeren love at de kollektivreisende i Oslo og Akershus raskt vil få merke en økt satsing på kollektivtrafikk som et resultat av den økte bompengerevisjonen?»

BEGRUNNELSE:

I høst økte takstene i bomringen rundt Oslo og det ble satt opp en ekstra bom i Vestregionen. Et viktig grunnlag for det lokalpolitiske forliket om Oslo-pakke 3 er at en del av bompengene skal brukes til drift av kollektivtrafikken. Folks forventninger til økt kollektivsatsing i Oslo og Akershus er store. Fredag 7. november melder Østlandssendingen at Ruter må kutte i rutetilbudet. Dette er stikk i strid med de forventningene folk har. I tillegg til dette er det som kjent store forsinkelser på jernbanen. Det er nå stor frustrasjon blant de kollektivreisende i Oslo og Akershus

I vår vedtok Stortinget at bompenger fra Oslo-pakke 3 skal brukes til drift av kollektivtrafikk. Dette

støttet Venstre, men vi var bekymret over den sterke statlige kontrollen over bompengene. I forbindelse med behandlingen av lovforslaget foreslo Venstre at departementet burde åpne for at bompenger som benyttes til drift av kollektivtrafikken kan kanaliseres direkte til et regionalt eller lokalt administrasjonsselskap, i dette tilfellet Ruter AS. Regjeringspartiene ville ikke støtte forslaget.

Det vises til forslag i Innst. O. nr. 26 (2007-2008), jf. Ot.prp. nr. 15 (2007-2008) Om lov om endring.

Svar:

For å håndtere ventet vekst i transportetterspørsel i Oslo-området på en effektiv måte må kollektivandelen økes. Det lokale forslaget til Oslo-pakke 3 har en økonomisk ramme på 53,4 mrd. 2006-kr og er forutsatt gjennomført over en 20-årsperiode fra 1. januar 2008. Det er lagt opp til at det skal benyttes om lag 20,5 mrd. kr til kollektivtrafikktiltak innenfor den samlede rammen for Oslo-pakke 3, dvs. nærmere 40

pst. Av dette er det foreslått om lag 10,8 mrd. kr, dvs. om lag 20 pst. av pakken, til ”økt tilskudd kollektivtransport” fordelt med 7,8 mrd. kr til drift av trikk, buss og T-bane i Oslo og Akershus og 3,0 mrd. kr til infrastruktur og materiell for T-bane og trikk i Oslo. På årsbasis innebærer altså det lokale forslaget til Oslopakke 3 vel 1 mrd. kr til kollektivtrafikktiltak totalt, hvorav om lag 540 mill. kr til ”økt tilskudd kollektivtransport”. Herav er 390 mill. kr forutsatt til drift av tilbudsförbedringer. Bompenger til drift av et styrket kollektivtilbud er nytt sammenliknet med tidligere bypakker finansiert med bompenge. Det er en forutsetning at bompenge til drift av kollektivtransport skal være et supplement til den ordinære innsatsen over offentlige budsjetter.

Bruk av bompenge til driftstiltak kan raskt gi förbedringer av tilbudet til trafikantene. Oslo kommune vil bruke bompenge til flere avganger på T-banens østlige strekninger, mens Akershus fylkeskommune bl.a. vil styrke viktige busslinjer til og fra Oslo og mating med buss til tog.

Oslopakke 3 inneholder i tillegg andre kollektivtrafikktiltak som nye banestrekninger, opprusting av T-banenettet, flere kollektivfelt, innkjöp av mer materiell og andre tiltak for å gjøre kollektivtransport til et attraktivt alternativ til bilen.

Når det gjelder forvaltning av bompengeinntekter til drift av kollektivtransport, er staten og lokale

myndigheter enige om at Statens vegvesen, av hensyn til budsjettering, revisjon og kontroll, forvalter den samlede pengeströmmen fra bompengeselskapet, jf St.prp. nr. 40 (2007-2008). Ved Stortingets behandling av Oslopakke 3 trinn 1 ble det fokusert på at det skulle etableres et enkelt og forutsigbart system for overføring av midler til Ruter AS fra Statens vegvesen. Dette er allerede etablert i forbindelse med overføring av midler i 2008.

Som det går fram av St.prp. nr. 1 (2008-2009) er det foreslått til sammen om lag 1 590 mill. kr til kollektivtrafikktiltak i Oslo og Akershus i 2009, inkl. tilskudd til driftstiltak. Dette innebærer en vesentlig sterkere prioritering av kollektivtrafikktiltak enn forutsatt i det lokale forslaget til Oslopakke 3. Det er foreslått 290 mill. kr til driftstiltak, dvs. 100 mill. kr mindre enn det er lagt opp til i det lokale forslaget for Oslopakke 3. Dette har skapt en del stöy i media. Som det går fram av St.prp. nr. 1 (2008-2009), er det forutsatt at Statens vegvesen tar initiativ overfor Oslo og Akershus til en avklaring om hvordan den totale bevilgningen på 1 590 mill. kr skal prioriteres.

Jeg mener det er mulig å gjøre omprioriteringer innenfor foreslått budsjettamme. Om nødvendig er det i Oslopakke 3 trinn 1 dessuten åpnet for å ta opp midlertidige lån for å sikre rasjonell framdrift av igangsatte prosjekter.

SPØRSMÅL NR. 242

Innlevert 7. november 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 24. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Ström-Erichsen

Spørsmål:

«En helt ekstraordinær situasjon har oppstått i Porsanger kommune i Finnmark. Over tusen udetonerte bomber, miner og granater fra krigens dager har fram til nå blitt gravd fram i løpet av de tre siste månedene i kommunesenteret og ved flyplassen. Porsanger kommune er ikke i en slik situasjon at de kan påta seg regninga for dette oppryddingsarbeidet som naturlig nok må pågå fortløpende ettersom alle disse eksplosivene befinner seg innenfor et område hvor folk bor og oppholder seg.

Hvordan vil Regjeringa bidra i denne situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Viser for övrig til min skriftlige henvendelse til forsvarsminister Anne-Grete Ström-Erichsen vedr. samme sak, datert 24.09.08 - Dokument nr. 15 (2007-2008), spørsmål nr. 1571.

Svar:

Forsvarssektoren har utfört eksplosivryddeoppdrag i Lakselv sentrum etter anmodning fra politiet i henhold til instruks av 28. februar 2003 nr. 220, om Forsvarets bistand til politiet. Forsvaret har unik kompetanse når det gjelder håndtering av militære eksplosiver, noe som også kommer samfunnet for övrig til nytte i slike situasjoner.

Når det, som i dette tilfellet i Lakselv, oppdages store mengder udetonerte eksplosiver fra krigens dager, kan det skape bekymring. Jeg vil forsikre om at når politiet anmoder om Forsvarets bistand i en slik situasjon, så opptrer Forsvaret både handlekraftig og profesjonelt. Forsvaret startet ryddearbeidet umiddelbart etter at anmodningen forelå.

Det ble nødvendig å håndtere denne konkrete saken på relativt kort varsel. Forsvarsdepartementet har derfor etter en totalvurdering besluttet å selv dekke kostnader som vår sektor har hatt i forbindelse med det konkrete bistandsoppdraget. Det viktigste er at jobben ble gjort, og at arbeidet ble utført med den spesialkompetanse som var påkrevd.

Det pågår et arbeid mellom Forsvarsdepartementet (FD) og Justis- og politidepartementet som skal se nærmere på regelverket vedrørende Forsvarets bistand i og utover en akutfase, samt overordnede problemstillinger vedrørende nedgravde eksplosiver. Dette arbeidet kan føre til at økonomiske aspekter ved slike saker vil endres i fremtiden, og FDs beslutning i dette konkrete tilfellet i Lakselv vil derfor ikke kunne skape presedens. Det pågående arbeidet vil likevel ikke endre Forsvarets rolle i selve håndteringen av slike eksplosive krigsetterlatenskaper.

SPØRSMÅL NR. 243

Innlevert 7. november 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 17. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til en gjennomgang av retningslinjene og praktiseringen av disse knyttet til utplassering av master for nødnettet for å sikre at særlig barn og unge ikke utsettes for helsefarlig eksponering av stråling?»

BEGRUNNELSE:

På Rykkinn ble det i sommer satt opp en såkalt nødnett-mast under 50 meter fra Berger avdeling av Rykkinn skole. Retningslinjene til Direktoratet for nødkommunikasjon sier at man så langt som mulig skal unngå å plassere stasjonene nærmere enn 100 meter fra skoler og barnehager.

Ifølge NRK Østlandssendingen hevder direktoratet at retningslinjene fra Statens strålevern etterfølges, og at strålingen fra mastene ligger svært langt unna maksimalverdiene. Direktoratet ser ingen grunn til å endre på utplasseringene av master.

Beboerne i området er bekymret for at barn og unge i nærområdet eksponeres for nødnettmastene. Enkelte beboere hevder at de ikke har blitt varslet om utplasseringen av mastene i sitt nærområde og at det har foregått en saksbehandlingsfeil. Beboerne krever nå at mastene fjernes.

Til Østlandssendingen bekrefter en svensk professor i nevrobiologi ved Kungligatekniske högskolan i Stockholm, Olle Johansson, at naboene har god grunn til bekymring. Han mener forskningsresultater

viser at mastene bør flyttes om lag 1000 meter eller mer fra nærmiljøet til barna. Statens strålevern på sin side mener en avstand på fire meter er tilstrekkelig.

Svar:

Spørsmålet er i utgangspunktet rettet til helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen, men siden spørsmålet går spesifikt på utbyggingen av Nødnett og ikke er av rent generell helsefaglig karakter svarer justisministeren på spørsmålet.

Brannvesenet, helsevesenet og politiet har i dag separate radiosamband bygget på gammel analog teknologi. Etableringen av ett nytt felles radiosamband for nød- og beredskapsstatene – Nødnett – skal sikre at etatenes radiosamband tilfredsstiller operative og sikkerhetsmessige krav.

Staten har inngått en kontrakt med en leverandør som har totalansvar for utbygging og leveranse av Nødnett og leverandøren er også ansvarlig for at nødnetatene får god radiodekning overalt hvor mennesker oppholder seg, arbeider, går på skole osv. Leverandøren skal også vedlikeholde og drive radionettet i utbyggingstiden og deretter i en etterfølgende 15 – års periode.

Ved en landsdekkende utbygging vil radiosende- re/mottakere dekke om lag 80 % av landets areal og nær 100 % av befolkningen. Det er lagt opp til spesielt god dekning i byer og tettsteder, også innendørs. Dersom Nødnett ikke har god dekning der folk bor,

jobber og oppholder seg, svekkes politiets, helsevesenets og brannvesenets evne til å bistå og hjelpe befolkningen i nødsituasjoner. Det er leverandøren Nokia Siemens Networks (NSN) som er ansvarlig for å levere den kontraktsfestede dekningsgraden til staten og forestår utbyggingen av radionettet.

I følge Statens strålevern er de nordiske strålevernsmyndighetenes felles vurdering at det ikke finnes vitenskapelig belegg for at mobiltelefonkommunikasjon forårsaker skadelige helseeffekter, verken fra basestasjoner eller andre trådløse installasjoner. I strålevernforskriften anbefaler man videre at all eksponering skal holdes så lav som praktisk mulig, altså et føre var prinsipp.

Jeg legger til grunn at leverandøren NSN sørger for at utbyggingen av Nødnett skjer innenfor retningslinjer som Statens strålevern og Post- og teletilsynet har etablert. Mastene må plasseres slik at de gir best mulig dekning, samtidig skal det tas hensyn til føre-var-prinsippet og oppfylle kravet om lavest mulig eksponering. Direktoratet for nødkommunikasjon har i oppgave å følge opp leveransen av Nødnett og de har opplyst at utbyggeren har fulgt retningslinjene. DNK har også opplyst at utbygger plasserer antenner i Nødnett godt innenfor kravene til internasjonale retningslinjer og verdier. For å unngå å uroe folk tilstreber DNK, når det er praktisk mulig, at leverandøren ikke skal plassere nye master nærmere enn 100 meter fra barnehager og skoler. Dette er en målsetting som direktoratet har lagt seg på i sin oppfølging av utbyggingen, og er ikke en forskrift eller retningslinje.

SPØRSMÅL NR. 244

Innlevert 10. november 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 17. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Skattedirektoratet har sendt på høring forslag om ny fordeling av pensjonspriser i forhold til høy og lav mva.-sats for hotellvirksomhet. Forslaget med sjablonregel gjør at det ikke lenger vil være mulig å fastsette kostpris for frokost etter det som reelt fortæres. Frokostprisen og mva.-belastningen vil svinge med romprisen. Et rom til 1000 kroner har 100 kroners frokost og et dobbelt så dyrt rom har dobbelt så dyr frokost samme sted.

Mener finansministeren dette vil bli en tjenlig ordning for bransjen?»

NSN har latt Telenors datterselskap NorKring, utføre målinger av strålingen fra masten på Rykkin. Målingene viser feltstyrke langt under de internasjonale grenseverdiene. Det elektromagnetiske feltet fra masten ved Rykkinnhallen er målt inne ved inngangen til hallen. Avstand fra antennene til inngang til hallen er beregnet til 30 meter i luftlinje. Resultatene viser at målte verdier ligger langt under grenseverdiene. Målingene ved inngangen til hallen på 0,4 V/m (volt/meter) utgjør så lite som 1,4 % av grenseverdien på 28 V/m. For myndighetene er det viktig å forholde seg til fakta og godt dokumenterte forskningsresultater og forsøke å kommunisere disse best mulig.

Opplysningen om mulig saksbehandlingsfeil i byggesaken skal jeg ikke uttale meg om, det spørsmålet må eventuelt Bærum kommune følge opp. Etter hva jeg har fått opplyst har leverandøren innplassert denne masten i samarbeid med kommunen.

Selv om kunnskapen og rådene Statens strålevern gir i dag tilsier at det i liten grad er helsefarlig strålingsfare fra bl.a. mobiltelefonanlegg legger jeg til grunn at leverandøren av Nødnett forholder seg til de etablerte retningslinjene og også vektlegger føre var prinsippet.

Jeg har presisert overfor DNK at de må fortsette å følge leverandøren tett opp og bidra til at leverandøren forholder seg til de vurderinger Statens strålevern gjør som fagdirektorat når det gjelder stråling.

Svar:

Det er riktig som representanten Flåtten sier at Skattedirektoratet har sendt på høring forslag om ny fordeling av pensjonspriser mellom henholdsvis serveringstjenester som avgiftsbelegges med 25% og overnattingstjenester som avgiftsbelegges med 8%.

En eventuell ny forskrift vil erstatte dagens forskrift 28. november 1977 nr. 1 som inneholder valgfrie sjablongbestemmelser. Sjablongene skal være lite i bruk fordi de gir et for høyt avgiftsgrunnlag.

Forslaget om obligatoriske sjablonger for overnatting med frokost er utarbeidet på bakgrunn av

blant annet en rapport utarbeidet i september 2004 av Rambøll Norge AS på vegne av Nærings- og Handelsdepartementet. I rapporten blir blant annet hotellbransjen omtalt, og det foreslås regelverksforenklinger i form av pensjonskalkyler i hotellbransjen. Bransjen uttrykte overfor Rambøll Norge AS et ønske om faste kalkyler også for salg av overnatting med frokost.

Fra 1. september 2006 ble omsetning av overnattingstjenester merverdiavgiftspliktig med lav sats (8%). Dette har trolig redusert bransjens administrative byrder når det gjelder merverdiavgiftsregelverket. Fordi det etter regelverket skal oppkreves forskjellig sats for henholdsvis serveringstjenester og overnattingstjenester antar Finansdepartementet at det likevel er behov for forenklingsbestemmelser på området.

Skattedirektoratet er delegert kompetanse til å fastsette en ny forskrift. Som ledd i dette arbeidet har direktoratet sendt et utkast til ny forskrift på høring til Den norske Revisorforeningen NARF, NHO Reiseliv og skattekontorene. Høringsfristen er 15. november 2008.

Det er satt som forutsetning for delegeringen at direktoratet skal utarbeide forenklingsbestemmelsene i samarbeid med bransjen. Jeg vil avvente høringsuttalelsene før jeg gjør meg opp en formening om bransjen er tjent med obligatoriske sjablongregler. Dersom det skulle vise seg at bransjen ikke er tjent med obligatoriske sjablonger, vil hovedargumentet for en slik løsning falle bort. Jeg legger til grunn at Skattedirektoratet i så fall vil revurdere forslaget.

SPØRSMÅL NR. 245

Innlevert 10. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 17. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Ifølge instruks AI-2008-036 fra AID til UDI skal ikke sur place-begrensningen gjelde ved forfølgelse på grunn av homofil legning. I samme intruks presiseres det at sur place-begrensningene skal gjelde konvertitter. Begrunnelsen for dette er at praksis når det gjelder homofili sur place synes å være ensartet uavhengig av asylsøkerens nasjonalitet.

Hvordan kan statsråden mene at dette er en tilstrekkelig god nok begrunnelse for ulik praksis i saker med konvertitter og saker med homofile?»

BEGRUNNELSE:

Det er en kjent sak at både kristne og homofile blir forfulgt i Afghanistan. KrF mener forfølgelsen er like uakseptabel enten det gjelder den ene eller andre gruppen. Menneskerettighetserklæringen av 10. des 1948 Artikkel 18, lyder som følger :

”Enhver har rett til tanke-, samvittighets- og religionsfrihet. Denne rett omfatter frihet til å skifte religion eller tro, og frihet til enten alene eller sammen med andre, og offentlig eller privat, å gi uttrykk for sin religion eller tro gjennom undervisning, utøvelse, tilbedelse og ritualer.”

Menneskerettighetserklæringen er klar, men AID

”samtykker ikke i forslaget om å innvilge asyl til afghanske borgere..., i tilfeller hvor konverteringen ikke er en naturlig forlengelse av aktiviteter i hjemlandet.”

KrF mener denne praksisen strider mot våre internasjonale forpliktelser. KrF mener selvfølgelig at en forutsetning for beskyttelse er at konverteringen er reell.

Svar:

Utlendingsforvaltningens hovedfokus i asylsaksbehandlingen er hvorvidt søkeren har behov for beskyttelse i Norge. I tråd med utlendingsloven og våre internasjonale forpliktelser skal personer som risikerer forfølgelse ved retur gis beskyttelse i Norge, uavhengig av nasjonalitet og uavhengig av om forfølgelsesfaren skyldes vedkommendes religion, politiske oppfatning eller andre forhold. Dette gjelder også selv om beskyttelsesbehovet har oppstått etter at søkeren forlot hjemlandet, og skyldes søkerens egne handlinger (subjektiv sur place), for eksempel at vedkommende har konvertert til en ny religion. I henhold til gjeldende praksis innvilges det som hovedregel bare flyktningstatus i subjektive sur place tilfeller dersom aktiviteten i Norge er en naturlig fortsettelse av aktivitet i hjemlandet.

I den nye utlendingsloven er det fastsatt en hovedregel om at det skal innvilges flyktningstatus også i de subjektive situasjonene. Dette innebærer at når den nye loven trer i kraft vil noen flere få flyktningstatus enn etter dagens regelverk i disse situasjonene, men endringen vil ikke innebære at flere innvilges opphold i Norge.

I arbeids- og inkluderingsdepartementets instruks til Utlendingsdirektoratet fra januar i år (AI-2008-036) instrueres Utlendingsdirektoratet om ikke å gjennomføre en slik praksisomlegging som ligger i den nye utlendingsloven før denne skal tre i kraft (1.

januar 2010). Jeg vil understreke at da instruksene ble gitt, hadde Stortinget ennå ikke behandlet departementets lovforslag.

Det reises spesielle tolknings spørsmål i de saker hvor utlendingen risikerer forfølgelse i hjemlandet på grunn av seksuell legning, siden utlendingen normalt ikke har endret seksuell legning etter at vedkommende forlot hjemlandet. Det har vært en ensartet og langvarig praksis for å innvilge flyktningstatus i slike saker dersom det foreligger forfølgelsesfare, og departementet har ikke funnet noen grunn til å instruere om praksisendring for disse tilfellene.

SPØRSMÅL NR. 246

Innlevert 10. november 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 13. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Synes ikke arbeids- og inkluderingsministeren at det er rimelig at denne kvinnen som sparer trygdebudsjettet for store utbetalinger, og som etter å ha blitt anbefalt av fastlegen og trygdekontoret å uføretrygde seg, på eget initiativ sørger for å bli frisk og 100% arbeidsfør, får dekket sine utgifter til operasjoner?»

BEGRUNNELSE:

Under overskriften "Frisk med bismak" i avisen Glåmdalen torsdag den 6. november d.å. kan vi lese om en 35 år gammel kvinne som i 1996 skadet ryggen sin under utførelsen av arbeid på jobben. Kvinnen som på den tid var hjelpepleier på et sykehjem hindret på refleks en gammel dame i å falle ut av sengen sin. Beklageligvis fikk kvinnen på grunn av de brå refleksbevegelsene som skjedde idet hun hindret beboeren å falle ut av sengen sin en knust skive nederst i korsryggen og en ryggprolaps. Skaden ble godkjent som yrkesskade, og kvinnen fikk dekket 2 års omskolering. Det første året benyttet hun til å utdanne seg som vernepleier og det andre året påbegynte hun sykepleierutdanning. De siste to årene av sykepleierutdanningen har hun påkostet selv. I 2005 forverret ryggen seg betraktelig og hun ble sykemeldt og sendt til spesialist. Eneste muligheten til å bli frisk var en avstivning av ryggen med 50/50 sjanse på å bli frisk. Kvinnen ble rådet til å uføretrygde seg av sin fastlege, da intet annet var å anbefale. Kvinnen fikk ingen hjelp hos legen eller hos NAV, men gjennom

Internett fant kvinnen frem til et sykehus i Norge som driver med proteseoperasjoner. Ved bytte av fastlege ble hun henvist til dette private sykehuset.

I februar og i juni dette år fjernet sykehuset den ødelagte ryggskiven hos kvinnen og erstattet den med en protese. I dag er kvinnen tilbake i fullt arbeid og fungerer helt utmerket. Fakturaen på operasjonen lød på 109.000 kroner, noe hun har søkt NAV om å få refundert. Denne søknaden fikk kvinnen avslag på, begrunnet med at hun ikke har rett til nødvendig behandling ifølge pasientrettighetsloven. I dette tilfelle ville kvinnen mest sannsynlig vært uføretrygdet resten av livet, med store kostnader for staten og med vesentlig redusert livskvalitet for kvinnen.

Svar:

Saken dreier seg om dekning av utgifter til en proteseoperasjon ved et privat sykehus. Jeg kan ikke gå inn i denne konkrete saken, men kan gi en orientering om status for skiveproteseoperasjoner i Norge.

I de senere år er det utviklet en kunstig mellomvirvelskive, såkalt skiveprotese, som kan settes inn mellom to ryggvirvler i tilfeller der mellomskiven er ødelagt eller har mistet sin funksjon. Foreløpig er dette å betrakte som utprøvede behandling. Det har de siste tre årene vært gjennomført en norsk multisenterstudie, der innsetting av skiveproteser er gjennomført. Studien er nå avsluttet, og resultatene fra denne ventes å foreligge i 2009. Det norske fagmiljøet, inkludert Nasjonalt kompetansesenter for spinale lidelser ved St Olavs hospital HF, har anbefalt at man

avventer ytterligere bruk av skiveproteser inntil resultatene fra studien foreligger.

Det avgjørende for om behandlingsformen skal tas i bruk som rutinebehandling, vil være at det finnes dokumentasjon på at langtidseffektene er bedre enn

ved annen behandling. Inntil resultatene fra studien foreligger, må behandlingsformen anses som utprøvede. Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten for en ryggglidelse vil av denne grunn ikke gi rett til å velge denne behandlingsformen.

SPØRSMÅL NR. 247

Innlevert 10. november 2008 av stortingsrepresentant Ine Marie Eriksen Søreide

Besvart 18. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«I Innst. O. nr. 88 (2006-2007) vedtok regjeringspartiene og KrF at "inntil nytt lovverk er på plass, skal skoler som faller inn under kapittel 6A i lov av 4. juni 2003 nr. 84 ha uendrede rammevilkår, og det skal gis mulighet for godkjenning av nye skoler". Nytt lovverk er ikke på plass, og mange såkalte "6A-skoler" opplever nå stor usikkerhet knyttet til driften, tilskuddet og godkjenningen.

Kan statsråden garantere at disse skolene får uendrede rammevilkår og en snarlig avklaring av sin situasjon?»

Svar:

Privatskoleloven kap. 6A regulerer videregående skoler som gir yrkesrettet opplæring som ikke blir gitt ved offentlige videregående skoler. Mens enkelte av skolene tilbyr yrkesrettet opplæring på videregående skoles nivå, er det også en del kap. 6A-skoler som reelt sett befinner seg over videregående skoles nivå, det vil si på dagens fagskolenivå. Dette er bakgrunnen for at departementet i Ot.prp.nr.37(2006-2007) foreslo en opprydning i forholdet mellom privatskoleloven kap. 6A og fagskoleloven. I samsvar med departementets forslag vedtok Stortinget ved

lov 29. juni 2007 nr. 92 at kap. 6A i privatskoleloven oppheves fra 1. juli 2010, jf. § 8-2. Innen denne dato må de skolene som er godkjent etter kap. 6A innrette seg etter vilkårene i enten fagskoleloven eller de ordinære vilkårene i privatskoleloven. Skolene vil få beholde like gode rammebetingelser i de lover de kommer inn under, jf. flertallets merknad i Innst.O.nr.88 (2006-2007). Det følger videre av flertallsinnstillingen at for de skolene som ikke er i stand til å innrette seg etter fagskoleloven eller privatskoleloven i løpet av overgangsperioden, vil departementet utrede nærmere hvilken lovmessig ramme som vil sikre disse skolene uendrede rammevilkår også etter at kap. 6A i privatskoleloven er opphevet.

Departementet har foretatt en utredning som nevnt ovenfor, og jeg tar sikte på å presentere et forslag til videre oppfølging i løpet av kort tid. I samsvar med flertallsmerknaden i Innst.O.nr.88 (2006-2007) kan jeg forsikre representanten om at jeg vil legge opp til at de av dagens kap. 6A-skoler som ikke har innrettet seg etter fagskoleloven eller privatskoleloven innen overgangsperiodens utløp vil beholde like gode rammebetingelser. Skolene vil også beholde mulighet for fremtidig tilskudd for faktiske elever begrenset til det elevtallet de i dag har godkjenning for.

SPØRSMÅL NR. 248**Innlevert 10. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 17. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Finansdepartementet har en uoppdatert liste for hvilke varer det er merverdiavgiftfritak for for utenlandske diplomater i Norge. I tillegg krever norske myndigheter at utenlandske diplomater må fylle drivstoff på Statoil-stasjoner for å få avgiftsfritak, samt krever at diplomater må betale bomavgift.

Hva vil statsråden gjøre for å rydde opp i krangelen mellom norske myndigheter og utenlandske diplomater når det gjelder skatte- og avgiftsfritak?»

BEGRUNNELSE:

TV2 hadde fredag 7. november et innslag der det kom frem at norske myndigheter behandler utenlandske diplomater annerledes enn det norske diplomater blir behandlet i andre land. Dette gjelder blant annet at utenlandske diplomater ikke får refundert mva. på f.eks. mobiltelefoner, mp3-spillere og Ipod, fordi det ikke er oppført på Finansdepartementets liste over hva man kan få refundert. Videre så kan diplomater heller ikke velge selv hvor man vil fylle drivstoff, fordi de kun får tildelt et Statoil-kort. Noe som sannsynligvis er en konkurransevridning i forhold til andre konkurrenter. Diplomater må betale bomavgift, noe som norske diplomater slipper i andre land.

Wien-konvensjonen fra 1961 fritar diplomater fra skatter og avgifter. Det er derfor interessant om hvorfor finansministeren på disse områdene tolker det annerledes, og for utenlandske diplomater blir oppfattet som smålig og urimelig innkreving fra en rik stat.

Svar:

I samsvar med praksis i andre land, blant annet de nordiske, er det i Norge blitt etablert avgiftsmessige særordninger for fremmede lands ambassader og konsulater med diplomatisk personell. Ordningen innebærer at diplomatisk personell som tjenestegjør i Norge gis fritak for avgifter (herunder merverdiavgift, særavgifter og toll). Fritakene blir av kontrollenssyn i all hovedsak gjennomført ved refusjon.

Når det gjelder merverdiavgift gis det refusjon for en rekke varer og tjenester til statseide eiendommer, varer og tjenester til offisiell bruk for diplomatiske misjoner og fagkonsulater (kanselli), samt varer til personlig bruk for diplomatisk personell og konsulære fagtjenestemenn. Det som i sistnevnte tilfelle refunderes er imidlertid kun merverdiavgift ved anskaffelser som gjelder personelletts boliger. Dette gjelder eksempelvis møbler, servise og vaskemaskiner. Varer som ellers er kjøpt i Norge, som for eksempel mobiltelefon, mp3-spiller og Ipod til personelletts personlig bruk refunderes derfor ikke.

Det er riktig at Statoil er alene om å tilby kortordning til utenlandsk diplomatisk personell. Ordningen innebærer at det kan gis direkte avgiftsfritak ved fylling av drivstoff og er godkjent av Toll- og avgiftsdirektoratet. Også andre forhandlere står fritt til å etablere tilsvarende kortordninger etter søknad. Diplomaterne kan for øvrig også i dag benytte andre stasjoner enn Statoil. Da vil det bli gitt refusjon i ettertid av de aktuelle avgiftene i tråd med hovedregelen.

Når det gjelder spørsmålet om bompenger er det mitt syn at vårt regelverk på området er i samsvar med våre internasjonale forpliktelser. Oversikten over hvilke varer og tjenester som refunderes ble sist oppdatert i 2002. I den grad det skulle være behov for en nærmere oppdatering av oversikten, er dette noe jeg vil se nærmere på.

SPØRSMÅL NR. 249**Innlevert 11. november 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 20. november 2008 av statsminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

«Statsminister Jens Stoltenberg sa til Stavanger Aftenblad 9. august 2005 at ”En ny sosialistisk regjering vil tilby industrien el-kraft til under markedspris.”

Når kan industrien vente seg en endelig avklaring på hvordan dette løftet skal oppfylles?»

BEGRUNNELSE:

Norsk industri er avhengig av forutsigbare rammevilkår som grunnlag for sine strategiske valg. Viktige deler av prosessindustrien står nå overfor alvorlige veivalg som kan få store konsekvenser for enkeltmennesker, sysselsetting og lokalsamfunn, men også for Norges rolle som industrinasjon. I forlengelsen av Stortingets behandling av hjemfallssaken er det skapt et inntrykk av at det arbeides med løsninger på industrikraft-spørsmålet for å imøtekomme løftet fra 2005. Det har stor betydning for de mange mennesker dette gjelder at det kommer en snarlig avklaring på hvorvidt og evt. hvordan en tenker seg å innfri løftene.

Svar:

Jeg har ved flere anledninger, blant annet i Stortingets muntlige spørretime 23. mai 2007, presisert at rammevilkårene for kraftkrevende industri må utvikles innenfor rammen av EØS-avtalen. Det jeg har lovet, er at vi skulle forsøke å få på plass et industri-kraftregime innenfor EØS-avtalen.

Regjeringen arbeider aktivt for å sikre den kraftintensive industrien gode rammevilkår og har fremmet flere forslag som vil bidra til dette.

Regjeringen arbeider gjennom Enova for en mer effektiv energibruk i norsk industri. Norsk Industri og Enova inngikk nylig en samarbeidsavtale for å

gjøre industrien ytterligere energieffektiv og øke bruken av fornybar energi.

I Regjeringens hjemfallsløsning, som Stortinget nylig har vedtatt, viderefører Regjeringen muligheten for inntil en tredels privat eierskap i offentlige selskaper, og lovfester omgjøringsadgangen. Dette legger til rette for industrielle løsninger som Regjeringen håper industrien vil benytte seg av.

I statsbudsjettet for 2009 varslet Regjeringen at den stiller seg positiv til at industrien oppretter et innkjøpskonsortium for kraftintensiv industri i Norge. Vi vil aktivt tilrettelegge for konsortiet ved at det kan gis tilskudd til de kraftintensive bedriftene som deltar. Tilskuddet skal ha tilsvarende funksjon som skattefordelene som er gitt til bedriftene som deltar i konsortiet i Frankrike. Det vil blant annet si at støtten skal være innenfor EØS-regelverket for bagatellmessig støtte.

De viktigste delene av politikken overfor den kraftintensive industrien er likevel å sikre en god kraftbalanse, og å sikre industrien muligheter til å inngå langsiktige, kommersielle kontrakter. Dessuten er det viktig at industrien fortsatt gis gode vilkår ved nettleie, og får fritak for eller reduksjon av el-avgift.

I sum gir denne politikken den kraftintensive industrien i Norge konkurransedyktige rammevilkår. I dag er hele 85 pst av kraftforbruket til kraftintensiv industri dekket av langsiktige kraftavtaler eller egen kraftproduksjon, og for bare en god måned siden inngikk Norsk Hydro ASA en ny kraftkontrakt med Vattenfall AB som vil legge til rette for fortsatt drift ved Sør-Norge Aluminiumsverk (Søral). I oktober inngikk også Boliden og Statkraft en langsiktig kraftkontrakt. Denne avtalen vil bidra til å styrke konkurransevnen ved Bolidens smelteverk i Odda.

SPØRSMÅL NR. 250**Innlevert 11. november 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 21. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete prosjekter på vei og jernbane er det som befinner seg i departementets oversikt, og som samferdselsministeren eventuelt tenker å iverksette på kort varsel?»

BEGRUNNELSE:

I et oppslag om et eventuelt kriseforlik om statsbudsjettet i Aftenposten 11. november fremkommer følgende opplysninger:

"Samtidig jobber Regjeringen på spreng med konkrete krisetiltak som trolig vil gi overføringer i milliardklassen til veibygging og til kommunene dersom arbeidsledigheten skulle eksplodere i vinter. Både Kommunaldepartementet og Samferdselsdepartementet jobber med innholdet i en tilleggsproposisjon som kan kastes frem på kort tid over nyttår – og i god tid før revidert budsjett til våren. Samferdselsministeren sa i et møte med anleggsbransjen nylig at Samferdselsdepartementet sitter med en oversikt over konkrete prosjekter på vei og jernbane som kan iverksettes på kort varsel."

Svar:

De fireårige handlingsprogrammene for Statens vegvesens og Jernbaneverkets utgjør det viktigste styringsdokumentet for etatens interne ressursdisponering i forhold til planlegging og gjennomføring av konkrete investeringsprosjekter. Handlingsprogrammene for perioden 2006-2009 er utarbeidet på bakgrunn av rammer fastsatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 24 (2003-2004) Nasjonal transportplan 2006-2015.

De årlige rammer til jernbane- og vegformål fastsettes imidlertid i forbindelse med de årlige statsbudsjett. For å sikre nødvendig fleksibilitet for å håndtere eventuelle svingninger i bevilgningsnivå fra år til år, er det et generelt styringsprinsipp at etatene i sin ressursdisponering setter av tilstrekkelige midler til planlegging. På denne måten kan det opparbeides en nødvendig planreserve for å håndtere en eventuell bevilgningsøkning fra ett år til et annet.

På kort sikt er det aktuelt å starte opp nye prosjekt som omtalt i regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009. Et budsjett som legger opp til økt aktivitetsnivå på investeringsdrift og vedlikehold knyttet til både vei og jernbane.

SPØRSMÅL NR. 251**Innlevert 11. november 2008 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 21. november 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvor stor reell vekst i de frie inntektene har Drammen kommune hatt siden regjeringsskiftet i 2005 sammenlignet med den reelle veksten i de frie inntektene for Drammen kommunene i forrige stortingsperiode, og hvilke andre overføringer/tilskudsordninger/prosjektmidler har Drammen kommune mottatt fra staten siden 2005?»

BEGRUNNELSE:

I tillegg til de frie inntektene kan kommunene få overføringer fra staten gjennom målrettede ordninger. Eksempler på dette er belønningsordningen for

bedre kollektivtransport, tiltak mot fattigdom, gratis kjernetid i barnehage m.m. Slike øremerkede midler går også til bedring av velferdstilbudet for innbyggerne i kommunene. Det er derfor ønskelig med en oversikt over hvilke andre overføringer/tilskudsordninger/prosjektmidler i tillegg til de frie inntektene, som kommunene mottar.

Svar:*Frie inntekter*

I perioden 2005 til 2009 har Drammen kommune hatt en oppgavekorrigert realvekst i frie inntekter på om lag 4,3 prosent (beregnet ut i fra kroner per inn-

bygger). I kroner utgjør dette 168 millioner. I beregningene av veksten er det tatt hensyn til oppgaveendringer og innlemminger av øremerkede tilskudd. Når kommunene får mer penger på grunn av flere oppgaver eller at noen oppgaver går fra å være finansiert gjennom øremerkede tilskudd til å bli finansiert gjennom de frie inntektene, regnes ikke dette som vekst.

Vi har dessverre ikke tilsvarende tall for tidligere år, og kan derfor ikke sammenligne veksten i frie inntekter i denne stortingsperioden med veksten i forrige stortingsperiode.

Andre overføringer/tilskuddsordninger/prosjektmidler.

I tillegg til de frie inntektene får kommunene også øremerkede tilskudd og diverse prosjektmidler. Fra Kommunal- og regionaldepartementets budsjett har Drammen kommune mottatt om lag 105 millioner kroner i overføringer fra Husbanken siden 2005.

Av dette er 17,3 millioner kroner rentekompensasjon for skoleanlegg (kapittel 582.60) og 87,6 millioner kroner kompensasjon for utgifter til renter og avdrag knyttet til omsorgsboliger og sykehjemsplasser (kapittel 586.63).

Fra og med 2008 er også refusjonsordningen for ressurskrevende tjenester på Kommunal- og regionaldepartementets budsjett (kapittel 575.60). Anslagsvis har Drammen kommune fått 21 millioner gjennom denne ordningen i 2008.

Det utarbeides ingen samlet oversikt over øremerkede tilskudd til den enkelte kommune. For å få en oversikt over hvilke øremerkede tilskudd Drammen kommune har fått må man derfor ta kontakt med de ulike fagdepartementene. Et eksempel er det øremerkede tilskuddet til barnehager over kunnskapsdepartementets budsjett, som også Drammen kommune har fått sin del av.

SPØRSMÅL NR. 252

Innlevert 11. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 18. november 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Tv2 viste mandag 10. november en dokumentar om tilstanden i norsk pelsdyrnæring. I programmet kom det frem en rekke uverdige tilfeller på dyrevern.

Mener statsråden at dokumentarprogrammet ga et rett bilde av tilstanden i norsk pelsdyrnæring, og hva har statsråden tenkt å foreta seg for å følge opp de brudd på dyrevern som ble avdekket i programmet?»

Svar:

Engasjement for dyrs velferd er en viktig verdi i vårt samfunn. Jeg er glad for at det settes søkelys på dyrevelferd. Samtidig er det viktig at det foregår i lovlige former. Hvordan vi behandler dyra våre sier noe om den etiske standarden i samfunnet vårt. Vi har tradisjon for å ta godt vare på dyra våre i Norge.

Pelsdyrprodusentene har selv ansvar for å følge gjeldende regelverk, og hold av dyr i strid med gjeldende regelverk skal ikke tolereres.

Mattilsynet fører tilsyn med alle typer dyrehold, basert på at en viss andel av husdyrbrukerne har årlig kontroll. Tilsynet er basert på risikovurdering, og bekymringsmeldinger fra publikum er et viktig bidrag

den forbindelse. Også informasjon som kommer til meg og departementet vil bli oversendt til Mattilsynet for oppfølging. Mattilsynet har forsikret meg om at de følger opp de tips og varsler som kommer. Jeg vil bli orientert om hvordan Mattilsynet følger opp bekymringsmeldingene som er mottatt i den saken som representanten viser til.

Antall tilsyn og andel av dyrehold som inspiseres vil variere fra år til år. Dette skyldes blant annet at Mattilsynet baserer sitt tilsyn på en risikovurdering. I 2007 ble ca 22 % av alle dyrehold med landlevende produksjonsdyr inspisert. 15,4 % av pelsdyrfarmene ble inspisert (61 stk). Av pelsdyrehold som ble inspisert i 2007, har 4 fått pålegg om utbedring.

I forslag til ny lov om dyrevelferd som er under utarbeidelse, vil det tas opp forslag om lovpålagt plikt om å varsle myndighetene dersom man oppdager at dyr blir vanskjøttet.

Nytt strengere forskriftsregelverk om hold av pelsdyr trer i kraft 1. januar 2009.

I tillegg arbeider Mattilsynet nå med forslag til ytterligere revisjon av forskrift om hold av pelsdyr. Jeg vil ta stilling til Mattilsynets forslag når det blir oversendt departementet.

SPØRSMÅL NR. 253**Innlevert 11. november 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 19. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Ifølge anbud på stål- og montasjearbeider på Hardangerbroen ligger laveste anbud hele 376 mill.kr. lavere enn det nest laveste. Prisforskjellen mellom de tre dyreste anbud er 55 mill.kr. eller vel 4% og mellom laveste og nest laveste hele 49%. Prosjektleder peker på at det kan være regnefeil. Pris fra nest dyreste leverandør vil medføre at prosjektet sprenger kostnadsrammen.

Vil statsråden forsikre seg om at dette forholdet avklares slik at kontraktsinngåelse baseres på anbud som er reelle og ikke gir kostnadssprekk?»

BEGRUNNELSE:

Jeg går også ut fra at statsråden vil sørge for offentlig innsyn når resultatet av den kvalitetssikring av de ulike anbud som nå gjennomføres av prosjektledelsen, foreligger.

Svar:

Onsdag 5. november 2008 var det tilbudsåpning på de fire hovedentreprisene for Hardangerbrua. En av entreprisene omfattet stålarbeider. Alle forhold ved samtlige tilbud vil nå bli gjennomgått og kvalitetssikret av prosjektledelsen.

Resultatet fra denne gjennomgangen skal så behandles av anskaffelsesnemnda i Region vest før innstilling oversendes Vegdirektoratet for endelig avgjørelse av anbudskonkurransene.

Først etter at denne prosessen er gjennomført, vil en få en samlet oversikt over prosjektets kostnader. Jeg viser til den pågående prosessen, og kan opplyse at Vegdirektoratet vil orientere Samferdselsdepartementet før endelig beslutning foretas.

Prossessen fram til tildeling av kontrakt er unntatt offentlighet, og resultatene fra anbudskonkurransen vil derfor først bli offentlig etter at tilbydere er valgt.

SPØRSMÅL NR. 254**Innlevert 12. november 2008 av stortingsrepresentant Inge Lønning****Besvart 20. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for de økonomiske vurderingene som ligger til grunn for beslutningen om at Sykehuset Telemark skal kjøpe laboratorietjenester fra Sykehuset Vestfold fremfor å kjøpe tjenestene fra Unilabs Telelab?»

BEGRUNNELSE:

Våren 2008 ble det besluttet at Sykehuset Telemark skulle kjøpe laboratorietjenester fra Sykehuset Vestfold, i stedet for fra Unilabs Telelab som har utført tjenestene i 23 år.

Det er avgjørende at helseforetakene sikrer god bruk av offentlige midler, slik at pasientene kan få et best mulig helsetilbud innenfor rammen av de bevilgninger som er stilt til rådighet. I vurderingen om tjenester skal drives av offentlige eller private aktører må det legges avgjørende vekt på hvilket tilbud som

gir mest kostnadseffektiv bruk av offentlige midler. Det bør ikke være et mål å bygge opp offentlig kapasitet innenfor områder der private leverer gode tjenester til en rimelig pris.

Svar:

Sykehuset Telemark HF har i mange år hatt en avtale med tidligere Telelab i Skien, nå Unilabs Telelab, om levering av visse mikrobiologiske tjenester. Telelab har levert disse tjenestene til Sykehuset Telemark i 23 år. Fram til 2002 var Telemark fylkeskommune avtalepartner. De siste årene har Sykehuset Telemark hatt en kjøpsavtale med Telelab. Denne opphørte 31.08.08.

I driftsavtalen med Sykehuset i Vestfold HF for 2008 har Helse Sør-Øst RHF spesifisert at helseforetaket ”skal levere mikrobiologiske tjenester for Sykehuset Telemark HF etter en bilateral avtale mellom

helseforetakene om omfang og pris”. Dette ble foretatt på bakgrunn av at Sykehuset Telemark HF og Sykehuset Vestfold HF på flere fagområder har dekket og supplert hverandres tjenester gjennom samarbeidsavtaler de senere årene. Helse Sør-Øst RHF ble høsten 2007 kjent med at de to helseforetakene ønsket en bedre utnyttelse av hverandres kapasitet innen mikrobiologi, og at Sykehuset Telemark HF

herunder hadde vurdert å si opp sin avtale med Telelab.

Soria Moria-erklæringen slår fast at ledig kapasitet i de offentlige sykehus skal utnyttes. I denne saken har helseforetakene ved å samarbeide om utnyttning av egen kapasitet kommet fram til en løsning som er økonomisk gunstigere enn ved å legge ut de aktuelle tjenestene på anbud.

SPØRSMÅL NR. 255

Innlevert 12. november 2008 av stortingsrepresentant Inge Lønning

Besvart 20. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden følge opp forslaget til direktiv om pasientrettigheter og grensekryssende helsetjenester i EU?»

BEGRUNNELSE:

Kommisjonen fremla 2. juni 08 forslag til direktiv om pasientrettigheter og grensekryssende helsetjenester i EU. Forslaget er merket som EØS-relevant. Forslaget innebærer at pasienter på visse vilkår kan få dekket utgifter til helsehjelp i EU/EØS-land. Videre innebærer forslaget at pasientene skal få bedre informasjon om grensekryssende helsetjenester, og at det skal etableres administrative prosedyrer som sikrer retten til helsehjelp på tvers av landegrensene.

Det er viktig at også norske pasienter får nytte av de utvidede pasientrettighetene i EU/EØS-området, herunder retten til å benytte helsetjenester i andre land for det offentlige regning på bestemte vilkår. I denne sammenheng er det avgjørende at det gis god informasjon, og at det etableres prosedyrer som sikrer en effektiv forvaltning av regelverket. Det må vurderes om disse pasientrettighetene skal forvaltes utenfor de regionale helseforetakene, slik at pasientene får en uavhengig vurdering av søknader om refusjon for utenlandsbehandling.

Svar:

Som representanten viser til, fremla Europakommisjonen 2. juli i år et forslag til direktiv om pasientrettigheter ved grensekryssende helsetjenester. Direktivforslaget inneholder regler om pasienters rett til utgiftsdekning etter behandling i andre EU/EØS-land. Det inneholder også regler om informasjon og

bistand til pasienter samt regler om hvilket lands rett som kommer til anvendelse ved grensekryssende helsetjenester. Forslaget har dessuten bestemmelser om landenes ansvar for å sikre at helsetjenester holder høy kvalitet og leveres sikkert og effektivt, og for at det finnes systemer for klage og erstatning dersom det likevel oppstår skade. Videre har direktivforslaget bestemmelser om samarbeid mellom landene.

Jeg orienterte 18. september i år Stortingets Europautvalg om direktivforslaget. Som jeg sa da, mener jeg direktivforslaget er en av de viktigste europapolitiske sakene fremover. Jeg legger til grunn at direktivforslaget er EØS-relevant, men i tråd med vanlig praksis vil spørsmålet om EØS-relevans bli vurdert etter at direktivforslaget er sluttbehandlet i EU.

Direktivforslaget vil bli behandlet i Rådet og Europaparlamentet etter medbestemmelsesprosedyren. Det antas at prosessen med behandlingen av forslaget vil ta to til fire år. I denne fasen har Norge ingen formell rolle i saken, men jeg vil følge prosessen nøye. Direktivforslaget er sendt en rekke instanser og organisasjoner til orientering og for eventuelle innspill til Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. desember 2008.

Som kjent er det først når direktivforslaget er sluttbehandlet i EU, at det vil være aktuelt å fatte beslutning om direktivet skal innlemmes i EØS-avtalen. Dersom det innlemmes, må direktivet implementeres i norsk rett. I dette tilfelle er vi imidlertid allerede i gang med å innføre i norsk rett deler av det direktivet omhandler. Ikke fordi vi foregriper direktivprosessen og en eventuell innlemmelse i EØS-avtalen, men fordi deler av direktivet er en kodifisering av EF-domstolens praksis med hensyn til hva som ligger i de fire friheter. EF-domstolens forståelse av reglene om fri bevegelighet for tjenester innebærer at pasien-

ter på visse vilkår skal få refusjon av utgifter til helsehjelp mottatt i andre EU/EØS-land. Dette fordi helse tjenester er å anse som tjenester i EF-traktatens forstand, og pasienter er tjenestemottakere. Reglene om fri bevegelighet er en del av EF-traktaten og EØS-avtalen. Reglene gjelder for Norge på samme måte som for EU-landene. De rettigheter for pasienter som følger av reglene om fri bevegelighet for tjenester, må innføres i norsk rett uavhengig av direktivforslaget.

På denne bakgrunn har vi påbegynt arbeidet med å innføre en refusjonsordning for utgifter pasienter har hatt til helsehjelp i andre EU/EØS-land. Helse- og omsorgsdepartementet sendte 16. juni i år på høring forslag til lovendringer med tanke på innføring av en refusjonsordning for ”ikke-sykehusbehandling”. EF-domstolen har slått fast at pasientene må få refundert slik behandling fra hjemlandet uten forhåndsgod-kjenning. Forutsetningen er at behandlingen ville blitt dekket om den var mottatt i hjemlandet.

Det antas hensiktsmessig at behandlingen av slike refusjonssøknader legges til én instans. I høringsnotatet foreslås det derfor at administrering av den nye refusjonsordningen legges til den instans som be-

handler andre helserefusjonskrav. Det tas sikte på at helserefusjonsfeltet overføres fra NAV til Helsedirektoratet fra 1. januar 2009. Et annet spørsmål er hvilke(n) instans(er) som skal belastes refusjonsutgiftene. I høringsnotatet skisseres ulike modeller for plassering av finansieringsansvaret. Vi tar sikte på å fremlegge odelstingsproposisjon i saken våren 2009.

Informasjon om refusjonsordningen vil være viktig. Både for at pasienter skal kjenne til ordningen, og for at de skal få kunnskap om hvilke vilkår som gjelder for refusjon. Hvilke informasjonstiltak som bør iverksettes for å ivareta dette, må vurderes nærmere.

Direktivforslaget legger opp til at landene skal sørge for mekanismer som sikrer at pasienter kan få informasjon om helsehjelp og pasientrettigheter i andre EU/EØS-land. Det foreslås også at landene skal opprette nasjonale kontaktpunkter for grensekryssende helse tjenester som skal sørge for informasjon og bistand til pasienter. Dersom disse bestemmelsene i direktivforslaget blir vedtatt og direktivet blir innlemmet i EØS-avtalen, vil opprettelse av slike mekanismer og kontaktpunkt bli en del av implementeringen av direktivet.

SPØRSMÅL NR. 256

Innlevert 12. november 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal

Besvart 20. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Under høringen til endringer i forlikradsforskrift ble det foreslått en evaluering av forlikrådenes betydning med fokus på den nye organiseringen under Justis- og politidepartementet, forlikrådenes funksjon, virkeområde og betydning samt en brukerundersøkelse.

Har en slik evaluering blitt foretatt, eller planlegger Regjeringen noen slik evaluering?»

BEGRUNNELSE:

Forlikråd over hele landet gjør en betydelig samfunnsoppgave gjennom sitt fokus på å etablere forlik mellom mennesker som av ulike årsaker er i en konfliktsituasjon. Samfunnsøkonomisk er det en stor besparelse dersom mennesker kan komme til enighet gjennom å møte i forlikrådet. Ressurser spares på mange områder, mellommenneskelig, økonomisk og ikke minst i forhold til antall saker som ev. går til en høyere domstol.

Mange forlikrådsdommere har det siste året tatt kontakt i forbindelse med endringene Regjeringen initierte i forlikradsforskriften, og nedgraderingene i godtgjørelsen for forlikrådsmedlemmer. De opplever at i stedet for å styrke forlikrådenes status og kompetanse legges det opp til en nedgradering av forlikrådenes status samtidig som det kreves mer kompetanse og bruk av tid, særlig i forhold til økt fokus på å få til forlik. Noen frykter at dette er ledd i en styrt utvikling av ordningen og flere sier de vurderer å trekke seg.

Svar:

Regjeringen har ikke foretatt, og har på dette tidspunktet heller ikke planer om å foreta, slik evaluering som beskrevet – og som ble foreslått av Frogn forlikråd i forbindelse med høringen vedr. siste endring i forlikradsforskriften. Ordningen med forlikråd er blitt nøye vurdert og besluttet videreført både ved reformen vedrørende den sivile rettspleie på grunnpla-

net (SRPG-reformen) og ved tvistemålsutvalgets utredning, som lå til grunn for arbeidet med ny tvistelov.

I Ot.prp. nr. 43 (2003-2004) Om lov om endringer i rettergangslovgivningen m.m. (organiseringen av den sivile rettspleie på grunnplanet) ble det vurdert å legge det overordnede økonomiske og administrative ansvaret for forlikrådene til Domstoladministrasjonen. Dette løsningsalternativet ble ikke foreslått siden forlikrådenes plass i rettspleien var til vurdering i forbindelse med ny tvistelov. Nå som tvisteloven er trådt i kraft, er tida kommet for å se nærmere på dette. Departementet har en dialog med Domstoladministrasjonen om dette.

Forlikrådet utgjør et verdifullt element i den sivile rettspleien ved at det er en rimelig, folkelig og desentralisert måte å løse tvister på. Opprettholdelse av forlikrådsordningen var derfor en grunnleggende premiss for SRPG-reformen. Denne trådte i kraft 1. januar 2006, og innebar bl.a. at ansvaret for administrering og kompetanseutvikling av over 400 forlikråd ble overført fra kommunene til Justisdepartementet. Videre ble de sivile rettspleieoppgavene samlet i politi- og lensmannsetaten i hele landet. Herunder ble sekretariatsfunksjonen for forlikrådene flyttet fra kommunene til politiet.

Hovedformålet med SRPG-reformen var å sørge for en enhetlig, konsekvent og mer rasjonell organisering av rettspleiegjøremålene og en forenkling for publikum. Slik jeg ser det er de hensyn som ble vektlagt ved vurderingene av organiseringen, godt ivare tatt. Organiseringen synes å ha blitt mer enhetlig og

oversiktlig for publikum. Videre oppfatter jeg det slik at omorganiseringen har styrket fagmiljøene lokalt.

Det har vært en utfordring å få en så omfattende reform til å gli smertefritt. Justisdepartementets erfaring er at det stort sett har fungert bra. Det har vært få henvendelser som omhandler samarbeidsproblemer i politidistriktene, mellom forlikråd og sekretariat. Jeg er klar over at det har vært noen, men med tanke på at over 400 forlikråd ble berørt, må andelen anses å være nærmest ubetydelig.

Imidlertid har det bydd på særlige utfordringer å få til et system over hele landet for organisering og godtgjørelse, da dette tidligere ble regulert lokalt. Det er lagt vekt på å finne en norm for godtgjørelse som er mest mulig rettferdig, dvs. som tar hensyn til det store spennet i arbeidsmengden mellom små og store kommuner, men som samtidig er så klar og enkel at sekretariatet kan godkjenne forlikrådets regninger. Dette gjorde at man falt ned på den løsningen som ble valgt.

I tvisteloven, som trådte i kraft 1. januar i år, er forlikrådsordningen videreført. Forlikrådet behandler mange saker og bidrar til at reelle tvister løses. Dette er med på å befeste forlikrådenes viktige funksjon i norsk rettspleie med å avlaste det øvrige rettsapparatet. Regjeringen er derfor opptatt av å sikre forlikrådene gode arbeidsforhold, bred rekruttering og midler til kompetansehevede tiltak. Dette innebærer at vi har en kontinuerlig vurdering av forlikrådenes vilkår.

SPØRSMÅL NR. 257

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 20. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Østlendingen skriver 12.11. at Direktoratet for Naturforvaltning mener at kommunene har for liten kompetanse til å forvalte verneområdene og vil ha statlig styring av områdene. Dette er et forslag som oser av mistillit til det lokale demokrati og dets intensjoner og en tiltro til at statlig styring er det som løser alle utfordringer.

Vil statsråden ta initiativ til raskt å dempe den uro dette forslaget fra DN har skapt ute i de berørte kommuner?»

BEGRUNNELSE:

Det vil ta tid og tillit å bygge opp en god, lokal forvaltning av verneområder som ligger under kommunal styring. Ifølge Østlendingen foreligger det også 2 konsulentrapporter som grunnlag for DNS konklusjon og disse peker på at manglende måloppnåelse ikke skyldes kommunene, men at overliggende strukturer dvs. statlig forvaltningsnivå er utydelige. Dersom dette er rett tyder jo mye på at DN her legger skylden på kommunene for sin egen utilstrekkelighet i å formidle verneområdenes verdier til den

lokale forvaltning. Dette er ikke noe som løses ved å flytte forvaltningen inn til statlig styring, snarere vil konfliktnivået komme til å øke lokalt.

Langsiktig er det viktig å skape gode, lokale forvaltningsmiljøer. Disse vil på en helt annen måte enn sentrale forvaltningsmiljøer kunne se konfliktlinjene og finne gode tilpasninger. Skal en kunne redusere konfliktnivået i disse sakene, er dette veien å gå.

Svar:

Jeg viser til brev av 12. november 2008 fra Stortingets presidentskap vedlagt spørsmål fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen til skriftlig besvarelse om forvaltning av verneområder.

Gjennom behandlingen av Innst. O. nr 64 (1995-96) som ble lagt fram i forbindelse med behandlingen av Ot. prp. nr 30 (1995-96) Om lov om statlig naturoppsyn, ble det tatt initiativ til å gjennomføre forskning med lokal medvirkning i forvaltningen av store verneområder. Stortinget forutsatte at det skulle gis tilbakemelding til Stortinget på en egnet måte om erfaringene fra disse forsøkene.

Samtidig med disse forsøkene har det siden 1998 vært åpnet for å delegere forvaltningsmyndighet fra stat til kommune etter frivillige avtaler. Til sammen har nå drøyt 70 kommuner slik myndighet.

NIBR (Norsk institutt for by- og regionfors-

kning) har evaluert forsøkene med lokal medvirkning i forvaltningen i de fire store verneområdene Setesdal Vesthei-Ryfylkeheiane, Blåfjella-Skjækerfjella, Forollhogna og Dovrefjell-Sunndalsfjella. På bakgrunn av NIBRs evaluering har Direktoratet for naturforvaltning lagt fram sin faglige anbefaling vedrørende forvaltning av verneområder for Miljøverndepartementet.

I tillegg til å vurdere forvaltningsmodellene for de overnevnte 4 store verneområdene, har direktoratet også oppsummert erfaringer fra forvaltningen av de verneområdene som har fått delegert forvaltningsmyndighet etter frivillige avtaler.

Direktoratet har på bakgrunn av de eksterne evalueringene, rapporteringer fra kommunene, samt egne og innhentede erfaringer fra den øvrige miljøforvaltningen gjort en oppsummering av erfaringene fra all delegering av forvaltningsmyndighet for verneområder.

Jeg skal nå gjøre en grundig vurdering av direktoratets tilrådning og vil så raskt som mulig komme tilbake til Stortinget med regjeringens anbefaling om hvilke forvaltningsregimer det bør legges opp til i framtiden. Jeg mener det er viktig å finne fram til forvaltningsmodeller som både sikrer at verneverdiene ivaretas på en god måte og samtidig bidrar til lokal forankring av verneområdene.

SPØRSMÅL NR. 258

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Ola T. Lånke

Besvart 21. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Den frivillige redningstjenesten i Norge lider under sviktende rekruttering. Rammevilkårene er i dag for dårlige til at organisasjonene kan klare å holde det gående bl.a. med å utdanne tilstrekkelig kompetent mannskap til søk etter savnede. Tjenesten er svært krevende og totalt avhengig av at det til enhver tid finnes nok kvalifisert mannskap som er villig til å ofre tid og krefter.

Hvordan vurderer statsråden redningstjenestens situasjon og hva vil han gjøre for å sikre bedre rekruttering til denne viktige tjenesten?»

BEGRUNNELSE:

Den frivillige redningstjenesten setter harde krav til de som deltar. Særlig har ansatte i det private næ-

ringslivet ofte problemer med å få fri fra arbeid for å reise på aksjoner. Selv om de får fri, blir de fleste trukket i lønn av arbeidsgiver. Det sier seg selv at dette både går ut over motivasjonen og reduserer muligheten til å frigjøre seg for å dra av gårde.

Den frivillige redningstjenesten er en enormt viktig samfunnsressurs som på kort varsel kan mobiliseres for å søke etter og redde mennesker i nød. Dette er en verdi samfunnet ikke har råd til å miste. Dersom det skulle etableres en tilsvarende profesjonalisert redningstjeneste i Norge, ville det koste samfunnet langt mer.

I 2007 deltok norske redningshunder i 217 aksjoner i regi av redningssentralen. Over 5000 timer ble brukt i søk. Det ble brukt 1020 hundeførere.

Fortsatt er dette en drivkraft og motivasjon som

får flere til å arbeide frem mot en godkjenning i Norske Redningshunder. Utdanningen tar i gjennomsnitt tre år, og hver enkelt bruker ca. kroner 150 000,- av egen lomme for å nå dette målet. "Belønningen" er å stå i beredskap 24 timer i døgnet. Helt gratis! Det er kort beredskapstid, ofte er hundeførerne på plass etter meget kort tid.

Ordningen er slik at de frivillige får dekket utgifter til kjøring, kost samt noe i tillegg i forbindelse med aksjoner, etter gjeldende satser. Dette fungerer bra. Alle må imidlertid også ha kontinuerlig kompetanseheving + dekning for tapt arbeidsfortjeneste under aksjoner. Dette fordi det stilles høye krav til hundeførerne. De skal være godt forberedt og kunne klare seg alene i 24 timer ute i fjellet.

Lederen i justiskomiteen i Stortinget, Anne Marit Bjørnflaten, har uttalt at "det absolutt må satses på den frivillige redningstjenesten". Dersom det også er Regjeringens politikk kommer den heller ikke forbi å måtte gjøre noe som monner med rammevilkårene for tjenesten.

Svar:

Jeg vil først og fremst fremheve den flotte innsatsen de frivillige bidrar med inn i redningstjenesten. De frivillige er et meget viktig element i norsk redningstjeneste, som hele året kan stille lokalkjente og trenede mannskaper til rådighet ved redningsoppdrag og leteaksjoner etter savnede.

Den frivillige innsatsen består av en rekke større og mindre organisasjoner med en aktiv medlemsmasse på om lag 20.000 personer. Det er særlig ved leteaksjoner i skog og fjellterreng og ved førstehjelpsinnsetts at disse kan stille store lokalkjente og trenede styrker til rådighet.

For staten er den frivillige innsatsen svært viktig og det er et sentralt ønske om å opprettholde den dugnadsånd som råder blant de frivillige, motivere for videre rekruttering samt beholde organisasjonenes høye kompetanse og beredskap.

Under Bondeviks første regjering ble for eksem-

pel tilskuddet til de frivillige hevet fra 1,5 mill kr til 4,5 mill kr. Dette beløpet har siden kun blitt årlig indeksregulert, til nåværende regjering doblet tilskuddet fra 6,1 mill. til 12,2 mill. kroner i 2008.

Justisdepartementet har videre tegnet en yrkesskadeforsikring for de frivillige som gjelder ved blant annet organisert trening, øvelser og aksjoner. En forsikringsordning bidrar til å gi frivillige økt trygghet, og til å beholde og rekruttere nye frivillige mannskaper i redningstjenesten.

Frivillige som deltar i en redningsaksjon får også refundert faktiske utgifter. Satsene for refusjon av utgifter for deltakelse i redningsaksjoner ble økt med gjennomsnittelig 35 % høsten 2007. I Soria Moria-erklæringen sier regjeringen at det skal legges til rette for at frivillige organisasjoner og samvirkeorganisasjoner skal være sentrale bidragsytere og supplement til offentlige tjenester. Ved å styrke tilskuddet til de frivillige, øke refusjonssatsene og tegne en yrkesskadeforsikring har det offentlige gitt et klart signal om verdien av dette arbeidet.

Jeg er klar over at de frivillige står ovenfor en rekke utfordringer i dagens samfunn.

På bakgrunn av dette tok Justisdepartementet sammen med de frivillige et initiativ til et prosjekt for å se nærmere på utfordringene de frivillige kan stå ovenfor i redningstjenesten de neste 20 årene – What if - prosjektet.

Rapporten fra dette prosjektet som ble overlevert meg i sommer, peker på en rekke anbefalinger og forslag til tiltak som kan sikre en bedre redningstjeneste. Dette er et arbeid som for øvrig allerede har begynt. Det har blant annet vært et ønske fra de frivillige at det opprettes et nasjonalt redningsfaglig råd der sentrale aktører innen redningstjenesten deltar. Et slikt råd vil kunne bidra til å styrke og utvikle samvirke mellom frivillige, offentlige og profesjonelle aktører. Jeg er i dialog med de frivillige i gang med å opprette dette rådet. Jeg skal videre, i samarbeid med de frivillige, se nærmere på flere av tiltakene som foreslås i What if – rapporten.

SPØRSMÅL NR. 259**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 19. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å rette opp i den praksisen tollmyndighetene her har lagt seg på, og som strider mot de politiske føringene som er lagt til grunn i Stortingets miljø- og klimapolitikk, og som ihht. SFT er feil praktisering av regelverket?»

BEGRUNNELSE:

Norcem AS i Brevik bruker en stor del avfallsbasert brensel som erstatning for kull i sin produksjon av sement. Dette er et klart miljøtiltak, og bidrar til verdiskapning gjennom bruk av avfall. SFT mener at denne typen brensel skal være fritatt for avgift fordi det erstatter fossilt brensel og reduserer mengden avfall til deponi.

Allikevel mener tollmyndighetene at Norcems bruk av avfall skal være avgiftspliktig, og har fattet vedtak om dette.

På den bakgrunn har moderkonsernet til Norcem AS stoppet bevilgede investeringsmidler på 60 millioner kroner, som Norcem AS skulle bruke til å inves-

tere for å ta i bruk mer avfall i sin produksjon.

Dette strider klart mot Stortingets målsetting om å redusere avfall til deponi, og redusere bruk av fossilt brensel i produksjonen. Det går klart frem at hvis dette avgiftsvedtaket blir opprettholdt, så må bedriften gå over til å erstatte avfallet med kull, noe som vil øke bedriftens utslipp av CO₂.

Svar:

Denne saken er til behandling i Toll- og avgiftsdirektoratet som klage over forvaltningsvedtak. Jeg finner det derfor ikke hensiktsmessig å gi konkrete kommentarer knyttet til faktum og regelverksfortolkning på dette stadium av saksbehandlingen.

Jeg er imidlertid enig i at saken er av prinsipiell interesse. Finansdepartementet har derfor i brev 12. november bedt direktoratet oversende den hit for vurdering, før endelig vedtak fattes. Det er i den forbindelse bedt om en grundig redegjørelse fra direktorats side.

SPØRSMÅL NR. 260**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 21. november 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Med bakgrunn i statsrådens svar på det samme spørsmålet i Stortingets spørretime den 12.11.2008, fremkom det ikke klart om nåværende nærings- og handelsminister var av samme oppfatning.

Mener statsråden at løftene om et norsk kraftregime er innfridd?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretime 16.05.2007, på spørsmål fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, svarte daværende nærings- og handelsminister Dag Terje Andersen bekreftende på at han mente at Regjeringen hadde innfridd sine valgkamplofter om et norsk in-

dustrikraftregime, sitat "ja, det mener jeg selvfølgelig".

Svar:

Regjeringen er opptatt av vilkårene for kraftintensiv industri i Norge, og det er et overordnet mål å legge til rette for sikker og effektiv energiforsyning med akseptable priser til husholdninger og industri. I statsbudsjettet for 2009 har regjeringen lagt fram tiltak for kraftintensiv industri. Vi legger opp til flere tiltak, alle innenfor rammen av EØS-avtalen, som til sammen skal gi gode vilkår for industrien.

Regjeringen er positiv til at industrien oppretter

et innkjøpskonsortium for kraft. Vi vil aktivt tilrettelegge for konsortiet ved at det kan gis tilskudd til de kraftintensive bedriftene som deltar. Tilskuddet skal ha tilsvarende funksjon som skattefordelene som er gitt til bedriftene som deltar i konsortiet i Frankrike. Støtten skal være innenfor EØS-regelverket for bagatellmessig støtte.

Fundamentet for en industrikraftløsning er en god kraftbalanse, muligheter til å inngå langsiktige, kommersielle kontrakter og de gode vilkårene industrien har ved nettleie, og ved fritak for eller reduksjon av el-avgift. Regjeringen foreslår økt avskrivnings-sats for tekniske installasjoner i næringsbygg, som skal gjøre det mer lønnsomt å investere i nye og mer energieffektive løsninger. Regjeringen arbeider også målrettet for en mer effektiv energibruk i norsk industri. Enovas virksomhet knyttet til omlegging av energibruk og energiproduksjon er en viktig del av dette arbeidet. I sum mener vi dette gir den kraftintensive industrien i Norge gode rammevilkår.

Den kraftintensive industrien i Norge har i dag en stor andel av sitt kraftbehov sikret gjennom langsiktige kommersielle kontrakter. Regjeringen ser positivt på dette, og mener at slike avtaler må utgjøre et bærende element i industriens kraftdekning. I denne sammenheng uttaler regjeringen i eierskapsmeldingen klare mål og forventninger til statens eget kraftselskap, Statkraft.

I regjeringens hjemfallsløsning, som Stortinget nylig har vedtatt, viderefører regjeringen muligheten for inntil en tredels privat eierskap i offentlige selskaper, og lovfester omgjøringsadgangen. Regjeringen vil foreslå nye regler for utleie av kraftproduksjon i en egen proposisjon våren 2009. Dette legger til rette for industrielle løsninger som regjeringen håper industrien vil benytte seg av.

Regjeringen skal fortsatt følge utviklingen i EU nøye og påvirke eventuelle prosesser, slik at det blir skapt handlingsrom for å gi norsk kraftintensiv industri enda bedre rammevilkår.

SPØRSMÅL NR. 261

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 21. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«KS2-prosessen for "Vossapakko" er for lengst avsluttet. Tiltaket inneholder både viktige miljøtiltak for Vossevangen og utbedring av en svært trafikkfarlig og rasutsatt strekning på riksveg 13.

Vil statsråden sørge for at prosjektet fremmes for Stortinget så snart som mulig og når kan dette skje?»

BEGRUNNELSE:

På spørsmål fra undertegnede om fremdrift for "Vossapakko" for ett og et halvt år siden svarte statsråden at saken ville bli fremmet for Stortinget når KS2-avklaringen forelå. KS2-prosessen er avsluttet for mange måneder siden og prosjektet skal brukefinansieres med ca. 70%. Undertegnede er kjent med at man på spørsmål fra Hordalands fylkeskommune og kommunene i området om man fra departementets side venter på avklaringer fra regionalt eller lokalt

hold, dette har departementet svart benektende på. Alt skulle tilsynelatende være klart, men likevel fremmes ikke prosjektet for Stortinget.

Undertegnede er imidlertid kjent med at etter siste kostnadsgjennomgang er det anslått en manko i finansieringsplanen. Dersom dette er riktig bør departementet snarest avklare hvordan dette kan dekkes inn, enten ved en marginal økning av bompengesatsen ev. noe lengre betalingstid eller økt statlig tilskudd.

Svar:

Rapporten om kvalitetssikring fra konsulenten foreligger, men den krever også en etterfølgende behandling. KS2-prosessen er ikke avsluttet ennå.

Jeg vil selvsagt fremme saken for Stortinget så snart det lar seg gjøre, men jeg kan på nåværende tidspunkt ikke gi lovnader om når dette vil skje.

SPØRSMÅL NR. 262**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Martin Engeset****Besvart 21. november 2008 av kommunal- og regionalminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«I svar til meg i spørretimen 5. november kom statsråden med følgende helt nye opplysning: "Under avsnittet om "kommuner med en vanskelig økonomisk situasjon" hadde regjeringa Bondevik II følgende tillegg som seinare er tatt ut: "Fylkesmannen skal ikke stille krav om innføring av eiendomsskatt som forutsetning for å få skjønnstilskudd"».

Når ble dette tillegget som kommunalminister Erna Solberg innførte, tatt ut, og hvem var ansvarlig statsråd i kommunaldepartementet på dette tidspunktet?»

BEGRUNNELSE:

Fra folkevalgte i ulike kommuner landet rundt har Høyres stortingsgruppe mottatt eksempler på det som lokalt oppleves som et utidig og uakseptabelt press fra Fylkesmannen om at kommunene må innføre eiendomsskatt for å kunne motta såkalte skjønnsmidler. Med utgangspunkt i et enkelt eksempel fra Råde kommune i Østfold stilte jeg statsråden et spørsmål om denne problemstillingen i spørretimen 5. november.

I dagene forut for statsrådens svar i spørretimen hadde statsråden uttalt til en rekke medier landet rundt at "ordlyden i brevet som gikk til Fylkesmennene er ord for ord den samme som da Erna Solberg (H) sendte tilsvarende brev." (Stavanger Aftenblad 28. oktober 2008).

Etter statsrådens svar til meg i Stortingets spørretime synes det klart at statsråden her bevisst eller ubevisst har forsøkt å villedde journalister/lesere av ulike aviser. I spørretimen måtte statsråden opplyse om at regjeringa Bondevik II sitt krystallklare punkt om at "Fylkesmannen skal ikke stille krav om innføring av eiendomsskatt som forutsetning for å få skjønnstilskudd", seinare er tatt ut.

Hadde ikke statsråden kommet med denne innrømmelsen i spørretimen ville hun satt seg i en situasjon hvor hun feilinformerte Stortinget fra Stortingets talerstol.

Det er derfor maktpåliggende for meg som stortingsrepresentant å få vite når dette tillegget ble tatt ut og hvem som da var ansvarlig statsråd i Kommunal- og regionaldepartementet.

Svar:

Setningen "Fylkesmannen skal ikke stille krav om innføring av eiendomsskatt som forutsetning for å få skjønnstilskudd" ble tatt ut i de reviderte retningslinjene for 2006, som ble sendt ut 1. februar 2006 under statsråd Åslaug Haga.

Selv om denne setningen ble tatt ut er det imidlertid de samme prinsippene for skjønnstildeling som har ligget til grunn i departementets retningslinjer under denne regjeringen som under regjeringa Bondevik II. Det har hele tiden stått i departementets retningslinjer under pkt 2.2 Skatteinntektene følgende:

"Fylkesmennene bør være varsomme med å tildele skjønnsmidler til kommuner som ikke utnytter sitt eget inntektsgrunnlag eller som motsetter seg gjennomføring av forsvarlig utgiftsreducerende tiltak".

I dette ligger det at kommunen ikke blir stilt overfor noen absolutte krav til hvordan de skal oppfylle fylkesmannens forutsetninger. Kommunen har altså flere alternative tiltak å velge mellom for å oppnå økonomisk balanse, både i retningslinjene til Bondevik II og i retningslinjene til dagens regjering. Følgelig blir det ikke stilt krav til kommunen om at den må innføre eiendomsskatt.

Det er altså opp til kommunen selv å velge hvilke tiltak man velger for å bedre økonomien, enten det er på inntekts- eller utgiftssiden. For å understreke dette slik at det ikke skal være noen tvil om at retningslinjene må tolkes på samme måte som under Bondevik II-regjeringen, sender jeg nå ut reviderte retningslinjer for 2009 med følgende presisering:

"Fylkesmennene skal legge til grunn at det er opp til det enkelte kommunestyre selv å prioritere økte inntekter eller reduserte utgifter, samt hvilke inntektskilder som bør økes eller hvilke utgiftsområder som bør reduseres".

Når det gjelder mine uttalelser til media, kom disse i tilknytning til saken med Råde kommune. I brevet fra Fylkesmannen i Østfold til Råde kommune var formuleringene de samme som i retningslinjene fra Bondevik II-regjeringen:

"Forventningen til Råde kommune er da:

1. Kommunen bør utnytte mer av sitt inntektsgrunnlag eller gjennomføre forsvarlige utgiftsreducerende tiltak.
2. Kommunen vedtar en forpliktende plan for omstillingstiltak."

SPØRSMÅL NR. 263**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Hanne M. Blåfjell****Besvart 21. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Kan statsråden en gang for alle slå fast at å arrangere skolegudstjenester i forbindelse med julen verken er i strid med eksisterende eller fremforhandlet forslag til formålsparagraf?»

BEGRUNNELSE:

I avisen Gudbrandsdølen Dagningen 13. november kan vi lese om at alle skolene i Lillehammer vil avlyse alle skolegudstjenester før jul. Foreldrene er ikke blitt hørt i saken, og ifølge Gudbrandsdølen Dagningen er også flesteparten av lærerne negative til at skolegudstjenestene blir avlyst. Det står også i oppslaget i avisen følgende: "Etter at den nye formålsparagrafen ble innført skal ikke skolegudstjenester fungere som semesteravslutning i grunnskolen slik den gjerne har gjort tidligere". Nå er det selvfølgelig ikke vedtatt noen ny formålsparagraf ennå, og det kan i Lillehammers tilfelle virke som om rektorene og skolesjefen har tatt utgangspunkt i Bostad-utvalgets innstilling til ny formålsparagraf, og ikke den avtalen som ble fremforhandlet mellom alle stortingspartiene og som vil bli vedtatt senere. Undertegnede kan imidlertid ikke se at det ligger noe i eksisterende formålsparagraf eller fremforhandlet forslag til formålsparagraf, som tilsier at skolegudstjenester skal måtte avlyses for alle elevene. Snarere tvert imot står det i formsålsparagrafen at opplæring skal skje i samarbeid med hjemmet, noe som undertegnede mener ikke er blitt ivaretatt i aktuelle sak fra Lillehammer.

Svar:

Skolene kan arrangere skolegudstjenester som del av sin generelle kultur- og tradisjonsformidling. Når skolegudstjenesten er en del av opplæringen, må den sees i sammenheng med fag- og timefordelingen og nærmere angitte kompetansemål i aktuelle fag.

Følgende forutsetninger må videre foreligge:

- det må skje i samarbeid og forståelse med hjemmene
- det må gis informasjon til hjemmene i god tid slik at de får en rimelig frist til å be seg fritatt
- det må være enkelt for hjemmene å forstå hva de eventuelt skal be seg fritatt for
- skolen må sørge for ikke-diskriminerende fritaksordninger eller likeverdige alternative tilbud for dem som ber om fritak

Dette innebærer at skolen i god tid på forhånd må informere foreldrene, for eksempel gjennom skoleorganer som samarbeidsutvalg eller foreldreutvalg, at skolegudstjeneste vil bli arrangert.

Jeg vil understreke at skolegudstjenesten imidlertid ikke må gis karakter av semesteravslutning. Grunnen er at slike avslutninger skal være samlende for alle skolens elever.

Hvis skolegudstjenesten avholdes i samsvar med det som er skissert foran vil dette ikke være i strid med opplæringslovgivningen generelt og gjeldende formålsbestemmelse.

Det er ennå ikke vedtatt noen ny formålsbestemmelse til avløsning av dagens. Saken er for tiden til komitebehandling i Stortinget. Etter min oppfatning er det ingenting i den nye formålsbestemmelsen som tilsier en endring på dette området.

SPØRSMÅL NR. 264**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 20. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvorfor har norske kommuner høyere risikovekting, og mener statsråden at det er rimelig at norske kommuner vurderes som mindre kredittverdige enn kommuner i våre nordiske naboland?»

BEGRUNNELSE:

Det er for tiden stor pågang fra kommunene når det gjelder lån, og det ventes at pågangen vil øke mot slutten av året. Viktige kommunale prosjekter står i fare for å bli utsatt eller bli langt dyrere med de konsekvenser dette får for tjenestetilbudet lokalt.

Den såkalte risikovektingen for norske kommuner er på 20 prosent, i motsetning til de øvrige nordiske land, og for så vidt de fleste vesteuropeiske land, hvor den er 0 prosent. Forskjellen innebærer at norske kommuner betaler langt over en halv milliard kroner mer i kapitalkostnader pr. år enn det kommunene i de øvrige nordiske land gjør.

Svar:

Vi har i Norge lagt stor vekt på at kapitaldekningsreglene for banker og andre finansinstitusjoner skal sørge for at disse har en god og tilstrekkelig soliditet.

Lovendringer og ny kapitalkravsforskrift som gjennomfører EØS-reglene som svarer til EUs kapitaldekningsdirektiv, direktivene 2006/48/EF (CRD) og 2006/48/EF (CAD), de såkalte Basel II reglene, trådte i kraft 1. januar 2007. Lovreglene, som inneholder generelle og overordnede bestemmelser om kapitaldekning, er vedtatt av Stortinget 30. juni 2006. Detaljerte regler som fastsetter regler for beregningsgrunnlaget knyttet til kapitalkravet, herunder krav til vekting av lån til kommuner, har Finansdepartementet fastsatt i forskrift 14. desember 2006 nr. 1506 om kapitalkrav for forretningsbanker, sparebanker, finansieringsforetak, holdingselskaper i finanskonsern, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper for verdipapirfond mv. (kapitalkravsforskriften).

Det fremgår av direktiv 2006/48/EF bilag VI del 1 punkt 2 nummer 9 første ledd at

”Engagementer med regionale regeringer og lokale myndigheter behandles som engagementer med centralregeringen i det pågældende land, hvis der ikke er nogen forskel i risiko mellem disse engagementer, fordi de førstnævnte instanser har beføjelser til at inddrive midler, og hvis der findes særlige institutionelle

bestemmelser, som reducerer risikoen for, at de misligholder deres forpligtelser” (dansk oversettelse).

Etter departementets vurdering gir ovennevnte direktiv ikke adgang til å fastsette en risikovekt på lån til norske kommuner og fylkeskommuner som på lån til den norske stat. Laveste mulige risikovekt for lån til kommuner er derfor i henhold til direktivet 20 prosent. På denne bakgrunn er risikovekt for utlån til kommuner satt til 20 prosent. Dette innebærer en videreføring av den samme risikovekten på 20 prosent som var gjeldende fram til ny kapitalkravsforskrift trådte i kraft.

Finansdepartementet sendte 14. juni 2006 ut høringsbrev om ”nytt kapitaldekningsregelverk – utkast til forskrifter”. Høringsnotatet og forslaget til ny kapitalkravsforskrift som var vedlagt høringsbrevet, var utarbeidet av Kredittilsynet. Av høringsnotatet fremgår det at Kredittilsynet vurderer risikoen på engasjementer med en kommune eller fylkeskommune som høyere enn risikoen på tilsvarende engasjementer med den norske stat. Finansdepartementet sluttet seg til Kredittilsynets vurdering.

Det er svært vanskelig å gi et konkret anslag på hvor store fordeler en bank eventuelt kan oppnå ved et lavere kapitaldekningskrav, og i hvilken grad denne fordelene eventuelt vil føre til lavere utlånsrenter. Dette avhenger av den til en hver tid foreliggende markedssituasjon og konkurransesituasjon i kredittmarkedet. Det er derfor på ingen måte gitt at en marginal reduksjon av bankenes totale kostnader medfører en reduksjon i utlånsrenten til den kundedruppe som denne marginale reduksjonen initialt kommer fra.

Som nevnt ovenfor er virkningen av kapitaldekningskravene situasjonsbestemt og vanskelig å anslå. Stortingsrepresentant Jørund Rytman påstand om at norske kommuner hvert år betaler langt mer enn en halv milliard mer i kapitalkostnader som følge av kravet til egenkapital ved utlån til kommuner, er det etter mitt syn ikke dekning for. I de urolige tidene vi nå er inne i, er finansinstitusjoner med lav egenkapital, og finansnæringen i land med mangelfulle soliditetsregler og tilsyn, særlig utsatt. I 2008 er det derimot slik at kravene til egenkapital i norske banker, hvor regler om egenkapital ved utlån til kommuner er én faktor, snarere er forhold som bidrar til lavere enn høyere utlånsrenter.

SPØRSMÅL NR. 265**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«En økning i kostnadene for å drifte det nye nødnettet for kommunene på oppimot 75 % er langt ut over de forutsetningene som lå til grunn når Stortinget behandlet innføring av det nye nødnettet i 2004.

Når kostnadsprekkene nå kommer så klart til syne, vil statsråden nå sørge for at det kommer på plass en ordning som sikrer at kommunenes utgifter i forbindelse med det nye nødnettet blir i tråd med Stortingets intensjon om at utgiftene ikke skal fravike vesentlig fra de samlede utgiftene kommunene har?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med utbyggingen av det første utbyggingstrinnet av det nye nødnettet som er i gang med å bli etablert, synes det nå som om at merkostnadene for etableringen blir langt høyere enn det som var forespeilet da Stortinget behandlet saken. Så langt undertegnede er kjent med er det ingen ting som tyder på at de økte kostnadene vil bli kompensert fra staten sin side. Så vidt undertegnede også er kjent med er den kraftige økningen i kostnadene ikke i tråd med Stortingets forutsetninger. Lørenskog kommune dokumenterer at mens brukerkommunene i 2003 betalte kr 26, 50 pr. innbygger til det interkommunale Nedre Romerike brann- og redningsvesen oppgis behovet å være 46 kr pr innbygger i 2008. Legger en til økningen for helsetjenesten er det snakk om en økning på over 75%.

I tidligere spørsmål til statsråden om forholdet, svarte statsråden den 19. juni i år at ”utgiftene skulle dekkes innenfor etatenes til enhver tid gjeldende budsjetttrammer”, samtidig som det ble forutsatt at ”driftsutgiftene for det nye nødnettet ikke skulle fravike vesentlig fra de samlede utgifter etater og kommuner har i dag”.

For Lørenskog kommune viser jo dette med all tydelighet at utgiftene vil bli langt høyere enn svaret fra justisministeren var i juni. Beregninger tyder nå på at merutgiftene for kommunene i hele landet vil beløpe seg til ca. 100 mill. kroner pr. år fremover.

Svar:

Jeg henviser innledningsvis til mitt brev av 19.6.2008 om Nødnett til representanten Hoksrud, der jeg bl.a. redegjorde for de økonomiske forhold som er lagt til grunn for innføring av Nødnett i Norge. Der fremgikk det bl.a. at Direktoratet for nød-kommunikasjon (DNK), etter en anbudsprosess og i

samarbeid med nødetatene, har valgt ut en uhildet tredjepart til å gjennomføre en kostnadsanalyse av utgifter før og etter innføringen av Nødnett. Det ble også presisert at Justis- og politidepartementet (JD) vil komme tilbake med en mer detaljert redegjørelse av de økonomiske virkningene for kommunene når disse målingene forligger. Arbeidet med målingene er nå i gang, og når tallene fra denne rapporten er klare, vil vi ha et godt grunnlag for å vurdere fordelingen av kostnader mellom etatene, og det totale kostnadsbildet.

JD er ikke kjent med de beregningene som det refereres til, og vil avvente analysen fra en uhildet edjepart før det trekkes konklusjoner om eventuelle kostnadsøkninger for en eller flere sektorer. Det fremgikk også i mitt svar i juni 2008 at det har vært en forutsetning at mulige innsparinger i en av nødetatene skal benyttes til å dekke mulige merkostnader hos andre etater. Basert på de foreslåtte prinsippene for brukerbetaling, antall innmeldte brukere, fordeling av brukere i forhold til brukerprofilene og prising av disse, antas det at det vil skje en omfordeling av utgifter mellom sektorene; spesialisthelsetjenesten får redusert sine totale utgifter, mens de kommunale brannvesen, kommunehelsetjenesten og politiet får økt sine utgifter. Med bakgrunn i dette planlegges det å omfordele midler fra spesialisthelsetjenesten til politi og kommunesektoren. Regjeringen vil foreslå at innsparte beløp i spesialisthelsetjenesten gradvis rammeoverføres for å dekke merutgifter hos politi og kommuner. Størrelsen på rammeoverføringen vil bli basert på den uavhengige kostnadsanalysen av de faktiske sambandsutgiftene før og etter innføringen av Nødnett.

Jeg vil samtidig få påpeke at staten som kjent dekker fullt ut den store investeringen i ny teleinfrastruktur, radionettverket, nytt digitalt utstyr i alle kommunikasjonsentraler også kommenes sentraler og full utskifting av alle radioterminaler brukerne, etatene og kommunene kan nøye seg med å betale for bruk og drift av Nødnett, noe som skal skje gjennom den planlagte brukerbetalingsordningen.

Det har også hele tiden vært forutsatt at det i tillegg til brukerbetalingsordningen vil påløpe utgifter for kommunene til leie av datalinjer, opplæring av personell, brukerstøtte, løpende utskifting av radioterminaler og administrasjon av brukere i nettet. I tillegg må kommunene selv legge forholdene til rette, teknisk og bygningsmessig, slik at det nye utstyret kan implementeres i kommunenes kontrollrom. Alt

dette vil medføre kostnader for kommunene. Kostnadene må imidlertid sees i sammenheng med tilsvarende kostnader som kommunene har hatt og har for å etablere og drifte sine nåværende kommunikasjonsløsninger og hva det ville kostet, dersom staten hadde overlatt til kommunene selv å investere i nye, tidsmessige, lokale radionett for sine brannvesen og kommunehelsetjeneste.

Det må nok påregnes visse forskjeller mellom ulike kommuner basert på forskjeller i kostnadsnivå tilknyttet dagens kommunikasjonsløsninger i kommunene.

Det ble i St.prp. nr. 30 (2006-2007) lagt til grunn at inntekter fra brukere utover kjernebrukerne skal gå til å redusere betalingsnivået for alle brukerne. Prisnivået som foreløpig er indikert for brukerbetalingsordningen er således en maksimalpris som forventes redusert etter hvert som flere brukergrupper tar nettet i bruk. DNK har opplyst at de har kontakt med en rek-

ke organisasjoner som kan være aktuelle som brukere av Nødnett i fremtiden. Per i dag, innen Nødnett er ferdig utbygget, vil direktoratet imidlertid prioritere å få nettet implementert hos nødetatene først.

Jeg vil avslutningsvis bemerke at Justisdepartementet og senere Direktoratet for nødkommunikasjon, hele tiden har involvert Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon – KS, i de forhold som berører kommunesektoren. Dette har også vært tilfelle i utarbeidelsen av prinsipper for brukerbetalingen, jf. St. prp. nr. 30 (2006-2007). I tillegg henviser jeg til at bl.a. brukerbetalingsordningen er tema i konsultasjonsordningen mellom staten og kommunesektoren, og at samme tema er definert som en kostnadsberegningssak, dvs. et system for tettere samarbeid mellom staten og KS om kostnadsberegninger. Den ovennevnte uavhengige kostnadsanalysen om sambandskostnader vil inngå i dette samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 266

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 19. november 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Som statsråd for skognæringen er statsråden involvert i arbeidet med å øke skognæringens betydning innen energiforsyningen, både innenfor tradisjonell bioenergi og innenfor utviklingen av 2. generasjons biodrivstoff. Skogen vil bidra betydelig på begge disse områdene i tiden som kommer. Til bruk som bioenergi skal skogsavfall o.l. bli benyttet. I våre naboland ser vi at skogsområder blir helt rensket etter hogst.

Hvilken betydning mener statsråden en slik rensking vil bety for det biologiske mangfoldet?»

Svar:

Etter min vurdering må leveranser av bioenergi-virke fra ordinær skogbruksvirksomhet ses på samme måte som alt annet skogbruk, og skogbrukspraksis må følge standarder og offentlig regelverk uavhengig av sluttbruken. I Norge må med andre ord økt uttak av råstoff til bioenergi fra skog følge de samme prinsipper for bærekraft som annen avvirking. Dersom oppsamling og bruk av energivirke medfører nye

driftsmåter eller produksjonsformer, for eksempel økt uttak av hogstavfall som i liten grad har vært gjort til nå i Norge, kan dette gi noen utfordringer. Jeg vil her legge en føre-var-tilnærming til grunn og starte tidlig med å klarlegge konsekvensene av eventuelle andre driftsmetoder, utnyttingsformer eller arealbruksendringer. Det er derfor i forbindelse med tilde-ling av midler til Norges Forskningsråd understreket at det er behov for mer kunnskap om konsekvenser for biologisk mangfold og viktige miljøverdier av økt høstingsaktivitet og nye driftsmetoder som følger av satsingen på bioenergi med basis i skogsråstoff. Departementet har også bedt partene i Levende Skog-samarbeidet om å vurdere behovet for endringer i Levende Skog-standarden som følge av økt satsing på bioenergi.

Det er et mål å øke bruken av bioenergi i Norge, og økt satsing på produksjon av bioenergi med basis i trevirke er et viktig element i både klima- og distriktspolitikken. Jeg legger imidlertid til grunn at økt avvirking for å øke bioenergileveransene fra skog må foregå på en bærekraftig måte, og følge reglene som gjelder for et bærekraftig skogbruk.

SPØRSMÅL NR. 267**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 24. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I NRK Trøndelag 12. november 2008 viser et oppslag at så mye som 7 000 rein kan være tatt av rovdyr i Trøndelag de to siste årene.

Hva vil statsråden gjøre for at reineierne blir kompensert for tap av både kjøttinntekter og avlsdyr?»

BEGRUNNELSE:

Reindriftnæringa i Trøndelag har tapt anslagsvis 7000 rein de siste to år, ifølge en reportasje i NRK Trøndelag. Med så store tap av rein vil det gå utover både inntektene og mulighetene for avl i reinbesetningene. Dette er dramatisk for den sørsamiske kulturen. Reindriften er viktig i Trøndelag både økonomisk, sysselsettingsmessig og kulturelt.

Artikkelen viser tall fra Direktoratet for Naturforvaltning som viser at det finnes 138 gauper i Midt-Norge og at over 100 holder til i Nord-Trøndelag. Det er også registrert store bestander av bjørn og jerv. Siden reindriften er basert på utmarksbeite hele året, utgjør rovdyrene en stor utfordring for denne næringen.

Svar:

Søknader om erstatning for tamrein drept av rovvilt behandles i henhold til forskrift 4. mai 2001 om erstatning for tap og følgekostnader når tamrein blir

drept eller skadet av rovvilt. Etter forskriften skal det ytes full erstatning for tap av tamrein etter årlig fastsatte satser. Dette dekker i tillegg til verdien av dyret også biprodukter. I tillegg ytes det erstatning for følgekostnader knyttet til det enkelte dyr, beregnet ut fra verdien av tapt fremtidig produksjon av voksne simler og avlsverdien for åringssimler. Det kan også gis erstatning for dokumenterte omkostninger, ulemper og følgeskader.

Det er fylkesmennene som etter hvert driftsår behandler søknadene om erstatning. Dette skjer etter at reindriftsforvaltningen har foretatt kvalitetssikring av tallgrunnlaget og gjort reindriftsfaglige vurderinger av driftsmessige forhold som kan tenkes å påvirke tapsforhold. Tilfeller der skadene er dokumentert eller antatt gjort av rovvilt kvalifiserer til full erstatning etter søknad fra dyreeier. Faktorer som tapsmønster, forekomst av rovvilt og tidligere års dokumentasjon inngår i disse vurderingene, slik at også rein som er tapt men ikke gjenfunnet kan bli erstattet.

I Nord-Trøndelag er det de siste to årene søkt om rovvilterstatning for omlag 9100 tamrein, omlag 5500 av disse er erstattet som rovvilttap. Sammenlignet med landet for øvrig er Nord-Trøndelag det fylket hvor det erstattes flest tamrein i forhold til det omsøkte tapet til rovvilt. Som vist ovenfor dekker erstatningsordningen dyreeiers tap av både kjøttinntekter og avlsdyr.

SPØRSMÅL NR. 268**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 19. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til å øke opptaket ytterligere ved Politihøgskolen, en kort periode, for å få utdannede nok politi til å dekke dagens og framtidens behov?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har vist en positiv holdning til å øke opptaket til Politihøgskolen. Dette er i tråd med forventningene i politiets bemanningsutvalgs innstilling som er overlevert til justisministeren. Økning av po-

litistyrken gjennom et ordinært opptak vil ta lang tid. Det vil derfor ta lang tid før samfunnets behov for politifolk blir dekket. Det er en utfordring å øke kapasiteten også på kort sikt, men det finnes ledige lokalteter. Ett eksempel er Værnes, hvor det er egnede lokaler, som er ledige fra 1. august 2009.

Svar:

I rapporten "Politiet mot 2020" som ble overlevert fra Politidirektoratet i juni i år, ble det foreslått å styrke bemanningen i politi- og lensmannsetaten med

2 700 polititjenestemenn og 1 000 sivilt ansatte innen 2020. For å få til det, har regjeringen foreslått å øke opptaket til Politihøgskolen til 552 i 2009. For å være i stand til å utdanne det rekordstore opptaket i 2009, vil kapasiteten ved eksisterende avdelinger i Oslo og Bodø utvides. I tillegg vil kurs- og øvingssenteret på Kongsvinger tas i bruk i grunnutdanningen.

Den senere tid har Politiets Fellesforbund gitt uttrykk for at det er flere som slutter i politiet og at det er flere av de som er ferdige utdannet på Politihøgskolen, som velger å arbeide i annen virksomhet. Ut fra erfaringstall som rapporten ”Politiet mot 2020” bygger på, er det kun 70 polititjenestemenn som slutter i etaten før oppnådd pensjonsalder. Antallet som slutter har vært noe høyere antall en periode, men det er for tidlig å si at dette er en trend. Kun 27 av 351 som gikk ut fra Politihøgskolen våren 2008 er ikke lønnet i politiet i september 2009. Når det gjelder de 27 som ikke jobbet i politiet i september, er det rimelig å anta at noen av dem venter på å få jobb i det distriktet de ønsker seg, i stedet for å søke ledig stilling et annet sted i landet. Det er også grunn til å anta at

flere av dem som ikke er registrert som arbeidstakere i politiet, hører til gruppen som ikke besto eksamen.

Noe av årsaken til de bemanningsmessige utfordringer vi har nå, er at det var et forholdsvis lavt opptak av studenter til Politihøgskolen under Regjeringen Bondevik II. Økning i bemanningen i politiet kan først komme når de store opptakene som vi startet opp med i 2007, er ferdig utdannet i 2010. Ut fra prognoser utarbeidet av Politidirektoratet i ”Politiet mot 2020” vil det i 2010, 2011 og 2012 bli hhv 176, 127 og 213 flere som uteksamineres fra Politihøgskolen enn det antallet som erfaringsvis slutter. Resultat av satsingen på økt opptak i perioden 2007-2009 vil bli en økning av politiutdannede på 516 i 2012.

Jeg vil følge utviklingen nøye framover, og vurdere om det er behov for å øke opptaket ved Politihøgskolen ytterligere. Det er også viktig å legge til rette for å ansette flere sivile for at politiutdannede kan frigjøres til politioperativt arbeid og ta i bruk seniorpolitiske tiltak slik at ansatte utsetter avgang med pensjon.

SPØRSMÅL NR. 269

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 25. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Sykehuset Innlandet har sagt opp avtalen med NKS Kløverhagen i Ringebu fra og med 1. juni.

Hva er bakgrunnen for dette og er det mulig å reevaluere denne oppsigelsen?»

BEGRUNNELSE:

Kløverhagen representerer et andrelinjetilbud for alderspsykiatri og demens. Blant annet sier Sør-Fron kommune i et vedtak at det er stort behov for dagens tjeneste, og behovet vil ventelig øke framover.

Jeg viser ellers til at Kløverhagen nå har 37 årsverk fordelt på 53 ansatte. De fleste er kvinner, og det vil være svært alvorlig for hele regionen dersom disse arbeidsplassene forsvinner.

Svar:

Helse Sør- Øst RHF har informert meg om at oppsigelsen av driftsavtalen med NKS Kløverhagen i Ringebu ikke er en nedfasing av utrednings- og behandlingstilbudet til denne pasientgruppen. De be-

grunner dette med at forekomsten av demenssykdom er økende i en aldrende befolkning, og at det er behov for å videreutvikle tilbudet til denne gruppen.

Helse Sør- Øst RHF viser til at det må legges stor vekt på polikliniske og ambulante tilbud for å kunne møte et økende behandlingstilbud som det ikke ville være mulig eller faglig sett riktig å dekke med et døgntilbud. Dette betyr at det skal etableres robuste polikliniske behandlingstilbud med ambulante funksjoner lokalisert til Otta og Lillehammer, kombinert med et døgntilbud på 18 plasser på Lillehammer og ca 12 plasser på Otta. Helse Sør- Øst RHF opplyser videre at det i begrunnelsen for denne omstillingen også ligger et ønske om å spre tilbudet til hele opptaksområdet for å sørge for mer lik tilgjengelighet for spesialisthelsetjenester til eldre med psykiske lidelser.

Jeg legger til grunn at Helse Sør- Øst RHF ivaretar sitt ”sørge for”-ansvar overfor denne pasientgruppen og vurderer hvordan de samlede ressursene i regionen best kan utnyttes. Uavhengig av den foreliggende sak vil jeg vise til at de aller fleste eldre som

har demenssykdommer bor i kommunale sykehjem, omsorgsboliger eller i egen bolig med hjelp fra den kommunale hjemmetjenesten. Det er derfor nødvendig å etablere en spesialist-helsetjeneste som kan arbeide utadrettet og derved nå fram til alle som trenger slik hjelp. Dette er i tråd med Regjeringens styringssignaler om at det fremdeles er behov for en omstilling av psykisk helsevern fra en hovedvekt på døgnbehandling til en større vektlegging av polikliniske og ambulante tilbud.

Regjeringen vil sende ut Nasjonal strategi for spesialisthelsetjenester for eldre 2008 – 2012 nå i no-

vember. Strategien er forankret i Nasjonal helseplan (2007 – 2010) og vil bidra til å møte de fremtidige utfordringene på en helhetlig måte. I strategien omtales de distriktpspsykiatriske sentrenes (DPS) funksjon overfor eldre pasienter med psykiske lidelser. Strategien anbefaler videre at helseforetakene vurderer oppgave- og ressursfordelingen mellom DPS og alderspsykiatriske spesialavdelinger.

Helse Sør-Øst RHF har forsikret meg om at ingen pasienter vil bli utskrevet fra Kløverhagen som følge av omleggingen, uten at det er etablert et tilfredsstillende faglig tilbud for den enkelte pasient.

SPØRSMÅL NR. 270

Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 20. november 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Hvor stort omfang har Norges handel med og investeringer i Kongo hatt siden den store krigen begynte i 1998, og er det aktuelt for Regjeringen å legge restriksjoner på det økonomiske samkvemet for å forhindre at det direkte eller indirekte kommer krigende parter til gode?»

BEGRUNNELSE:

Den humanitære situasjonen i Kongo er prekær hvor stadig flere uskyldige mennesker blir rammet av urolighetene i landet. Konflikten er sammensatt og har dype røtter i landets historie, også i naboland som på ulike vis har deltatt i kamphandlinger. Konflikten har både maktpolitiske, etniske og ressourcemessige element. Landet er i besittelse av store naturrikdommer, som utenlandske selskap ønsker tilgang til, og som gjør partene i stand til å finansiere sin krigføring.

Svar:

Jeg vil på prinsipielt grunnlag framheve at handelsrestriksjoner ikke er et virkemiddel Regjeringen vil vurdere å gjøre ensidig overfor et land. Et slikt virkemiddel vil primært bli vurdert i internasjonal sammenheng, i første rekke FN.

Norges handel med Kongo er begrenset. Når det gjelder import fra landet, har det vært en sterk nedgang siden 2000. For årene 2005, 2006 og 2007 er det ikke registrert noe import, mens det hittil i år er registrert import for en verdi av 27 millioner kroner. Norsk eksport til Kongo består i all hovedsak av fisk og fiskevarer og har hatt en økning de siste årene og i 2007 beløp verdien av all eksport seg til 143,8 millioner kroner. Det er hittil i år registrert eksport til en verdi av 98,5 millioner kroner, i følge tallmaterialet fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Tallmaterialet viser at det ikke har vært noen norske investeringer i Kongo siden 1998 og til i dag.

SPØRSMÅL NR. 271**Innlevert 13. november 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt****Besvart 21. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Resultatene fra de nasjonale prøvene i engelsk, lesing og regning for 5. og 8. klasse er nylig offentliggjort. Resultatene avdekker store forskjeller i elevenes ferdigheter fylkene imellom og de samsvarer stort sett med fjorårets resultater på fylkesnivå.

Hva vil statsråden konkret bidra med slik at resultatene for Finnmark sin del kan bli hevet til neste år?»

Svar:

Jeg deler representant Lysklætt sin bekymring for de relativt svake resultatene for elever i Finnmark på de nasjonale prøvene. Finnmark er ett av fylkene som har for mange elever med svake resultater på flere av prøvene.

Internasjonalt blir Norge regnet for å ha et desentralisert skolesystem der mange beslutninger og oppgaver gjennomføres på kommunalt nivå. Et sentralt premiss for det lokale handlingsrommet er at skoleeiere har forsvarlige vurderings- og oppfølgingsystemer, samt tilstrekkelig kompetanse til å bruke slike systemer til å fremme utvikling og forbedring. St. meld. nr. 31 (2007–2008) Kvalitet i skolen viser at mange skoleeiere, kommuner og skoler trenger støtte i arbeidet med skoleutvikling.

Meldingen varsler derfor flere tiltak for å imøtekomme et slikt behov.

Kompetanseutvikling er en nøkkelfaktor, og staten vil satse betydelige midler i årene fremover på dette. I tillegg til å etablere et varig system for videreutdanning for lærere og en rektorutdanning, vil det fortsatt bli satset betydelige beløp på etterutdanning i blant annet lese- og regneopplæring. Det legges også opp til å styrke vurderingskompetansen ytterligere. Læreres vurderingskompetanse er avgjørende for å kunne fremme læring generelt og blant annet nyttiggjøre seg resultater fra nasjonale prøver til utvikling og forbedring på system- og individnivå. Det vil også bli utarbeidet veiledningsmateriell til læreplanene i ulike fag til støtte for arbeidet i skolen.

Departementet har sendt på høring et forslag om å innføre en ordning med en årlig tilstandsrapport eller kvalitetsrapport fra sektoren, der skoleeiere må dokumentere hvordan de følger opp sitt ansvar.

Elevenes faglige nivå på blant annet nasjonale prøver vil inngå i en slik kvalitetsrapport.

I tillegg til disse tiltakene, legger St.meld. nr 31 (2007-2008) opp til bruk av virkemidler rettet spesielt mot skoler og kommuner med spesielle utfordringer. Allerede i 2008 har kommuner med relativt svake resultater i lesing ved de nasjonale prøvene i 2007 blitt tilbudt deltakelse i kompetanseutvikling i leseopplæring. Tiltaket blir videreført og vil fortsatt bli innrettet slik at det skal ivareta kommuner med særskilte behov.

Departementet vil også styrke arbeidet rettet mot skoleeiere og skoler som trenger ekstra veiledning for å komme i gang med forbedring av læringsresultater. Det skal etableres veilederkorps som skal prioritere støtte til skoler, kommuner og fylkeskommuner med dokumenterte utfordringer i form av svake elevresultater, svak gjennomføringsgrad i videregående opplæring og et læringsmiljø som er lite inkluderende og læringsfremmende.

I høst ble de nasjonale prøvene i lesing gjennomført for elever med norsk som førstespråk. Høsten 2009 vil det for første gang bli nasjonale prøver i lesing på samisk for elever med samisk som førstespråk. Departementet er kjent med at læremiddelsituasjonen for opplæring i og på samisk er vanskelig. Det arbeides for at samiske læremidler skal komme ut langt raskere og i større omgang enn i dag.

Regjeringen har i statsbudsjettet 2008-2009 varslet en større innsats for å rekruttere lærere til grunnopplæringen. Dette omfatter blant annet en større nasjonal rekrutteringskampanje som starter i 2009 og har en ramme på 36 måneder. Departementet behandler nå en søknad fra fylkesmannen i Finnmark om støtte til et regionalt rekrutteringsarbeid for å rekruttere utdanningssøkere til de pedagogiske utdanningstilbudene ved Samisk høyskole og Høgskolen i Finnmark.

Det er departementets vurdering at kombinasjonen av statlig støtte (kompetanseutvikling, veiledning, nasjonalt kvalitetsvurderingssystem) og krav til skoleeiere om å dokumentere kvalitetsarbeid vil være en drivkraft for forbedring. Jeg forventer at dette særlig vil gi positive utslag der utgangspunktet er blant de svakeste, som i Finnmark.

SPØRSMÅL NR. 272**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 20. november 2008 av fiskeri- og kystminister Helga Pedersen****Spørsmål:**

«Kystverket leverte mandag 10.11.2008 sin nye rapport med anbefalte tiltak mot spredning av kvikksølvforurensning fra U864. Stortinget har gjennom behandling av Dok 8:33 (2006-2007) i transportkomiteen brakt frem nye opplysninger om heving/fjerning av ubåten. Det er ikke minst disse opplysningene som sørget for at regjeringen omgjorde sitt tidligere vedtak om tildekning av kvikksølv.

Hva er statsrådens opplegg for at Stortinget skal kunne drøfte og fatte beslutning om den endelige løsningen vedr. U864?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg at U864 omtales i forslag til statsbudsjett for 2009 FKD på side 141. Der heter det: " Regjeringen vil på egnet måte komme tilbake til Stortinget."

Jeg har merket meg leserinnlegg fra statsråden i BT 14.11.2008 der statsråden sier at hun vil arbeide for en rask avklaring.

Saken er spesiell innholdsmessig.

Det finnes få om noen andre eksempler på tilsvarende stor mengde kvikksølv på havbunnen over såpass lite område.

Saken er spesiell politisk.

Det er gjennom representantforslag i Stortinget - og 2 høringer knyttet til dette forslaget at nye opplysninger om både fare ved tildekning og muligheter for heving og/eller fjerning er kommet frem. Det er heller ikke mange eksempler på at Regjeringen omgjør sine vedtatte beslutninger slik det er gjort i denne saken. Våren 2007 sa statsministeren at " det haster med tildekning". Senere på våren 2007 sa fiskeriministeren i pressemelding fra FKD:

"På bakgrunn av høringer i Stortinget der flere aktører har kommet opp med nye forslag til hvordan ubåten kan heves, er det behov for mer tid til å utrede hevingsalternativet av ubåtvraket, sier fiskeri- og kystminister Helga Pedersen."

Derfor er det etter min mening viktig og riktig at Stortinget nå får sak om endelig løsning for U864 til behandling i Stortinget. Jeg håper statsråden vil legge frem sak om dette så snart som mulig og uten at FKD på forhånd har bundet seg politisk og/eller kontraktmessig til en bestemt løsning.

Saken om tiltak mot spredning av kvikksølvforurensning fra U864 er en nasjonal sak som også omhandler Norges internasjonale anseelse som fiskerinasjon og miljønasjon. Dette gjør det enda viktigere med stortingsbehandling av saken og bred politisk oppslutning om den løsning som velges til slutt.

Svar:

Fiskeri- og kystdepartementet mottok den 10. november en omfattende rapport fra Kystverket med vurderinger og anbefaling om videre tiltak for sikker og miljømessig forsvarlig håndtering av forurensningen fra vraket av U-864. I rapporten er hevingsalternativet utredet nærmere og dette alternativet er vurdert opp i mot en tildekning av vraket. Rapporten er nå til behandling i Fiskeri- og kystdepartementet.

Uansett hvilket alternativ som velges for å håndtere forurensningen, vil det være behov for en tilleggsbevilgning for gjennomføring av tiltak. Regjeringen vil derfor komme tilbake til Stortinget på egnet måte om saken. Jeg tar sikte på en rask avklaring, men kan ikke på nåværende tidspunkt konkludere om når og på hvilken måte, da dette både vil avhenge av valg av tiltaksalternativ og kapasiteten i markedet for gjennomføring av oppdraget.

SPØRSMÅL NR. 273**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 20. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«En kvinne er tildelt logoped 5 timer per uke. På grunn av kapasitetsproblemer mottar hun logopedhjelp fra to behandlere samtidig. Dette fungerer svært godt for henne. Hun har fått beskjed fra NAV om at flere behandlere ikke kan motta refusjon samtidig. I brev fra NAV kommer det frem at dagens refusjonsordning ikke godtgjør for tverrfaglig samarbeid, oppfølging fra flere terapeuter eller kvalitetssikring.

Vil statsråden sørge for å endre regelverket slik at kvinnen får den hjelpen hun trenger?»

Svar:

Med hjemmel i folketrygdloven § 5-10 har departementet fastsatt forskrift om stønad til dekning av utgifter til undersøkelse og behandling for språk- og taleeffekter hos logoped og audiopedagog. Det er et vilkår for stønad at pasienten er henvist fra lege. Det kan gis stønad for inntil 25 behandlinger med mulighet for forlengelse. Det er opp til logopeden i samarbeid med henvisende instans å vurdere hvor hyppig behandling skal gis.

Etter det jeg forstår, er spørsmålet om to logopeder kan samarbeide om å behandle én pasient på grunnlag av samme henvisning. Denne problemstillingen er ikke direkte regulert i lov eller forskrift, men praksis er nedfelt i Arbeids- og velferdsdirektoratets rundskriv til folketrygdloven § 5-10. Regelverket tolkes slik at det kun gis stønad til undersøkelse og behandling hos én logoped eller audiopedagog om gangen. Det godtas ikke at en pasient får flere henvisninger til ulike logopeder samtidig.

Prinsippet om at det kun gis stønad til én behandler om gangen er et gjennomgående prinsipp i folketrygdens stønads- og oppgjørsordninger for helsetjenester utført av privatpraktiserende behandlere. Praktiske og kontrollmessige hensyn taler mot å åpne for at flere behandlere kan utføre behandling på samme henvisning. Ordningen med direkte oppgjør forutsetter at den logopeden som krever refusjon for behandlingen, kan legge ved legens henvisning. For å få stønad til logopedhjelp, må det i tillegg søkes om forhåndstilsagn fra NAV. NAV skal kontrollere at det foreligger henvisning, samt at det ikke gis stønad utover det antall behandlinger som det er gitt tilsagn om.

Pasienten velger selv behandler, og det er den behandleren som mottar henvisningen som har behandlingsansvaret. Dersom flere behandlere yter behandling på grunnlag av samme henvisning, vil det kunne bli problematisk å følge opp både antall behandlinger for den enkelte pasient, samt hvilken behandling som gis. Dagens refusjonsordninger tar ikke høyde for denne type samarbeid mellom privatpraktiserende behandlere. Dersom det underveis i en behandlingsserie blir nødvendig å bytte behandler av en eller annen grunn, lar dette seg gjøre. Da overtar imidlertid den nye behandleren behandlingsansvaret, og det er fortsatt bare én behandler som gir behandling i forhold til henvisningen. Den nye behandleren må da sørge for nødvendig dokumentasjon om bytte av behandler overfor NAV.

Kommuner og fylkeskommuner har i henhold til opplæringsloven kapittel 4A, 5 og 13 ansvar for å gi spesialundervisning, herunder logopediske tjenester, til personer i alle aldersgrupper. Ansvar for å sørge for organisering og finansiering av logopedtjenester ligger dermed hos kommunene og fylkeskommunene. Stønad fra folketrygden ytes bare i den utstrekning det offentlige ikke yter stønad etter annen lovgivning, jf. folketrygdloven § 5-1. Folketrygdlovens bestemmelser som gir rett til utgiftsdekning hos private logopeder, kommer først til anvendelse når kommunen eller fylkeskommunen ikke kan gi et tilbud etter opplæringsloven. Det gis med andre ord ikke supplerende dekning fra folketrygden dersom kommunen først gir et tilbud.

Det er i dag et komplisert regelverk når det gjelder logopedtjenester, noe som kan bidra til å skape uklare ansvarsforhold. Helse- og omsorgsdepartementet har derfor i St.prp. nr. 1 (2008-2009) varslet at departementet vil sette i gang en kartlegging av logoped- og audiopedagogtjenesten i samarbeid med Kunnskapsdepartementet, og i denne sammenheng vurdere finansieringsordningen. Helse- og omsorgsdepartementet vil videre sette i gang et arbeid med sikte på revisjon og oppdatering av forskrift og takster for logopedhjelp. I den forbindelse vil det bli vurdert om dagens regelverk ivaretar pasienter med omfattende og langvarig behov for logopedhjelp på en tilfredsstillende måte.

SPØRSMÅL NR. 274**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 20. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Nakkeslengskader har vært tema for to offentlige utredninger. SMM-rapport nr. 5/2000: Nakkesleng-diagnostikk og evaluering, og rapport fra Shdir i 2005: Nakkeslengassosierte nakkeskader. Nakkesleng tilsier grad I og II av WAD. De alvorligste skadene-grad III og IV av WAD ble utelatt fra utredningene og det ble heller ikke oppgitt tall for omfanget av slike skader.

Hvorfor ble ikke de alvorligste skadene tatt med i to offentlige utredninger, eller er det slik å forstå at vi ikke har alvorlige nakkeskader i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I og med at ingen av de offentlige utredningene i Norge har tatt for seg nakkeskader av de alvorligste tilfellen-grad III og IV av WAD så er det, slik jeg erfarer, et meget mangelfullt og misvisende grunnlagsmateriale å vise til for de som har nakkeskade -grad III og IV av WAD. Tallene for skader blir i begge utredningene anslått til ca. 2000 pr. år og dreier seg om skader relatert til-grad I og II av WAD. Dette tilsier ca. 42 tilfeller pr. 100 000 innbyggere. Tilsvarende tall for Sverige er 422 pr. 100 000 innbyggere. Altså ti ganger høyere.

I Sverige får forsikringsbransjen årlig melding om 30 000 whiplashskader etter trafikkulykker (tall fra Whiplashkommisjonen). Både i Sverige og i Norge brukes betegnelsen whiplash skader/nakkeslengskader om skadegradene I og II av WAD, altså skader uten radiologiske eller nevrologiske funn. Ifølge kommisjonen vil ca. 5 % av disse 30 000 eller 1500- få en invaliditetsgrad på 10 % eller mer. Ca. 500 blir 100 % arbeidsufør.

Dette gjelder skader kun relatert til trafikkulykker. Internasjonal statistikk tilsier at man derfor kan oppjustere antall skader med ca 40 %. For Sverige tilsier dette at tallet blir ca. 50 000 skader pr. år hvor de med 10 % invaliditet utgjør 2 500 og tallet på skadde med 100% arbeidsufør vil ca ligge på 800.

Om man da regner om tallene med utgangspunkt i at Sverige har 9 millioner og Norge ca. 5 millioner vil tilsvarende tall for Norge tilsi at vi har ca 28 000 nakkesleng skader i året, hvor skadde med mer enn 10 % invaliditet utgjør ca. 1400 og skadde som blir 100 % arbeidsuførhet er 450 personer pr. år. Det blir derfor helt håpløst å gå ut ifra at tallet på 2000 som blir brukt er riktig.

Norsk helsevesen har sluttet seg til den internasjonale konsensiusen om å bruke skadegradene og

betegnelsene fra Quebec Task Force fra 1995, og man skulle da forutsette at det finnes statistisk data som kan si noe om omfanget fordelt på de fire skadegradene WAD I-IV. Hvor er data på dette som vi er forpliktet til å ha?

Slik jeg oppfatter det ekskluderer de to norske utredningene i all vesentlighet den alvorligste skadegraden nemlig skadegrad IV av WAD fra sine vurderinger. Spørsmålet er hvorfor.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Helsedirektoratet som viser til svar på spørsmål nr. 210 fra representanten Jan-Henrik Fredriksen. I dette svaret er det gitt begrunnelse for hvorfor direktoratet bare besvarte nakkeslengassosierte skader grad I og II.

Direktoratets rapport fra 2006 omhandler nakkeslengassosierte skader grad III, selv om dette ikke var hovedfokus i rapporten. I Norge var det i 2007 12 082 trafikkulykker med personskade, hvorav 879 hadde alvorlige skader, og 233 døde av skader i trafikken. Når representanten Jan-Henrik Fredriksen angir at tallet på nakkeslengassosierte skader i Norge bør være 28 000, og at 60 prosent av disse skyldes trafikkskader, vil det si at 1,5 person per trafikkulykke med personskade, får en nakkeslengassosiert skade. Dette tallet finner ikke Helsedirektoratet at kan være korrekt. Direktoratet har vært i kontakt med Norsk pasientregister (NPR) for å få tall på nakkeskader i Norge per år, men det har ikke vært mulig å få disse tallene fordi mange pasienter behandles poliklinisk, og disse blir ikke registrert i NPR. Når det gjelder pasienter med alvorlige nakkeskader har ikke NPR registrering av pasienter etter grupperingene WAD III og IV. NPR må ha spesifiserte diagnosekoder etter ICD 10 for å kunne få ut noe tallmateriale om pasienter med nakkeskader.

WAD grad IV er svært alvorlige skader der pasientene vanligvis legges inn på nevrokirurgisk avdeling, da det hos disse pasientene er fare for alvorlige nevrologiske skader. Disse pasientene blir enten operert eller lagt i kraniestrekk. Skaden er lett å diagnostisere, og det blir gitt avansert nevrokirurgisk eller ortopedisk behandling. Ettersom skadene er relativt få, har ikke Helsedirektoratet villet gå nærmere inn på behandlingen av disse pasientene i sin rapport om nakkeslengassosierte skader fra 2006. Helsedirektoratet antar derfor at det har vært liten diskusjon og uenighet om behandlingen av disse pasientene i Norge.

Representanten Jan-Henrik Fredriksen skriver at

norsk helsetjeneste har sluttet seg til den internasjonale konsensus om bruk av skadebetegnelsen fra Quebec Task Force fra 1995, og at Norge derfor er forpliktet til å ha statistiske data om omfanget av de fire skadegradene WAD I til IV. Denne forpliktelsen

er ukjent for Helsedirektoratet, og hverken direktoratet eller Norsk pasientregister har slik statistikk. For øvrig vises det til svar på spørsmål nr. 210 om samme sak.

SPØRSMÅL NR. 275

Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 24. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Ifm. Norges anskaffelse av nye kampfly bør norsk forsvarsindustri få mulighet til å bli systemleverandør. I realiteten er det kun Kongsberg Defence & Aerospace (KDA) med Joint Strike Missile (JSM) som har en reell mulighet til å oppnå dette.

Hva gjør statsråden konkret for å få definert JSM som standardutrustning på JSF, og mener statsråden at Norge bør kunne kreve at USA anskaffer JSM til sine JSF dersom Norge velger JSF som sitt nye kampfly?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vil i nær fremtid ta stilling til hvilket kampfly Norge skal anskaffe til erstatning for dagens F-16. Dersom man medregner anskaffelsespris, utrustning (våpen, missiler) samt levetidskostnader vil de totale kostnadene for Norge sannsynligvis overstige 100 milliarder kroner. I en vurdering av hvilken kandidat som er best egnet for det norske forsvaret vil åpenbart en rekke faktorer bli vurdert. Det gjelder flyets tekniske kvaliteter, operative kvaliteter, interoperabilitet, opplæring, trening og pris. Videre vil sikkerhetspolitiske konsekvenser samt våre forpliktelser innad i NATO veie tungt i en totalvurdering. Det er også åpenbart at en anskaffelse av en slik størrelse må komme norsk (forsvars)industri til gode. Norges kampflykandidater (Lockheed Martin og SAAB) har så langt hatt svært ulik tilnærming for å tilknytte seg norsk industri. Felles for begge leverandørene er at norsk industri svært lite trolig vil få anledning til å bli systemleverandør til flyene. Et eventuelt unntak til dette vil være om KDA får anledning til å levere JSM. En eventuell systemutvikling og senere leveranse vil innebære teknologiutvikling i verdensklasse og potensiell produksjon for mange milliarder kroner.

En slik utvikling og leveranse vil også få store

positive ringvirkninger for fremtidsrettet avansert teknologi i Norge. En forutsetning for at KDA skal kunne få en slik mulighet er at JSM blir integrert på JSF (i våpenrommet/weapons bay). For å få dette til må JSM bli definert som standardutrustning på JSF. Å få definert et våpen som standardutrustning krever påvirkning og press fra gjeldende lands industri, forsvar og myndigheter. Belønningen vil eventuelt være at JSM vil kunne være "naval missile of choice" for samtlige JSF-land med et definert behov for sjømålsmissilkapasitet, inkludert USA.

Svar:

Denne Regjeringen er opptatt av et godt samarbeidsklima mellom Forsvaret og industrien, herunder også ivaretagelse av norsk industris interesser ved Forsvarets anskaffelser. Som oppfølging av Soria-Moria-erklæringen har vi som kjent utformet en helhetlig strategi for de næringspolitiske aspekter ved Forsvarets anskaffelser. Strategien ble presentert i St.meld. nr. 38 (2006-2007) sommeren 2007.

Strategien skal bidra til å videreutvikle norsk industris kompetanse til å understøtte Forsvarets materiellbehov, styrke norsk industris muligheter til å delta i internasjonalt materiellsamarbeid og sørge for at norske bedrifter blir satt best mulig i stand til å levere materiell og tjenester til Forsvaret når dette anses hensiktsmessig.

I forespørselen, som ble sendt de aktuelle kampflykandidatene i januar 2008, ble viktigheten av våre nasjonale satsningsområder på den industrielle siden understreket. Joint Strike Missile (JSM) utgjør ett av disse satsningsområdene.

Som kjent går Regjeringen inn for at dagens F-16 erstattes med nye kampfly av typen F-35 Lightning II Joint Strike Fighter (JSF).

Regjeringen legger i denne forbindelse stor vekt på at en investering av denne størrelse skal gi gode

muligheter for norsk industri. Det ble derfor tidlig tatt initiativ for å sikre mulighetene for norsk industri uansett hvilke av kandidatene som ble valgt.

Mulighetene for integrasjon av JSM har i denne sammenheng stått sentralt i dialogen med amerikanske myndigheter, både på høyt politisk og militært nivå, og overfor hovedleverandøren av JSF, Lockheed Martin (LM). Dette arbeidet vil bli intensivert frem mot en eventuell kontraktsinngåelse om kjøp av fly,

og vil også inkludere mulighetene for å få definert JSM som standardutrustning på JSF.

Forsvarsdepartementet vil legge opp til en systematisk oppfølging av industriplanene knyttet til JSF gjennom å etablere eget delprosjekt for nettopp denne industrioppfølgingen i departementet. I dette arbeidet vil også Nærings- og handelsdepartementet og norsk industri bli invitert til å delta.

SPØRSMÅL NR. 276

Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Anne Margrethe Larsen

Besvart 21. november 2008 av kultur- og kirkeminister Trond Giske

Spørsmål:

«Agder naturmuseum har i to år ventet på statlige midler til et lenge planlagt tredje byggetrinn, da de i sommer også gikk med på at Agder naturmuseum skulle slå seg sammen med Vest-Agder-museet.

Kan statsråden snart bidra til at museet får bedre arbeidsforhold ved at ca. 49 millioner kroner settes av til det tredje byggetrinn?»

BEGRUNNELSE:

I Regjeringens budsjettforslag for 2007 ble statens andel til bygging av 3. byggetrinn på Agder naturmuseum utelatt, selv om signalene var sterke på at dette skulle komme fra 2007. Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune hadde allerede klar sin andel til museet i sine budsjetter.

Når Agder naturmuseum heller ikke i høstens statsbudsjett er tilgodesett, føler museets ansatte at de nærmest er blitt lurt. Da kultur- og kirkeministeren besøkte Kristiansand i vår, var det signaler på at Agder naturmuseum måtte slå seg sammen med Vest-Agder-museet for å kunne påregne penger til nybygg. Derfor vedtok museets styre i sommer lojalt departementets konsolideringsplan, i praksis en fusjon med Vest-Agder-museet.

Kommunen og fylkeskommunen har igjen satt av

sin andel til tredje byggetrinn. Samlet vil utbyggingen koste ca. 78 millioner kroner, der staten skulle bidra med ca. 49 millioner kroner.

Bygninger i et tredje byggetrinn er svært viktig for arbeidsforholdene ved museet. Over 90 000 objekter står i fare for å bli ødelagt, da museet mangler magasiner, klimaanlegg, støvsikre skap, arbeidsrom og utstillingssal.

Svar:

Søknaden om byggetilskudd til utvidelsen av Agder naturmuseum og botaniske hage er i statsbudsjettet for 2009, under investeringsplanen for nasjonale kulturbygg omtalt blant prioriterte prosjekter de nærmeste årene. Innenfor bevilgningsrammen for 2009 vil jeg sørge for tilskudd til vedtatte prosjekter. Ett av disse prosjektene er Kilden Teater- og konserthus for Sørlandet, der det med Regjeringens forslag om 25 mill. kroner i 2009 vil gjenstå å bevilge 381 mill. kroner i årene etter 2009. Tilskudd til tredje byggetrinn ved Agder naturmuseum vil bli vurdert sammen med andre prioriterte prosjekter. Hvilke prosjekter som kan prioriteres vil avhenge av bl.a. vedtak om annen finansiering og bevilgningen på budsjettposten "Nasjonale kulturbygg".

SPØRSMÅL NR. 277**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 24. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Regjeringen har bestemt at Olavsvern skal nedlegges.

Dersom en ubåt får behov for vedlikehold eller av andre grunner må til kai, skal dette skje ved Haakonsvern eller er det andre kaimuligheter nord for Bergen mht. ammunisjon og lagring av denne?»

Svar:

Stortinget vedtok ved behandling av Innst. S. nr. 318 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007-2008), å legge ned Olavsvern base. Reduksjoner i fartøysstrukturen og bemanningen i Forsvaret de siste 15 år har medført en gradvis nedbygging av støttefunksjonene ved Olavsvern. Da 22. MTB-skvadron ble flyttet fra Olavsvern til Haakonsvern i 2003, ble også Forsvarets logistikkorganisasjons støtte- og vedlikeholdskapasitet flyttet til Haakonsvern. Verken de økonomiske eller personellmessige rammene for Forsvaret gjør det i dag mulig å opprettholde flere baser med evne til kontinuerlig å understøtte dagens fartøysstruktur.

Normalt vil UVBene og øvrige fartøyer tilpasse sine vedlikeholdsperioder til det operative seilingsmønsteret. Det skal således i prinsippet ikke være behov for planlagt vedlikehold ved en deployering til Nord-Norge. Vedrørende mulighet for lading av UVB-batteriene, er det planlagt at ladestasjonen som i dag er på Olavsvern skal flyttes til Ramsund.

Dersom en UVB får behov for uforutsett vedlikehold/repasasjon, og dette er så omfattende at det ikke kan utføres på stedet, vil UVBen forflyttes til Haakonsvern for utbedringer. Lossing av ammunisjon er påkrevd i de tilfelle hvor UVBen dokkes eller det foregår sveisearbeider om bord, og vil gjennomføres iht. fastlagte rutiner. Ved øvrige vedlikeholdsoppgaver kan ammunisjonen være om bord. Reparasjoner utover skrogmessige forhold, og som ikke krever dokking av fartøyet, kan således utføres ved Ramsund evt. sivil havn uten at det er behov for lossing av ammunisjon. Vedlikeholds-personellet vil i slike tilfeller uansett måtte komme fra Haakonsvern.

Ramsund Orlogsstasjon vil i framtiden kunne ta imot ammunisjon og torpedoer fra UVBene.

SPØRSMÅL NR. 278**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Mye tyder på at Island om kort tid vil søke om medlemskap i EU. Dersom en slik søknad blir sendt og dette resulterer i EU-medlemskap vil det bare være Norge og Liechtenstein igjen som er med i EØS uten å være EU-medlem. Dette kan igjen medføre at EØS-avtalen kommer i spill og kan igjen medføre at Norge må gå ut av EØS-avtalen.

Kan finansministeren gi en vurdering av hvilke konsekvenser det vil ha dersom Norge må tre ut av EØS-avtalen og eventuelt inngå frihandelsavtaler?»

BEGRUNNELSE:

Om Island forlater EØS-EFTA vil ESA måtte opptre på vegne av kun Norge og Liechtenstein. ESA

skal jo som domstol være nøytral og uavhengig av de land de skal vurdere. Derfor kan EØS-avtalen være vanskelig å opprettholde for Norge og Liechtenstein dersom Island blir fullverdig EU-medlem.

Det som jeg først og fremst ønsker en vurdering i forhold til er hvor viktig, eller uviktig, EØS-avtalen er i forhold til å trygge norske arbeidsplasser. Ber derfor om en vurdering fra finansministeren om en oppsigelse av EØS-avtalen kan medføre at norske arbeidsplasser blir flagget ut av Norge eller om finansministeren mener at en oppsigelse av EØS-avtalen vil ha liten eller ingen betydning for hvor trygge norske arbeidsplasser er.

Svar:

EØS-avtalen har siden 1994 samlet sett ivaretatt hovedmålsettingene om å sikre norsk næringsliv deltakelse i et felles indre marked, med fri bevegelighet for varer, tjenester, kapital og personer. Fiskeri- og landbrukspolitikk omfattes som kjent ikke. EØS-avtalen har vist seg solid og funksjonsdyktig ved å sikre norske aktører likeverdig tilgang til det indre markedet og ved å tilrettelegge for et bredt samarbeid på andre samfunnsområder.

Et samordnet regelverk for konkurranse, statsstøtte og offentlige anskaffelser er viktig for å sikre like konkurransevilkår for norske virksomheter i hele EØS. Konkurransereguleringen beskytter foretak mot konkurransebegrensende opptreden fra andre virksomheter og ivaretar samtidig forbrukernes interesser. Regelverket for statsstøtte og offentlige anskaffelser skal sikre at myndighetene ikke påvirker handelen ved å forskjellsbehandle nasjonale og utenlandske virksomheter.

Samarbeidet på andre samfunnsområder har ført

til et omfattende samarbeid til gjensidig nytte for EØS-partene innenfor områder som forskning, utdanning og miljø. Dette gir bl.a. et stort antall nordmenn mulighet til å delta i ulike nettverk, økt forskningssamarbeid, innsats mot miljøproblemer, styrket kunnskapsnivå og bedret konkurranseevne for næringslivet.

EØS-avtalen er det sentrale rammeverket for økonomiske samkvem med mange av våre viktigste handels- og samarbeidspartnere. Handelen med EØS-landene står for nesten tre firedeler av norsk utenrikshandel. Finansdepartementet har ikke gjennomført noen analyse av konsekvensene for Norge dersom EØS-avtalen skulle falle bort og Norge eventuelt inngikk frihandelsavtaler med EU. Konsekvensene vil blant annet avhenge av innretningen og omfanget på de eventuelle frihandelsavtalene. De avtalene Norge hadde med EU før EØS-avtalen trådte i kraft, var for eksempel enklere og langt mindre omfattende enn de avtalene som Sveits etter hvert har forhandlet seg fram til.

SPØRSMÅL NR. 279

Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 28. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Finanskrisen vil trolig medføre at privat etterspørsel blir redusert i tiden fremover. Derfor har økonomer argumentert for å stimulere den private etterspørsel ved å gi skattelette. Statsministeren i Storbritannia, Gordon Brown, har også tatt til orde for globale skattelettigheter for å hindre global resesjon. Foreløpig har den norske Regjering vært avvisende til et slikt forslag.

Mener finansministeren at Gordon Brown tar feil i at skattelette er fornuftig eller skyldes motstanden at man prinsipielt er mot skattelettigheter?»

Svar:

I Nasjonalbudsjettet 2009 ble det understreket at usikkerheten om den økonomiske utviklingen er stor og at virkningen på realøkonomien av de vanskelige forholdene i finansmarkedene kunne bli større enn lagt til grunn. Utviklingen i finansmarkedene og i internasjonal økonomi peker nå i retning av at veksten i norsk økonomi vil bli svakere i 2009 enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2009. Etter forslag fra Regjering-

gen har Stortinget vedtatt tiltak som sikter mot å bedre finansieringssituasjonen for norske banker. Samtidig har Norges Bank senket styringsrenten og utvidet låneordningen overfor bankene. Regjeringen har videre foreslått å øke rammene for Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) og Innovasjon Norge.

Regjeringen har understreket at vi er rede til å komme med nye tiltak om nødvendig. Utformingen av slike tiltak må ses i lys av den videre utviklingen i norsk og internasjonal økonomi. Spesielt er det viktig med mer kunnskap om virkningene av de tiltakene som allerede er satt i verk i finansmarkedene.

Regjeringen har besluttet å arbeide med sikte på å legge fram forslag til finanspolitiske tiltak i månedsskifte januar/februar. Det er viktig at slike tiltak er målrettede og hensiktsmessig dimensjonert. Som et ledd i forberedelsen av tiltakene vil Regjeringen derfor utarbeide nye anslag for utviklingen i norsk økonomi, som vil bygge på mer omfattende informasjon om den økonomiske utviklingen og virkningen av iverksatte tiltak. Vi vil legge vekt på at finanspolitiske tiltak ikke skal hindre en videre nedgang i Norges Banks styringsrente.

SPØRSMÅL NR. 280**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Mikalsen****Besvart 26. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvordan stemmer sentraliseringen av tilbudet til psykisk syke i Sunnfjord og Ytre Sogn med statsrådets ønske om nærhet til behandlingssted og Regjeringens uttalte ønsker om mer desentraliserte tilbud til psykisk syke?»

BEGRUNNELSE:

Det foreligger forslag til en samordnet plan for psykisk helsevern i Sunnfjord og Ytre Sogn. Forslaget innebærer at polikliniske tjenester i Florø blir lagt ned, noe som har kostnadsdrivende effekter og vil innebære lengre reisevei for pasientene. Investeringskostnadene for nybygg i Førde beløper seg til cirka 150 millioner kroner. I tillegg må 3000 konsultasjoner pr. år forflyttes med dertil økte reisekostnader og betydelige belastninger for folk med psykiske lidelser.

Svar:

Et vesentlig mål i opptrappingsplanen for psykisk helse(98-08) har vært å legge til rette for at mennesker med psykiske lidelser kan leve et mest mulig

normalt liv i sin hjemkommune. Det forsterkede kommunale apparatet og DPS-strukturen er bærebjelkene for å lykkes i dette. I statsbudsjettet for 2009 signaliserer Regjeringen at det fremdeles er behov for ytterligere desentralisering av psykisk helsevern gjennom omstillinger fra sentraliserte sykehusavdelinger med hovedvekt på døgntil behandling, til DPS med hovedvekt på poliklinisk og utadrettet behandling og oppfølging. Fremdeles går 80 prosent av personellressursene i psykisk helsevern til tradisjonell døgntil behandling.

Helse Vest RHF har orientert meg om at det har vært nedsatt en arbeidsgruppe av Helse Førde HF som har utredet mulig fremtidig organisering av psykisk helsevern i helseforetakets opptaksområde. Helse Vest RHF orienterer videre at det ikke er fattet noen beslutning lokalt eller regionalt om at psykisk helsevern i Helse Førde HF skal sentraliseres.

Jeg har tillit til at Helse Vest RHF følger opp intensjonene i Opptrappingsplanen for psykisk helse(1998-2008) og Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2009, der det signaliseres behov for ytterligere desentralisering av psykisk helsevern.

SPØRSMÅL NR. 281**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 21. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Mener statsråden at det er riktig å trekke private videregående skoler i tilskudd for skoler og klasser som ikke mottok tilskudd i 2007/første halvår 2008 på samme måte som for de etablerte skolene og klassene, og hva vil det riktige tilskuddsbeløpet pr. elev i private videregående skoler være hvis inntrekket for perioden 2007 - 30.06.2008 ikke tas med i tilskuddberegningen?»

BEGRUNNELSE:

I forslaget til statsbudsjett for 2009 opplyses det at nettotrekket i tilskuddet til private videregående skoler er beregnet til ca. 29 mill. kroner, noe som sy-

nes å skyldes feil håndtering av to elementer, hhv. avskrivning mht. skolelokaler og øremerkede tilskudd.

Trekket synes å bli fordelt likt utover for alle private videregående skoler og enkeltelever i 2009, uavhengig av hvor mange elever den enkelte skole hadde i kalenderåret 2007.

Trekket ser også ut til å ramme skoler som ikke var etablert i 2007, og som derfor ikke har mottatt en eneste krone dette året, og skoler som i 2008 startet nye klasser/årstrinn for første gang i 2008. Dette gjelder etter det undertegnede erfarer bl.a. NTG Tromsø som ble etablert fra høsten 2008, og Akademiet videregående skole som etablerte nye klasser i 2008 innenfor den gitte godkjenningen.

Svar:

Det er ei misforståing at dei private vidaregåande skolane blir trekte for tilskott som har vorte feilaktig utbetalt tidlegare år.

Privatskolelova slår fast at tilskottsgrunnlaget til private skolar skal gjenspegle gjennomsnittlege driftsutgifter per elev i den offentlege skolen. Kommunane og fylkeskommunane sine kostnader til skole drift blir rapportert gjennom KOSTRA, og utgjer tilskottsgrunnlaget. Vidare seier privatskolelova at tilskottsgrunnlaget skal korrigerast for utgifter som den offentlege skolen har, men som ikkje skal inngå i tilskottsgrunnlaget. Dette er sals- og leigeinntekter knytt til skole drift, øyremerkte tilskott knytt til tiltak som berre blir gjennomførde i offentleg skole og avskrivningar på skolelokale.

Kunnskapsdepartementet har oppdaga at trekket frå tilskottsgrunnlaget knytt til avskrivningar har vore for lågt og at det har ligge inne eit for høgt trekk for øyremerkte tilskott. I 2008 utgjorde dette i netto om

lag 29 mill. kroner for mykje tilskott til private vidaregåande skolar. Desse midlane blir ikkje kravd tilbakebetalt.

I berekninga av satsane for 2009 er det lagt inn riktig trekk frå tilskottsgrunnlaget. På den måten blir det betre samanheng mellom tilskottet til dei private vidaregåande skolane og kostnadene til drift av tilsvarende offentlege skolar. Både tilskottsgrunnlaget og trekket er rekna ut med utgangspunkt i KOSTRA-tal og nivå for øyremerka tilskott for 2007, det vil seie kostnadane til dei offentlege skolane i 2007. Eg vil derfor streke under at det ikkje er nokon samanheng mellom for mykje utbetalt tilskott tidlegare år og trekket som ligg inne i berekningane for satsane i 2009.

Kunnskapsdepartementet vil vurdere om det er grunnlag for å gjennomgå tilskottsmodellen for dei private vidaregåande skulane med sikte på å eventuelt kome tilbake til dette i samband med budsjettet for 2010.

SPØRSMÅL NR. 282

Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Hanne M. Blåfjeldal

Besvart 28. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Mener statsråden at innsparingene som foreslås av Sykehus Innlandet er helsemessig og samfunnsøkonomisk forsvarlig med tanke på reiseavstanden for de fødende i Valdres og for sysselsettingen i distriktet?»

BEGRUNNELSE:

Onsdag 12. november 2008 fikk de ansatte ved "Valdres fødestogo" i Oppland beskjed om at tilbudet ved fødestuen mest sannsynlig blir lagt ned. Sykehus Innlandet vil kutte radikalt i bevilgningene til fødestuen som et ledd i å spare penger, og dette innebærer trolig at fødestuen blir lagt ned. Arbeidsplassen og tilbudet har eksistert i 48 år, og 14 ansatte står i fare for å miste jobben. I fjor ble det født 45 barn på fødestuen, og totalt var det 142 mødre som enten fødte der, eller hadde opphold på fødestuen. Innbyggerne i Valdres frykter nå at nedleggelsen skal føre til "busslomme-fødsler" fordi avstanden til sykehusene blir såpass stor. Nedleggelsen vil også føre til større frykt blant gravide kvinner i regionen på grunn av at avstanden til fødetilbudet blir så stort. En politikk der det blir kuttet i tilbudet til distriktene, og i tilbud som fremstår som så viktige for innbyggerne, bidrar til å skape usikkerhet i distriktene.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF har ansvar for å sørge for et forsvarlig fødetilbud til kvinnene i Valdreskommunene. Friske flergangsfødende kan føde på Valdres fødestogo, eller de kan velge å føde på fødeavdelingen i Gjøvik eller Lillehammer. Alle førstegangsfødende i distriktet blir selektert til å føde på fødeavdeling.

Ifølge Helse Sør-Øst RHF ba styret ved Sykehuset Innlandet HF (styremøte 5. november) den enkelte divisjon i foretaket å utarbeide forslag til tiltak for å dekke opp underskuddet i 2008. Samlet har helseforetaket en innsparingsutfordring på rundt 90 millioner kroner. Administrasjonen ved Gjøvik sykehus, som har systemansvaret for fødestua i Valdres, har utarbeidet et forslag til innsparing for 2009. Et av tiltakene som foreslås er nedleggelse av fødestua i Valdres.

Jeg har forståelse for at omstillinger er krevende, og at dette forslaget skaper debatt. Jeg vil imidlertid vise til de pågående budsjettprosessene i Sykehuset Innlandet HF. Innsparingstiltakene skal behandles av styret i Sykehuset Innlandet HF 3. desember.

SPØRSMÅL NR. 283**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 24. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Årets fellingsstatistikk og tildeling av fellings-tillatelser på bjørn viser med all tydelighet at forvaltningen ikke forholder seg til rovviltforliket og heller ikke ønsker at man skal lykkes med uttak av det antall dyr som man har vedtatt skal ut.

Vil statsråden gå inn i denne utfordringen og sikre at man får en forvaltning av dette mer i tråd med overordnede signaler og sikre at mulighetene for å lykkes med uttak bedres?»

BEGRUNNELSE:

Rovviltforliket la vekt på at den todelte målsettingen skulle opprettholdes for hele landet. Vi har nå sett at innenfor nordre del av ulvesona fortreges alle næringsinteresser i utmarka og det er da besynderlig at forvaltningen, i lys av rovviltforlikets målsetting, kom til den konklusjon at øst for Glomma skulle det heller ikke gis fellings-tillatelser for bjørn. Dette er områder som ligger inntil Sverige og de får stadig tilførsel fra de områder i Norden som har størst konsentrasjon av bjørn. En bedre demonstrasjon på at det fra forvaltningens side drives en bevisst politikk på å konsentrere belastningen, kan man knapt få. I tillegg ble den lokale rovviltneemndas innstilling på 10 dyr tilsidesatt og tildelingen ble fra Direktoratet satt til 2 dyr i Hedmark. Klagebehandlingen av dette tok vel så lang tid at jakttiden var ute eller nærmet seg slutten da den ble behandlet.

Når det gjelder lisensjakta generelt vil det være avgjørende at man får sporsnø for å ha mulighet til å lykkes. Når jakta stoppes 16.10. med begrunnelse i at bjørnen skal i hi, så er dette lenge før mange områder får snø og det er også lenge før noen bjørn går i hi. Forvaltningen synliggjør på denne og andre måter at man egentlig ikke er interessert i at noen skal lykkes. Dette skaper alvorlig tillitskrise mellom lokale jegere og sentral forvaltning og er alvorlig. Statsråden må ta tak i disse utfordringene.

Svar:

Adgangen til jakt og felling av rovvilt reguleres av bestemmelsene gitt i forskrift 18. mars 2005 nr.

242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften). I St.meld. nr. 15 (2003-2004) er det lagt opp til en økt vektlegging av lisensfelling og kvotejakt som framtidige beskatningsformer på rovvilt. Bakgrunnen for dette er ønsket om å utvikle jakt og fellingsformer som sikrer økt alminneliggjøring av rovviltartene og bred deltagelse av lokale jegere. Lisensfelling skal dermed være den normale beskatningsformen for å redusere skader forårsaket av bjørn, og er virkemiddelet som skal benyttes for å regulere antall dyr i bestanden slik at den ligger så nær bestandsmålet som mulig. Videre skal lisensfelling regulere utbredelsen av rovvilt, jf. prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning.

Kvotedetakt om lisensfelling representerer et tilbud om et virkemiddel for beskatning av en fåtallig art. Det er derfor ingen automatikk i at en fellingsprosent lavere enn fastsatt kvote i seg selv skal utløse ytterligere virkemidler. Dette innebærer at lav fellingsprosent under lisensfellingen ikke uten videre kan avhjelpest ved å iverksette skadefelling av det antall dyr som utgjør den resterende del av kvoten. Dersom skadefelling skulle være et alternativ til lisensfelling ville dette undergrave lisensfellingen som bestandsregulerende virkemiddel og være i strid med rovviltforliket, rovviltforskriften og Stortingets målsetting om å alminneliggjøre rovviltforvaltningen.

I Norge ble det for første gang åpnet for lisensfelling på bjørn i 2006. Kun to bjørner ble felt under lisensfellingsperioden i høst. I Sverige, hvor de har lenger erfaring med jakt på bjørn og høyere bjørnetetthet, er fellingsprosenten langt høyere. Bjørnejakten i Sverige avsluttes omtrent på samme tid som i Norge, og dette tilsier at lav fellingsprosent ved lisensfellingen i Norge ikke uten videre kan tilskrives fellingsperiodens lengde. Det er rimelig å anta at fellingsprosenten i Norge vil øke på sikt, etter hvert som interessen for og kompetansen på bjørnefelling øker også her.

Jeg er av den oppfatning at dagens forvaltning er i tråd med rovviltforliket, rovviltforskriften og våre internasjonale forpliktelser i rovviltforvaltningen. Jeg er imidlertid enig i at det fortsatt er et potensial for å øke effektivitet ved lisensfelling av bjørn.

SPØRSMÅL NR. 284**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 27. november 2008 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Geotermisk varme sees på som en viktig energikilde både til varme og kraftformål. I flere land utnyttes denne energien allerede ved at det er kort vei ned til høye temperaturer. I Australia bygges nå et 500 MW geotermisk kraftverk. I Norge må man dypere for å finne varmen, noe som gjør teknologien mindre kommersiell. I Kongsberg-miljøet jobbes det likevel med å utvikle og industrialisere løsninger for maskineri og overføring av energistrømmen fra store dyp.

Hva er Regjeringens strategi rundt geotermisk energi?»

BEGRUNNELSE:

Per Håvard Kleven i Kongsberg Devotek sier til Laagendalsposten 4/11-08:

"Lykkes vi med å utnytte geotermisk energi, vil CO₂-utslipp tilhøre fortiden. Her blir det ingen forurensning til atmosfære, vann eller grunn. Det blir ingen visuell forurensning, ingen støy."

Men han sier også:

"I dag er hverken utstyr, metoder eller beregninger utviklet. Vi vet at utviklingskostnadene blir betydelige. Gode løsninger må innebære at prisen per kraftenhet ikke blir for høy."

Det er her han ser for seg industrielle muligheter for Norge.

Som han sier:

"I Norge finnes allerede mye av den kunnskapen vi trenger. Oljeindustrien er vant til boring på store dyp. Operasjoner i borehullet og bruk av sensorer er teknologi som allerede benyttes på olje- og gassfeltene. Kunnskapen om geologi er stor her i landet og det er solide miljøer for styring av produksjon og fordeling av elektrisk strøm."

"I Kongsberg og andre steder lages komplekse og avanserte systemer til bilindustrien, og utvikling av el-biler er kommet langt. Dette rommer også teknologi som kan komme til nytte."

"Som første land i verden kan vi utnytte kunnskapen vår i en felles satsing. Vi har mulighet til å gjennomføre prosjektet til et punkt der kostnad per produsert kilowattime har et realistisk nivå."

Fra artikkel på Forskning.no:

"I klodens kjerne og mantel er det lagret varme opp mot 5000 °C, og det foregår spalting av radioaktivt materiale i jordskorpen.

Ved å bruke jordvarmen til å varme opp vann som blir pumpet ned i dype borehull kan man oppnå vandedamp med temperaturer opp mot 350 °C.

Elektrisitet kan utvinnes fra varm væske med temperatur helt ned til 80 °C, og allerede fra 40 °C kan man anvende energien til oppvarmingsformål.

Island dekker 1/5 av sin energiproduksjon fra jordvarme. Italia, Tyrkia, Japan, USA og land i Afrika utnytter i dag varme kilder til konvensjonell geotermisk kraftproduksjon."

<http://www.forskning.no/Artikler/2007/desember/vaararmeord>

Svar:

Lavtemperatur geotermisk energi, i form av grunnvarme og varmt grunnvann, utnyttes i økende omfang i Norge til varme og kjøling ved bruk av varmepumper. Slike anlegg er i løpet av de siste årene etablert mange steder i landet, særlig i næringsbygg, flerbolighus og fjernvarmeanlegg. Et eksempel er ved Alnafossen kontorpark der en grunnvarmepumpe bidrar med 2,5 GWh varme og kjøling i året. Dette anlegget ble realisert med 500 000 kroner i støtte fra Enova.

I Norge ligger forholdene godt til rette for økt utnyttelse av grunnvarme. Regjeringens satsing på energiomlegging sørger for betydelige midler til dette. Enova forvalter midlene fra Energifondet og bidrar med tilskudd, informasjon og rådgivning. For perioden 2001 til 2007 har Enova bidratt med støtte til realisering av til sammen 2,6 TWh fornybar varmeenergi.

Det finnes ikke høytemperatur geotermiske energianlegg i drift Norge, blant annet fordi kostnadene knyttet til brønnboring ned til 5 kilometers drift er svært høye. Et prosjekt for å forsyne det nye Rikshospitalet med 2 MW varme fra 3 – 5 kilometer dype brønner ble stoppet på grunn av problemer med boringen.

Energi21-strategien peker på CO₂-nøytral oppvarming som ett av fem spissede FoU-områder som bør prioriteres innen energisektoren. Dette inkluderer utnyttelse av geotermisk energi og annen omgivelservarme. Det er nå etablert et styre for Energi21 som skal følge opp og konkretiserer det videre arbeidet innenfor strategien.

SPØRSMÅL NR. 285**Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Mikalsen****Besvart 24. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at ikke Nærpsykehuset i Florø gradvis legges ned uten politisk behandling?»

BEGRUNNELSE:

Foretaksmøtet i Helse Vest RHF 18. juni 2003 vedtok opprettelse av Nærpsykehus i Florø som et pilotprosjekt. Prosjektet må kunne sies å ha blitt motarbeidet av Helse Førde fra første dag, dette til tross for at ideen bak en slik organisering er den som nå blir talt varmt for av helse- og omsorgsminister Hanssen, og som man har god erfaring med blant annet i Trondheim.

Over tid er den ene funksjonen etter den andre blitt fjernet fra sykehuset. Da nedleggelse av sengeposten ved Nærpsykehuset ble besluttet den 15. februar i år, het det i vedtaket at drift av spesialisthelsetjeneste skal videreføres, og at det skal satses videre på det polikliniske tilbudet, dagbehandling og styrking av lærings- og mestringsfunksjoner.

Det som nå skjer er at det er kommet forslag fra Helse Førde om nedleggelse av psykiatritilbudet, og at innleiing av spesialister i hjerte- og mage/tarmsykdommer skal opphøre.

Det er vanskelig å forstå hva Regjeringen mener med at ingen lokalsykehus skal legges ned hvis den godtar det som er i ferd med å skje med Nærpsykehuset i Florø. Med en stadig eldre befolkning er intensjonene som lå i opprettelsen av nærpsykehusmodellen svært fremtidsrettet.

Svar:

I foretaksmøte 15. februar 2008 ble Helse Vest RHF bedt om å videreføre drift av deler av spesialisthelsetjenesten i Florø. Blant annet med en videre satsing på ulike polikliniske tilbud, dagbehandling og styrking av lærings- og mestringsfunksjonene. Jeg har på bakgrunn av dette eierkravet og stortingsrepresentant Bjørg Mikalsens spørsmål, fått en redegjørelse fra Helse Vest RHF mht. utviklingen av tjenestetilbudet ved sykehuset i Florø.

Helse Vest RHF mener at avviklingen av sengeposten i Florø har gjort det mulig å sette inn økte fagressurser ved medisinsk poliklinikk. Dette har ført til at flere pasienter har fått vurdering og behandling i Florø. Likeledes er også lærings- og mestringsfunksjonene styrket ved sykehuset.

I dag har Helse Førde HF følgende funksjoner i Florø:

- Medisinsk poliklinikk
- Hud poliklinikk
- Lærings- og mestringsfunksjoner
- Kirurgisk poliklinikk
- Psykiatrisk poliklinikk for voksne
- Barne- og ungdomspsykiatrisk poliklinikk

Aktiviteten for medisinsk poliklinikk ved utgangen av oktober 2008, viser en økning på 40 prosent i forhold til tilsvarende periode i 2007. Mange av disse er pasienter som ikke har hatt tilbud ved poliklinikken tidligere. Denne aktivitetsøkningen er i tråd med målsettingen i Helse Førde HF, og dessuten i tråd med kravene i foretaksmøtet om økt poliklinisk satsing i Florø.

Endringene i funksjonene i Florø har åpnet for at nye og større pasientgrupper har fått et tilbud i Helse Førde. Blant annet arbeider Helse Førdes lungespesialist i Florø nå full tid med poliklinikk, og i tett samarbeid med hjertespesialistene ved Førde sentralsjukehus, noe som gjør at en i Florø også behandler en del av de hjertepasientene som kommer til Førde sentralsjukehus. Ved poliklinikken i Florø tilbyr Helse Førde HF i dag hjerteutredning/indremedisinsk spesialistvurdering med EKG, blodtrykk, hjerte-lunge-røntgen, laboratorieprøver og belastnings-EKG.

Det er etablert felles venteliste for medisinsk poliklinikk i Florø og i Førde. Dette har medført at ventetiden innenfor indremedisinske fag har gått ned i Helse Førde HF totalt sett.

Lærings- og mestringsfunksjonene i Florø er også styrket i forhold til tidligere. Tidligere hadde en i hovedsak KOLS-skole og tilbud innen osteoporose. I 2008 er det i tillegg startet opp smerteskole, astmaskole og allergivaksinering. Dette siste tilbudet har kommet i stand gjennom et samarbeid med Øre-nesehals-avdelingen ved Førde sentralsjukehus. I tillegg til disse nye tilbudene vurderer Helse Førde HF også å starte opp skole for diabetes type 2 i Florø.

Innen hudfaget har Helse Førde HF behandlet omtrent samme antall pasienter som tidligere ved poliklinikken i Florø. Tallene per oktober i år viser en liten økning i forhold til tidligere. Kirurgisk poliklinikk blir videreført i Florø.

Det har gjennom flere år blitt leid inn spesialister fra andre deler av landet for å utføre enkelte av tjenestene Helse Førde HF har tilbud om i Florø. Like-

ledes har det blitt leid inn medisinsk-teknisk utstyr for å kunne tilby de samme tjenestene. Helse Førde HF vurderer fortløpende om ressursbruken og det faglige tilbudet ved slik innleie er optimal, eller om tjenestetilbudet kan rettes inn på en måte som samlet sett vil gi et bedre tilbud til pasientene. Dette gjelder også Florø.

En prosjektgruppe som har utarbeidet forslag til en samlet plan for psykisk helsevern i Sunnfjord og Ytre Sogn, har foreslått å slå sammen psykiatrisk poliklinikk for voksne i Florø med tilsvarende poliklinikk i Førde. Poliklinikken i Florø er en del av psykiatrisk poliklinikk i Førde, og har i dag en felles ledelse. Rapporten har vært ute til høring. Det er ikke tatt stilling til videre håndtering av rapporten, og det er derfor heller ikke blitt gjort noe vedtak i forhold til dette planforslaget per i dag.

Det er så langt ikke tatt avgjørelse om endringer av tilbudet i Florø i 2009, og alle spørsmål knyttet til eventuelle endringer i tjenestetilbudet vil bli utredet og lagt frem for styret i foretaket.

Helse Vest RHF arbeider med utvidelse/styrking av tilbudet innen rehabilitering og rus i helseforetakene. Med bakgrunn i statsbudsjettet, og de midlene som Helse Vest RHF får gjennom økte bevilgninger,

er det et mål å styrke tilbudet med minimum en rusinstitusjon i Helse Førde HF. Når det gjelder rehabilitering legges det opp til en generell styrking i alle helseforetakene. Nyetablering vil primært skje i eksisterende bygningsmasse.

Helse Vest RHF ser også at den samhandlingsreformen som jeg har varslet vil kunne gi økt aktivitet i eksisterende bygningsmasse.

Spørsmålet om plassering av rusinstitusjon, utvikling av rehabiliteringstilbudet og effekt av samhandlingsreformen regner Helse Vest RHF vil bli avklart i 2009.

Jeg opplever at den redegjørelsen jeg har fått fra Helse Vest RHF om utviklingen og til dels styrkingen av tilbudet i Florø, viser at de følger opp kravene som ble satt i foretaksmøtet 15. februar i år. Jeg oppfatter det arbeidet Helse Førde HF gjør i forhold til tjenestetilbudet i Florø, som en konstruktiv prosess som både bidrar til at flere pasienter blir behandlet i Florø og at ventetiden innenfor enkelte fagområdet går ned i Helse Førde HF totalt sett. Det er dessuten viktig å merke seg at Florø også er med i de vurderingene som gjøres i både Helse Vest RHF og i Helse Førde HF mht. nye tjenestetilbud.

SPØRSMÅL NR. 286

Innlevert 14. november 2008 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 21. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Det er viktig at elevene sikres den undervisningen de har krav på og at avvik dokumenteres.

Hvordan mener statsråden at dette skal kunne kombineres med samtidig å gi god undervisning knyttet til den generelle delen av læreplanen, og hva vil han gjøre for å sikre at dette ikke går utover lærernes undervisningstid?»

BEGRUNNELSE:

Etter den nasjonale debatten om tappt undervisningstid, har Regjeringen satt i gang en omfattende kartlegging av dette. Problemet er imidlertid at det fører til et svært byråkratisk system med pålegg om timetelling som tar mye av lærernes tid. Det innebærer at alle aktiviteter skal begrunnes "faglig", det vil si forankres i de fagspesifikke læreplaner. Deltakelse i for eksempel Operasjon Dagsverk eller andre tiltak

som er ment å skulle være holdningsskapende, fremme miljø og trivsel eller fremme trafikksikkerhet o.l. kan vanskelig begrunnes ut fra fagspesifikke læreplaner. Dermed er mange usikre på hvordan en skal kunne sikre at den generelle delen av læreplanen også formidles på en god måte. Satt på spissen føler mange at de skal gjennomføre den generelle del av læreplanen uten å bruke tid på den.

Svar:

En grunnleggende forutsetning for at elever skal få oppfylt sin rett til opplæring i tråd med læreplanverket er at de får oppfylt sine rettigheter til et minste årstimetall. Våren 2008 gjennomførte Fylkesmannen tilsyn med fylkeskommunenes plikt til å ha etablert forsvarlige systemer som sikrer at elevene i videregående opplæring får oppfylt retten til et minste årstimetall. Bakgrunnen for dette var bl.a. informasjon

om at eksamensavvikling og annet førte til at elever mistet undervisningstid. Tilsynet avdekket at ingen av landets fylkeskommuner hadde etablert forsvarlige systemer for dette, og fylkeskommunene ble pålagt å rette opp avvikene. Kort tid etter offentliggjøringen av resultatene fra tilsynet fikk jeg spørsmål om hvordan jeg ville følge opp resultatene. I brev til Stortinget av 9. september i år, i svaret på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1483, omtaler jeg ulike tiltak som regjeringen allerede har varslet for å følge opp den manglende oppfølgingen av regelverket, og andre tiltak som jeg vurderer aktuelle som en direkte oppfølging av timetallstilsynet. Dette gjelder bl.a. krav til årlig tilstandsrapport, opprettelse av skolelederutdanning, etablering av veiledningskorps og fylkesvise konferanser i regi av Utdanningsdirektoratet og fylkesmennene.

I etterkant av tilsynet viste det seg at enkelte oppfattet pålegget om å etablere system for å planlegge skoleåret dit hen at regelverket ikke tillater enkelte aktiviteter i regi av skolen for eksempel Operasjon Dagsverk, idrettsdager, oppstartssuke, skoleturer, jule- og sommeravslutning m.m. Jeg presiserer at det ikke er forbud mot verken disse eller andre aktiviteter i forhold til årstimetallskravet. Slike aktiviteter er i de fleste norske skoler en naturlig del av skoleåret. Det er ønskelig at skolene legger opp til en variert opplæring som stimulerer elevenes lyst til læring, gir nye faglige impulser og støtter opp under de sentrale verdiene som ligger til grunn for norsk skole.

Skoleeier er imidlertid forpliktet til å sørge for at elevene får et visst antall timer i hvert fag. Skoleeier

skal ha etablerte rutiner og planlegge skoleåret slik at dette kravet oppfylles. Ved at skoleeier følger disse rutinene skal elevene være forsikret om at aktiviteter som nevnt over og avvikling av eksamen, ikke hindrer at elevene får det antall timer opplæring som de har krav på.

Det kan i tilfeller være at aktiviteter ikke har en åpenbar tilknytning til det enkelte fag. Skolene har imidlertid vesentlig frihet til å vurdere hvordan de vil bruke ulike virkemidler til å støtte opp under opplæringen. Generell del i læreplanene er en overbygning for læreplanene i de enkelte fag, og angir de verdiene som skal nedfelles i all opplæring. Jeg vil understreke at generell del skal gis et innhold gjennom arbeidet med læreplaner og undervisningen i de enkelte fag. Skolene bør knytte aktiviteter som andre aktører eller skolen selv ønsker å gjennomføre som del av opplæringen, til de målene i læreplanene som gjelder for de enkelte fagene. Vi ønsker en variert skoledag og en skole som legger vekt på kvaliteten og innholdet i opplæringen.

Jeg vil avslutningsvis vise til at det er satt i gang et forskningsprosjekt som skal kartlegge tidsbruken i grunnskolen. Rapport fra prosjektet skal foreligge i juni 2009. Jeg skal i nær framtid etablere et utvalg, som blant annet på bakgrunn av kartleggingen, skal komme med forslag til hvordan tidsressursene i skolen kan utnyttes bedre og mer effektivt. Rapport fra utvalget skal foreligge i august 2009. Jeg vil vurdere analysene i forskningsrapporten og forslagene fra utvalget når de foreligger og komme tilbake til eventuelle tiltak.

SPØRSMÅL NR. 287

Innlevert 17. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 26. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Finansministeren hevder at statsbudsjettet er tilpasset den økonomiske situasjonen. Ifølge Nasjonalbudsjettet s. 60, har budsjettet for 2009 den samme ekspansive innretning som budsjettet for 2008. (Økning av strukturelt oljekorrigert budsjettunderskudd er 0,7 pst. av trend-BNP for Fastlands-Norge). Mens vekstanslagene for økonomien i 2008 var 2 3/4 pst, antas det at veksten i 09 kan bli marginalt over 0.

Hvordan kan det ha seg at et budsjett med samme ekspansivitet antas å være like tilpasset i 2008 og 2009?»

Svar:

Regjeringen følger handlingsregelen for en gradvis innfasing av petroleumsinntekter i norsk økonomi. Slik sørger vi for at petroleumsformuen kan bli til glede både for nåværende og framtidige generasjoner. Samtidig skal bruken av petroleumsinntekter det enkelte år tilpasses konjunktursituasjonen.

I Nasjonalbudsjettet 2008, som ble lagt fram høsten 2007, ble det vist til at norsk økonomi var inne i en kraftig høykonjunktur. Norsk økonomi hadde vokst sterkt i fire år. Sysselsettingen var rekordhøy, og ledigheten var kommet ned på et svært lavt nivå.

Konjunktursituasjonen tilsa således at bruken av oljeinntekter i 2008 burde øke mindre enn forventet realavkastning av Statens pensjonsfond – Utland. I tråd med dette foreslo Regjeringen et budsjett for 2008 som innebar en anslått økning i bruken av oljeinntekter med 5,4 mrd. 2008-kroner, tilsvarende 0,3 prosentpoeng målt som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge. Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet ble anslått til 76,8 mrd. kroner i 2008, om lag 7 mrd. kroner under forventet realavkastning i Statens pensjonsfond – Utland. Til sammenlikning ble mindreforbruket i forhold til 4-prosentbanen anslått til i underkant av 3 mrd. kroner i 2006.

I Nasjonalbudsjettet 2009 anslås det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet for 2008 til 74,7 mrd. kroner, vel 2 mrd. kroner lavere enn i Nasjonalbudsjettet 2008. Samtidig er anslaget for det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet i 2007 betydelig nedjustert. Dette henger sammen med at statsregnskapet for 2007 viste lavere utgifter og høyere inntekter enn tidligere anslått. I Nasjonalbudsjettet 2009 anslås dermed underskuddet som andel av verdiskapingen i fastlandsøkonomien å øke med 0,7 prosentpoeng fra 2007 til 2008. Dette er 0,4 prosentpoeng mer enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2008. Budsjettet for 2008 framstår dermed som mer ekspansivt enn lagt opp til høsten 2007. Motstykket til dette er imidlertid at bruken av oljeinntekter i 2007 ble lavere enn ventet.

I Nasjonalbudsjettet 2009 la Regjeringen til grunn en avtakende vekst i norsk økonomi gjennom 2008 og 2009. I lys av en slik utvikling foreslo Regjeringen å øke det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet til 92 mrd. kroner i 2009. Bruken av petroleumsinntekter bringes dermed opp på linje med forventet realavkastning av fondskapitalen i 2009, slik denne ble anslått i Nasjonalbudsjettet 2009, etter å ha ligget lavere enn 4-prosentbanen de siste tre årene. Regnet som andel av verdiskapingen, er økningen i det strukturelle budsjettunderskuddet på 0,7 prosent-

poeng, som innebærer at 2009-budsjettet gir en stimulas til innenlandsk etterspørsel.

Slik tallene nå står, anslås det at budsjettpolitikken gir om lag samme stimulas til innenlandsk etterspørsel i 2008 og 2009. Anslagene for den budsjett-politiske impulsen i 2008 og 2009 vil fortsatt kunne bli endret, bl.a. som følge av ny regnskapsinformasjon for 2008.

I Nasjonalbudsjettet 2009 ble det understreket at usikkerheten om den økonomiske utviklingen er stor og at virkningen på realøkonomien av de vanskelige forholdene i finansmarkedene kunne bli større enn lagt til grunn. Utviklingen i finansmarkedene og i internasjonal økonomi peker nå i retning av at veksten i norsk økonomi vil bli svakere i 2009 enn anslått i Nasjonalbudsjettet 2009. Etter forslag fra Regjeringen har Stortinget vedtatt tiltak som sikter mot å bedre finansieringssituasjonen for norske banker. Samtidig har Norges Bank senket styringsrenten og utvidet låneordningen overfor bankene. Regjeringen har videre foreslått å øke rammene for Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) og Innovasjon Norge.

Regjeringen har understreket at vi er rede til å komme med nye tiltak om nødvendig. Utformingen av slike tiltak må ses i lys av den videre utviklingen i norsk og internasjonal økonomi. Spesielt er det viktig med mer kunnskap om virkningene av de tiltakene som allerede er satt i verk i finansmarkedene.

Regjeringen har besluttet å arbeide med sikte på å legge fram forslag til finanspolitiske tiltak i månedsskifte januar/februar. Det er viktig at slike tiltak er målrettede og hensiktsmessig dimensjonert. Som et ledd i forberedelsen av tiltakene vil Regjeringen derfor utarbeide nye anslag for utviklingen i norsk økonomi, som vil bygge på mer omfattende informasjon om den økonomiske utviklingen og virkningen av iverksatte tiltak. Vi vil legge vekt på at finanspolitiske tiltak ikke skal hindre en videre nedgang i Norges Banks styringsrente.

SPØRSMÅL NR. 288**Innlevert 17. november 2008 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 26. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Hvordan ser statsråden for seg at Ahus skal greie å ivareta ansvaret for flere pasienter fra bydeler øst i Oslo når det allerede i dag, før hovedstadsprosessen er iverksatt, finnes korridorpasienter?»

BEGRUNNELSE:

Som en del av hovedstadsprosessen er det foreslått at nye Ahus sykehus skal overta ansvaret for bydel Alna i tillegg til at Follo også skal inngå i opp-taksområdet.

Svar:

Jeg er helt enig med representanten i at plassering av pasienter i sykehuskorridorer ikke er en god løsning – verken for pasientene eller for sykehuset. I årets oppdragsdokument, som i tidligere oppdragsdokument, er det stilt krav til de regionale helseforetakene om at sykehusene som hovedregel ikke skal ha korridorpasienter. Jeg er kjent med at Helse Sør-Øst RHF har iverksatt tiltak for å få ned antall korridorpasienter, og det har vært en god utvikling i regionen totalt sett. Ifølge Helse Sør-Øst RHF var det ikke korridorpasienter i nye Akershus universitetssykehus HF de første seks ukene etter innflytting. Dessverre oppstod det imidlertid fra sist uke en situasjon der sykehuset hadde pasienter på korridor.

Akershus universitetssykehus HF's opptaksområde er ikke endret ved idriftsettelse av det nye sykehuset, og sengekapasiteten er større enn den var i det gamle sykehusbygget. Det skal derfor ikke være problematisk å håndtere dagens opptaksområde med dagens sengekapasitet. Det er imidlertid en forutsetning at det i det nye sykehuset skal skje en overgang fra døgnbehandling til dag- og poliklinisk behandling. Dette er det tilrettelagt for gjennom ulike organisasjonsutviklingsprosjekter i forkant av innflyttingen, som bl.a. har hatt sterkt fokus på optimalisering av pasientflyten. Sykehuset er fortsatt i en innkjøringsfase, og det er utfordringer knyttet til "å få alle tannhjul i driften" til å virke koordinert i forhold til hverandre for å få en optimal pasientflyt. Jeg er i tillegg

kjent med at sykehuset har hatt problemer med sine tekniske løsninger, og at det har vært flere øyeblikkelige-hjelp-innleggelser enn vanlig, ca 90 innleggelser pr døgn, i perioden.

Foretaksledelsen har beklaget situasjonen og forsikret om at de har et sterkt fokus på å unngå korridorpasienter, særlig av hensyn til pasientene det gjelder, men også av hensyn til de ansatte og deres arbeidsforhold. Ifølge Helse Sør-Øst RHF er det nedsett en arbeidsgruppe ledet av viseadministrerende direktør som følger situasjonen og identifiserer og iverksetter nødvendige grep, slik at svingninger i pasientbelegget i dag og i fremtiden kan håndteres uten korridorpasienter.

Helse Sør-Øst RHF har foreslått at bydel Alna i Oslo og Follo i Akershus fra 31.12.2010 overføres fra Aker universitetssykehus HF til Akershus universitetssykehus HF's opptaksområde. Akershus universitetssykehus HF vil samtidig få utvidet sin kapasitet ytterligere gjennom flere byggeprosjekter frem mot utgangen av 2010, herunder flere sengeområder og et nytt pasienthotell. Dette omfatter ca 200 sengeplasser mer enn pr i dag, noe som vil øke kapasiteten og skape større balanse mellom behandlingsskapasiteten og sengekapasiteten ved sykehuset.

Akershus universitetssykehus HF har også i samarbeid med bydelene Grorud, Stovner og Alna etablert eller planlagt flere samarbeidstiltak (for eksempel korttidsenheter og lindrende enheter), som i tillegg til flere andre positive effekter også vil bidra positivt til å øke kapasiteten ved sykehuset. Det legges derfor til grunn at kapasiteten ved Akershus universitetssykehus HF vil dekke det utvidede opptaksområdet som er foreslått gjennom "hovedstadsprosessen".

Ifølge Helse Sør-Øst RHF vil ikke Akershus universitetssykehus HF få ansvar for befolkningen i Alna og Follo før de kan vise til at de kan sikre tilgjengelige og likeverdige helsetjenester til hele befolkningen i sitt opptaksområde. Jeg kan forsikre representanten om at jeg følger utviklingen nøye, slik at hele befolkningen i hovedstadsområdet er sikret et forsvarlig og godt tjenestetilbud, også ved eventuelle endringer i sykehusenes opptaksområder.

SPØRSMÅL NR. 289**Innlevert 18. november 2008 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 27. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Deler statsråden NAVs vurdering om at det er overkapasitet i den typen rehabiliteringstilbud som det Smednes Trivselsgård kan tilby, sett i lys av det økte sykefraværet og det økende antallet uføretrygdede, og hva kan statsråden bidra med for at Smednes Trivselsgård fortsatt skal kunne tilby sin rehabiliteringskompetanse til personer med muskel- og skjelettlidelser samt lettere psykiske lidelser?»

BEGRUNNELSE:

Smednes Trivselsgård AS er et kompetansesenter for Sosial arbeidsretta rehabilitering, sosial trening og forebygging, med beliggenhet i Tustna i Møre og Romsdal. De har brobyggingsverktøyet i samhandling mellom Helse, NAV og arbeid med individet i sentrum og metodeverktøy for mennesker som trenger lengre tid til rehabilitering og avklaring, enn dagens ordinære tiltak gir mulighet til.

På Smednes Trivselsgård fokuseres det på:

- Mestring og arbeidsmuligheter.
- Fra passiv til aktiv deltakelse.
- Fra smerte/sykdom/medisinorientering til bedre funksjon/avmedisinering/mulighetsorientering.

Smednes Trivselsgård har utviklet sin egen modell-AFEM modell (Ansvar For Egen Mestring) innen arbeidsretta rehabilitering. De kan vise til gode resultater angående dette i Forskningsrapport nr. 34, HINT 2006.

De har avtale med Helse Midt-Norge i spesialisthelsetjenesten innen Rehabilitering med arbeid som mål (Fase 1) under "Raskere tilbake" og de har avtale med NAV Møre og Romsdal som B-leverandør innen Arbeidsrettet rehabilitering (Fase 2).

Utfordringen nå er at fra 1. juli i år ble Smednes Trivselsgård AS strøket fra lista av NAV drift og utvikling. Begrunnelsen var overkapasitet på arbeidsrettet rehabilitering i Møre og Romsdal.

Ifølge NAVs egen pressemelding 23.09.08, var det totale sykefraværet 2.kvartal 2008 på 6,8 prosent, en økning på 4,6 prosent sammenlignet med 2 kvartal i fjor. Sykdommer i muskel og skjelett er den vanligste årsaken til at folk blir sykmeldt. Mer enn en av tre sykmeldte har denne diagnosen. Samtidig økte antall tapte dagsverk på grunn av lettere psykiske lidelser med 7,8 prosent. Sykefraværet øker mest blant kvinner. Økningen er på 6 prosent, mot 3,5 prosent for menn.

Når vi vet at Smednes Trivselsgård tilbyr arbeidsrehabilitering til personer med muskel/skjelettproblemer, kroniske smerter eller psykososiale sammensatte problemer, som er medisinsk sett ferdigbehandlet, er det uforståelig at NAV kutter i behandlingstilbudet til denne gruppen som er kjent for å ha langvarig sykefravær og problemer med å komme tilbake i arbeid. Tradisjonelle attføringstiltak har begrenset effekt hos denne pasientgruppen, og mange blir derfor uførepensjonerte.

Å snu tankene fra hva man ikke kan, til hva man tross alt kan likevel, bidrar til å styrke den enkeltes selvbilde.

Gruppeprosessen under veiledning av kompetente og motiverte fagpersoner bidrar til at man lærer å se positivt på mulighetene i livet. Gjennom forskjellige aktiviteter i løpet av en 4-ukers periode, blir den fysiske og mentale helsetilstanden styrket og livskvaliteten bedrer seg. En slik endringsprosess krever tid, og etter fire uker med kurs blir hver enkelt fulgt opp individuelt i henhold til oppsatte arbeidsmål og i samarbeid med relevante samarbeidsparter som familie og arbeidsplass.

Arbeidsrehabilitering med ansvar for egen mestring (AFEM) er et svært nyttig og godt rehabiliteringsopplegg for en pasientgruppe som ellers ikke passer så godt i vanlige attføringsprogram.

Svar:

Smednes Trivselsgård AS er leverandør av rehabiliteringstjenester innenfor Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester for sykmeldte ("Raskere tilbake") og har i dag avtale med RHF Midt-Norge. Arbeids- og inkluderingsdepartementet er kjent med opplegget ved Smednes Trivselsgård AS gjennom deres oversendelse av 10. september som vi besvarte i brev av 7. oktober d.å.

Tilbyderen har fram til 1. juli 2008 hatt avtale med NAV Møre og Romsdal om påbyggingsdelene (arbeidsrettet rehabilitering og oppfølging), men falt ut etter gjennomgangen av avtalene Arbeids- og velferdsetaten gjennomførte våren 2008. Hensikten med denne gjennomgangen var å etablere et mer realistisk kapasitetsnivå som medførte at en del avtaler ble avviklet.

Arbeids- og velferdsetaten vurderer det slik at behovet for arbeidsrettet rehabilitering dekkes av andre leverandører. Arbeids- og velferdsetaten har i dag avtaler med ca. 70 leverandører innenfor ordningen "Raskere tilbake". Arbeidsrettet rehabilitering om-

fatter derfor et bredt spekter av tilbydere med ulike tilbud for brukerne. Departementet legger Arbeids- og velferdsetatens gjennomgang til grunn når det gjelder vurdering av de enkelte tilbydere i fylkene og hvorvidt det er overkapasitet i ulike typer tilbud i forhold til behovet og etatens gjennomføringsevne.

Regjeringen legger opp til å videreføre ordningen "Raskere tilbake" for sykmeldte i 2009, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009). For 2009 er den samlede ramme til Tilskudd til helse- og rehabiliteringstjenester på 681 mill. kroner, fordelt med 464,4 mill. kroner til Regionale helseforetak og 216,5 mill. kroner til Arbeids- og velferdsetaten.

Som en del av forslaget til forenkling av regelverket for arbeidsmarkedstiltakene har departementet

også foreslått å utvide målgruppen for tjenesten arbeidsrettet rehabilitering. Forslaget innebærer at tjenesten kan omfatte alle personer med nedsatt arbeids- evne og som etter vurdering av Arbeids- og velferdsetaten har behov for denne type tilbud. I gjeldende regelverk er dette tiltaket knyttet opp til "Raskere tilbake" og dermed kun sykmeldte.

Smednes Trivselsgård AS og andre potensielle tilbydere bør følge med på framtidige utlysninger av konkurransegrunnlag for kjøp av helse- og rehabiliteringstjenester fra Arbeids- og velferdsetaten og regionale helseforetak. Ifølge Arbeids- og velferdsetaten planlegges ny anbudsprosess våren 2009 med sikte på nye avtaler for dagtilbud fra 1. juli og for døgntilbud fra 1. september 2009.

SPØRSMÅL NR. 290

Innlevert 18. november 2008 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 28. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Kan statsråden forsikre de berørte kommuner og deres innbyggere om at de vil bli hørt før endelig markagrense blir fastsatt i lov og forskrift?»

BEGRUNNELSE:

Utkast til ny lov om Oslomarka var på høring i 2007. Det ble i høringsnotatet forespeilet at endelig markagrense skulle fastsettes i forskrift i etterkant av at loven var vedtatt. Nå mener enkelte av de berørte kommunene å ha oppfattet signaler om at den fremtidige markagrensen vil bli vedtatt direkte i loven og ikke som tidligere forespeilet i forskrift i ettertid.

Svar:

Et forslag til markalov har vært ute på høring med frist til å uttale seg innen 15.11.07. I utkastet ble det forutsatt at den nærmere markagrensen skulle vedtas i forskrift etter at markaloven var vedtatt.

Miljøverndepartementet har i saken mottatt uttalelser fra ca. 150 høringsinstanser, herunder alle kommuner med områder innenfor markagrensen. En rekke høringsinstanser fant at markagrensen slik

spørsmålet var omtalt i høringsforslaget ikke hadde fått tilstrekkelig vern. Det ble i høringsrunden fremhevet at sikring av Markas grenser var et av lovens viktigste hensyn og således måtte tas klarere inn i loven, blant annet ved at sikring av grensene måtte tas inn som et selvstendig hensyn i formålsparagrafen og at Markas grenser burde vedtas direkte i loven.

Lovforslaget som det nå arbeides med, er derfor justert noe i forhold til fremgangsmåten ved grensefastsettelsen. I henhold til lovforslaget vil markagrensen nå vedtas direkte i markaloven. Lovforslaget inneholder videre en forskriftshjemmel for å kunne justere grensen etter at loven er vedtatt. Kommunene vil kunne ta initiativ til slik justering.

Forslaget som legges frem for Stortinget tar hensyn til de høringsuttalelser som er kommet inn ved at det legges opp til et sterkere vern av markagrensen samtidig som vi får en virksom markagrense allerede ved vedtagelsen av loven. Etter forslaget beholdes også muligheten for etterfølgende justering av markagrensen slik dette er forelagt høringsinstansene. Kommunenes medvirkningsmulighet vil dermed ikke være vesentlig svekket i forhold til det opprinnelige høringsutkastet.

SPØRSMÅL NR. 291**Innlevert 18. november 2008 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 26. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Norge ligger høyt på statistikken for overdoserelaterte dødsfall.

Hvilken kunnskap har myndighetene om i hvilken grad disse dødsfallene kan relateres til legemidler knyttet til legemiddelassistert rehabilitering, LAR?»

Svar:

Europeisk overvåkningscenter for narkotika og narkotikamisbruk (EMCDDA) utarbeider årlige oversikter over narkotikadødsfall. Antall overdosedødsfall i Norge er redusert siden toppåret 2001, men ligger fortsatt på et for høyt nivå. EMCDDA gjør oppmerksom på at sammenligninger mellom land bør gjøres med forsiktighet, da det er forskjell i kasusdefinisjoner og kvaliteten på rapportering.

Metadonbehandling er en del av legemiddelassistert rehabilitering (LAR) som tilbys personer som er avhengige av heroin og andre opiater. Denne behandlingsformen ble gjort landsomfattende fra 1998. Ved 2. tertial 2008 var det inkludert i alt 4755 personer i LAR.

Divisjon for rettsstoksikologi og rusmiddelforskning analyserer de aller fleste blodprøver som blir tatt i forbindelse med overdosedødsfall. Dermed kan en følge antall metadonrelaterte dødsfall i Norge. De senere årene har hvert år mellom 30 og 50 personer mistet livet som følge av metadonbruk alene eller ved kombinasjon av metadon og andre rusmidler.

Ifølge Folkehelseinstituttet antyder data fra et pågående forskningsprosjekt at maksimalt 25 pst. av de 55 metadonrelaterte dødsfallene som ble registrert i 2005 inntraff hos personer som deltok i et LAR-program på den tiden de døde. Det presiseres at tallene er usikre, da endelig kvalitetssikringen av dataene ennå ikke er gjort. I et samarbeidsprosjekt mellom Rettsmedisinsk institutt, Senter for legemiddelassistert rehabilitering i Oslo/UiO (LAR-ØST) og Folkehelseinstituttet, Divisjon for rettsstoksikologi og rusmiddelforskning, skal det kartlegges om personene som årlig dør med metadon i kroppen, er inkludert i et behandlingsopplegg, eller om de har brukt metadon som var forskrevet til andre.

SPØRSMÅL NR. 292**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik****Besvart 26. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Undertegnede viser til den pågående hovedstadsprosessen, og forslag om sammenslåing av tre sykehus til "Oslo Universitetssykehus". Dette er en prosess som har stor betydning for helsetilbudet i hele landet, og er derfor av stor viktighet.

Vil statsråden sørge for å foreta en vurdering av en eventuell opprettelse av et gigantsykehus, og vil han komme med en egen sak til Stortinget vedrørende sakens omstendigheter?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til den pågående hovedstadsprosessen, og forslag om sammenslåing av tre syke-

hus til "Oslo Universitetssykehus". Dersom en slik endring foretas, vil det ha stor betydning for helsetilbudet for innbyggerne i helseregion Sør-Øst, men også for innbyggerne i landet for øvrig.

Undertegnede mener en slik sammenslåing må komme til politisk behandling i Stortinget, slik at politikerne får mulighet til å kunne ivareta sine roller knyttet til å sørge for at helsetilbudet i Norge er av en slik kvalitet at innbyggernes behov ivaretas.

Det vises videre til § 30 i lov om helseforetak:

Foretaksmøtet i regionalt helseforetak treffer vedtak i saker som antas å være av vesentlig betydning for foretakets virksomhet eller løsningen av fastsatte målsettinger eller oppgaver. Det samme gjelder andre saker som antas å ha prinsipielle sider

av betydning eller som antas å kunne ha vesentlige samfunnsmessige virkninger. Hvilke saker foretaksmøtet i regionalt helseforetak skal fatte vedtak i etter denne bestemmelsen fastsettes det nærmere bestemmelser om i vedtektene.

I helseforetak skal saker som nevnt i første ledd forelegges departementet, som eier, av styret i det regionale helseforetak som eier helseforetaket.

Det bes derfor om at statsråden redegjør for hvordan den videre prosessen vil finne sted, og på hvilken måte, og når, vi kan forvente at Stortinget blir tatt med i prosessen knyttet til eventuell opprettelse av "Oslo Universitetssykehus".

Svar:

Som representanten er vel kjent med, er den såkalte "hovedstadsprosessen" del av et større omstillingsarbeid i Helse Sør-Øst etter sammenslåingen av Helse Sør og Helse Øst i 2007. I henhold til St.prp. nr 44 (2006-2007), fikk den sammenslåtte regionen i oppdrag å få til en bedre samordning og ressursutnyttelse i regionen generelt og i hovedstadsområdet spesielt – til beste for pasientene. Komiteens flertall, også representantene fra Fremskrittspartiet, ga sin tilslutning til Regjeringens beslutning om sammenslåing, bl.a. med henvisning til de utfordringer som var

konkretisert i Oslo-området (Innst. S. nr. 167 (2006-2007)). Departementet fulgte dette opp i foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF 30. mai 2007, der oppdraget og rammene for oppdraget ble utdypet nærmere.

Som representanten også er vel kjent med, behandlet styret i Helse Sør-Øst RHF forslagene i "hovedstadsprosessen" i sitt styremøte onsdag 19. og torsdag 20. november. Saken ble deretter oversendt departementet. Det er foretaksmøtet som skal gjøre endelig vedtak i saken. Dette er helt i tråd med bestemmelsen i helseforetaksloven § 30, som sier at saker som er av vesentlig betydning skal besluttes i foretaksmøtet. Dette er en helt ordinær saksgang for denne type saker. Det er helseforetaksloven helt klar på.

Foretaksmøtet i Helse Sør-Øst RHF skal gjennomføres torsdag 27. november, og "hovedstadsprosessen" er ett av punktene på dagsorden. Jeg kan forsikre representanten om at jeg følger utviklingen nøye, slik at hele befolkningen i hovedstadsområdet, i regionen og landet for øvrig skal være sikret et forsvarlig og godt tjenestetilbud - også ved eventuelle endringer i foretaksstrukturen og sykehusenes opp-taksområder - som måtte følge av hovedstadsprosessen. Dette er hensyn jeg vil ta med meg inn i det kommende foretaksmøtet.

SPØRSMÅL NR. 293

Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 27. november 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Jeg viser til mitt spørsmål i september om piratvirksomhet utenfor Afrika. Saken har nå blitt ytterligere aktuell ved at antall kapringer har økt, norske rederier påføres økte kostnader ved at man må seile omveier for å unngå pirater, samt at Norges Rederiforbund nå etterlyser konkret handling fra norske myndigheter.

Hva har statsråden gjort i denne saken i de siste månedene og hva har statsråden tenkt å foreta seg slik at man internasjonalt kan få satt en stopper på denne virksomheten?»

Svar:

Som beskrevet i mitt brev av 15. september, er farvannene utenfor Nigeria og Somalia de farligste farvann for skip å seile i nå, og piratvirksomhet i om-

radene er et stort problem for skipsfarten. Problemet er vedvarende og økende, og i den siste tiden har piratvirksomheten utenfor Somalia fått økt oppmerksomhet også i mediene. Vi deler fullt ut næringens bekymring over situasjonen.

Nasjonalt har vi som beskrevet i mitt brev av 15. september satt i verk tiltak knyttet til forebyggende arbeid og beredskapsarbeid. Sjøfartsdirektoratets pålegg om økte sikkerhetstiltak, står fremdeles ved lag. Direktoratet har også gitt råd om direkte forbyggende tiltak som omhandler avstand til Somalisk kystlinje, ekstra utkikk og reaksjoner ved unaturlige observasjoner, begrensnig med bruk av kommunikasjonsutstyr, bruk av AIS, gjennomgang av sikkerhetstiltak og øving før entring av risikoområdet, adferd ved kapring samt og ikke minst ettervern som debrief for mannskap o.l.

Det er også gitt anbefaling om navigasjonskoordinater med tanke på rask bistand fra koalisjonsstyrken ved angrep.

Gjennom Norges Rederiforbunds Beredskapssekretariat gis det kontinuerlig rådgivning til rederiene. Nærings- og handelsdepartementet bidrar vesentlig i finansiering av dette sekretariatet.

Vi har god dialog med næringen og sjøfolkenes representanter om problemet. Det skal avholdes et nytt møte i Sikkerhetsutvalget for internasjonal skipsfart i neste uke.

Enkelte rederier har etter eget ønske valgt å la alle eller noen av sine skip seile rundt Kapp det Gode Håp for å redusere faren for piratangrep.

Internasjonalt har Norge støttet opp om arbeid for å redusere problemet. Vi støtter opp under FNs sjøfartsorganisasjon IMOs arbeid og saken ble senest diskutert på IMOs rådsmøte tidligere i november.

Norge var medforslagsstiller til sikkerhetsrådssresolusjon 1816, som etter avtale med Somalias lovlige myndigheter gjør det mulig for de internasjonale marinestyrkene i området å gå inn i Somalias territorialfarvann. Norge var også medforslagsstiller for sikkerhetsrådssresolusjon 1838 som oppfordrer med-

lemslandene til å bidra med ressurser for å avverge kapringer. Norge vil fortsette å samarbeide med Sikkerhetsrådet om resolusjoner som motarbeider piratvirksomheten. Norge er ikke medlem av Sikkerhetsrådet og kan derfor ikke delta i Rådets behandling av resolusjonstekster. Vi vil imidlertid bruke de kanaler vi har for å fremme mest mulig robuste resolusjonstekster.

Regjeringen vurderer fortløpende eventuell militær støtte til pågående eller eventuelle nye maritime operasjoner i regionen i tråd med de anmodninger vi mottar. På grunn av innfasingen av nye marinefartøy har imidlertid slik støtte frem til nå ikke vært mulig, og vil sannsynligvis heller ikke være realiserbart før tidligst andre halvår 2009. Avhengig av operasjonenes fortløpende behov og egne tilgjengelige kapasiteter, vil også deltagelse med maritime patruljefly eller kystvaktfartøy kunne vurderes på noe sikt.

De samme krav til folkerettslig forankring, eksempelvis FN-mandat, selvforsvarsretten eller invitasjon fra en stats legitime myndigheter, gjelder naturligvis her som i enhver annen internasjonal operasjon.

SPØRSMÅL NR. 294

Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Bjørg Tørresdal

Besvart 27. november 2008 av barne- og likestillingsminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Etter at justisministeren i svaret til mitt skriftlige spørsmål Dokument nr. 15:230 (2008 - 2009) henviste til Barne- og likestillingsdepartementet stilles samme spørsmål til barne- og likestillingsministeren.

Hvordan ser statsråden på prosjekter som Adam i fengsel-pappagrupper for de innsatte i regi av familievernkontoret i Egersund, og hvordan kan en sikre videreføring og videreutvikling av dette og lignende prosjekter som vil dyktiggjøre de innsatte til et liv utenfor murene?»

BEGRUNNELSE:

Familievernkontoret i Egersund har hatt et nært samarbeid med Åna fengsel om pappagrupper for de innsatte, og de har planer om å videreutvikle dette arbeidet. Målet er å hjelpe de innsatte til å takle livet når de kommer ut av fengsel. Familievernkontoret har søkt Justisdepartementet om økonomisk støtte, men får til svar at posten til frivillige organisasjoner

er delt ut for 2008 og at de kan søke for 2009. Familievernkontoret kan neppe regnes som en frivillig organisasjon. Familievernkontoret vil kunne være en viktig aktør i arbeid med å hjelpe de innsatte ut i samfunnet dersom det settes av midler til det.

Justisminister Knut Storberget skriver i sitt svar av 13.11.2008: "Jeg er enig i stortingsrepresentantens innvending om at Familievernkontoret neppe kan regnes som en frivillig organisasjon. Da familievernkontorene ligger inn under Barne-, ungdoms- og familieetaten vil det være naturlig også å ta kontakt med Barne- og likestillingsdepartementet i forhold til denne type tiltak."

Svar:

Generelt ser departementet positivt på at det tas lokale initiativ og gjennomføres prosjekter av den type som er nevnt i spørsmålet.

Økonomiske tilskudd til pappagrupper og andre samlivsstyrkende og likestillingsorienterte tiltak fal-

ler i stor grad inn under Barne- og likestillingsdepartementets ansvarsområder. Tilskudd til samlivsstyrkende tiltak finansieres over kapittel 841 post 70. Forvaltning av tilskuddsordninger og utviklingsarbeid er i hovedsak delegert til Barne- ungdoms- og familiedirektoratet, som avgjør søknader og fordeler midler i henhold til retningslinjer utarbeidet av departementet. Lokale aktører som organisasjoner, in-

stitusjoner, familievernkontorer og andre kan søke Bufdir om midler til slike prosjekter.

Departementet finansierer svært sjeldent prosjekter til lokale tiltak. Departementet finansierer nødvendige prosjekter, utredninger og evalueringer i arbeidet for å utvikle lover, forskrifter og politikken på feltet.

SPØRSMÅL NR. 295

Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 26. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Personer som mottar etterlattepensjon har kun anledning til å kunne tjene inntil en halv G før det blir avkortning i pensjonen. Mange føler at dette er svært rart når de fleste andre som mottar pensjon kan tjene inntil 2 G uten at det gir avkortning i ytelsene.

Mener statsråden at dette er urettferdig, og vil statsråden endre regelverket slik at også enkepensjonister kan få anledning til å tjene inntil 2 G?»

Svar:

Gjenlevende ektefeller kan fra folketrygden ha rett til pensjon eller overgangsstonad, stonad til barnetilsyn, utdanningsstonad og tilskott til flytting for å komme i arbeid. Bestemmelsene gjelder også for personer som har inngått registrert partnerskap, visse grupper gjenlevende samboere og visse grupper skilte gjenlevende. Pensjon til gjenlevende ektefelle består av grunnpensjon, tilleggspensjon og/eller særtillegg. Tilleggspensjonen utgjør 55 pst. av den tilleggspensjonen som avdøde hadde eller ville fått som pensjonist. Særtillegget faller bort i den utstrekning det ytes tilleggspensjon. Ytelsen er subsidiær i forhold til andre pensjonsytelser fra folketrygden. Den faller bort når vedkommende får uførepensjon eller alderspensjon, men pensjonen beregnes da etter særlige regler.

Formålet med pensjon fra folketrygden for gjenlevende ektefelle er først og fremst å sikre inntekt til gjenlevende som ikke er i stand til å forsørge seg selv ved inntektsgivende arbeid. Pensjonen reduseres derfor i forhold til den arbeidsinntekten gjenlevende har eller kan forventes å få. Dersom gjenlevende er i fullt arbeid, legges den faktiske arbeidsinntekten til grunn. Hvis gjenlevende ikke er i arbeid når ektefellen dør, forventes det at vedkommende utnytter sin

arbeidsevne og de arbeidsmulighetene som finnes. Ved fastsetting av forventet inntekt legges det vekt på blant annet alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og eventuelle barns tilsynsbehov. Det tas imidlertid hensyn til at den gjenlevende skal få rimelig tid til å omstille seg etter dødsfallet.

For å motivere til økt selvforsørgelse, ble reglene for fastsettelse av forventet inntekt skjerpet fra 1. januar 2002. En gjenlevende som ikke har fylt 55 år, forventes å få en arbeidsinntekt på minst to ganger folketrygden grunnbeløp. Dette gjelder likevel ikke dersom det er en rimelig grunn til at gjenlevende har en lavere inntekt.

Pensjonen reduseres med 40 pst. av den faktiske eller forventede inntekten som overstiger ½ grunnbeløp. Avkortningsregelen har vært uendret siden folketrygden ble innført i 1967. Av Ot.prp. nr. 17 (1965-66) framgår det at det prinsipielle utgangspunktet bør være at pensjon bare ytes i de tilfellene hvor den gjenlevende ikke kan forsørge seg ved eget arbeid. De som har reelle muligheter for å kunne forsørge seg selv, må gis nødvendig hjelp til å oppnå tilfredsstillende inntektsmuligheter, og retningslinjene må være slik at de stimuleres til å bli selvforsørgende.

Folketrygdens uføre-, alders- og gjenlevendepensjon skal ivareta ulike formål. Etter mitt syn er reglene for inntektsprøving av pensjon til gjenlevende ektefelle utformet slik at de ivaretar formålet med ytelsen på en god måte. Jeg ser ikke at det er hensiktsmessig å endre disse reglene nå, innenfor dagens pensjonssystem.

Stortingets vedtak 23. april 2007 om pensjonsreformen innebærer blant annet fleksibelt uttak av hel eller delvis alderspensjon i folketrygden fra 62 år og levealdersjustering. I den forbindelse vil regjeringen vurdere å tilpasse reglene for gjenlevendepensjon til nytt pensjonssystem.

SPØRSMÅL NR. 296**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 26. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I 2007 ble Filippinene plutselig den syvende største mottaker av norsk bistand (ODA), mens landet året før knapt nok mottok norsk bistand. Ifølge nyhetsbladet Development Today er dette et resultat av Norfund/SN-Powers oppkjøp (aksjeverv) i vannkraftsektoren. Ifølge departementet innberettes ikke slike investeringer som bistand.

Kan departementet forklare hva som da ble innberettet som norsk ODA-bistand til Filippinene i 2007 og hvordan dette defineres som ODA-bistand etter OECDs regler?»

BEGRUNNELSE:

I Utenriksdepartementets budsjettproposisjon står det i årsrapporten for 2007 at Norfund fortsatte sine investeringer i vannkraft gjennom SN Power Invest, blant annet i Filippinene. Bladet Development Today hevder at dette er årsak til at landet det året plutselig framstod som syvende største mottaker av norsk bistand. På spørsmål fra KrF ved behandlingen av finansinnstillingen, svarte imidlertid departementet at "SN Power Invests enkeltinvesteringer innbe-

rettes ikke som del av norsk bistand".

Svar:

Det er riktig at SN Powers investeringer ikke innrapporteres som bistand. Norfunds egenkapitalinnskudd i disse investeringene rapporteres imidlertid som bistand. Det er Norfunds andeler i SN Powers investeringer som i all vesentlighet utgjør den markante økningen i bistand til Filippinene i 2007. Øvrige 18 innberettede bistandstiltak omfatter blant annet støtte til virksomhet drevet av Arbeidernes opplysningsorganisasjon, Bistandsnemnda, Caritas Norge, CMFR, Fredskorpset, International Alert, LO og Norges vassdrags og energiverk.

SN Powers investering på Filippinene ble gjort som en utvidelse av selskapets aksjekapital, knyttet opp til selskapets investeringsplan. Investeringsplanen inkluderer både oppkjøp av eksisterende virksomhet, rehabilitering og rene nyanlegg.

Innrapportering av Norfunds egenkapitalinnskudd i SN Power er i tråd med kriteriene for ODA-rapportering (DAC Statistical Reporting Directives, DCD/DAC(2007) 34, punkt 1.44.).

SPØRSMÅL NR. 297**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 26. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Norsk bistand til Latin-Amerika ble nær doblet fra 2006 til 2007. I Utenriksdepartementets budsjettproposisjon forklares dette med store utbetalinger fra Norfund og SN-Power til Peru og Chile. På spørsmål opplyser imidlertid departementet at SN Powers enkeltinvesteringer ikke innberettes som bistand.

Kan departementet presist forklare hva som ble innberettet til OECD som bistand (ODA) til Peru og hvordan dette defineres som bistand (ODA) etter OECDs regler?»

BEGRUNNELSE:

Utenriksdepartementets budsjettproposisjon gir denne forklaring på at norsk bistand (ODA) til Latin-

Amerika ble nesten fordoblet fra 2006 til 2007: "Denne kraftige økningen skyldes primært store utbetalinger fra Norfund og SN-Power til Peru og Chile." Da KrF i arbeidet med finansinnstillingen spurte nærmere om dette og hvilken hjemmel det var for å regne det som bistand i henhold til OECDs regler, svarte departementet at "SN Power Invests enkeltinvesteringer innberettes ikke som del av norsk bistand".

Det er tilsynelatende motstrid mellom disse opplysningene, og departementet har i sitt svar på KrFs spørsmål ikke bidratt til å avklare hva som egentlig er innberettiget.

Svar:

Den samlede innrapporterte offentlige norske bistanden til Peru i 2007 besto av følgende innrapporterte tiltak (tall i 1000 NOK):

Bistandsnemnda	Project for education and dev.	1 030
Caritas Norge	PER/Peru earthquake emergency relief	3 090
FOKUS - Forum for Women and Development	Data base for women's documentation centre	479
Fredskorpset	Fredskorpset	635
GIEK	Peru - Debt prepayment	10 367
Kirkens Nødhjelp	Cendoc Mujer, Information	97
	Community Development, Diaconia	389
	IBC, Research and Communication	292
	Rosa Blanca HIV/AIDS	117
	Slum Project - CEPROMUP	204
LO - Lands- organisasjonen i Norge	Pilot Project	270
Norges Røde Kors	PER/Peru earthquake emergency relief IFRC	3 090
OAS - Organization of American States	PER/Support to OAS election observation	-42
PYM - De norske Pinsemenighetenes Ytremisjon	PER/San Ramon floods, Peru	1 000
Regnskogfondet	AIDSESP: Institucional support	920
	CIPA: Tec. sch, health, land right	1 150
	CORPI: Recognition and sustainable development of indigenous territories	535
	Legal recognition of indigenous territories in Peru	1 097
	PFMB: Multicultural Teacher's College	691
	Regional survey and pilot project for protection of isolated indians.	1 615
	Territorial mapping for Anchuvar, Peru	359
SN Power Invest AS	Gallito Ciego Water Harvesting Study	387
Statkraft Engineering as	SNPI	524 993
Utdanningsforbundet	Organisational support	94
	Trade Union Training	140
<i>I alt</i>		552 998

Den store økningen i norsk bistand til Peru skyldes Norfunds og SN Powers engasjement i Peru. SN Powers enkeltinvesteringer innberettes ikke som del av norsk bistand, men Norfunds egenkapitalinnskudd i SN Power innrapporteres som del av den norske offentlige bistanden.

Innrapportering av Norfunds egenkapitalinnskudd i SN Power er i tråd med OECD DACs regelverk for bistand (DAC Statistical Reporting Directives, DCD/DAC(2007)34, punkt 1.44.)

Det vises for øvrig til svar på skriftlig spørsmål nr. 300 fra representanten Sørfonn.

SPØRSMÅL NR. 298**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt****Besvart 28. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva gjør Regjeringen for å anskaffe en slik kapasitet?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med Norges deltakelse i operasjoner i Afghanistan, har det fremkommet at spesialavdelingene og etterretningstjenesten ønsker en UAV-kapasitet. Bruken av UAV vil gi norske soldater langt bedre etterretning og således bedre soldatenes sikkerhet.

Svar:

Denne regjeringen er svært opptatt av sikkerheten til våre soldater og offiserer i Afghanistan. Sikkerheten til personellet kan ivaretas på flere måter. Pansring av kjøretøy, personlig bekledning og nye håndvåpen bidrar til en økt sikkerhet. I tillegg er for-

beredelser gjennom trening, utdanning og øvelser viktig i denne sammenhengen. Gode etterretninger er et tredje element, og en UAV-kapasitet vil kunne gi de norske styrkene en større etterretningskapasitet og derved også bidra til å bedre sikkerheten i operasjonene.

Som det fremgår av St.prp. nr. 48 (2007-2008) planlegges det inntil videre med en anskaffelse av stridstekniske ubemannede luftfartøy, hovedsakelig til oppklaringsenhetene i Hæren. For å skaffe seg erfaringer i bruk av slike kapasiteter har Forsvaret allerede anskaffet en type mini-UAVer, som er under uttesting i Norge. Basert på bl.a. erfaringer fra denne uttestingen, har Forsvarsdepartementet under planlegging et anskaffelsesprosjekt knyttet til mini-UAVer som vil bidra til å dekke det operative behovet knyttet til operasjoner i utlandet. Det er en målsetting at denne kapasiteten skal være tilgjengelig innen utgangen av 2009.

SPØRSMÅL NR. 299**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Fredrik Vogt****Besvart 28. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Når kan det forventes at det nye enhetshelikopteret kan innføres?»

BEGRUNNELSE:

Forsvaret har bestilt nye helikopter av typen NH 90 for å erstatte dagens helikopterflåte.

Leveringen har flere ganger blitt skjøvet ut i tid. Dette medfører at man fortsatt opererer med en rekke helikopter som lever på overtid. Vedlikeholdskostnadene blir stadig høyere. Når nye helikopter er bestilt fremstår de økte vedlikeholdskostnadene som ”penger ut av vinduet.” Det bør derfor være i alles interesse at nye helikopter nå leveres så raskt som mulig og at ytterligere utsettelse ikke kan aksepteres.

Svar:

Forsvaret har bestilt 14 nye enhetshelikoptre til kystvakten og nye fregatter av Fridtjof Nansen-klas-

sen. Helikoptrene skulle opprinnelig vært levert i perioden 2005-2008, men er vesentlig forsinket. Denne forsinkelsen er i all hovedsak leverandørbetinget. Status i leveransen er redegjort for i høstens budsjettproposisjon, hvor det fremkommer at det forventes at første helikopter til kystvakten kommer i 2010, og første helikopter til fregattene i 2011.

En av konsekvensene av forsinket levering er at vi har måttet iverksette levetidsforlengelse av Lynx-helikoptrene til kystvakten. Forsvarsdepartementet har i møter med leverandøren påpekt at det vil bli krevd kompensasjon for de ulemper forsinkelsen har medført Forsvaret, bl.a. kostnader på Lynx. Omfanget av kompensasjonen vil være gjenstand for forhandlinger med leverandøren med utgangspunkt i kontraktens bestemmelser på dette punkt.

Forsvarsdepartementet har hatt flere møter med leverandøren det siste året for å understreke viktigheten av å unngå ytterligere forsinkelser.

SPØRSMÅL NR. 300**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Ingebrigt S. Sørfohn****Besvart 26. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Norsk bistand til Latin-Amerika blei nær dobla frå 2006 til 2007. I Utanriksdepartementet sin budsjettproposisjon blir dette forklart med store utbetalingar frå Norfund og SN-Power til Peru og Chile. På spørsmål opplyser departementet at SN Power sine enkeltinvesteringar ikkje blir innberetta som bistand.

Kan departementet presist forklare kva som blei innberetta til OECD som bistand (ODA) til Chile og korleis dette blir definert som bistand (ODA) etter OECD sine reglar?»

GRUNNGJEVING:

Utanriksdepartementet sin budsjettproposisjon gjev denne forklaringa på at norsk bistand (ODA) til Latin-Amerika blei omtrent fordobla frå 2006 til 2007:

AID - Arbeids- og inkluderingsdepartementet	Refugees in Norway	1 672
Flacso - Facultad Latinoamericana de Ciencias Sociales	Non-proliferasjon/Disarmanent i Latin America	638
Generalkonsulat New York	Chatham House meeting - SSOD-IV	132
LO - Landsorganisasjonen i Norge	Norwegian delegation to Chile	238
Statkraft Engineering as	SNPI	225 000
<i>I alt</i>		227 680

Den store auken i norsk bistand til Chile skuldast Norfund og SN Power si verksemd i Chile. SN Power sine einskilde investeringar vert ikkje innberetta som del av norsk bistand, men Norfund sine eigenkapitalinnskott i SN Power vert innberetta som ein del av norsk offentleg bistand. Med Norfund sin noverande eigarandel i SN Power, er det altså helvta av investe-

»Denne kraftige auken skuldast primært store utbetalingar frå Norfund og SN-Power til Peru og Chile.» Då KrF i arbeidet med finansinnstillinga spurde nærare om dette og kva slags heimel det var for å rekne det som ODA-bistand i henhold til OECD sine reglar, svarte departementet at »SN Power Invests enkeltinvesteringar blir ikkje innberetta som del av norsk bistand».

Det ser ut som om desse opplysingene strir mot kvarandre, og departementet har i svaret sitt på KrF sitt spørsmål ikkje gjort sitt til å avklare kva som eigentleg er innberettiga.

Svar:

Den samla offentlege norske bistanden til Chile i 2007 besto av desse innrapporterte tiltaka (tal i 1000 NOK):

ringane som vert innberetta som bistand.

Rapportering av Norfund sine eigenkapitalinnskott i SN Power er i samsvar med vilkåra i OECD DACs regelverk for bistand (DAC Statistical Reporting Directives, DCD/DAC(2007)34, punkt 1.44.)

SPØRSMÅL NR. 301**Innlevert 19. november 2008 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 27. november 2008 av fornyings- og administrasjonsminister Heidi Grande Røys****Spørsmål:**

«Fylkesmannen i Nordland prøvde i 2004 å flytte "skogkontoret" fra Mosjøen til Bodø, med alt personell. Fylkesmannens flytteforsøk ble møtt med massiv motstand særlig fra faglig hold, og statsråd Meyer omgjorde fylkesmannens vedtak 1.12.2004. På tross av dette bygges den skogfaglige ekspertise ned i Mosjøen, og bl.a er Fylkesskogsjefen fjernet fra Mosjøen kontoret.

Er statsråden kjent med den nedtrappingen som finner sted ved kontoret i Mosjøen og er dette i tråd med de utfordringer som skognæringen i regionen møter?»

BEGRUNNELSE:

Fra flere hold blir det hevdet at det drives en stille omkamp mht. Fylkesmannens skogkontor i Mosjøen. Dette på tross av at daværende statsråd Morten Meyer uttrykkelig slo fast at skogkontoret i Nordland fortsatt skulle ha tilholdssted i Mosjøen. Skogkontoret har i flere 10-år vært stasjonert i Mosjøen, ut fra faglige begrunnelser. Det er først og fremst på Helgeland det meste av Nordland fylkes og landsdelens skogaktiviteter pågår. Det er også her vi finner de største utfordringer innenfor skogbruksnæringen og næringens største potensial i nord.

Svar:

Fylkesmannen i Nordland har aldri hatt et rendyrket skogkontor i Mosjøen. Ved etableringen av fylkesmannens landbruksavdeling i 1994, ble det tidligere fylkeslandbrukskontoret i Mosjøen videreført som et avdelingskontor med både skogbruksfaglig og jordbruksfaglig kompetanse. Avdelingen hadde da en skogbruksseksjon ledet av en fylkesskogsjef. Denne seksjonen hadde medarbeidere både i Bodø og i Mosjøen. Det var en sentral forutsetning at fylkesskogsjefen skulle ha Bodø som fast kontorsted, men

med kontordager også i Mosjøen. Etter beslutningen i 2004 om å opprettholde avdelingskontoret i Mosjøen, ble det gjennomført en bred omorganisering av landbruksavdelingen. I denne prosessen ble det lagt vekt på å tilføre kontoret i Mosjøen nye oppgaver. De tidligere stillingene som fylkesskogsjef og fylkesjordsjef ble samtidig fjernet for å få til en mer formålstjenlig organisasjonsstruktur i avdelingen og for å styrke ledelsen ved kontoret i Mosjøen.

Over tid er antallet tilsatte ved landbruksavdelingen redusert. Ved etableringen i 1994 var det 52 årsverk (35 i Bodø, 10 i Mosjøen og 7 andre steder i fylket). I 2004 var antallet årsverk redusert til 30 (20 i Bodø og 9 i Mosjøen), mens avdelingen i dag har 24 årsverk (16 i Bodø og 8 i Mosjøen). Disse tallene viser at fylkesmannen i stor grad har klart å opprettholde omfanget av årsverk ved kontoret i Mosjøen ved at bemannings-reduksjonene gjennom årene i all hovedsak har rammet virksomheten i Bodø.

Jeg finner også grunn til å peke på at Fylkesmannen i Nordland ikke har vært alene om å gjennomføre omorganiseringsprosesser ved landbruksavdelingen. Denne utviklingen har skjedd i alle fylker, og de tidligere lederstillingene som fylkesskogsjef og fylkesjordbruksjef er i stor grad endret til gjennomgående stillinger med fagansvar.

Fra fylkesmannen har jeg fått opplyst at virksomheten i Mosjøen er tilført nye oppgaver også i tiden etter 2004. Dette fordi en har sett dette som nødvendig for å oppnå god ressursutnyttning og måloppnåelse, og for å unngå nedtrapping av virksomheten i Mosjøen i forhold til Bodø. Fylkesmannen har også konkrete planer om å styrke den skogbruksfaglige kompetansen ved kontoret i Mosjøen ved utlysning av ledig stilling.

Etter dette kan jeg ikke se at det er hold i påstanden om at det skjer en nedtrapping av virksomheten ved fylkesmannens landbrukskontor i Mosjøen.

SPØRSMÅL NR. 302**Innlevert 20. november 2008 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 27. november 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«I den senere tid har det vært flere oppslag om at samdrifter innen melkeproduksjon sliter økonomisk.

Hva vil landbruksministeren konkret gjøre for å bedre den økonomiske situasjonen for samdrifter?»

BEGRUNNELSE:

I Nord-Trøndelag produseres det ca. 150 millioner liter melk. Samdriftene i fylket står for 30-40% av det totale produksjonsvolumet.

En rekke samdriftsprosjekter skrinlegges nå rundt om i Trøndelag før de i det hele tatt er ferdig prosjektert. Årsakene som blir gitt er at samdrifter ikke lønner seg.

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at jeg legger vekt på å utforme generelle rammevilkår for norsk melkeproduksjon som gjør at vi kan nå målet om et aktivt og variert landbruk over hele landet. Med grunnlag i disse rammevilkårene må det være mulig for foretakene å foreta ulike valg av tilpasninger knyttet til bl.a. produksjonsstruktur og organisasjonsform.

Når det gjelder de økonomiske rammevilkårene for foretak i melkeproduksjon, så vil jeg trekke frem den satsinga som den rød-grønne regjeringen har gjort ved jordbruksoppgjørene i 2006-2008 for spesielt å bedre økonomien i det grovfôrbaserte husdyrholdet. Økningene i målprisene for melk og storfekjøtt samt vesentlige økninger i tilskuddssatsene for storfeholdet, har gitt betydelige økninger i inntektsmulighetene for foretak med melkeproduksjon. Vi må også huske på at dette skjer i en periode hvor kostnadene i jordbruket har økt kraftig.

Jeg mener det var en alt for dårlig utvikling i de økonomiske rammevilkårene for jordbruket før den rød-grønne regjeringen tok over. Og jeg vil understreke at vi nå begynner å se de positive resultatene av tre år med rød-grønn landbrukspolitik. Jordbruksoppgjørene i denne perioden legger til rette for en inntektsvekst over 3 år på 60.000 kroner per årsverk. Samtidig legger jeg opp til at arbeidet med å bedre rammevilkårene for jordbruket skal fortsette.

Når det gjelder tilskuddsordningene rettet mot melkeproduksjon, må prinsippet være at for likt produksjonsomfang og like forhold for øvrig, så skal utmålingen av tilskudd være lik, uavhengig av valg av organisering av drifta, dvs. om produksjonen skjer på

et to-familiebruk, i et stort enkeltpersonforetak eller i et samdriftsforetak. Med grunnlag i dette prinsippet startet derfor forrige regjering en harmonisering av satsene for driftstilskudd for melkeproduksjon til samdrifter. Avtalepartene har vært enige om å videreføre denne gradvise harmoniseringen av tilskuddssystemet ved de tre siste jordbruksoppgjørene.

Når det gjelder valg av alternative foretaksformer i melkeproduksjonen, vil jeg også peke på at vi ved årets jordbruksoppgjør åpnet for adgang for enkeltbruk til leie av melkekvote. Kvoteleie innebærer at fleksibiliteten i kvoteordningen øker, både ved at produksjonen bedre kan tilpasses kapasiteten på bruket og ved at kvoter fra ulike bruk kan leveres felles uten at dette må organiseres som en samdrift, jf. kap. 7.8.1 i St.prp. nr. 69 (2007-2008) "Om jordbruksoppgjøret 2008". Slik kvoteleie vil i noen tilfeller også kunne være et alternativ til samdrift.

Ved årets jordbruksoppgjør ble det videre gjennomført en annen vesentlig endring som innebærer at samdriftsmedlemmer fra 2009 også kan motta produksjonstilskudd for storfehold på egen eiendom, så lenge det produseres med ammekyr som er av minst 50 prosent kjøttferase. Fordi medlemmer i samdrift får frigjort arbeidstid jamført med å drive melkeproduksjon i egen regi, vil mange samdriftsmedlemmer ha mulighet til slik kjøttfeproduksjon på egen eiendom.

Det viktigste virkemiddelet for å motivere til satsing på melkeproduksjon, vil uansett være knyttet til økonomien for hele melkesektoren, og det er noe regjeringen har prioritert høyt i jordbruksoppgjørene. Samtidig vil jeg være tydelig på at det alltid vil være slik at melkeprodusenter, enten det gjelder samdrifter eller enkeltbruk, er avhengige av en realistisk tilnærming til de investeringene og lønnsutgiftene de påtar seg. Regjeringen vil aldri kunne garantere lønnsomhet for alle melkeprodusenter, men jeg har som en klar målsetting å legge på plass forutsetninger som gjør det mulig å oppnå tilfredsstillende lønnsomhet.

Jeg ønsker å legge til rette for et levende landbruk over hele landet. For å nå dette målet er det viktig å sikre en variert bruksstruktur og gode produksjonsmiljøer i alle deler av landet, og der både enkeltbruk og samdrifter spiller en viktig rolle. Jeg vil videreføre en politikk som tar sikte på å legge forholdene til rette, slik at det er opp til den enkelte bonde å velge foretaksform. Slik jeg vurderer dette, er det ikke hensiktsmessig å ha andre betingelser for samarbeid mellom naboer, enn for samarbeid innad i en familie.

SPØRSMÅL NR. 303**Innlevert 20. november 2008 av stortingsrepresentant Per-Kristian Foss****Besvart 26. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Ti helikopterflyvere tvinges til å slutte i jobben fordi de er 60 år, til tross for at samtlige ønsker å fortsette. Helikopter Service ønsker i utgangspunktet å la flyverne fortsette i jobb, men nektes av Helikopter Service AS Flygerforening, som viser til særaldersgrensen.

Hvordan vil statsråden håndtere denne og lignende saker i sin vurdering av lovbestemte og tariffbestemte særaldersgrenser i arbeidslivet?»

BEGRUNNELSE:

Statens Senter for Seniorpolitikk viser i dag til at Helikopter Service var positive til å la flyverne få fortsette å fly etter fylte 60 år. Men fagforeningen viste til tariffavtalens aldersgrense. Arbeidsgiveren ble tvunget til å avvise flyklare seniorer, til tross for at bedriften mangler erfarne flygere.

I behandlingen St.meld. nr. 6 (2006 - 2007) Seniorane ein ressurs i norsk arbeidsliv, jf. Innst. S. nr. 200 (2006-2007), uttrykte en enstemmig arbeids- og sosialkomité følgende:

"Komiteen viser til at slike grenser imidlertid også vil kunne virke ekskluderende på arbeidstakere som må tre ut av stilling uten at de får vurdert sine fysiske forutsetninger for å stå i arbeidsforholdet. I denne sammenhengen vises det blant annet til at komiteen har mottatt reaksjoner fra grupper som på grunn av særaldersgrensene blir presset ut av arbeidslivet."

Eksempelet fra Helikopter Service illustrer et nøyaktig eksempel på hva Stortinget har uttrykt bekymring for, hvor særaldersgrensen er ekskluderende, og hvor alder og ikke fysiske forutsetninger bestemmer om hvorvidt en kan stå i arbeid.

Særaldersgrenser som system bygger på den prinsipielt uholdbare forestilling at grupper av arbeidstakere, sett under ett, ikke kan fortsette i arbeid ut over en gitt alder. Et slikt system tar overhodet ikke hensyn til at det er store individuelle variasjoner når det gjelder fysisk og psykisk helse. Systemet tar heller ikke hensyn til at kravene til tjenesten, innholdet i jobben og arbeidets art, kan endre seg betydelig over tid. I fremtiden må det være slik at det blir arbeidets art og risiko, ikke en bestemt alder, som avgjør behovet for tidligpensjonering.

Svar:

Først av alt må jeg si at jeg deler målsettingen om at så mange som mulig skal kunne få jobbe så lenge

som mulig. Jeg registrer at det igjen er oppstått uenighet mellom ulike aldersgrupper av flyvere i en og samme virksomhet. Vi hørte om tilsvarende problemer blant SAS-pilotene tidligere i høst. Dette er en vanskelig sak, som viser at det er behov for en debatt om dagens aldersgrenser. Det er av den grunn iverksatt ulike utredninger og arbeidsgrupper som for tiden arbeider med dette problemkomplekset.

For det første følger det av Stortingsmelding nr. 6 (2006-2007) Om seniorpolitikk (seniormeldingen) at regjeringen skal vurdere arbeidsmiljølovens bestemmelse som sier at oppsigelse med fratreden før fylte 70 år som alene skyldes at arbeidstaker har nådd pensjonsalder etter folketrygdloven ikke er saklig. Bestemmelsen forstås slik at det er adgang til å ha bedriftsinterne ordninger med lavere avgangsalder, som for eksempel 60, 65 eller 67 år. Slike ordninger må følge av fast og entydig praksis, pensjonsavtale, arbeidsreglement, tariffavtale eller lignende grunnlag. Etter det jeg vet er det mange arbeidstakere i norske bedrifter som er omfattet av slike ordninger, og jeg antar at det vil oppfattes som meget inngripende om myndighetene skulle gå inn å forby denne typen ordninger. Det kan likevel reises spørsmål om retten til å ha slike bedriftsfastsatte avgangsalder skal gjelde ubetinget. Departementet har som en oppfølging av seniormeldingen laget en utredning omkring disse spørsmålene. Utredningen er utarbeidet med ulike interesseorganisasjoner samt partene i arbeidslivet i en referansegruppe, og vurderer både om grensen på 70 år bør økes og hvorvidt det bør gjøres endringer i gjeldende rett i forhold til bedriftenes adgang til å ha ordninger med lavere avgangsalder. Utredningen er sendt på alminnelig tre måneders høring, med svarfrist 30. januar 2009. Utredningen etterspør bl.a. høringsinstansenes syn vedrørende de bedriftsinterne ordninger. De innspill departementet får vil bli nøye vurdert før regjeringen tar stilling til hva som bør gjøres.

For det andre leder jeg et utvalg som utreder pensjonsreformens tilpasninger til offentlig tjenstepensjon, herunder særaldersgrensene i offentlig sektor (pensjonstekniske forhold). Dette arbeidet skal være ferdig i februar neste år, og det er for tidlig å si noe om resultatet av dette arbeidet nå.

For det tredje pågår det et selvstendig utredningsarbeid vedrørende særaldersgrenser for ulike yrkesgrupper i offentlig og privat sektor i Fornyings- og administrasjonsdepartementet (arbeidsrettslige forhold). Dette er en oppfølging av Stortingsmelding nr.

5 (2005-2006) Opptjening og uttak av alderspensjon i folketrygden, og gjennomføres som en del av pensjonsreformsarbeidet.

Det er med andre ord flere og ulike hensyn som

må vurderes mot hverandre før endelig beslutning treffes i denne saken. Jeg ser frem til den videre debatten om dette temaet.

SPØRSMÅL NR. 304

Innlevert 20. november 2008 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 27. november 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Avigo har sammen med Universitetet i Agder forsøkt å søke BKA-midler til lese- og skriveopplæring for studenter, og fått avslag med begrunnelsen at studenter ikke er målgruppen for BKA-midler.

Vil statsråden endre retningslinjene slik at studenter også kan omfattes av ordningen eller vil hun vurdere å opprette egne midler for studenter?»

BEGRUNNELSE:

Studenter med lese- og skrivevansker har ikke rett til opplæring som kan øke deres leseferdighet. Arbeidstakere kan søke midler gjennom Program for basiskompetanse i arbeidslivet (BKA) eller attføring, og elever i grunnskole og videregående skole kan få opplæring gjennom sin individuelle plan. Studenter har ikke disse rettighetene.

Erfaring viser at målrettet individuelt tilpasset lese- og skriveopplæring i løpet av tre måneder kan redusere energibruken i leseprosessen og frigjøre store mengder energi til leseforståelse og bearbeiding av tekstlig meningsinnhold.

Studenter med lese- og skrivevansker har ikke problem med fagtilegnelse. Problemet er at det krever mye energi å lese seg til faget, og det krever mye energi å uttrykke seg skriftlig. Energibruken gjør at mange sliter unødige i hverdagen, og mange gir opp før de har nådd sitt yrkesmål.

Avigo har sammen med Universitetet i Agder forsøkt å søke BKA-midler til lese- og skriveopplæring for studenter, og fått avslag med begrunnelsen at studenter ikke er målgruppen for BKA-midler. Disse midlene bevilges av Stortinget.

Svar:

Spørsmålet er i utgangspunktet stilet til Arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen. Siden BKA administreres av Kunnskapsdepartementet vil imidlertid Kunnskapsministeren svare på spørsmålet.

Det å ha tilstrekkelige grunnleggende ferdigheter er en avgjørende forutsetning for all annen læring og kompetanseutvikling, og for aktiv deltakelse i arbeids- og samfunnsliv. Med Kompetansereformen fikk voksne rett til grunnskoleopplæring og videregående opplæring. Selv om denne reformen ga voksne rett til tilpasset grunnskole og videregående opplæring har den ikke ført til økt deltakelse. Mange voksne med svake grunnleggende ferdigheter har dårlige erfaringer fra skolen og ønsker ikke å delta i tilbud gjennom det offentlige utdanningssystemet. De ønsker ofte tilbud gitt på andre arenaer, som for eksempel arbeidsplassen.

Program for basiskompetanse i arbeidslivet, BKA er en tilskuddsordning til bedrifter og offentlige virksomheter som er villige til å gi sine medarbeidere opplæring i grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning og bruk av digitale verktøy. Målgruppen er ansatte med liten formell utdanning. Ordningen omfatter også arbeidssøkere som vil ha nytte av slik opplæring for å få innpass i arbeidslivet. For å sikre at opplæringen treffer de den er beregnet for, er en av forutsetningene at opplæringen skal skje på arbeidsplassen.

BKA bygger på opplæring i grunnleggende ferdigheter tilsvarende grunnskolens nivå. Det er utvikla egne rammeverk som bygger på læreplanene for grunnskolen, som verktøy for at opplæringen blir tilpasset voksnes arbeids- og livssituasjon. Det er og utviklet egne tester som skal kartlegger hvilket nivå den enkelte har som utgangspunkt, slik at opplæringen også kan tilpasses individuelle behov. Målet er at flere skal få styrket sin kompetanse slik at de føler seg tryggere i arbeidslivet og eventuelt motiveres for videre yrkesopplæring eller studieforbereidende opplæring.

ECON Pöyry har evaluert erfaringene fra ordningen med sikte på blant annet å utvikle kvaliteten på programmet. Evalueringen viser at BKA treffer målgruppen godt og at de som gjennomfører programmet

føler seg sikrere og er mer åpne for nye kurs og opplærings tiltak.

BKA er ikke et program som retter seg inn mot studenter i høyere utdanning. Studenter med lese- og skrivevansker må få tilrettelagt studiene innenfor de rammene som gjelder for høyere utdanning. I Universitets- og høyskoleloven § 4-3 Læringsmiljø står det: "(5) Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter

med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium."

Departementet er fornøyd med at BKA treffer målgruppen og at programmet har god virkning på de som gjennomfører det. Departementet har i dag ingen planer om å endre retningslinjene for BKA slik at programmet også skal omfatte studenter i høyere utdanning.

SPØRSMÅL NR. 305

Innlevert 20. november 2008 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 28. november 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«NSB melder at persontrafikken på Rørosbanen har økt mest i hele landet. Mange velger bane framfor å kjøre mange mil på en svært trafikkfarlig Rv 3. Togene er ofte sprenghulle og passasjerer må stå og noen ganger ikke komme med. På disse lange strekningene er ståplass ikke er akseptabelt tilbud.

Vil samferdselsministeren ta initiativ til å leie inn vognmateriell slik at kapasiteten på gjeldende avganger kan økes og passasjerene få et tilbud som gjør at de blir varige jernbanebrukere og bilbruken reduseres?»

BEGRUNNELSE:

Det er meget viktig å få både gods og persontransport over på bane, både av miljøhensyn, men også av hensyn til trafikkikkerhet, veivedlikehold og valgfrihet for de som ikke vil eller kan kjøre bil.

Noen strekninger er særlig utsatte når det gjelder trafikkikkerhet og økende gjennomgangstrafikk, særlig med tunge kjøretøy. Rv 3 gjennom Østerdalen er en slik strekning, der det er meget viktig å gi folk et transportalternativ som er miljøvennlig og trafikkikkert. Rørosbanen kan fylle en slik funksjon. Nå viser trafikkøkningen at mange flere ønsker å bruke banen, men kapasiteten er sprenghulle og kvaliteten på tilbudet blir derfor altfor dårlig til at en kan forvente at dette vil være passasjerer som blir faste kunder. Å måtte stå i 10 til 20 mil er ikke akseptabelt. Når en ikke engang kommer med, er selvsagt det ingen invitasjon til å velge miljøvennlig i framtida.

Når folk velger tog framfor bane er det viktig å sikre at de blir varige kunder og ikke skremmes vekk

av manglende kapasitet og komfort på lange strekninger.

Det er neppe mulig å øke antall avganger nå, men det burde være mulig å øke kapasiteten på de avgangene som går.

Jeg ber derfor om at det tas initiativ til å leie vogner for å øke kapasiteten og for å gi kundene akseptabelt kvalitet og kapasitet i forhold til behovet for plasser.

Svar:

Samferdselsdepartementet kjøper persontransport fra NSB for om lag 1,6 milliarder kroner i 2008. I tillegg brukes det om lag 6 milliarder kroner til investeringer, drift og vedlikehold av jernbanenettet. I forslaget til statsbudsjett for 2009 har regjeringen lagt opp til en økning i de samlede bevilgningene til jernbaneformål på 1,3 milliarder kroner, eller 17 prosent, i forhold til inneværende år. For meg er det derfor viktig at togtilbudet oppleves som pålitelig, effektivt og tilgjengelig. Ståplasser og overfulle tog er ikke forenlig med dette, og jeg er svært opptatt av å finne gode løsninger på slike problemer i samarbeid med NSB.

NSB har informert meg om at antall reiser på Rørosbanen har økt med 35 % fra 2005 til 2008. Dette har medført at beleggsprosenten på strekningen har gått opp fra 49 % til 62 % hittil i 2008. Dette er gjennomsnittstall og belegget på de mest populære avgangene har i 2008 økt til over 90 %, og på ukedagene med størst trafikk er togene fulle. NSB har i lys av denne utviklingen jevnlig undersøkt mulighetene for kjøp eller innleie av brukt materiell. NSB har hittil

ikke lykkes med å finne egnet materiell som kan tilpasses norsk klima og sikkerhetskrav uten store ombyggingstiltak.

Materiellet som trafikkerer Rørosbanen er diesel-drevet og har en kapasitet på mellom 75 – 140 sitteplasser. Materiellet benyttes på Rørosbanen, Rauma- og Nordlandsbanen. På grunn av trafikkveksten har togsettene med størst kapasitet i økende grad blitt omdisponert til Rørosbanen og denne prioriteringen vil bli videreført. Noe av dette materiellet er fra begynnelsen av 1980-tallet og når gradvis sin tekniske levealder fra 2014. Planleggingen av et fremtidig togtilbud og materiellbehov på strekningene som benytter dieselmateriell er i startfasen, og NSB har informert meg om at det vurderes fortløpende hvordan tilbudet på Rørosbanen best mulig kan tilpasses passasjerveksten.

Plattformlengden på stasjonene og holdeplassene

på Rørosbanen begrenser mulighetene for bruk av to togsett samtidig (ett togsett består av to vogner). Nye forskrifter fra Statens jernbanetilsyn innebærer at flere av disse plattformene må forlenges før en økning av toglengden tillates. Hvor mange plattformer som skal bygges om og tempoet for dette, vil være avhengige av de prioriteringer som foretas ved behandling av Nasjonal transportplan 2010-2019.

Det er imidlertid gledelig å få rapporter fra NSB som viser god vekst i antallet passasjerer og jeg mener at toget er et sikkert og miljøvennlig alternativ som det er viktig å satse på, slik at de reisende velger tog fremfor andre kommunikasjonsmidler. Jeg vil i tiden fremover fremdeles ha fokus på og følge NSB tett opp i forhold til at det legges til rette for fortsatt vekst i passasjertallet. Videre er det viktig at tilbudet er så godt at selskapet klarer å holde på de kundene som allerede velger tog.

SPØRSMÅL NR. 306

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 28. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Iflg. NRK Østfold og Sarpsborg Arbeiderblad er en fastlege fjernet fra stillingen ved Øya legeklinikk i Sarpsborg med øyeblikkelig virkning fordi han ikke har fått arbeidstillatelse. Han har vært fastlege siden 2002 og har hatt korte, midlertidige arbeidstillatelser gjennom 5 år. 1800 pasienter mister nå fastlegen sin.

Kan statsråden redegjøre for hvordan en slik akutt situasjon kan oppstå, og om legen fortsatt kan få mulighet til å praktisere som fastlege, og har arbeidsgiver hatt tilstrekkelig oversikt over situasjonen?»

BEGRUNNELSE:

Fastlegen har iflg. NRK og Sarpsborg Arbeiderblad trodd at en telefonbeskjed fra UDI er tilstrekkelig til å kunne virke som fastlege i Norge. Han har hatt flere, korte og midlertidige arbeidstillatelser og burde således være informert om at arbeidstillatelse er nødvendig for å praktisere i Norge. Det tok altså 5 år før det ble levert søknad om arbeidstillatelse i 2007, og jeg finner det også underlig at Sarpsborg

kommune ikke har vært klar over situasjonen og sørget for at legen hadde sine tillatelser i orden. Over natten mistet 1 800 pasienter sin fastlege, og selv om helsesjefen i Sarpsborg sier han har skaffet midlertidige løsninger har dette skapt både utrygghet og misnøye blant mange av legens pasienter. Mange stiller seg nå undrende til hvordan denne situasjonen har kunnet oppstå, og om hvilke krav som stilles til at en lege som oppholder seg midlertidig i landet skal få tillatelse til å fungere som fastlege. Det er også viktig å vite om det er andre fastleger som jobber med samme typen avtaler, og om andre pasienter kan komme i en tilsvarende situasjon hvor legen mister retten til å praktisere "over natten" av samme årsak som den omtalte legen i Sarpsborg.

Svar:

Saken dreier seg om vedtak i Utlendingsdirektoratet og klagesak i Utlendingsnemnda. Styringsforholdene er slik at verken jeg eller departementet har adgang til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkelt saker (med unntak av saker som gjelder rikets sikkerhet eller utenrikspolitiske hensyn). Det er derfor ikke mulig for meg å gå konkret inn i denne saken. Jeg vil

her bare kunne omtale situasjonen på bakgrunn av det som allerede er offentlig kjent.

Legen har hatt flere korttidstillatelser med varighet fra 9 til 36 dager som legevikar og et par arbeidstillatelser for lengre legevikariater. Legen overtok en legepraksis i 2002 og inngikk samtidig legeavtale med Sarpsborg kommune. Etter dette tidspunktet har han ikke hatt arbeids- og oppholdstillatelse, men søkte om tillatelse i 2007.

Da han etter om lag 5 års ulovlig opphold søkte i 2007, var ikke vilkårene for tillatelse oppfylt, og han fikk avslag på søknaden både i Utlendingsdirektoratet og i Utlendingsnemnda.

Når det gjelder spørsmålet om legen fortsatt kan få mulighet til å praktisere som fastlege, vil jeg vise til Utlendingsnemndas avgjørelse som er endelig.

Legen hadde arbeidstillatelse så lenge han var i et ansettelsesforhold, men ikke etter at han startet opp egen praksis i 2002. Det kan se ut til at kommunen har forsømt å undersøke om legen hadde arbeids- og oppholdstillatelse da det ble inngått legeavtale med vedkommende. Dette er sterkt å beklage. Det er opplyst, også av spørsmålsstilleren, at helsesjefen i Sarpsborg kommune har skaffet midlertidige løsninger for pasientene, slik at de ikke skal bli skadelidende.

SPØRSMÅL NR. 307

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland

Besvart 28. november 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I budsjettinnstillingen for 2006 er det en flertallsmerknad som ber regjeringen: "Utarbeide en hjemmel i lakse- og innlandsfiskeloven for å gjøre det mulig å gripe inn på elvestrekninger hvor tilgangen for allmennheten ikke er i tråd med vilkårene for tilskudd til kalking, for eksempel ved å gjøre det mulig å unnlate å åpne for fiske i vassdrag eller deler av vassdrag hvor vilkårene ikke er oppfylt."

Hva er status for dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Miljømyndigheter, rettighetshavere og frivillige har brukt betydelige ressurser på tiltak for å fjerne tapsfaktorer, kompensere tapsfaktorer eller øke produksjonsmulighetene for laks.

Det offentlige tilskuddet til kalking gis til prosjekt for å bevare biologisk mangfold og truede fiskebestander og for å gi allmennheten muligheter til fiske i de forurensede områdene.

I vassdrag hvor det gis tilskudd til kalking stilles det krav om at rettighetshaverne skal gå sammen om forvaltning av fiskeressursene og tilby fiske til allmennheten.

Etter hvert som laksen kommer tilbake, blir det mer attraktivt for enkelte rettighetshavere å leie ut fiske. Samtidig øker utfordringene med å fordele inntekter på en "rettferdig" måte. Resultatet kan bli at

enkelte rettighetshavere trekker seg ut av fellesskapet og ikke lenger tilbyr fisket til allmennheten. I vassdrag hvor det gis offentlig støtte mangler det i dag virkemidler som retter seg direkte mot det eventuelle indretallet av rettighetshavere som ikke forvalter fisket i tråd med retningslinjene for tilskudd.

For å hindre at allmennhetens tilgang blir svekket, ved at enkelte rettighetshavere ønsker å tjene store penger og ikke ønsker å delta i fellesskapet rundt organisering av fisket, er det nødvendig med en ny hjemmel i lakse- og innlandsfiskeloven. Dette vil gi mulighet for fylkesmannen til å gripe inn i de tilfeller hvor allmennhetens tilgang ikke er i tråd med vilkårene for offentlige tilskudd. For eksempel ved at enkelte rettighetshavere går ut av elveeierlagene og selger/leier ut fisket på egen hånd.

Svar:

Flertallsmerknaden om en hjemmel for å sikre allmennhetens adgang til fisket i vassdrag der det gis offentlige tilskudd til fiskeformål er fulgt opp som del av det pågående arbeidet med å revidere lakse- og innlandsfiskeloven. Forslag til lovendringer har vært på høring, og Direktoratet for naturforvaltning vil oversende sine anbefalinger til Miljøverndepartementet i løpet av året. Det tas sikte på å fremme en odelstingsproposisjon om saken i løpet av 2009.

SPØRSMÅL NR. 308**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Sahl****Besvart 28. november 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Mange norske soldater som deltok i den første Irak-krigen har blitt syke etter tjenesten.

Hva gjør norske myndigheter for å få oversikt over problemet og for å følge opp veteranene?»

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende har omtalt en omfattende ny, statlig amerikansk rapport som fastslår at Golfkrigssyndromet er reelt. Rapporten er den første som har sammenholdt all forskning som er gjort rundt lidelsene som soldatene etter Irak-krigen i 1991 har slitt med.

Også norske soldater tjenestegjorde i og etter denne krigen. Vi vet at mange har blitt syke etter tjenesten. Det er viktig å finne ut hvor mange norske soldater som ble utsatt for giftstoffer, og hvor mange av dem som har fått helseplager. Vi må vite hvor mange norske veteraner som er blitt syke etter tjeneste i Golfen i 1991. Det er viktig å følge opp disse soldatene, og det er viktig at vi følger opp alle våre skadede veteraner generelt.

Svar:

Forsvarsdepartementet og Forsvaret arbeider kontinuerlig med å iverksette tiltak for å forebygge skader og sykdom som en følge av tjeneste i utenlandsoperasjoner. Basert på eksisterende medisinske kunnskaper og informasjon fra operasjonsområdene, gjennomføres forebyggende tiltak ut i fra en risikovurdering. Til tross for det betydelige arbeidet som skjer med å forebygge skader og sykdom, vil deltakelse i utenlandsoperasjoner kunne potensielt medføre stor risiko for fysiske og psykiske skader.

Forsvarets sanitet gjennomførte i vår en registerundersøkelse rettet mot personell som deltok i Norwegian Medical Company, Saudi Arabia (NOR-

MEDCOY SA) i perioden januar- april 1991, og Norwegian Medical Unit, United Nations Iraq-Kuwait Observation Mission (NORMEDUNIT – UNIKOM) i perioden april 1991 – april 1992. Analyser basert på uføretrygd og sykemeldingsdager flere år etter avsluttet tjeneste, viser at det er noe hyppigere forekomst av helseplager blant deltakerne i NORMEDUNIT enn blant deltakere i andre internasjonale operasjoner. Deltakerne i NORMEDCOY har ingen forhøyet forekomst av uføretrygd eller sykemeldingsdager sammenliknet med deltakere i andre internasjonale operasjoner.

Militærmedisinsk poliklinikk er opprettet som et sentralt kontaktpunkt i Forsvaret for alle forsvarsrelaterte helseproblemer. Alle, både veteraner og stadig tjenestegjørende, kan kontakte klinikken dersom de har helseproblemer som de opplever er relaterte til tjenesten i Forsvaret. Klinikken videresender pasienter til spesialbehandling i det sivile helsevesenet ved behov.

Forsvarets sanitet (FSAN) holder seg oppdatert på forskning og utvikling innen militær medisin internasjonalt, og deltar i en rekke medisinske fora i NATO. Det er ved FSAN etablert en gruppe som innhenter informasjon og kartlegger helsetrusler knyttet til operasjoner og aktuelle operasjonsområder. FSAN gjennomgår og vurderer i disse dager den omfattende rapporten som amerikanske myndigheter har lagt frem om veteraner som har fått helseproblemer etter Gulfkrigen. Når FSANs anbefalinger foreligger, vil Forsvarsdepartementet vurdere om dette gir grunnlag for eventuelle tiltak tilpasset veteranenes behov.

Forsvaret har, som før nevnt, gjennomført en registerundersøkelse av den aktuelle gruppen personell. Samtidig har de som måtte ha et behov for det, et åpent tilbud om individuell oppfølging ved Nasjonal militærmedisinsk poliklinikk.

SPØRSMÅL NR. 309**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 26. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Vil arbeids- og inkluderingsministeren sørge for at rapporten datert 9. okt 08 fra NAV om "Kartlegging og vurdering av nytte og behov for servicehunder" blir gjort tilgjengelig for offentligheten, og i tilfelle ikke, si hvorfor innholdet i rapporten ikke kan offentliggjøres?»

BEGRUNNELSE:

I Budsjett-innst.S.nr.15 (2007 - 2008) Kap 2661 post 70 Grunnstønad ser jeg at i november 2007 fikk Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å "kartlegge og vurdere nytte og behov for servicehunder". Regjeringen har bevilget 50 000 kroner til denne kartleggingen. Jeg er blitt gjort kjent med at denne kartleggingen og vurderingen av nytte og behov for servicehunder er gjennomført og at det foreligger en rapport utarbeidet av NAV som er mottatt i Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 20. oktober 2008. Rapportens konklusjoner er selvfølgelig svært interessante for de menneskene den omhandler. Dette til tross er rapporten unntatt offentlighet, jf. offvl § 5a. Jeg har vanskelig for å tro at resultatet av en slik rapport som her er utarbeidet av NAV på oppdrag fra Regjeringen kan innehol-

de sensitive opplysninger som ikke offentligheten skal vite noe om. Denne rapporten skulle kun vurdere behovet for servicehunder generelt, og ikke til enkeltpersoner spesielt.

Svar:

Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet fikk i november 2007 i oppdrag å kartlegge og vurdere nytte og behov for servicehunder. Direktoratene valgte å gi kartleggingsoppgaven videre til Econ Pöyry, og Econs rapport ble oversendt Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 15.07.08. Rapporten er offentlig og den er tilgjengelig på internett-sidene til Econ Pöyry. På bakgrunn av konklusjonene i rapporten, har Arbeids- og velferdsdirektoratet og Sosial- og helsedirektoratet gjort en nærmere vurdering av nytte og behov for servicehunder.

Direktoratene valgte å unnta dette dokumentet fra offentlighet da det ble oversendt Arbeids- og inkluderingsdepartementet den 09.10.08. Jeg har imidlertid vurdert det slik at også dette dokumentet bør være offentlig. Innsyn er derfor blitt gitt og vil fortsatt bli gitt ved alle henvendelser til departementet.

SPØRSMÅL NR. 310**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 28. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Når den såkalte krisepakken til bankene ble behandlet i Stortinget 24/10-08 presiserte både finansminister og statsminister at bankene skulle betale markedspris for lånene og at det ikke var noen form for subsidiering eller gaveelement i disse lånene. Ifølge DN.no 19/11-08 blir nå disse lånene lagt ut med en minstepris på 5 dagers gjennomsnitt av niborrente minus 20 basispunkter.

Mener finansministeren fortsatt at disse lånene blir gitt til bankene på ordinære kommersielle markedsvilkår?»

BEGRUNNELSE:

Finanskrisen er en ekstraordinær situasjon som krever ekstraordinære tiltak. Det er derfor ikke urimelig i en slik situasjon at staten stiller opp med lån til bankene som er vesentlig bedre enn markedet er villig til å tilby. Ifølge dn.no betaler bankene i dag gjerne nibor pluss to hele prosentpoeng for lån mens staten altså tilbyr en minstepris på nibor minus 0,2 prosentpoeng. Meningen med dette spørsmålet er ikke kritikk av at Regjeringen yter gunstige lån til bankene, men ønske om en klargjøring om disse lånene blir gitt på markedsvilkår eller ikke.

Svar:

Bakgrunnen for at det har vært behov for å iverksette en bytteordning er at det både i pengemarkedet og obligasjonsmarkedet er uvanlig høye påslag for risiko. "Bankane har også vanskar med å få refinansiert meir langsiktig innlåning på akseptable vilkår. Dei neste månadene må norske bankar refinansiere store lån i marknaden. Slik marknadssituasjonen er no, kan det ifølgje Noregs Bank bli vanskeleg å gjennomføre dersom bankane ikkje kan stille uvanleg god trygd for låna.", jf. St.prp. nr. 5 (2008–2009).

Bytteordningen gjennomføres ved at bankene får tilgang til statspapirer etter auksjon. At et begrenset

volum tildeles etter en auksjon eller anbudsrunde, er normalt tilstrekkelig til at tildelingen baseres på markedspris. Som ekstra sikkerhet mot gunstige byttevilkår for bankene er det fastsatt minstepriser som både gjelder hele bytteordningens løpetid, og for den enkelte auksjon. Norges Bank har fått i oppdrag å sette minsteprisen i hver auksjon. Dette skal gjøres basert på en vurdering av hva prisen for en tilsvarende bytteavtale ville vært om markedsforholdene hadde vært normale, det vil si at det tas utgangspunkt i den normale differansen mellom renten på OMF og relevant pengemarkedsrente (NIBOR). Minimumsprisen skal settes slik at ordningen ikke vil innebære statsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 311

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva er nettovirkningen på statens inntekter og utgifter av at en person går over fra lønnet arbeid til arbeidsledighet?»

BEGRUNNELSE:

En person i arbeid jobber og betaler skatt, mens dersom vedkommende går ut i arbeidsledighet, mottar personen arbeidsledighetstrygd fra det offentlige. Vedkommende betaler også skatt av trygden, så jeg er her ute etter den provenymessige nettovirkningen for staten ved at en person blir arbeidsledig, sammenlignet med at vedkommende fortsatt står i jobb. I tillegg har dette ringvirkninger i form av redusert kjøpekraft, som slår inn på blant annet statens merverdiavgiftsinntekter.

Tallet vil selvsagt også avhenge av hvilket lønnsnivå vedkommende hadde, og det kan derfor tas utgangspunkt i en gjennomsnittslønn, og eventuelt en standard industriarbeiderlønn.

Svar:

Dagpengesystemet skal oppfylle et velferdspolitisk mål om å gi tilstrekkelig inntektssikring for arbeidsledige, slik at de kan konsentrere seg om å finne arbeid. Samtidig er det viktig at systemet er utformet slik at arbeidsledige gis best mulige insentiver til å søke jobb og ta del i det ordinære arbeidslivet. På denne bakgrunnen er varigheten for å kunne motta

dagpenger begrenset til to år. Samtidig stilles det krav om at dagpengemottakeren skal være aktiv arbeidssøker, bl.a. at arbeidssøking skal dokumenteres. Det stilles videre krav om mobilitet, både geografisk og yrkesmessig. Det kan også stilles krav om deltakelse på arbeidsmarkedstiltak med sikte på å kvalifisere for nytt arbeid.

Dagpengenes størrelse beregnes ut i fra personens dagpengegrunnlag. Dagpengegrunnlaget består av arbeidsinntekt og eventuelle folketrygdytelser personen fikk utbetalt i siste kalenderår eller i gjennomsnitt for de 3 siste årene før krav om dagpenger ble fremmet. Dagpengene utgjør pr. dag 2,4 promille av dagpengegrunnlaget. Dette blir i gjennomsnitt 62,4 prosent av tidligere inntekt før skatt. Inntekter over kr 421 536 (6G) regnes ikke med i dagpengegrunnlaget. Det vil si at en enslig person uten barn med en lønnsinntekt på 436 000 kroner (anslått gjennomsnittslønn inkl. overtid for en heltidsansatt i 2008 basert på Statistisk sentralbyrås lønnsstatistikk for 2007) som ikke har andre inntekter, vil få om lag 263 000 kroner i dagpenger i året gitt at personen oppfyller kravene for dagpenger.

Inntektsskatten for denne personen vil reduseres fra om lag 127 900 kroner til 64 500 kroner. Det offentlige skatteinntekter reduseres med 63 400 kroner.

Den generelle satsen i merverdiavgiften er 25 pst., men enkelte vare- og tjenestegrupper er ilagt redusert sats (14 pst.) eller lav sats (8 pst.). I tillegg er

enkelte vare- og tjenestegrupper unntatt merverdiavgift eller har nullsats. Basert på tallgrunnlag som viser privat konsum fordelt på ulike varer og tjenester, kan en anslå at den gjennomsnittlige merverdiavgiftssatsen er om lag 20 pst. I tillegg er enkelte varer ilagt særavgifter. Dette er sett bort fra i beregningen under.

Personen i eksempelet ovenfor får redusert sin disponible inntekt fra 308 100 kroner til 198 500 kroner. For å kunne si noe om hvordan dette påvirker det offentlige inntekter fra merverdiavgiften, må en anta

noe om personens forbruksmønster og hvordan konsumet reduseres når den disponible inntekten faller. Dersom en legger til grunn at reduksjonen i disponible inntekt fører til en like stor reduksjon i konsum, dvs. at sparingen ikke endres, og at den gjennomsnittlige avgiftssatsen for dette konsumet er på 20 pst., vil det offentlige inntekter reduseres med om lag 18 300 kroner. Hvis personens sparing reduseres noe, vil reduksjonen i offentlige inntekter fra merverdiavgift bli mindre.

SPØRSMÅL NR. 312

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold

Besvart 1. desember 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad

Spørsmål:

«Mente statsråden med sitt innlegg at det er uaktuelt for denne regjeringen å ta alle kostnadene ved å tildekke/fjerne det radioaktive avfallet i slagghaugene ved Søve gruver, eller finnes det en mulighet for at regjeringen etter forhandlinger med Telemark Fylkeskommune kan komme frem til at man på grunn av fylkeskommunens økonomiske situasjon åpner for å dekke en større del av kostnadene?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden sa i sitt innlegg i saken om Søve gruver i Stortinget den 20. november 2008, at:

"Vi er alle selsagt enig om at avfallet må tas hånd om på en forsvarlig måte".

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen i Telemark Fylkeskommune, så er ikke fylkeskommunen i stand til å dekke halvparten av oppryddingskostnadene ved Søve gruver, noe som NHDs tilbud forutsetter.

Det betyr at hvis man skal oppnå det som alle partiene sier de ønsker å gjøre med det radioaktive avfallet, så må den statlige andelen økes betraktelig.

Svar:

Jeg er selsagt enig i at avfallet ved Søve gruver må tas hånd om på en forsvarlig måte. Det ga jeg uttrykk for i mitt innlegg i Stortinget den 20.11.2008 ved behandlingen av representantforslag nr. 8:140 (2007-2008) om å ta et statlig ansvar for å fjerne og deponere det radioaktive materialet fra områdene ved Søve, og i departementets brev av 23.10.2008 til Næringskomiteen med vår vurdering av forslaget.

Tilsvarende synspunkter lå også bak Nærings- og handelsdepartementets brev av 06.10.2008 til Telemark fylkeskommune, der vi med forbehold om Stortingets samtykke tilbød en statlig støtte på inntil 50 prosent av oppryddingskostnadene. Bergvesenet ville dessuten kunne bistå med undersøkelser og vurderinger på faglig side så langt det er mulig.

Dette tilbudet ble fremsatt etter en grundig vurdering av de juridiske sider ved saken. Nærings- og handelsdepartementet avventer nå et svar fra Telemark fylkeskommune på dette brevet.

Når vi mottar svaret, vil vi gå grundig gjennom det. Vi vil også gjerne ha en dialog med Telemark fylkeskommune om dette.

SPØRSMÅL NR. 313**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Kåre Fostervold****Besvart 1. desember 2008 av nærings- og handelsminister Sylvia Brustad****Spørsmål:**

«Hvilke konkrete tiltak vil statsråden si Regjeringen har kommet med for å styrke mulighetene for opprettholdelse av arbeidsplasser, og nye investeringer i den tradisjonelle prosessindustrien?»

BEGRUNNELSE:

Den tradisjonelle prosessindustrien har store utfordringer vedrørende kraftpriser, kvotepriser og særnorske miljøkrav. I en tid der det er betydelig kapitaltørke, og kraftig nedgang i etterspørselen av varer, så er bedrifter lokalisert i Norge ikke spesielt konkurransedyktig.

Dette fordi bedriftene må forholde seg til særnorske kvotekrav for CO₂, særnorske miljøkrav, dårligere avskrivningssatser enn konkurranseland, høyere lønnsnivå, markedsbaserte kraftpriser osv.

Svar:

Regjeringen er opptatt av at norsk næringsliv skal være godt i stand til å utnytte og utvikle mulighetene som er i markedet. Det legger vi til rette for gjennom stabile og forutsigbare rammebetingelser som fremmer lønnsom produksjon, omstilling, kunnskapsutvikling og in-novasjon. Som følge av uroen i finansmarkedene og rask konjunkturedgang internasjonalt er det imidlertid økt usikkerhet i økonomien. Vi må være forberedt på å møte tendenser til lavere aktivitet i næringslivet og høyere arbeidsledighet også i Norge. Utfordringene som følge av finansuroen endrer seg nærmest dag for dag. Det er derfor viktig for regjeringen å holde god oversikt over utviklingen i industrien.

Forslagene i statsbudsjettet for 2009 er tilpasset en økonomi med lavere vekst, samtidig som budsjett-rammen tillater ytterligere rentenedgang. For å bedre bankenes tilgang på kapital og legge til rette for at bedrifter kan få lån til lønnsomme og nødvendige investeringer, har regjeringen presentert betydelige tiltak som også skal bidra til ro og tillit i finansmarkedet. Stortinget har allerede vedtatt tiltakspakken for banksektoren. Regjeringen har nylig også fremmet forslag om å utvide den alminnelige garantiordningen under GIEK med inntil 50 mrd. kroner til 110 mrd. kroner. Dette kommer i tillegg til økningen på 10 mrd. kroner som Regjeringen foreslo i oktober. Innovasjon Norges låneramme for lavrisikolån er foreslått økt fra 1,5 mrd. kroner til 2,5 mrd. kroner.

Staten og Eksportfinans har også inngått en avta-

le som gjennom å sikre langsiktig eksportfinansiering, bidrar til å opprettholde arbeidsplasser i eksportbedrifter i hele landet. I henhold til avtalen vil staten gi lån i to år framover og med løpetid på inntil fem år til Eksportfinans. Finansieringsbehovet er anslått til å være i størrelsesorden 50 mrd. kroner over de neste to årene. Avtalen er inngått med forbehold om tilslutning fra aksjonærer som representerer minst 2/3 av aksjene i Eksportfinans og med forbehold om Stortingets samtykke.

Regjeringen ønsker at kraftintensiv industri skal ha gode vilkår i Norge, og i statsbudsjettet for 2009 la vi fram flere tiltak for dette. Regjeringen er positiv til at industrien oppretter et innkjøpskonsortium for kraft. Fundamentet for gode kraftbetingelser er en god kraftbalanse, muligheter til å inngå langsiktige, kommersielle kontrakter og de gode vilkårene industrien har ved nettleie, fritak for eller reduksjon av el-avgift og ved energieffektivisering gjennom Enova. Regjeringen foreslår økt avskrivningssats for tekniske installasjoner i næringsbygg, som skal gjøre det mer lønnsomt å investere i nye og mer energieffektive løsninger.

Den kraftintensive industrien i Norge har i dag en stor andel av sitt kraftbehov sikret gjennom langsiktige kommersielle kontrakter. I denne sammenheng har regjeringen i Eierskapsmeldingen formulert klare mål og forventninger til statens eget kraftselskap, Statkraft. I Regjeringens hjemfallsløsning, som Stortinget nylig har vedtatt, viderefører regjeringen muligheten for inntil en tredels privat eierskap i offentlige selskaper, og lovfester omgjøringsadgangen. Regjeringen vil foreslå nye regler for utleie av kraftproduksjon i en egen proposisjon våren 2009.

Forskning og nyskaping er et prioritert område. Regjeringen foreslår å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 6 mrd. kroner til 72 mrd. kroner i 2009. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2009 å opprette regionale forskningsfond med en kapital på 6 mrd. kroner. Til næringsrelevant forskning over Nærings- og handelsdepartementets budsjett er det for budsjettåret 2009 foreslått bevilget 1,9 mrd. kroner. Dette er en økning på nesten 560 mill. kroner fra regjeringsskiftet i 2005. Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) er ment å støtte de forskningsbaserte innovasjonsprosjektene som antas å ha størst verdiskapingspotensial. For 2009 foreslås avsatt 330,9 mill. kroner til BIA, som er en økning med 19 pst. fra saldert budsjett 2008. Regjeringen foreslår i sitt budsjett for 2009 en bevilgning på 265 mill. kro-

ner til ordningen med forsknings- og utviklingskontrakter. Det er en økning på 107,5 mill. kroner siden 2005.

Arbeidet med gassrøret Skanled har så langt hatt god framdrift og nærmer seg realisering, selv om noen utfordringer gjenstår. Gassco leder det praktiske arbeidet med prosjektet, og en eventuell realisering vil bidra til en robust gassforsyning til prosessindustrien i Grenland.

Regjeringen tok initiativ til Gassmaks-programmet som startet i 2007. Programmet har økt verdiskaping gjennom økt industriell bruk av naturgass som overordnet mål. I statsbudsjettet for 2009 er det over

Nærings- og handelsdepartementets budsjett foreslått å bevilge 15 mill. kroner til Gassmaks. Samlet avsetning fra forskningsfondet og departementets budsjett vil da være 40 mill. kroner.

For å stimulere til fortsatt vekst og opprettholde høy velferd, er det nødvendig med fornyelse i næringslivet. Regjeringen har satt innovasjon høyt på dagsorden. Regjeringen vil i nær framtid legge fram en stortingsmelding om innovasjon hvor den samlede innovasjonspolitikken presenteres. I forbindelse med arbeidet med meldingen har Nærings- og handelsdepartementet mottatt innspill fra alle deler av næringslivet.

SPØRSMÅL NR. 314

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 1. desember 2008 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk

Spørsmål:

«Statsråden og flere aktører i jordbruksnæringen hevder at gjengroing av areal er et betydelig problem. Oversikter fra SLF viser imidlertid at antall dekar som blir dyrket i Norge er nokså stabilt fra et år til neste, noe også SLF sine tall for 2008 viser.

I hvilke deler av landet er gjengroing et problem, og hvilke arealer er det statsråden konkret mener når det hevdes at dette er et problem?»

Svar:

Landbruket er kontinuerlig i utvikling, og landskapet endrer seg med utviklingen. Dagens landbruk har en mer effektiv arealbruk og produksjon enn tidligere, og vannkraft og olje har i tillegg gjort oss mer uavhengig av skogen som energileverandør.

Dagens driftsopplegg har blant annet medført at dyr holdes mer på innmark og at beiteperioden i utmarka er redusert. Det er dessuten også lenge siden utmarksressursene ble utnyttet til lauving, slått og annen førsanking. Norsk institutt for skog og landskap forsker og framskaffer informasjon knyttet til skog, jord, utmark og landskap. Overvåking av endringer i kulturlandskapet har vist at bare i Oslofjord-fylkene er så mye som 14 000 daa i ferd med å gro igjen. Dette er hovedsakelig tidligere beitemark som går ut av bruk. Vedskog/krattskog utnyttes i mye mindre grad i dag til hogst enn for noe titalls år tilbake. Økte temperaturer kan også framskynde gjengroinga.

Gjengroinga skjer over hele landet og gjelder

særlig i utmark, men også på innmark. Jeg mener at dette er et betydelig problem fordi det mange steder medfører en lukking av landskapet. Disse endringene kan ha negative konsekvenser for opplevelse, trivsel og stedsidentitet knyttet til landskapsmessige særpreg. Landbrukslandskapet er dessuten en grunnleggende ressurs for utvikling av næringer. Reiselivsnæringen har lenge uttrykt bekymringer for gjengroing av landskap. Norsk institutt for skog og landskap har pekt på at kyst- og fjellregioner særlig er utsatt for gjengroing og mener at alle destinasjonskategorier i disse regionene vil merke gjengroinga.

En stor del av sårbare og truede arter i Norge har dessuten sine leveområder i landbrukets kulturlandskap. Arter knyttet til landbrukets kulturlandskap er tilpasset driftsformene, og de sårbare og truede artene er særlig knyttet til tidligere tiders driftsformer. I denne sammenheng er det viktig å gjøre særskilte tiltak.

Gjennom landbrukspolitikken er det de siste årene gjort en stor innsats for å motvirke gjengroing. Tilskudd til dyr på utmarksbeite og et generelt tilskudd til beiting er styrket ved siden av blant annet areal- og kulturlandskapstilskuddet som generelt går til opprettholdelse av aktivt drevet jordbruksjord. Beiting er svært viktig for å sikre åpent landskap og vi stimulerer blant annet til at flere dyr kommer ut på beite og at de beiter over større områder og lengre perioder av året. Regionale miljøprogrammer og kommunale miljøvirkemidler bidrar dessuten til opprettholdelse av landbrukets kulturlandskap ut i fra ulike regionale

og lokale landskapsmessige og miljømessige utfordringer.

Økt bruk av bioenergi kan også bidra til å holde landbrukets arealer åpne. Gjennom bioenergi-programmet er det en sterk satsing på landbrukets bidrag til CO₂-nøytral energi som samtidig vil være gunstig for kulturlandskapet.

Jeg er også opptatt av å bidra til å sikre biologisk

mangfold og arters leveområder knyttet til tidligere driftsformer. Det er derfor startet et arbeid med å peke ut utvalgte kulturlandskap i jordbruket med store verdier både med hensyn til kulturminner og biologisk mangfold. Dette er et samarbeidsprosjekt mellom miljø- og utviklingsministeren og meg, og de første 20 områdene vil bli pekt ut i løpet av vinteren 2009.

SPØRSMÅL NR. 315

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 1. desember 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«For å bringe på det rene hvilke implikasjoner Metock-dommen vil få for praktiseringen av norsk innvandringspolitikk overfor tredjeland, kan det være nødvendig å utsette behandlingen av Ot.prp. nr. 72 (2007 - 2008) til over årsskiftet, og dermed også hjemling av direktiv 2004/38/EF i utlendingsloven.

Mener utenriksministeren at dette på noen måte er problematisk for Norges relasjon til EU, eller er det viktige forhold som taler for at Ot.prp. nr. 72 bør behandles av Stortinget før årsskiftet?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og forvaltningskomiteen har for tiden Ot.prp. nr. 72 (2007 - 2008), om regler for EØS- og EFTA-borgere o.a., til behandling i komiteen. Opprinnelig hadde komiteen lagt opp til avgivelse av denne saken 20. november, men da det har fremkommet vesentlige nye forhold knyttet til EUs praktiseringen av direktiv 2004/38/EF, hvis forpliktelser nå skal hjemles i utlendingsloven, reiser dette svært viktige spørsmål som komiteen har behov for å avklare før proposisjonen kan ferdigbehandles.

De nye forholdene har sin bakgrunn i en kjennelse i EU-domstolen av 25. juli i år, omtalt som "Metock-dommen", som i praksis medfører en åpning for tredjelandsborgere å omgå nasjonale familieinnvandringsregler under henvisning til direktiv 2004/38/EF. Stortinget gav sitt samtykke til godkjenning av direktivet (23. mai 2008) før Metock-dommen var en realitet, derfor er heller ikke disse forholdene omtalt i Ot.prp. nr. 72.

Foreløpig er avgivelsen av Ot.prp. nr. 72 utsatt til 4. desember i påvente av en vurdering av disse forholdene fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

Det kan imidlertid være behov for en langt mer omfattende utredning av konsekvensene som følger av Metock-dommen, som vil forutsette en utsettelse til over årsskiftet.

Det er også et viktig forhold at konsekvensene av dommen skal tas med i EUs evaluering av oppholds-direktivet, som sannsynligvis legges frem i desember.

Svar:

Direktiv 2004/38/EF ble vedtatt i EU 29. april 2004, og det hadde gjennomføringsfrist i medlemslandene 30. april 2006. Da drøftelsen om innlemmelse i EØS-avtalen trakk så langt ut at gjennomføringsfristen i EU var inntrådt, iverksatte Kommisjonen 27. oktober 2006 for annen gang i EØS-avtalens historie den såkalte "artikkel 102-prosedyren" som i siste instans kan lede til suspensjon av berørte deler av EØS-avtalen. Det ble vist til at man sto overfor en viktig rettsakt i EØS-avtalens kjerneområde, og at det dessuten ikke var holdbart med forsinkelse når EU-medlemsland i lojal oppfølging av EØS-avtalens intensjoner har gjennomført direktivet også med virkning for EØS/EFTA-borgerne. Det ble særlig vist til de lettelsene i saksbehandlingen som det nye direktivet innførte, og som EU-borgere ikke nyter godt av før de er på plass også i EØS-avtalen.

Etter at man hadde brukt de seks pluss seks månedene som sto til disposisjon før suspensjon inntrådte automatisk, ble man enige om innlemmelse, men med en felleserklæring som gjenga enighet om EØS-avtalens grenser mht. det saklige virkeområdet for bestemmelser om tredjelandsborgere. De bestemmelsene som ligger til grunn for Metock-saken, ligger klart innenfor det partene anså som EØS-relevant.

Kommisjonens bruk av "artikkel 102-proseduren" og begrunnelsen for bruken av dette virkemiddelet, tilsier at det ikke uten videre vil bli akseptert at Norge utsetter saken mer enn ett år etter vedtaket i EØS-komiteen og over to og et halvt år etter gjennomføringsfristen i EU. Fristen Norge hadde etter ar-

tikkel 103 for å innhente Stortingets samtykke er utløpt forlengst, og suspensjon av berørt regelverk vil kunne inntre med mindre EØS-komiteen skulle bli enig om noe annet.

I lys av dette er det Regjeringens mening at behandlingen ikke bør utsettes ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 316

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 28. november 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen

Spørsmål:

«Mener statsråden det er forsvarlig å hjemle direktiv 2004/38/EF i utlendingsloven, dersom det foreligger noen grad av usikkerhet for hvilke implikasjoner dette vil ha for praktiseringen av norsk innvandringspolitikk ovenfor tredjeland slik den er i dag, og/eller dersom denne strammes inn i fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal- og forvaltningskomiteen har for tiden Ot.prp. nr. 72 (2007-2008), om regler for EØS- og EFTA-borgere o.a., til behandling i komiteen. Opprinnelig hadde komiteen lagt opp til avgivelse av denne saken 20. november, men da det har fremkommet vesentlige nye forhold knyttet til EUs praktisering av direktiv 2004/38/EF, hvis forpliktelser nå skal hjemles i utlendingsloven, reiser dette svært viktige spørsmål som komiteen har behov for å avklare før proposisjonen kan ferdigbehandles.

De nye forholdene har sin bakgrunn i en kjennelse i EU-domstolen av 25. juli i år, omtalt som "Metock-dommen", som i praksis medfører en åpning for tredjelandsborgere å omgå nasjonale familieinnvandringsregler under henvisning til direktiv 2004/38/EF. Stortinget gav sitt samtykke til godkjenning av direktivet (23. mai 2008) før Metock-dommen var en realitet, derfor er heller ikke disse forholdene omtalt i Ot.prp. nr. 72.

Foreløpig er avgivelsen av Ot.prp. nr.72. utsatt til 4. desember i påvente av en vurdering av disse forholdene på bakgrunn av en henvendelse til statsråden fra komiteen.

Det synes imidlertid å være klart at dersom komiteen skal kunne legge til grunn en grundig og uttømmende evaluering av konsekvensene av Metock-dommen, vil det kreve en langt mer omfattende ut-

redning som det er vanskelig å tro kan utarbeides ferdig på denne siden av årsskiftet.

Det er også et viktig forhold at konsekvensene av dommen skal tas med i EUs evaluering av oppholds-direktivet, som sannsynligvis legges frem i desember.

Svar:

Representanten Amundsen viser i sin begrunnelse for spørsmålet til kommunal- og forvaltningskomiteens behandling av Ot.prp. nr. 72 (2007-2008) og til henvendelse fra komiteen til meg. Jeg har svart komiteen og redegjort kort for innholdet i den såkalte "Metock-dommen" og de begrensningene dommen setter for enkelte nasjonale regler, og også for det arbeidet som skjer for å gi retningslinjer for tolking av direktiv 2004/38/EF. Jeg viser til den redegjørelsen.

Som nevnt i brevet til komiteen, mener jeg at dommen kan ha betydning for norsk innvandringspolitikk overfor tredjelandsborgere. Samtidig vil jeg vise til at domstolen bygger sin tolkning på bestemmelser som allerede gjelder for EØS-landene i direktiver som oppheves helt eller delvis ved direktiv 2004/38/EF.

Når tredjelandsborgere søker tillatelse til opphold i Norge, er det klare utgangspunktet at norske innvandringsregler gjelder. Den omtalte dommen klargjør at en norsk statsborger som etablerer seg i et annet EU/EØS-land og gifter seg med en som ikke har lovlig opphold der, utløser oppholdstillatelse for sin ektefelle der og kan seinere ta ektefellen med tilbake til Norge. Den situasjonen som andre land har opplevd, er at en tredjelandsborger uten lovlig opphold i landet gifter seg der med en EU-borger fra et annet land og oppnår familieegjenforening der. Det skal i utgangspunktet ikke skje i Norge. Vår ekteskapslov krever at en utenlandsk statsborger må ha

lovlig opphold i Norge for å kunne inngå ekteskap her.

Som nevnt både til komiteen og ovenfor, viderefører direktivet bestemmelser i direktiv som allerede gjelder i EØS. Den usikkerheten som kan oppstå når domstoler både nasjonalt og internasjonalt tolker re-

gelverket, er derfor ikke knyttet alene til dette direktivet. Samtidig har jeg tillit til at det som nå gjøres i EU for å gi retningslinjer for tolking av det aktuelle direktivet, vil bidra til å hindre problemer knyttet til misbruk.

SPØRSMÅL NR. 317

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Harald T. Nesvik

Besvart 28. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Undertegnede viser til den pågående debatten knyttet til eldre pleietrengendes rett til sykehjemsplass. Dette er en problemstilling som blant annet "Aksjon Bedre Eldreomsorg" har satt på dagsordenen.

Undertegnede ber derfor statsråden redegjøre for om en eldre pleietrengende person, med definert behov om 24 timers pleie og omsorg, har juridisk lovfestet rett til sykehjemsplass etter dagens regelverk?»

BEGRUNNELSE:

"Aksjon Bedre Eldreomsorg" har løftet opp problemstillingen knyttet til eldre pleietrengendes lovfestede rettigheter. Dette har vært en kontinuerlig debatt, der blant annet Fremskrittspartiet har fremmet forslag om en slik juridisk lovfestet rett til sykehjemsplass. Undertegnede er kjent med den eksisterende forskrift som definerer ulike rettigheter i den

kommunale helse- og omsorgstjenesten. Undertegnede er imidlertid av den oppfatning at forskriften ikke er nok til å sørge for iverettagelse av eldre pleietrengendes rettigheter, noe som også en rekke historier i media understreker.

Det bes derfor om en redegjørelse fra statsrådets side, knyttet til lovfestede juridiske rettigheter for eldre pleietrengende som har behov for 24 timer pleie og omsorg.

Svar:

Det er den enkeltes behov som avgjør hvorvidt han eller hun har rett på en institusjonsplass. For det tilfellet representanten Nesvik viser til, vil imidlertid en person med behov for heldøgns pleie- og omsorgstjenester ha rett på sykehjemsplass, med mindre kommunen kan tilby forsvarlige og adekvate heldøgntjenester til vedkommende i dennes eget hjem.

SPØRSMÅL NR. 318

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 28. november 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Advokater som arbeider med trafikksaker, spesielt fartsovertredelser, hevder at nærmere 90 % av rettssakene kunne vært unngått hvis politiet kunne vise tiltalte et opptak som viser at de har gjennomført måling i henhold til instruks.

Hvis dette er riktig, vil justisministeren utrede

hva som må gjøres for å unngå å belaste unødige et presset rettsapparat med slike trafikksaker?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til at sakkyndige, herunder Justerveaset og prof. Børje Forssell (NTNU) anbefaler bruk av video.

På bakgrunn av henvendelser fra folk som mener at det her er et stort forbedringspotensiale vil jeg peke på noen punkt:

Det bør derfor vurderes om laserutstyr til fartsmåling skal ha videokamera eller annet opptaksutstyr for objektiv registrering av målesituasjonen.

Det bør også vurderes om polititjenestemennene som foretar trafikkovervåking må gjennomgå et opplæringsprogram som bidrar til god rettssikkerhet i disse sakene.

Det bør foretas en gjennomgang av erfaringsmateriale fra trafikkontroller, rapporteringssystemer, forberedelser til rettsaker og rutinene for etterforskning med tanke på å redusere feilkildene og derved bedre rettssikkerheten.

Svar:

I dag er noen av Utrykningspolitiets sivile kjøretøy, samt et mindre antall kjøretøy i de største politidistriktene, utstyrt med gjennomsnittsfartsmåler og videoutstyr. Videoutstyret har i hovedsak som målsetning å dokumentere farlige forbikjøringer og annen trafikkfarlig adferd.

I løpet av de to siste årene har politiet vært i en prosess for anskaffelse av nytt laserfartsmålerutstyr.

Det ble i prosessen testet ut utstyr som også hadde foto- og videomuligheter, men det ble ikke hos utstyrtilbyderne funnet utstyr som på en tilfredsstillende måte ivaretok rettssikkerheten. Kvaliteten på opptakene var for dårlige. Laserfartsmåleren som i dag er til godkjenning hos Justervesenet, har derfor ikke kamera eller video som tilleggsutstyr.

Dagens laserfartsmåler er av domstolene akseptert som bevisinstrument såfremt brukt i samsvar med instruks og brukerveiledning. Laserfartsmåleren har innebygde sikkerhetsfunksjoner. Dersom en av disse ikke godkjenner målingen, forkastes den automatisk og melding om årsak blir gitt i displayet.

Så lenge ikke foto eller video kan anskaffes integrert i samme utstyr, anses det lite heldig å benytte "doble" bevismidler. Det må for øvrig skilles mellom behovet for notoritet for måleresultatet, som i dag ivaretas av blant annet loggføringsrutiner, og videoopptak av enhver målesituasjon i forbindelse med bruk av laserfartsmåler.

Jeg vil også vise til at Utrykningspolitiet har ansvaret for opplæring og godkjenning av instruktører for bruk av laserfartsmåler i politiet i henhold til Instruks for bruk av fartsmåling, instruks nr. 02.5 i Instruks for politiets trafikkteneste GP-4027.

SPØRSMÅL NR. 319

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 5. desember 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell

Spørsmål:

«Mener statsråden at utarbeidelse av en veileder for hvordan hørselshemmede barn/elever, herunder CI-opererte, sikres grunnleggende ferdigheter og en god talespråklig opplæring tilfredsstillende det enstemmig komité har bedt om, eller har departementet planer om å følge opp komiteens merknad med ytterligere nasjonale retningslinjer og standarder?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av St.meld.nr 23 (2007-2008) Språk bygger broer uttalte en enstemmig komité i Innst. O. nr. 51 (2007-2008) følgende:

"Komiteen vil understreke viktigheten av at det utarbeides nasjonale retningslinjer og standarder for undervisningsopplegg for barn som er CI-opererte slik at CI-opererte barn kan gis et helhetlig opplæringstil-

bud. Retningslinjene og standardene må sikre CI-opererte barn som skal lære tale, et tilbud på samme nivå som døve barn som skal lære tegn."

Departementet har i et oppdragsbrev til direktoratet bedt om at det utarbeides en nasjonal veileder for å bidra til at hørselshemmede barn og unge, herunder barn og unge med Cochlaimplantat (CI), får et likeverdig og helhetlig opplæringstilbud.

Svar:

I forbindelse med behandling av Ot. prp. nr. 40 (2007-2008) uttalte komiteen i Innst. O. nr. 51 (2007-2008) følgende:

"Komiteen vil understreke viktigheten av at det utarbeides nasjonale retningslinjer og standarder for undervisningsopplegg for barn som er CI-opererte, slik at CI-opererte barn kan gis et helhetlig opplæringstilbud. Retningslinjene og standardene må sikre

CI-opererte barn som skal lære tale, et tilbud på samme nivå som døve barn som skal lære tegn.”

På bakgrunn av komitéuttalelsen ga departementet i oppdragsbrev nr. 36-08 Utdanningsdirektoratet i oppdrag å ”Utarbeide nasjonal veileder for å bidra til at hørselshemmede barn og unge, herunder barn og unge med Cochleaimplantat (CI), får et likeverdig og helhetlig opplæringstilbud.”

Jeg har lagt til grunn at begreper som ”nasjonale retningslinjer og standarder”, som komitémerknaden omfatter, skal forstås som en veileder, og at begrepet ”sikre” ikke innebærer endringer i fag- og timefordeling, men rettes inn mot at veilederen er tydelig og ”nasjonal” i sin anbefaling.

Dette perspektivet kommer fram i behandlingen av St. meld. nr. 23 (2007-2008) Språk bygger broer der komiteen igjen uttalte seg om CI-opererte barn, jf. Innst. S. nr. 10 (2008-2009):

”Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Innst. O. nr. 51 (2007-2008) om endringer i opplæringsloven/privatskoleloven (Ot.prp. nr. 40 (2007-2008)) der en samlet komité sier:

”Komiteen vil understreke viktigheten av at det utarbeides nasjonale retningslinjer og standarder for undervisningsopplegg for barn som er CI-opererte, slik at CI-opererte barn kan gis et helhetlig opplæringstilbud. Retningslinjene og standardene må sikre CI-opererte barn som skal lære tale, et tilbud på samme nivå som døve barn som skal lære tegn.”

Flertallet er kjent med at departementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å utarbeide en nasjonal veileder for å bidra til at barn med CI får et likeverdig og helhetlig opplæringstilbud. Flertallet er videre kjent med at Utdanningsdirektoratet i utarbeidelsen av veilederen vil trekke inn relevante fagmiljøer. Flertallet viser til at veilederen skal foreligge 1. april 2009. Flertallet viser til omtalen i St.meld. nr 31 (2007-2008) Kvalitet i skolen, når det gjelder CI-opererte.”

I oppdragsbrevet til Utdanningsdirektoratet er det understreket at veilederen skal utarbeides innenfor gjeldende lov og forskrift. Jeg vil i denne sammenheng presisere at gjeldende bestemmelser i opplæringsloven kapittel 5 om spesialpedagogisk hjelp til førskolebarn og spesialundervisning, er av en slik karakter at de skal sikre at førskolebarn og elever med særskilte opplæringsbehov, herunder CI-opererte barn som har behov for utvikling av talespråk, får den opplæring de har behov for og at de gis et helhetlig opplæringstilbud. Spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning for barn med CI vil blant annet innebære nødvendig trening i å oppfatte tale og tilegne seg talespråk. Hvilket samlet tilbud førskolebarnet/eleven skal få, avgjøres ut fra en individuell vurde-

ring av barnets/elevens behov, og loven har derfor ikke krav til et bestemt antall timer til spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning.

For å sikre at førskolebarna/elevene får nytte godt av rettighetene, er det i opplæringsloven kapittel 5 gitt særregler om saksbehandlingen. Blant annet skal det foreligge en sakkyndig vurdering fra pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) før det fattes enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning. Den sakkyndige vurderingen er således sentral for å sikre at førskolebarnet/eleven får et individuelt tilpasset opplæringstilbud. Dersom PPT ikke har nok fagkompetanse på området, må det innhentes kompetanse utenfra. Statped gir en rekke slike vurderinger.

Når det gjelder tegnspråk er det viktig å fremheve at norsk tegnspråk er et eget, fullverdig språk på linje med for eksempel norsk, engelsk og samisk. Tale- og lyttetrening for barn som har fått CI-operasjon, som komitémerknaden viser til, kan derfor ikke direkte si destilles med opplæring i og på tegnspråk for døve barn. Tegnspråkopplæring er ikke omfattet av reglene i opplæringsloven kapittel 5 om spesialundervisning, og det er derfor gitt særskilte regler i opplæringsloven §§ 2-6 og 3-9 om opplæring i og på tegnspråk. Videre er det utarbeidet egne læreplaner i norsk tegnspråk, norsk for døve og sterkt tunghørte, engelsk for døve og sterkt tunghørte og drama og rytmikk for døve og sterkt tunghørte. Elever som har opplæring etter overnevnte læreplaner har dermed ett fag mer, faget norsk tegnspråk, noe som innebærer et høyere årstimetall enn andre elever.

I oppdragsbrev nr. 36-08 er det i beskrivelsen av oppdraget bestemt at veilederen særlig skal legge vekt på hvordan førskolebarn/elever med CI kan sikres grunnleggende ferdigheter og en god talespråklig opplæring. Videre skal veilederen beskrive ansvars- og oppgavefordelingen i hjelpeapparatet og vise hvordan de ulike statlige og kommunale tjenestene kan samarbeide for å sikre en god opplæringssituasjon for denne gruppen barn. Veilederen skal utarbeides i samråd med brukerorganisasjoner og fagmiljøer. Utdanningsdirektoratet skal også ha ansvaret for å oppdatere veilederen ved behov.

Jeg har merket meg at brukerorganisasjonene har hatt innvendinger mot at det ikke er lagt opp til styrende retningslinjer i form av for eksempel forskrifter som følge av Innst. O. nr. 51 (2007-2008). Departementet vil legge til rette for at berørte organisasjoner og fagmiljøer kan bidra i den videre prosessen for å forsikre at en treffer behovet til barn med CI på en god måte. Her er det viktig med dialog mellom både brukerorganisasjoner, foreldre og ansvarlige myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 320**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Laila Dávøy****Besvart 28. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen****Spørsmål:**

«Meningokokkvaksineforsøket fra 1988 til 1991 har fått knusende kritikk i en rapport fra et utvalg ledet av Olav Gjerløv Aasland. Etter dette foretok FHI en ME-studie, som har en del svakheter. NPE bruker bl.a. resultatene fra studien i deres behandling av enkeltsøknader om erstatning fra vaksinerte som har utviklet ME, dette til tross for spesialisterklæringer om at pasienter har fått ME som følge av vaksinen.

Vil statsråden iverksette en uavhengig gjennomgang av hele saken med deltakelse fra internasjonale eksperter på ME?»

BEGRUNNELSE:

Kritikken fra Aasland-utvalget var spesielt rettet mot mangel på informasjon om risiko og mangel på oppfølging av de vaksinerte. Noen forteller om at de ble frarådet fra Folkehelseinstituttet (FHI) å gå til lege med små bivirkninger fordi vaksinen var helt trygg.

FHI's egen ME-studie er også blitt kritisert for å ha flere svakheter. En av spesialistene som deltok i denne undersøkelsen, uttalte til TV2 17.11.2008 at denne undersøkelsen ikke skulle brukes til å avgjøre enkeltsaker. Men det er dette som nå skjer.

FHI dro til Verdens Helseorganisasjon (WHO) og presenterte sin egen ME-studie. De presenterte ikke den knusende rapporten fra utvalget, de sa heller ingenting om at 4 pasienter hadde fått erstatning. De fikk et slags "godkjennings-stempel" fra WHO på sin egen studie, der resultatene nå har betydning for Norsk pasientskadeerstatnings (NPE's) behandling av enkeltsøknader om erstatning.

Etter det jeg er kjent med utelukker ikke denne ME-studien at enkeltpersoner kan ha fått ME av vaksinen. I tillegg uttaler en av ekspertene at noen av de vaksinerte har hatt en snikende utvikling av ME som følge av vaksinen.

At ME har en snikende utvikling, har vi mange eksempler på fra en rekke svært syke pasienter som har fått diagnosen, noe også pårørende bekrefter.

Jeg er derfor svært urolig over at NPE legger til grunn en 8 ukers frist for utvikling av symptomer på en snikende ME-sykdom, og svært strenge kriterier for dokumentasjon. En ME-spesialisterklæring kan ikke tas hensyn til, ei heller kan pårørendes og pasienters egne erfaringer vektlegges.

315 personer har meldt krav om erstatning, kun én har fått erstatning, de andre som hittil er behandlet har fått avslag.

Etter min mening er vi nå kommet til et punkt i denne saken der uavhengige eksperter bør foreta en gjennomgang av alt som er skjedd, fremfor de som sto ansvarlig for vaksinen. Det er ikke akseptabelt at så mange mennesker som er helt sikre på at deres ME-sykdom startet ved vaksinen de fikk, ikke blir trodd. Som samfunn har vi et ansvar for å skape trygghet og ikke minst forståelse og aksept for konklusjoner som i så stor grad rammer mennesker som har deltatt i et forsøk initiert av myndighetene.

At FHI selv foretok studien, som nå skal publiseres, er etter min mening litt spesielt. En slik studie burde etter alt som har skjedd i denne saken, vært foretatt uavhengig av FHI, ikke minst av hensyn til pasienter som allerede har svekket tiltro til FHI etter den knusende Aasland-rapporten og egne opplevelser.

Jeg ber derfor om at statsråden tar initiativ til en uavhengig gjennomgang av alle sider ved denne saken, og at sammensetningen i et slikt arbeid blir internasjonalt, ikke minst bør kliniske eksperter på ME delta.

Svar:

Fra 1974 og utover opplevde Norge en epidemi forårsaket av meningokokker gruppe B. Årlig ble det registrert mellom 250 og 350 tilfeller av meningokokksykdom. Dødeligheten var høy, omkring 10 prosent. I tillegg fikk mange av pasientene varige skader. Sykdommen rammet særlig småbarn under fem år og tenåringer. Da det ikke var tilgjengelig vaksine i markedet, ble det besluttet at daværende Statens institutt for Folkehelse skulle utvikle og produsere en vaksine (Men B-vaksine) tilpasset den norske epidemien. Meningokokkvaksineforsøket ble gjennomført i perioden 1988-1994, og inkluderte i alt 180 000 ungdommer fra 1335 skoler. Ved avslutningen av forsøket var planen å innføre vaksinen i vaksinasjonsprogrammet så snart de nye produksjonslokalene sto ferdig. Innen de sto ferdig, hadde forekomsten av meningokokk B-sykdom falt så lavt at det ikke lenger var grunnlag for å tilby vaksine til alle tenåringer i Norge. Vaksinen gis imidlertid til personell som arbeider med meningokokk-bakterier i laboratorier.

Med utgangspunkt i den norske vaksinen utviklet Statens institutt for Folkehelse en ny vaksine som var "skreddersydd" for epidemien på New Zealand. Gjennom samarbeid med vaksineprodusenten Chiron Vaccines (nå Novartis) ble vaksinen produsert og tatt

i bruk på New Zealand, hvor mer enn 1 million personer er vaksinert.

Folkehelseinstituttet har også levert den norske meningokokk B-vaksinen til Frankrike, hvor det per i dag er det gitt over 40 000 doser til barn for å bekjempe en epidemi i Normandie. Folkehelseinstituttet har siden 2005 deltatt i et stort prosjekt som skal produsere og teste ut en ny, rimelig meningokokk-vaksine "MenAfriVac", som etter planen skal introduseres i et lands-dekkende program i Burkina Faso i 2009.

På bakgrunn av at media i oktober 2006 rettet søkelys mot gjennomføringen av meningokokk B-vaksineforsøket og Norges bidrag til utvikling av en dattervaksine av den norske meningokokk B-vaksinen til New Zealand, oppnevnte Helse- og omsorgsdepartementet 2. februar 2007 et utvalg for en uavhengig gjennomgang. I henhold til utvalgets mandat, skulle utvalget bl.a. gjennomgå meningokokkvaksineforsøket i perioden 1988? 1994 med hovedvekt på forsøket med ungdomsskoleelever i 1988 1991 og utprøvingen blant militære rekrutter. Hovedspørsmålet var om forsøkene ble forsvarlig gjennomført, og om forsøkspersonene ble tilfredsstillende fulgt opp av helsemyndighetene i ettertid.

Det er riktig som det påpekes i spørsmålet at utvalget rettet kritikk mot forsøkets manglende informasjon om risiko og mangel på oppfølging av de vaksinerte, og dette er selvfølgelig sterkt beklagelig. Folkehelseinstituttets nåværende direktør har offentlig gått ut og bedt om unnskyldning overfor deltakerne på disse punktene.

Selv om de fleste av forholdene som var gjenstand for gjennomgang skjedde for flere år tilbake i tid og må ses i en slik sammenheng, mener jeg det likevel er svært viktig at erfaringene man kan trekke av forsøkene kommer fram i lyset slik at vi kan ta lærdom av disse. Jeg vil i denne sammenheng understreke at det allerede er gjennomført viktige endringer som vil bidra til å forhindre at dette gjentar seg. Dette gjelder bl.a.:

- De regionale etiske komiteene, som var under etablering da vaksineforsøkene pågikk og som har utviklet seg til å være en veletablert kontrollinstans hjemlet i lov (forskningsetikkloven), vil sikre at risikoinformasjon i et tilsvarende forsøk vil være i overensstemmelse med profesjonsetiske eller juridiske normer.
- Siden 2003 skal erstatningskrav som følge av vaksinasjon meldes til Norsk Pasientskadeerstatning. Dette innebærer at tidligere uklare saksbehandlingsrutiner som utvalget peker på, nå følger de prosedyrer og saksbehandlingsregler som går fram av regelverket for pasientskader (Lov om erstatning ved pasientskader).

- Arbeidet med å melde, registrere og følge opp bivirkningsmeldinger er også blitt forbedret. Mellderutinene er styrket, og fra 2003 skal også mistanke om bivirkninger meldes. I tillegg har Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk nylig etablert et forbedret og samordnet rapporteringssystem for vaksinebivirkninger.

Når det gjelder forholdet til ME, konkluderer ikke utvalget i rapporten. De bemerker at man manglet tallmateriale på hvor mange personer i den aktuelle aldersgruppen som "naturlig" ville utvikle sjeldne, men alvorlige lidelser, som for eksempel ME. Slike tall burde ideelt sett vært innhentet på forhånd, slik at man kunne sammenligne med de "nye" tallene, og på den bakgrunnen kunne si noe om det antall lidelser som oppsto, var unormalt høyt eller ikke. De viser i denne sammenheng til at ME-foreningen, Norsk Pasientskadeerstatning og Folkehelseinstituttet gjennomførte et møte 2. mars 2006, og at partene da ble enige om et samarbeid for å belyse om det kan være en sammenheng mellom utvikling av kronisk utmattelsessyndrom (ME) og vaksineforsøk.

Resultatet av dette samarbeidet ble den omtalte kasus-kontrollundersøkelsen om ME og meningokokkvaksine. Det ble etablert en prosjektgruppe som i tillegg til representanter fra Folkehelseinstituttet, besto av sentrale klinikere ved Ullevål universitetssykehus og Haukeland sykehus, professor Ola Didrik Saugstad, Rikshospitalet og lederen av ME-foreningen. De to sistnevnte trakk seg fra prosjektgruppen etter at undersøkelsen var avsluttet og de endelige resultatene diskutert og godkjent i prosjektgruppen. Begrunnelsen var at hovedresultatet fra undersøkelsen ble presentert i WHO's ukebreve "Weekly Epidemiological Report" før resultatene hadde vært publisert i et vitenskapelig tidsskrift.

Undersøkelsen presenteres i Rapport 2008:11 Myalgisk encefalopati (ME) og vaksine mot meningokokksykdom, hvor det konkluderes med at det er ikke funnet holdepunkter for at vaksinen har forårsaket ME. Det presiseres imidlertid at undersøkelsen kun konkluderer på befolkningsnivå, og at disse resultatene ikke utelukker at enkelte pasienter kan ha utviklet ME på grunn av vaksinasjon.

WHO's Global Advisory Committee for Vaccine Safety (GACVS) har regelmessige møter to ganger i året, der de gjennomgår forskjellige vaksiner og vurderer hvilken dokumentasjon som foreligger om vaksinens sikkerhet. I begynnelsen av 2007 besluttet de å ta opp meningokokk B-vaksiner på et av sine møter i løpet av året, bl.a. etter en henvendelse fra NPE. GACVS inviterte representanter fra de fire landene som har mest erfaring med slike vaksiner; Cuba, New Zealand, Frankrike og Norge til å legge frem sin kunnskap om uønskede hendelser etter vaksinering.

Møtet ble holdt i desember 2007. Fra Norge deltok representanter fra Folkehelseinstituttet og Statens legemiddelverk. Norge la frem sine samlede erfaringer om uønskede hendelser. Siden ME-undersøkelsen akkurat var avsluttet og de endelige resultatene diskutert og godkjent i prosjektgruppen, ble også de nevnt som en del av det norske innlegget, men med understreking av at dette var konfidensielle resultater siden de ennå ikke var publisert. GACVS konklusjon forelå i januar 2008. De fant ingen holdepunkter for overhyppighet av ME blant personer som har fått vaksine i de nevnte landene. GACVS trakk sine konklusjoner på bakgrunn av den samlede informasjonen fra møtet. Til grunn for sin konklusjon trekker GACVS spesielt fram informasjonen fra New Zealand, der vaksinen er gitt i over 3 mill. doser etter juli 2004, med et meget godt system for overvåking av uønskede hendelser gjennom hele perioden.

Etter min vurdering representerer arbeidet som Meningokokk B-utvalget og WHO's Global Advisory Committee for Vaccine Safety har utført uavhengige gjennomganger av de ulike sidene ved denne saken. Jeg kan derfor ikke se at en ytterligere uavhengig gjennomgang vil tilføre saken ny informasjon.

Jeg viser for øvrig til at det er Norsk Pasientskadeerstatning (NPE) og Pasientskadenemnda som behandler krav om erstatning fra pasienter som mener de er blitt påført skade av helsetjenesten. Kravene skal behandles etter gjeldende rett for pasientskader. Jeg kan følgelig ikke gå inn i den enkelte sak. Jeg viser imidlertid til at Norsk pasientskadeerstatning (NPE) har opplyst at etaten pr. 14.11.2008 har mot-

tatt 316 krav om erstatning fra personer som mener de kan ha blitt påført kronisk tretthetssyndrom (CFS/ME) etter å ha fått vaksine mot hjernehinnebetennelse i perioden 1988-94. Til nå er 197 saker avslått, 68 saker er henlagt, én har fått medhold, mens 50 fortsatt er under utredning. De 68 sakene som er blitt henlagt, er begrunnet i at vedkommende enten ikke har fått vaksinen i det hele tatt eller at vedkommende fikk narremedisin (placebo).

NPE behandler mottatte erstatningskrav som første instans i pasientskadeordningen. Kravene skal behandles etter gjeldende rett, og NPE skal utrede sakene på en forsvarlig måte. Hvert enkelt tilfelle vurderes individuelt og konkret. NPE må i utredningsarbeidet forholde seg til den medisinske vitenskapelige kunnskap som i dag finnes på området. Etaten har innhentet nasjonal og internasjonal medisinsk kunnskap om vaksinesikkerhet og om ME, herunder uttalelser fra en rekke spesialister innenfor vaksineproblematikk, nevrologi, infeksjonssykdommer og indremedisin. NPE har også forholdt seg til den nevnte studien fra Folkehelseinstituttet av oktober 2008, samt de faglige vurderingene fra WHO's komité for vaksinesikkerhet fra januar 2008.

Erstatningssøkeres rettssikkerhet skal være godt ivare tatt gjennom det klagesystem som er etablert i pasientskadeordningen. Saker som behandles av NPE kan påklages til Pasientskadenemnda, og nemnda vil gjøre en selvstendig utredning og vurdering av klagene. Nemnda har pr. 25. november 2008 mottatt 61 ME-saker fra NPE. Nemndas vedtak kan i sin tur prøves for domstolene.

SPØRSMÅL NR. 321

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 4. desember 2008 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener statsråden at bevilgningene til politiet er tilstrekkelige til at politiet skal ha kapasitet til å bekjempe kriminalitet, og mener han at det er forsvarlig å slå sammen seks lensmannskontor til ett i en så langstrakt region som Valdres?»

BEGRUNNELSE:

Oppland arbeiderblad melder 19. november at lensmannskontorene i de seks Valdreskommunene

står i fare for å bli nedlagt på grunn av pengemangel i politiet. Konstituert politimester Ketil Myhre forteller at hvis de stramme budsjettene fortsetter så kan det bli et tema å slå sammen lensmannskontor i Vestoppland politidistrikt. Han forteller videre at det nå er full stopp i anskaffelser og ansettelses på grunn av kriminalitet som har kostet politidistriktet mer enn antatt. Dette kan føre til at det blir vanskeligere å bekjempe kriminalitet i tiden fremover.

Svar:

Når det gjelder politiets budsjettsituasjon har regjeringen styrket politidistriktenes budsjett med ytterligere 52 millioner kroner i år. Det kommer i tillegg til økningen politiet allerede har fått inneværende år, og betyr at politiet i 2008 har en reell styrking på 365 millioner. For 2009 har regjeringen foreslått å øke budsjettet med 789 millioner kroner nominelt, som gir en reell styrking 216 millioner kroner når pris- og lønnsstigning er trukket fra. Dette gir en reell økning i politiets budsjetter på over 800 millioner kroner i perioden 2006 til 2009.

Spørsmålet om sammenslåing av lensmannskontorer i Vestoppland politidistrikt er forelagt Politidirektoratet som har innhentet redegjørelse fra politimesteren. Det bekreftes at politidistriktet for tiden har en stram budsjettsituasjon. Det er imidlertid ingen aktuelle planer om å slå sammen noen lensmannskontorer i Valdres. Det samme gjelder distriktet for øvrig.

Spørsmål om sammenslåing av de seks lensmannskontorene i Valdres var også oppe til diskusjon i forbindelse med politireformen fase 2. Også den gang ble det besluttet å opprettholde alle de seks lensmannskontorene og dette er også politidistriktets oppfatning i dag.

For øvrig kan jeg nevne at grensereguleringer, også når det gjelder politistasjons- og lensmannsdistrikter, i hvert enkelt tilfelle er en sak for Regjeringen, som ovenfor Kongen i statsråd innstiller på endringer i tjenestestedenes grenser. Ved alle endringer i

politiets organisering legges det stor vekt på en god dialog med kommunene.

Bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, rett og slett fordi det er utdannet for få politifolk. Derfor øker vi utdanningskapasiteten og setter av midler i 2009-budsjetter til flere årsverk både for politiutdannet og personell med annen utdanning. Jeg følger situasjonen nøye og arbeider for at politiet får ressurser og rammevilkår til å ivareta publikums behov for service og beredskap.

Det rekordhøye opptaket til PHS de to siste årene på 432 studenter, er foreslått økt til 552 studenter i 2009. I tillegg til å øke opptaket ved Politihøgskolen arbeider vi med å organisere politiet på en bedre måte, slik at kompetansen utnyttes best mulig. Politidirektoratet har satt i gang en rekke tiltak, bl.a. rekruttering av personell med annen utdanning, eksempelvis arrestforvarere, for å frigjøre polititjenestemenn og -kvinner for politioppgaver. Samtidig arbeider vi for å beholde erfarne politifolk lenger i jobb.

Fra 1. september i år er politiet gitt mulighet til økt bruk av DNA under etterforskningen. Vi bruker 64 millioner kroner i år og har økt politiets bevilgning til 103 millioner kroner i 2009 til utvidelse av DNA-registeret og sentral finansiering av prøver, slik at politidistriktene skal slippe å bruke penger på dette.

Til tross for en tidvis utfordrende driftssituasjon i politi- og lensmannsetaten, har vi et politi her i Norge som gjør en god jobb. På flere viktige områder går kriminaliteten i riktig retning.

SPØRSMÅL NR. 322

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 28. november 2008 av helse- og omsorgsminister Bjarne Håkon Hanssen

Spørsmål:

«Synes helse- og omsorgsministeren det er rimelig at en lovlig utført operasjon som denne kvinnen har foretatt og som har gjort henne helt arbeidsfør ikke er mulig å få dekket innenfor gjeldende regelverk, eller at det ikke finnes untaksbestemmelser i regelverket som åpner for at slik dekning kan gis i de tilfeller hvor operasjonen beviselig har vært vellykket?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til tidligere skriftlig spørsmål til ministeren av 6. november 2008 hvor jeg tok opp spørsmå-

let om dekning av utgifter til ryggoperasjon hvor pasienten selv har sørget for å få en lovlig utført operasjon, og hvor operasjonen ga et ubetinget positivt resultat. I ministerens svar jfr. deres ref 200804797-/SHA-CR gis det en rekke opplysninger om status for skiveprotesoperasjoner i Norge og at resultatene av en gjennomført studie om emnet vil foreligge i løpet av 2009. Jeg har blitt gjort kjent med at skiveprotesoperasjoner er gjennomført på sykehus i offentlige eie, og med godt resultat. I dette tilfelle er det en kvinne som ikke fikk muligheten til å bli operert på et offentlig sykehus selv om behandling med skiveproteser var vel kjent og i bruk. Etter å ha fått avslag

fra det offentlige helsevesen om operasjon ble kvinnen forespeilet at uføretrygd var hennes løsning. Kvinnen så ikke uføretrygd som noen god løsning så lenge ikke alt var prøvet. For egen hjelp fant hun frem til et privat sykehus i Norge som foretok slike operasjoner. I dag, kort tid etter en vellykket skiveproteseoperasjon er kvinnen igjen tilbake på jobb i 100% stilling, uten at det offentlige må betale henne uføretrygd.

I svaret fra ministeren sies det at, "Inntil resultatene fra studien foreligger, må behandlingsformen anses som utprøvende". Rett til nødvendig helsehjelp fra spesialisthelsetjenesten for en rygglidelse av en slik art som skiveproteseoperasjon vil ut fra tidligere svar ikke gi rett til å velge behandling utenfor det offisielle helsetilbudet. I dette tilfelle kan det faktisk dokumenteres at operasjonen som kvinnen foretok var vellykket, og at hun på grunn av eget initiativ, optimisme og stå-på-vilje sparer trykkesystemet for store utbetalinger til uføretrygd. Det denne kvinnen ber om er kun å få dekket de faktiske utgiftene hun hadde til en lovlig og vellykket operasjonen.

Svar:

Som representanten viser til har jeg i brev av 13. november d.å. redegjort for status for skiveproteseoperasjoner i Norge. Jeg viser til denne redegjørelsen når det gjelder de faglige vurderingene som ligger til grunn for at skiveproteseoperasjoner inntil videre er å anse som en utprøvende behandlingsform.

Dersom denne behandlingsformen blir tatt i bruk som rutinebehandling, er det likevel ikke slik at enkelt pasienter kan motta behandling ved private sykehus for deretter å kreve utgiftene refundert av det offentlige. Det er de regionale helseforetakene som skal sørge for at det tilbys spesialisthelsetjenester innen regionen. De kan velge å tilby de nødvendige tjenestene selv eller de kan inngå avtale med andre tjenesteytere, for eksempel private sykehus, om levering av tjenester. Hvilke tjenester som skal leveres og omfanget (rammen) av disse tjenestene reguleres av avtale mellom regionalt helseforetak og det enkelte private sykehus. Dersom en pasient velger å la seg behandle ved et privat sykehus som ikke har avtale med regionalt helseforetak eller den aktuelle behandlingen ikke er omfattet av avtalen, må pasienten selv dekke utgiftene.

SPØRSMÅL NR. 323

Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 3. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Kragersø har som mål å utvikle byen i en mer miljøvennlig retning. Herunder ønsker kommunen å etablere et bilfritt sentrum. Det forutsetter bygging av en miljøtunnel i fjellet bak sentrum, for å kanalisere biltrafikken bort fra sentrumsgatene. Et slikt prosjekt anslås å koste 70 millioner kroner, hvor kommunen og lokale investorer forventes å dekke 2/3.

Hva vil miljøvernministeren bidra med slik at Kragersø snarest kan oppnå sitt mål om et bilfritt sentrum?»

Svar:

Spørsmålet ble overført samferdselsministeren som rette vedkommende.

Et eventuelt statlig bidrag til en miljøtunnel i Kragersø må finansieres gjennom statsmidlene til øvrige riksveger. I forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsreformen, vil fylkeskommunene ta over ansvaret for dagens øvrige riksveger fra 1. januar 2010. Dette betyr at Telemark fylkeskommune får ansvaret for dagens øvrige riksveger i Kragersø og dermed også for en eventuell miljøtunnel bak sentrum.

SPØRSMÅL NR. 324**Innlevert 21. november 2008 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 28. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Eiendomsskatt for småkraftverk beregnes ikke på kraftverkets produksjon, men på byggekostnad. 2 småkraftverk med tilnærmet lik produksjon kan dermed få ulik eiendomsskatt dersom det ene kraftverket var dyrere å bygge enn det andre. På den måten gir eiendomsskatteregimet feil incentiver i forhold til å investere ekstra i god miljø-/estetisk tilpasning av kraftverket.

Ser statsråden disse negative sidene ved eiendomsskattesystemet, og hva vil i så fall statsråden gjøre med det?»

BEGRUNNELSE:

Vannkraftverk kjennetegnes med høye byggekostnadene og lave driftskostnader. Avskrivningsreglene for både store og små kraftverk er lineært over 40-67 år. En slik lang avskrivningsperiode reflekterer til en viss grad varigheten til investeringene, men småkraftbransjen opplever det som et problem at man har overført reglene gjeldende for store magasin kraftverk til småkraftverk, fordi:

- Levetiden til småkraftverk er kortere.
- Småkraftverkene har en høyere utbyggingskostnad per kWh.
- Mange småkraftverk er tungt belånte med en liten egenkapital.

Eiendomsskatten blir dermed ikke uvesentlig på toppen av tyngende kapital kostnader. Eiendomsskatten virker spesielt urettferdig for aktører som har lagt ekstra penger i å tilpasse kraftverket i forhold til miljø og eller/estetiske hensyn. Den ekstrakostnaden kan ikke tas inn igjen i høyere kraftpris, men tynges ekstra som følge av tilsvarende økt eiendomsskatt.

Svar:**1) Bakgrunn for forenklede takseringsregler for småkraftverk**

Kommunene kan skrive ut eiendomsskatt på kraftproduksjonsanlegg på tilsvarende måte som for annen nærings eiendom. Eiendomsskatt kan skrives ut på inntil 0,7 prosent av eiendomsskattegrunnlaget. For vannkraftanlegg skal anleggenes formuesverdi (ligningsverdi) legges til grunn ved eiendomsskatteutskrivningen. Verdsettelsen foretas etter særskilte regler i skatteloven.

For kraftverk over 10 000 kVA beregnes formu-

esverdien som nåverdien over uendelig tid av et gjennomsnitt av de fem siste års normerte salgsinntekter fratrukket driftskostnader, eiendomsskatt, grunnrenteskatt og nåverdien av fremtidig investeringsbehov etter en sjablonmetode. Skattegrunnlaget kan imidlertid ikke være lavere eller høyere enn henholdsvis 0,95 kroner pr. kWh og 2,35 kroner pr. kWh av grunnlaget for naturressursskatten for foregående år. Siktemålet er at takstene skal gjenspeile markedsverdien av kraftverket.

For kraftverk under 10 000 kVA (småkraftverk) beregnes eiendomsskatten på grunnlag av skattemessig verdi av investeringene, dvs. skattemessig verdi pr. 1. januar i ligningsåret. Forslaget om forenklede takseringsregler for kraftverk under 10 000 kVA ble fremmet i forbindelse med Ot.prp. nr. 22 (1996-97) Oppfølging av nye regler om kraftverksbeskatning. Finanskomiteen sluttet seg enstemmig til dette forslaget. Begrunnelsen for forenklede regler var blant annet at det ikke ble ansett hensiktsmessig å ha omfattende takseringsregler for mindre kraftverk etter som takseringsreglene for eiendomsskatten er relativt detaljerte, og at det ville være et uforholdsmessig kostbart system for de minste kraftverkene.

Eiendomsskatten kommer til fradrag i eventuell grunnrenteinntekt og alminnelig inntekt ved beskatningen av vannkraftanleggene.

I Ot.prp. nr. 22 (1996-97) ble det vist til at for et nytt kraftverk vil investeringskostnadene normalt tilsvare de skattemessige verdiene av driftsmidlene i kraftverket. For nye, marginalt lønnsomme kraftverk vil også investeringskostnaden i stor grad samsvare med markedsverdien av kraftverket. De årlige skattemessige avskrivningene skal gi uttrykk for det årlige økonomiske verdifallet på driftsmidlene. Hvis det ikke er grunnrente i kraftverket, og hvis de årlige avskrivningene tilsvarer det økonomiske verdifallet, vil dermed avskrivningsgrunnlaget (de skattemessige verdiene) om lag tilsvare markedsverdien på kraftverke i det enkelte år. Når det foretas reinvesteringer i kraftverk, vil takstverdien økes både ved forenklet og ordinær takseringsmetode.

For svært lønnsomme kraftverk vil markedsverdien normalt ligge over investeringskostnaden. Forutsatt om lag uendret realpris på kraft, vil den reelle markedsverdi gradvis reduseres ettersom kraftverket blir eldre og utskiftningstidspunkt på driftsmidlene nærmer seg. For ulønnsomme kraftverk kan det motsette være tilfelle, dvs. at de skattemessige verdiene kan ligge over markedsverdiene.

For driftsmidler som normalt ikke avskrives, eksempelvis fallrettigheter, vil imidlertid inflasjon føre til at de skattemessige verdiene vil ligge under den faktiske markedsverdien. Dette vil da bidra til at de skattemessige verdiene gradvis vil ligge lavere enn markedsverdien av det enkelte kraftverk.

Ut fra en samlet vurdering ble det lagt til grunn at fordelene ved et forenklet takseringssystem oppveide for ulempene.

2) *Investeringsinsentiver og konsesjonssystemet*

I Revidert nasjonalbudsjett for 2008 har Regjeringen lagt fram en bred vurdering av incentivene for økt miljøvennlig utbygging av vannkraft og annen fornybar energi. I den forbindelse vises det til at eendomsskatten i en del tilfeller kan fremstå som en særlig skatt for vannkraftproduksjon, og at dette isolert sett kan trekke i retning av at investeringsincentivene for vannkraft svekkes. Dette kan bidra til at samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer ikke blir gjennomført. Dette må imidlertid veies opp mot hensynet om å gi lokalsamfunnene en del av verdiskap-

ningen fra vannkraftprosjekter samt kompensere for ulemper knyttet til vannkraftproduksjon.

Når det gjelder generelle krav til miljø og estetikk ved kraftutbygginger tas dette hensyn til i forbindelse med konsesjonsprosessene i henhold til vassdrags- og energilovgivningen. Den generelle loven om vassdragsforvaltning, vannressursloven, har til formål å sikre en samfunnsmessig forsvarlig bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann. Hovedkriteriet for å gi tillatelse til å iverksette tiltak er at fordelene ved tiltaket overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt i vassdraget eller nedbørsfeltet. I flere tilfeller vil estetiske og miljømessige tiltak være en forutsetning for konsesjonstilbedingen og en viktig del av konsesjonsprosessen er å tilpasse prosjektet for å sikre at det får akseptable virkninger. Det kan settes ulike vilkår som har til formål å kompensere for og avdempe de skadevirkningene som tiltaket medfører i vassdraget.

Vannressursforvaltningen sørger med dette utgangspunkt for gode løsninger med hensyn til miljømessig og estetisk tilpasning av kraftverkene.

SPØRSMÅL NR. 325

Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 2. desember 2008 av forsvarsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Regjeringen har sørget for at Olavsvern skal nedlegges og vil være stengt fra 1. januar 2009. Ved nedleggelsen mister samfunnet en rekke svært viktige funksjoner mht. til samfunnssikkerhet og akuttmedisinsk beredskap, noe som bekymrer fagmiljøene innenfor disse faggruppene.

Hvordan vil statsråden i fremtiden løse disse viktige oppgavene, og vil statsråden vurdere drift av Olavsvern også i 2009 for bl.a. å ivareta disse viktige oppgavene?»

Svar:

Stortinget vedtok ved behandlingen av Innst. S. nr. 318 (2007-2008), jf. St.prp. nr. 48 (2007-2008), å legge ned Olavsvern base. Det er i dag ingen permanent operativ virksomhet knyttet til Olavsvern, og våre undervannsbåter og nye fregatter har en betydelig utholdenhet til å operere i sjøen uten å anløpe baser. Sjøbasert logistikkstøtte og evnen til deployering av integrerte maritime styrkeforband både hjemme

og ute planlegges på sikt styrket gjennom innfasing av et nytt logistikkfartøy. Et slikt fartøy vil gi Forsvaret en større operativ utholdenhet i nasjonal og internasjonal innsats.

Ved Olavsvern finnes det et trykkammer som tidvis benyttes av Universitetssykehuset Nord-Norge. Det foreligger ingen forpliktelser overfor eksterne aktører knyttet til videre drift av trykkammeret. Forsvarsdepartementet viser til helse- og omsorgsministerens svar av 29. januar 2008 på representanten Laila Dāvøys spørsmål vedrørende nedleggelsen av Olavsvern og den akuttmedisinske beredskapen i landsdelen (Dokument nr. 15:509 (2007-2008)). Av dette fremgår det at det er det regionale helseforetaket som har ansvar for å tilby spesialisthelsetjenester til befolkningen i sin region. Det fremgår også at det er det regionale helseforetaket som inngår avtaler med eksterne aktører om behandlingsressurser. Forsvarsdepartementet er selvfølgelig positiv til en dialog med det regionale helseforetaket når Olavsvern skal avhendes, slik at trykkammeret eventuelt kan videreføres.

Sjøheimevernet skal, ved nedleggelsen av Olavsvern, videreføres med eksisterende oppgaver på Trondenes i Troms fylke. Når det gjelder eksplosivryddegruppen, tjenestegjør personellet til daglig ved ulike avdelinger i landsdelen. Det er Landsdelkom-

mando Nord-Norge som formelt stiller kapasitetene og etablerer en eksplosivryddegruppe ved behov. Eksplosivrydde-kapasiteten videreføres derfor i Nord-Norge, også når Olavsvern base legges ned.

SPØRSMÅL NR. 326

Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Vera Lysklætt

Besvart 28. november 2008 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Det er et sterkt ønske i de samiske områdene av landet som ligger utenfor det sentrale samiske bosetningsområdet om at det må bli mulig å ta en høyere utdanning innen duodji/duetjie (husflid/håndverk). Dette vil være svært viktig for at samisk kultur, språk og tradisjoner skal kunne ivaretas og videreutvikles for framtidige generasjoner også her.

Hvordan vil statsråden bidra slik at det kan bli mulig å ta en høyere utdanning innen duodji/duetjie for den samiske befolkningen som er bosatt i disse delene av landet?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse av 21. november 2008 fra representanten Vera Lysklætt om tilbud om høyere utdanning i duodji/duetjie (husflid/håndverk) utenfor de sentrale samiske bosettene.

Jeg er enig med Lysklætt om at kunnskap om samisk håndverk og husflid vil kunne bidra til å ivareta samisk kultur og tradisjoner.

I tråd med Stortingsmelding 28 (2007-2008) Samepolitikken er ansvaret for samisk delt mellom flere institusjoner. Høgskolen i Nord-Trøndelag har

ansvaret for sørsamisk, Høgskolen i Bodø for lulesamisk og Samisk høgskole for nordsamisk. Alle de tre institusjonene har satt i gang grunnstudier i samisk dette studieåret.

Når det gjelder duodji/duetjie ved de tre institusjonene nevnt over, så har disse selv myndighet til å etablere studier på bachelor-nivå innenfor institusjonenes økonomiske rammer. Institusjonene må imidlertid søke NOKUT om akkreditering dersom det skal etableres slike studier på høyere grads nivå. Institusjonene må altså selv foreta en prioritering av slike studier i forhold til andre prioriterte fagområder.

Samtidig er det viktig å finne gode løsninger for lærerutdanning i og på samisk. Min mening er at lærere som er kvalifisert til å undervise i og på samisk vil være de viktigste bærerne av samisk språk og kultur. Arbeidet er en del av arbeidet med stortingsmeldingen om lærerrollen og lærerutdanning som vil bli lagt fram for Stortinget på nyåret. Arbeidet er gjennomført i dialog med Sametinget.

Jeg har altså valgt å prioritere arbeidet med lærerutdanning i og på samisk, og så må departementet på et senere tidspunkt vurdere om en skal prioritere duodji/duetjie ut over det som høgskolene allerede kan gjøre i dag.

SPØRSMÅL NR. 327**Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 28. november 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Med henvisning til begrunnelsen for spørsmålet, så er det akseptert at minoritetsandeler i deltakerlignede selskaper kan være kvalifiserende eiendeler innenfor skatteordningen.

Mener da statsråden at det er i samsvar med reglens intensjon at selskapet i tillegg skal tvinges til å kjøpe et skip direkte for ikke å bli kastet ut av ordningen?»

BEGRUNNELSE:

Mange rederiselskaper har nå problemer med praktiseringen av skattelovens bestemmelser § 8-11, åttende ledd om flaggkrav i forhold til skattemyndighetene.

Om et rederiselskap eksempelvis på måletidspunktet har bestemmende innflytelse over et indre selskap med EØS-registrert tonnasje på 100 pst. og i tillegg har mindre andeler i kommandittselskaper, så vil en ved avhendelsen av eierandelen i det indre selskap kunne sitte igjen med bare en mindre andel i et kommandittselskap uten bestemmende innflytelse. Da vil selskapet ikke lenger ha skip eller skipsandeler som skal telle med i forhold til flaggkravet. I henhold til bestemmelsene må selskapet da opprettholde eller øke sin andel EØS-registrert tonnasje i forhold til måletidspunktet. Men uten noen nettotonnasje å måle den EØS-registrerte tonnasjen imot, virker det ikke hensiktsmessig eller riktig å si at flaggandelen da blir 0 pst.

Svar:

Det ble ved lov 17. juni 2005 nr. 74 innført et flaggkrav i den norske rederiskatteordningen, som innebærer at den andel EØS-registrert nettotonnasje

et selskap eide på måletidspunktet (flaggkravet) skal opprettholdes eller økes. Måletidspunktet er 1. juli 2005, eller inntredetidspunktet hvis selskapet trådte inn etter 1. juli 2005. Har et selskap bestemmende innflytelse over ett eller flere andre selskap, skal flaggkravet beregnes samlet for alle selskapene (konsolidert selskapsgruppe). Nettotonnasjen i underliggende deltakerlignede selskap og NOKUS-selskap skal i sin helhet tilordnes deltaker med bestemmende innflytelse.

Dersom et selskap eller en konsolidert selskapsgruppe har en andel EØS-registrert nettotonnasje på minst 60 pst., eller den samlede andelen EØS-registrert nettotonnasje innenfor den norske rederiskatteordningen er økt eller opprettholdt i løpet av det foregående året, gjelder det ikke et flaggkrav. Det gjelder et flaggkrav i den norske rederiskatteordningen i 2008 (for første gang siden 2005), som følge av at andelen EØS-registrert nettotonnasje innenfor rederiskatteordningen er redusert i løpet av 2007.

Flaggkravet stiller kun krav om at en andel av den tonnasje selskapet eier skal være EØS-registrert. Det er ikke krav om at selskapet må eie skip, eventuelt ha bestemmende innflytelse over underliggende deltakerlignede selskap eller NOKUS-selskap som eier skip. Et selskap som for eksempel har et flaggkrav på 50 pst., og kun eier mindre andeler i deltakerlignede selskap, vil derfor ikke bryte vilkårene for rederibeskatning dersom det ikke selv eier skip. Dersom selskapet kontraherer skip må imidlertid minst 50 pst. av tonnasjen være EØS-registrert, forutsatt at det gjelder et flaggkrav innenfor rederiskatteordningen for det aktuelle året.

Etter det jeg er kjent med, praktiserer skatteetaten den forståelsen av regelverket som jeg har gitt uttrykk for i det ovennevnte.

SPØRSMÅL NR. 328**Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Line Henriette Holten Hjemdal****Besvart 1. desember 2008 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Når vil Stortinget få seg forelagt Regjeringens lovforslag til naturmangfoldslov?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til skriftlig spørsmål vedrørende naturmangfoldsloven fra stortingsrepresentant Inga Marte Thorkildsen (SV) til miljø- og utviklingsminister Erik Solheim 2.11.2007, og ministerens svar av 13.11.2007. I sitt svar sier miljø- og utviklingsministeren at han har som ambisjon å legge frem et forslag til ny naturmangfoldslov i 2008, helst før sommeren. Lovforslaget er til nå ikke blitt fremmet for Stortinget. Naturmangfoldsloven ble ikke nevnt i Hans Majestet Kongens tale til det 153. storting ved dets åpning.

Svar:

Arbeidet med ny lov om forvaltning av naturens mangfold er stort og komplekst. Den nye loven vil gjelde for all natur og berøre de samfunnssektorer som påvirker eller utnytter naturressurser. Jeg har derfor vektlagt at lovarbeidet gjøres grundig og at alle hensyn og interesser blir nøye vurdert.

I lovarbeidet er det også brukt mye tid på møter og drøftinger med berørte instanser, miljø- og næringsorganisasjoner og kommuner. Lovarbeidet har derfor tatt lengre tid en planlagt.

Mitt siktemål er å fremme en odelstingsproposisjon om ny naturmangfoldslov slik at den kan behandles av Stortinget våren 2009.

SPØRSMÅL NR. 329**Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Odd Einar Dørum****Besvart 28. november 2008 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at Kripos skal få disponere egne spaningsstillinger?»

BEGRUNNELSE:

Spaning er et basisverktøy som naturlig inngår i enhver større, operativ etterforskning. Den teknologiske utviklingen og den økte graden av profesjonalitet og mobilitet innenfor de tyngste kriminelle grupperingene, har gjort dette verktøyet viktigere enn noen gang.

Kripos har et nasjonalt ansvar i bekjempelsen av organisert kriminalitet. Men i motsetning til de øvrige nasjonale politiorganene i vest-Europa har ikke Kripos egne spaningsressurser. Kripos har stillingshjemler for spaning. Disse har imidlertid så langt vært administrert av Oslo politidistrikt.

Dette medfører at Kripos må "frikjøpe" sine egne årsverk for spaning fra Oslo politidistrikt. Kripos er avhengig av fortløpende, interne prioriteringer hos

Oslo politidistrikt. Dette er lite hensiktsmessig og går ut over Kripos' arbeid i bekjempelsen av organisert kriminalitet. Helt fra etableringen av nye Kripos har det vært meningen at denne etaten skulle ha en egen reell spaningsenhet.

Svar:

Ved kgl. res. av 24. september 2004 ble det besluttet å nedlegge Kriminalpolitisen og å opprette et nytt nasjonalt særorgan; Den nasjonale enhet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet, kalt Kripos. Begrunnelsen var både ønsket om en spisset nasjonal innsats mot alvorlig kriminalitet, og en nasjonal håndtering av internasjonale forbrytelser.

Påtaleinstruksens kapittel 37 inneholder regler om Kripos' etterforskning og påtale av saker som gjelder organisert og annen alvorlig kriminalitet, herunder behandlingen av sakene som skal etterforskes i regi av – eller med bistand fra Kripos. Kripos øvrige oppgaver er regulert gjennom Instruks for Kripos

vedtatt av Politidirektoratet 11. mai 2005, og trådt i kraft 1. juni 2005.

I Instruks for Kripos er det bestemt at ”spaningsressurser disponeres fra Oslo politidistrikt”. Dette er en videreføring av den ordning som gjaldt under det såkalte ”Catch-prosjektet”.

”Catch-prosjektet” involverte blant annet Kripos, Økokrim og Oslo politidistrikt, og hvor Oslo politidistrikt stilte til rådighet nødvendige spaningsressurser i de saker som ble etterforsket i prosjektet. Denne ordningen ble videreført da Kripos ble opprettet i 2005. Dagens ordning er således den samme som den

gang, at Kripos kan trekke på spaningsressurser fra Oslo politidistrikt, og at Oslo politidistrikt avgir spaningsressurser til Kripos ved behov.

Denne ordningen har vært ansett for å være tilfredsstillende og er en ressursøkonomisk god ordning. Norge har et lite politikorps og det er viktig at de samlede ressurser utnyttes optimalt. Det vil være vesentlig mer ressurskrevende om Kripos skulle etablere egne spaningsressurser enn om de låner disse ressursene fra Oslo politidistrikt. Det har så langt derfor ikke vært ansett for hensiktsmessig å tildele egne spaningsressurser til Kripos.

SPØRSMÅL NR. 330

Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Borghild Tenden

Besvart 2. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden iverksette for å få fortgang i arbeidet med Oslostunnelen slik at de kollektivreisende i østlandsområdet slipper å vente helt til 2012 før de kan stole på at toget er i rute, og hvordan vil statsråden sørge for å få mest mulig igjen for bevilgningene til vedlikehold som er foreslått i forbindelse med statsbudsjettet i 2009?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med arbeidet i Oslostunnelen fra Skøyen til Oslo skal anlegget vaskes og deler skrives ut. Ifølge statsråden forventes arbeidet å bli ferdigstilt i 2012. Flere peker på at grunnen til at det vil ta så lang tid er at det kun kan arbeides 3,5 timer pr natt og at man på den tiden kun rekker å utbedre 17 meter av skinnegangen. I sommer kunne det jobbes i 7 timer og da kunne man utbedre 100 meter av tunnelen innenfor tidsrommet. Dette tyder på at mer kontinuitet i arbeidet gir økt effekt. Oslostunnelen er selve navet i jernbanesystemet i hele landet og det haster med å få tunnelen ferdig. Av det som er kjent gjennom media har statsråden i alt hatt tre møter med togoperatørene og jernbaneverket for å få til en løsning knyttet til vedlikeholdsarbeidet.

Svar:

Da det hastet med å få orden på togtrafikken gjennom Oslostunnelen, tok jeg initiativet til å få eta-

blert en prosjektgruppe sammensatt av representanter fra Jernbaneverket, NSB og Flytoget som fikk i oppdrag å utrede og gjennomføre nødvendig utbedrings tiltak. Til oppfølging er det som kjent bevilget ekstra 100 mill. kr i 2008, samtidig som regjeringen har foreslått en bevilgning på 220 mill. kr i 2009 for å gjennomføre strakstiltak i Oslo-tunnelen, på Oslo S og tilstøtende strekning mellom tunnelen og Skøyen for å forbedre regulariteten og punktligheten i togtrafikken i dette viktige trafikknutepunktet. Jeg viser for øvrig til mitt svar til stortingsrepresentanten Arne Sortevik i Stortingets spørretime, onsdag 19. november d.å., hvor jeg bl.a. opplyste at de pågående utbedringsarbeidene kan føre til forsinkelser i togtrafikken på grunn av at det må tas hensyn til at det samtidig skal kjøres tog på denne togstrekningen.

I dette utbedringsarbeidet er det etablert en tett dialog mellom Jernbaneverket og berørte togselskaper om prosjektets muligheter for sportilgang for å få utført arbeidet i tunnelen og på tilstøtende områder som er tilpasset selskapenes ruteplaner. Gjeldende ruteplaner gir prosjektet normal sportilgang på 3,5 time i løpet av døgnet. Ruteplanen, som er bindende mellom partene, var ikke tilpasset en effektiv framdrift av de økte fornyelsesaktivitetene. For å få økt framdriften av prosjektet ble det fra mai til september i år, innstilt en del tog på kvelden. Dette ble gjort for å sikre en god framdrift på de aktiviteter som prosjektet mente ville gi best effekt på kort sikt. Prosjektgruppen foretar fortløpende avveininger mellom hen-

synet til framdriften av prosjektet og togtrafikkantene som er avhengig av at oppsatte tog følger oppsatte ruteplaner.

Jernbaneverket regner med at arbeidene med gjennomføringen av strakstiltak i tunnelen, på Oslo S og Skøyen vil måtte pågå fram til sommeren 2009. Alle tiltakene som etter planen skal gjennomføres i 2009, er prioritert ut fra forventet effekt, tidsbehov for prosjektering, anskaffelser av utstyr og den sportilgang som er planlagt i samarbeid med togselskapene for 2009. I tillegg til gjennomføringen av strakstiltak arbeides det samtidig med en hovedplan for mer langsiktige tiltak for nødvendig opprustning av tilstøtende jernbanestrekninger mellom Etterstad og Lysaker som jeg vil komme tilbake til i NTP 2010-2019. Fra Jernbaneverket har jeg fått opplyst at med god planlegging, et fortsatt godt samarbeid med togsel-

skapene og valg av riktige tiltak, vil prosjektet kunne gi positive effekter for den daglige togdriften før den planlagte ferdigstillingen i 2012.

Det er i alles interesse å bedre driftsstabiliteten i togtrafikken i Oslo-området så raskt som mulig. De planlagte utbedringsarbeidene må imidlertid baseres på realistiske gjennomføringsplaner som også tar hensyn til togtrafikkantenes behov mens utbedringsarbeidene pågår. Jeg vil derfor forholde meg til de planer og framdriftstempoet som prosjektet sammen med berørte togselskaper, legger opp til for dette prosjektet. Med regjeringsskiftet ble også den samlede innsatsen til vedlikehold og investeringer jernbaneinfrastrukturen økt. Dette må også forventes å bidra til å bedre kvaliteten på togtilbudet etter hvert som prosjektene ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 331

Innlevert 24. november 2008 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge NA 24, 23.11, åpner statsministeren for å redusere skatten på vanlige lønnsinntekter. Det er bra, og helt i tråd med Høyres forslag for 2009. Høyre er åpne for en dialog med regjeringen om virkemidler for å dempe effektene av nedgangskonjunkturen. Jeg legger til grunn at statsministeren vil legge bort Soria Moria-erklæringen om ikke å redusere skattene under 2004-nivået.

Kan statsministeren bekrefte at eventuelle skatte-kutt for lønnsmotagere ikke blir finansiert gjennom enda høyere skatt for bedriftene?»

Svar:

Spørsmålet ble overført finansministeren som rette vedkommende.

Finansministeren har i brev til finanskomiteens leder Reidar Sandal varslet at Regjeringen arbeider

med forslag til finanspolitiske tiltak som kan fremmes i månedsskiftet januar/februar. Det vil ikke være riktig å utelukke mulige tiltak nå, før Regjeringen har utarbeidet et oppdatert bilde med nye anslag for situasjonen i norsk økonomi. Men det vil være førende for arbeidet å bedre sysselsettingen og ivareta fordelingsprofilen i statsbudsjettet. Regjeringen vil komme tilbake til eventuelle konkrete tiltak når behovet og innretningen er vurdert nærmere.

Regjeringen har fra budsjettet for 2007 oppfylt Soria Moria-erklæringens punkt om å reversere samlede skatter og avgifter til 2004-nivå. Innenfor dette løftet har vi oppnådd et mer rettferdig og omfordelende skattesystem ved å forskyve noe av skattebyrden fra dem med lave inntekter og formuer til dem med høye inntekter og formuer. Jeg vil ikke nå foregripe i hvilken grad eventuelle tiltak kan redusere skattenivået.

SPØRSMÅL NR. 332**Innlevert 25. november 2008 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 3. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Hvor mye har oljefondet (Statens pensjonsfond-Utland) tapt på investeringene i Lehman Brothers, og hvilke andre tilsvarende risikofylte investeringer har oljefondet tapt på?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har tidligere bedt finansministeren redegjøre i Stortinget for tapene i amerikanske Lehman Brothers og lignende investeringer med høy grad av risiko, som oljefondet har foretatt investeringer i. Bakgrunnen var at oljefondet ved utgangen av andre kvartal ifølge Financial Times skal ha økt beholdningen av aksjene i investeringsbanken fra om lag 1,7 mrd. kroner til 17,5 mrd. kroner. Det sjokkerte meg at oljefondets forvaltere investerte folkets sparepenger med en så høy risiko.

Finansministeren ønsket på det aktuelle tidspunkt ikke å redegjøre for Stortinget om risikoinvesteringene, men henviste 24. september til fremleggelsen av tredjekvartalstallene for oljefondet. Disse skulle ikke fremlegges før 25. november. Finansministeren hevdet at det ville bli redegjort for forholdet i forbindelse med fremleggelse av tredje kvartalsrapporten.

Norges bank la i dag frem tredje kvartals tall for forvaltningen av oljefondet. En nærmere redegjørelse for investeringene i Lehman Brothers med tilhørende tap foreligger ikke. Det er heller ikke redegjort for andre tilsvarende risikoinvesteringer gjort av Oljefondets forvaltning med dertilhørende tap.

Jeg ber derfor om at dette nå blir grundig redegjort for.

Svar:

Investeringene i Statens pensjonsfond – Utland (SPU) kan deles inn i de posisjonene som følger av den referanseporteføljen som Finansdepartementet har fastsatt for forvaltningen av fondet, og de avvike- ne fra referanseporteføljen som Norges Bank tar innenfor rammen som departementet har satt for så- kalt aktiv forvaltning.

Referanseporteføljen for fondet består av aksjer i mer enn 7 000 selskaper notert på markedsplasser (børser) i 47 land og obligasjoner fra om lag 1 600 ut- stedere, utstedt i valutaene til 21 land. Referansepor- tetføljen beskriver i detalj hvordan Norges Bank skal investere kapitalen med mindre de ønsker å trekke på sin tildelte risikoramme for avvik fra referansepor- tetføljen.

Når Norges Bank trekker på rammen for avvik fra referanseporteføljen, betyr det at fondets faktiske avkastning hvert kvartal og hvert år vil avvike noe fra den avkastningen referanseporteføljen ville gitt.

Den overordnede rammen som er satt for disse avvikene betyr, noe forenklet, at fondets faktiske av- kastning i to av tre år forventes å avvike med mindre enn 1,5 prosentpoeng fra avkastningen av fondets re- feranseportefølge. Dersom rammen utnyttes fullt ut, vil forventet avvik i ett av tre år være større. Med da- gens verdi på fondet tilsvarer det grovt sett en økning eller reduksjon av fondets verdi som resultat av valg- te avvik fra referanseporteføljen (aktiv forvaltning) tilsvarende over 30 mrd. kroner i ett av tre år.

Denne måten å forvalte Statens pensjonsfond – Utland på, og denne rammen for aktiv forvaltning, har vært beskrevet i meldinger til Stortinget i over ti år.

De aggregerte resultatene av Norges Banks akti- ve forvaltning blir rapportert hvert kvartal. Frem- skrittspartiet har etterlyst en løpende rapportering av fondets beholdninger¹. En slik rapportering er etter mitt syn lite relevant for å vurdere fondets måloppnå- else. En slik informasjonsstrategi er også uheldig for- di det vil kunne føre til at oppmerksomheten i forvalt- ningen retter seg mot å unngå kortsiktige tap, snarere enn å skape langsiktig avkastning.

I praksis vil faktisk portefølje inneholde små og store avvik fra referanseporteføljen for svært mange av enkeltpapirene. Disse avvikene vil normalt variere over tid, og hvert enkelt avvik vil gi opphav til mer- eller mindreavkastning i forhold til referansen. Det gir ikke mening å sette som forventning at hvert en- kelt avvik fra referansen skal gi meravkastning. Det er summen av alle avvik målt over tid som må være vurderingskriterium.

Jeg er ikke enig i at det ikke foreligger tilstrekke- lige opplysninger om SPUs investeringer i amerikanske finansinstitusjoner som er særlig rammet av fi- nanskrisen.

Tredjekvartalsrapporten for Norges Banks for- valtning av SPU ble lagt fram av 25. november.

I rapporten skriver Norges Bank bl.a.:

”Det var negative resultat i perioden både fra ak- sjeforvaltninga og renteforvaltninga. I underkant av halvparten av tapa i tredje kvartal var knytte til aksje- forvaltninga. Som del av dei samla tapa kom om lag ein

¹. Se brev av 6. november 2008 fra Stortingets president vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter.

fredel frå intern aksjeforvaltning, om lag ein seksdel frå ekstern aksjeforvaltning og noko under ein tidel frå deltaking i kapitalutvidingar i seks ulike finansinstitusjonar.”

Ettersom det fremgår av rapporten at samlet mindrevkastning i den aktive forvaltningen var rundt 35 mrd. kroner, betyr dette at aksjekjøp knyttet til kapitalutvidelser i de seks finansinstitusjonene, inklusive Lehman Brothers, isolert sett reduserte fondets meravkastning med mindre enn 3,5 mrd. kroner.

Når det gjelder hvilke disposisjoner fondet har foretatt gjennom året, vises det i spørsmålet til oppslag i Financial Times om Statens pensjonsfond – Utlands investeringer. Oppslagene i media har vært basert på posisjonsdata som rapporteres til det amerikanske kredittilsynet (SEC). Tallene offentliggjøres med et tidsetterslep på 45 dager. Tallene som var rapportert til SEC pr. 30. juni ble således offentliggjort omtrent samtidig med konkursen i Lehman Brothers 15. september, men det er en misforståelse å tro at dette innebærer at Norges Bank økte beholdningen av aksjer i selskapet rett før det gikk konkurs.

Norges Bank hadde per 30. juni rapportert eierskap til 17 millioner aksjer til en markedsverdi av 1,7 mrd. kroner (ikke 17,5 mrd kroner som det feilaktig hevdes i spørsmålet). Denne plasseringen utgjorde altså mindre enn 0,1 pst. av fondets samlede verdi. Norges Banks opplysninger, bl.a. i Dagens Næringsliv 3. oktober, viser at Norges Bank solgte en tredjedel av fondets aksjer i Lehman Brothers fra halvårsskiftet og frem til konkursen. Realiteten er altså at fondets beholdning av aksjer i Lehman Brothers ble redusert i tiden frem mot konkursen, ikke økt.

På spørsmål på pressekonferansen 25. november redegjorde Norges Bank nærmere for fondets aksjeinvesteringer i den amerikanske finanssektoren. Disse disposisjonene ble også omtalt i et intervju med Dagens Næringsliv 3. oktober. Ved disse to anledningene ble det bl.a. opplyst om følgende:

- Fondet har gjennom 2008 har hatt mindre aksjeinvesteringer i finanssektoren enn det referanseporteføljen tilsier.
- Generelt har banken vært svært forsiktig med å delta i kapitalutvidelser.
- Banken har i løpet av 2008 deltatt i kapitalutvi-

deler i seks ulike finansinstitusjoner, med et samlet beløp på mindre enn en milliard dollar. I disse tilfellene valgte banken samtidig å selge aksjer i andre finansinstitusjoner.

- Tre av de seks kapitalutvidelsene banken deltok i påførte fondet betydelige tap i den aktive forvaltningen.
- Allerede i begynnelsen av september reduserte banken fondets beholdninger i de finansinstitusjonene som senere fikk kritiske problemer. Fondets samlede beholdning av aksjer i Lehman Brothers ble redusert med en tredjedel fra utgangen av 2. kvartal og fram til konkursen.

Jeg vil også vise til at lederen for Norges Banks kapitalforvaltning i Dagens Næringsliv 3. oktober uttaler følgende om hvilke kapitalutvidelser som er aktuelle ut fra fondets rolle som investor:

”Når det er slik at man må spørre seg om institusjonen har tilstrekkelig tillit til å kunne få finansiering bare få uker frem i tid, passer ikke det vår strategi [som] langsiktig investor”.

Vi kan ikke være tilfredse med tap i Norges Banks aktive forvaltning. Men også disse resultatene må vurderes samlet og over tid. De opplysningene som er gitt om Norges Banks aktive forvaltning i denne saken og uttalelsene ovenfor bekrefter samtidig at det ikke er grunnlag for Fremskrittspartiets karakteristikk av fondets forvaltning som ”sjokkerende” eller som en ”spekulasjonsstrategi”².

Når disse disposisjonene nå er redegjort for i så stor detalj viser det hvor stor vekt det legges på åpenhet om forvaltningen av fondet både i Finansdepartementet og Norges Bank. Etter mitt syn illustrerer opplysningene samtidig at det først og fremst er summen av alle avvik målt over tid som er relevant for å vurdere måloppnåelsen i den aktive forvaltningen. Det er bakgrunnen for at en framfor å kommentere enkeltposisjoner gjennom kvartalet presenterer fondets samlede resultater hvert kvartal.

² Se brev av 19. september fra Stortingets president vedlagt spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter.

SPØRSMÅL NR. 333**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Anders Anundsen****Besvart 3. desember 2008 av kunnskapsminister Bård Vegar Solhjell****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at vedtak om nedleggelse av en skole må gjøres som forskrift?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til spørsmål 754 (2007-2008) og statsrådens svar. Jeg oppfatter statsrådets svar som ganske klart. Nemlig slik at det er krav om at vedtak om skolenedleggelse som medfører endrede kretsgrenser (hvilket er en nødvendig konsekvens ved skolenedleggelse) krever vedtak i forskrifts form. Til tross for dette viser det seg at en i konkrete tilfeller opplever at fortolkningen av statsrådets svar og rundskriv F-015-99 varierer fra kommune til kommune. Det fører til at det er nødvendig med en endelig avklaring fra departementet.

Svar:

Det vises til spørsmål nr. 754 av 5. mars 2008 og svar på dette av 10. mars d.s.

Jeg oppfatter spørsmål nr. 333 som et ønske om en presisering av det svaret som ble gitt 10. mars.

Ifølge opplæringslovens § 8-1 første ledd har grunnskoleelever rett til å gå på den skolen som ligger nærmest eller ved den skolen i nærmiljøet som de sogner til.

Det heter videre at kommunen kan gi forskrifter om hvilken skole de ulike områdene i kommunen sogner til. Det er følgelig opp til den enkelte kommune om den velger å fastsette forskrifter på dette området, dvs. om den velger å fastsette hvilke skoler de ulike områdene i kommunen skal sogne til. Velger

den imidlertid å gjøre dette, vil jeg understreke at den kommunale forskriften må ligge innenfor de rammene som følger av opplæringslovens § 8-1 første ledd første punktum. Forskriften må åpne for vurderinger ikke bare av rent geografiske forhold, men eksempelvis også om søsken er plassert på samme skole, skolens kapasitet, topografiske forhold og om skoleveien er farlig.

Det å beslutte og opprette eller nedlegge en skole er ikke i seg selv en avgjørelse som krever forskrifts form. Reglene om forskrifter kommer derfor ikke direkte til anvendelse. I slike tilfeller må uansett forvaltningsrettslige prinsipper ivaretas, blant annet ved at saken blir grundig utredet og at berørte parter får anledning til å uttale seg. Jeg viser her til opplæringslovens § 11-1 annet ledd der det heter at samarbeidsutvalget har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder skolen.

En opprettelse eller nedleggelse av en skole vil imidlertid få betydning for skole- kretsgrensene. Der som en skolenedleggelse gjøres i en kommune der det er vedtatt forskrift om kretsgrenser i tråd med opplæringsloven § 8-1 første ledd annet punktum, legger jeg til grunn at den vedtatte forskriften må endres. Ett eller flere områder i kommunen vil etter en skolenedleggelse nødvendigvis måtte sogne til en annen skole enn tidligere. I henhold til forvaltningsloven skal berørte institusjoner eller organisasjoner gis anledning til å uttale seg før en slik forskrift endres.

Hvis det i en kommune ikke er gitt forskrift om skolekretsgrenser, vil derimot en skolenedleggelse i praksis skje uten forskriftsendring.

SPØRSMÅL NR. 334**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen****Besvart 2. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«En kvinne i Misvær kommune i Nordland som var ansatt ved Bodø kulturskole har fått avslag på sin søknad om sykepenger med bakgrunn i § 8-2 og § 8-47. Hun mener å være blitt forledet av sin arbeidsgiver, rektor ved skolen som er kommunal, til å tro at han kunne sykemelde henne ved å bruke "aktiv sykemelding". Da hun ble permittert fra jobben regnet hun med at det var i orden med sykepenger. Det virker som om arbeidsgiver har et betydelig ansvar for misforståelsen.

Vil arbeidsgiver kunne ha et formelt ansvar i saken?»

BEGRUNNELSE:

Kvinnen var sykemeldt over en lengre periode våren 2007. I august ble det konstatert skiveprolaps og i samtale med arbeidsgiver fikk hun beskjed om at det var svært uheldig og lite ønskelig at hun igjen skulle sykemeldes. Både elever og foresatte skal ha uttrykt misnøye med henne. Hun ble bedt om å undertegne et skjema, hvilket hun gjorde, som iflg. arbeidsgiver - rektor ved skolen - skulle gi ham rett til å sykemelde henne når han ble kontaktet. Hun orket ikke arbeide ved skolen fra høsten 2007 og søkte derfor permisjon fra stillingen ut året og regnet med at hun skulle få permisjon med lønn. Hun fikk permisjon - men uten lønn. Hun trodde at sykemelding, skulle ligge til grunn for permisjonen og at hun fortsatt ville ha en inntekt. Det er klart at kvinnen selv har et ansvar for at hun ikke av eget tiltak sørget for å skaffe seg sykemelding men rektor ved skolen har sannsynligvis opptrådt uakseptabelt. Da kvinnen søkte om sykepenger fra januar 2008 var svaret fra NAV at hun ikke hadde rett til sykepenger på grunn av at hun ikke hadde vært i arbeid i tiden før hun igjen søkte om sykepenger. NAV har nok rett i at regelverket ikke er fulgt og at hun ikke har rett til sykepenger. Imidlertid er det svært beklagelig hvis det er slik at arbeidsgiver har skyld i at situasjonen er blitt håpløs

for kvinnen ved å gi henne gale opplysninger, særlig tatt i betraktning at arbeidsgiveren er en offentlig skole som kommunen har ansvaret for.

Svar:

Representanten Kenneth Svendsen ber meg, basert på hans opplysninger i en konkret sak ved Bodø kulturskole, ta stilling til om arbeidsgiver har et "formelt ansvar" i saken. Med "formelt ansvar" forstår jeg et rettslig grunnlag for å konstatere erstatningsansvar. Dette er et privatrettslig spørsmål som eventuelt må avgjøres av domstolene, og jeg har derfor ikke anledning til å vurdere den konkrete saken.

Jeg kan imidlertid gi følgende generelle opplysninger om sykmelding og rett til sykepenger:

Den som er sykemeldt og avslutter arbeidsforholdet i sykmeldingsperioden, mister ikke av den grunn retten til sykepenger. For rett til sykepenger er det imidlertid etter folketrygdloven § 8-2 et krav om at man har vært i arbeid minst fire uker umiddelbart før man ble arbeidsufør. Dersom vedkommende, etter at inntektsgivende arbeid permanent eller midlertidig ble avsluttet, igjen blir arbeidsfør, vil rett til nye sykepenger i utgangspunktet være betinget av at man på nytt har vært i arbeid i fire uker. Folketrygdloven § 8-47 gjør unntak fra dette kravet for yrkesaktive som midlertidig har vært ute av arbeid i mindre enn én måned. Formålet med bestemmelsen er å dekke et behov for sykepenger for personer som vanligvis er yrkesaktive, men som i en kortere periode er ute av inntektsgivende arbeid.

Den som i en lengre periode enn én måned har vært ute av inntektsgivende arbeid, eller likestilte situasjoner som er nevnt i loven, vil derfor ikke lenger fylle vilkårene for sykepenger. Reglene skiller her ikke mellom årsaker til at man ikke lenger var i inntektsgivende arbeid før man igjen ble syk. Uansett hva grunnen er, vil vedkommende ikke ha rett til sykepenger.

SPØRSMÅL NR. 335**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 2. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vinteren er for lengst kommet. Mange steder er også snøen for lengst kommet og bilistene har hatt sine første møter med snø og vinterføre på norske veier. Bilstene har klare forventninger om at veien skal være både brøytet og saltet slik at trafikken kan utvikles på en sikker måte. Landets 31 fjelloverganger gir de største utfordringene og er ofte rammet av stengning eller kolonnekjøring.

Regjeringen øker budsjettet for drift og vedlikehold, men hva gjøres spesielt for å bedre fremkommeligheten på vinterveiene?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen har selv utarbeidet en oversikt som viser omfanget av stengte veier på landets fjelloverganger og bruk av kolonnekjøring. Omfanget av stengning er stort og bruk av kolonnekjøring er omfattende. Dette understreker de store utfordringene ved vinterdrift generelt og vinterdrift på høyfjelloverganger spesielt.

Det er selvsagt bra at budsjettforslaget for 2009 har økning i midler til drift og vedlikehold av veinettet; et omfattende etterslep grunnet for små bevilgninger under flere regjeringer har økt vedlikeholdsetterslepet. De økte bevilgningene kan muligens forhindre ytterligere økning i vedlikeholdsetterslep, men ikke redusere omfanget av etterslep; det krever betydelig større innsats. Av midlene foreslått til drift og vedlikehold blir deler brukt på vinterdrift. Bilstene forventer god fremkommelighet og god sikkerhet på veiene også om vinteren og under vinterlige og vanskelige kjøreforhold. Mål og strategier for vinterdrift på veiene generelt og for veiene på høyfjelloverganger spesielt er derfor viktig. Det er også ressursrammer og tiltak for å sikre god sikkerhet og god fremkommelighet.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å ha sikre og fremkommelige veier. Dette er en stor oppgave, og derfor øker Regjeringen bevilgningene til drift og vedlikehold av veinettet. Drift av vegnettet utføres av entreprenører. Oppgavene er beskrevet og avtalt gjennom om lag 100 funksjonskontrakter. Disse har en løpetid på i hovedsak fem år. Statens vegvesen bruker om lag 900 mill. kroner pr år til vinterdrift. Det omfatter brøyting, strøing med sand, salting og bortkjøring av snø. Her er også høyfjellstrekningene inkludert.

Standarden som legges til grunn for arbeidet som utføres av entreprenørene ligger fast over flere år, blant annet som følge av kontraktens gyldighetstid. Den ble sist endret i 2003. Det pågår nå en gjennomgang av hele standarden for drift og vedlikehold av vegnettet.

Statens vegvesen har lagt ned et betydelig arbeid de siste årene for å sikre at leveransene blir i tråd med de bestillinger som foretas. Det er det stilt strengere krav til at entreprenøren skal ha et eget kvalitetssystem, samt oppfølging på dette området. Kvalitetssystemet skal være i samsvar med vanlige kvalitetsstandarder som brukes i næringslivet ellers, og skal verifiseres av eksterne revisorer.

For de kontrakter som ble inngått på et tidligere tidspunkt enn 1. september 2008, har vegvesenet sendt ut en instruks som ble gjort gjeldende 1. november 2007. Det går fram av instruksjonen at de kontraktsansvarlige skal gjennomgå kontraktene på en systematisk måte, og sjekke ut mot de krav som er gjort gjeldende for disse. De fleste entreprenørene har i sine kvalitetshåndbøker forpliktet seg til å etterleve de kvalitetsstandardene som er vanlige på området.

Statens vegvesen har sett at det er et betydelig opplæringsbehov både hos entreprenørene og hos vegvesenets byggeledere for å sikre at kvalitetskravene blir fulgt slik som avtalt gjennom kontraktene. På denne bakgrunn gjennomfører vegvesenet i samarbeid med det Norske Veritas et opplæringsprogram for egne ansatte. Statens vegvesen har også sett at entreprenørenes kontraktsansvarlige har et tilsvarende opplæringsbehov. På denne bakgrunn har Statens vegvesen tatt opp dette spørsmålet i møte med bransjeorganisasjonene og invitert til et samarbeid om gjennomføring av et opplæringsprogram.

Trafikantenes forventninger til fremkommelighet er høy, og ofte også høyere enn det som er mulig å innfri, spesielt når været skifter brått og temperaturen er rundt 0. Det samme er tilfelle med snøvær. Det må påregnes noe tid å etablere gode kjøreforhold i slike situasjoner, og trafikantene må regne med at det i perioder kan være vanskelige kjøreforhold. Det gjelder også der det ellers normalt er god friksjon, selv om det foretas preventive tiltak. Sikkerheten til trafikantene må selvsagt gå foran i slike situasjoner.

For å gi bedre informasjon til trafikantene og forsøke å avstemme forventningene deres til det som er mulig å levere av framkommelighet på vanskelig føre, lager Statens vegvesen nå et nytt informasjonsopplegg som tar for seg hva som kan forventes under ulike forhold.

SPØRSMÅL NR. 336**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 5. desember 2008 av arbeids- og inkluderingsminister Dag Terje Andersen****Spørsmål:**

«Brukstiden for trygdebiler er 11 år. For mange er utgiftene til vedlikehold og service vanskelige å klare. Bilen er brukerens eiendom og NAV har ikke noe krav i bilen. I en gitt situasjon kan en bruker komme i en vanskelig økonomisk situasjon og måtte gå inn i en gjeldsordning med nedbetaling av gjeld til kreditorer. Trygdebilen kan da kreves solgt for å dekke gjeld, så vidt jeg har forstått. Brukeren blir ofte helt uten mulighet til å bevege seg utenfor hjemmet.

Hvordan mener statsråden en slik situasjon skal behandles?»

BEGRUNNELSE:

En person som har trygdebil har flere alvorlige lidelser som gjør ham helt avhengig av trygdebilen for, i det hele tatt, å kunne bevege seg utenfor hjemmet. Han har søkt om grunnstønad for å kunne klare bl.a. utgiftene til vedlikehold og service på bilen og til de store utgiftene han har i forbindelse med sin sykdom. Han har Bekhterev Psoriasis artritt Lymfeødem og må bruke kompressjonsstrømper og kompresjonsbandasje og diverse sårforebyggende materialer. Søknaden er blitt avslått. Etter å ha gått på rehabiliteringspenger og attføring er han nå blitt helt ufør og hans økonomi har stadig forverret seg I løpet av tiden med sykdom har han pådratt seg gjeld og han har fått hjelp av sosialtjenesten til en gjeldsordning og nedbetaling av gjeld. Han har også oppdaget at hans kreditorer, hvis de skulle kreve det, kan ta utlegg i hans trygdebil, som er hans eiendom. Han frykter nå at han vil miste bilen og finner det merkelig at det kan tas utlegg i en bil som er finansiert (delvis) av NAV og som er et hjelpemiddel i en sykdomssituasjon.

Svar:

Gjennom folketrygdloven kan personer med nedsatt funksjonsevne få stønad til ordinær personbil (såkalt gruppe 1-bil) eller spesielt tilrettelagt kassebil (såkalt gruppe 2-bil). Stønad til gruppe 1-bil gis som et økonomisk behovsprøvd tilskudd, og bruker kan

selv velge hva slags kjøretøy han eller hun vil kjøpe så lenge det er egnet til formålet. I gruppe 2 gis det stønad til et konkret kjøretøy fra Arbeids- og velferdsetaten i form av et rente- og avdragsfritt lån. Både tilskuddet og lånet avskrives over 11 år.

Dersom bruker får stønad til en bil i gruppe 2, skal Arbeids- og velferdsetaten ha førsteprioritetspant i bilen pålydende det rente- og avdragsfrie lånet som er gitt. Andre fordringshavere kan ta pant med dårligere prioritet dersom de ønsker det. Dette vil imidlertid sjelden være hensiktsmessig.

Der det er gitt stønad til bil i gruppe 1, har Arbeids- og velferdsetaten sikret det økonomiske tilskuddet med et gjeldsbrev. Det vil si at Arbeids- og velferdsetaten ikke har sikkerhet for sitt krav i en konkret bil, og at det er åpning for at andre kreditorer kan ta pant i brukers bil.

Det er namsmannen som etter lov om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) bestemmer hvorvidt det skal tas utlegg i et formuesgode eller ikke og således må vurdere betydningen av at bilen eller tilskuddet til bil er gitt som et hjelpemiddel. Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst at deres erfaring er at namsmannen er varsom med å ta utlegg i trygdebiler. Namsmannens vedtak om utlegg kan påklages til tingretten.

Når en person får omfattende økonomiske problemer, vil dette kunne ramme også et formuesgode som bil som vedkommende har fått økonomisk støtte til å skaffe seg. Vedkommende vil da komme i samme situasjon som de som enten ikke kan kjøre bil og/eller ikke har økonomi til å skaffe seg bil overhodet. I slike tilfeller kan det være tale om andre transportordninger, f.eks. ordningen med arbeids- og utdanningsreiser. Denne skal sikre at brukere med nedsatt funksjonsevne ikke blir hindret i å komme seg til og fra jobb eller utdanning pga transportproblemer som skyldes funksjonshemming. I tillegg kan brukere søke fylkeskommunen om tilrettelagt transport (den såkalte TT-ordningen) som ligger under Samferdselsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 337**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Olemic Thommessen****Besvart 3. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Vil statsråden bidra til at Post- og Teletilsynets behandling av Ekomlovens marked 12 ikke kommer før spørsmålene om åpenhet i nettene er utredet og politisk behandlet?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av sak Dok. 8:89, om åpne TV nett, har jeg blitt kjent med at Post- og Teletilsynet arbeider med forståelsen av rammene for Ekomlovens marked 12. Det vil i denne sammenheng kunne legges føringer for hvilke aktører og eventuelt hvilke virkemidler som skal tas i bruk. Saken var ute til høring etter sommeren og høringsfristen gikk ut for noen uker siden. Så vidt vites er tema blant annet om Telenors fibernett skal holdes utenfor, hvilket vil si at de ikke vil bli pålagt å gi tilgang til eksempelvis eksterne IPTV-aktører. I lys av den pågående politiske debatt om åpenhet i nettene synes det klart at det vil være uheldig om Post- og teletilsynets arbeid med saken ikke koordineres med de politiske prosesser som her bør ligge foran.

Svar:

Post- og teletilsynet gjennomgår jevnlig en rekke forhåndsdefinerte delmarkeder innen elektronisk kommunikasjon. Tidligere marked 12 (nytt marked 5) er grossistmarkedet for delt tilgang til Telenors faste aksessnett (bitstrømaksess). Telenor er pålagt en forpliktelse om å gi andre tilbydere tilgang siden de har en så sterk posisjon i dette markedet at reguleringen er nødvendig for å sikre konkurransen.

Post- og teletilsynet har ennå ikke fattet nytt vedtak i marked 12 (nytt marked 5). Samferdselsdepartementet er klageinstans for vedtak fattet av Post- og teletilsynet. Departementet vil ta stilling til saken dersom vedtaket blir påklaget etter at det er fattet.

Som kjent ble sak dok 8:89 "Åpne nett" ble behandlet i Stortinget fredag 28. november, jf. Innst. S. nr. 67 (2008-2009). Forslaget fra Thommessen og mindretallet i Familie- og kulturkomiteen om å utrede prinsippet om åpne nett ble vedtatt vedlagt protokollen, jf. komiteens merknader. Jeg ser derfor ikke grunn til at denne saken skal forsinke tilsynets arbeid med å fatte vedtak i marked 12.

SPØRSMÅL NR. 338**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Finn Martin Vallersnes****Besvart 2. desember 2008 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Somaliske pirater er et økende og betydelig problem for norsk og internasjonal skipsfart. Flere land har marinefartøy til stede for sikring, eskorte og beskyttelse, men uten at det foreligger en internasjonal koordinering.

Vil Regjeringen ta initiativ til en bedre samordning av landenes innsats i regionen, og også vurdere om skipsfartsnasjonen Norge kan delta operativt?»

BEGRUNNELSE:

Piratvirksomheten i det vestlige Indiske Hav med utgangspunkt fra Somalias kyst er betydelig økende og utgjør nå et stort sikkerhetsmessig og økonomisk

problem. Flere land har valgt å sende marinefartøy til området. Også fra norske rederier kommer det forespørsler om Norge kan delta i disse operasjonene for beskyttelse, eskorte og eventuell avvisning av pirater. Ifølge oppslag i "Financial Times" 26/11-2008 er ikke mangel på fartøyer det største problemet, men snarere en koordinert innsats av dem som er tilstede. Som en av verdens ledende skipsfartsnasjoner er trygg passasje i disse farvannene av avgjørende betydning for Norge. Det er derfor i landets interesse at Regjeringen bidrar til å bedre forholdene i denne havregionen. Spørsmålet er todelt:

Har Regjeringen vurdert å sende norske marinefartøy til området, og i tilfelle med hvilket mandat i forhold til respons mot eventuelle angripere? Like

vesentlig er spørsmålet om Regjeringen vil ta initiativ til en bedre koordinering av de deltagende mariner, og hvilke kanaler en vurderer egnet i så måte.

Svar:

Farvannene utenfor Somalia er kanskje de farligste farvann for skip å seile i nå, og piratvirksomhet i områdene er et stort problem for skips-farten. Problemet er vedvarende og økende, og i den siste tiden har piratvirksomheten fått økt oppmerksomhet også i mediene. Jeg deler fullt ut representanten Vallersnes bekymring over situasjonen.

Regjeringen følger derfor opp både her hjemme og internasjonalt langs flere kanaler, i nær kontakt med Rederiforeningen og andre berørte.

Norge var medforslagsstiller til sikkerhetsrådsresolusjon 1816, som etter avtale med Somalias lovlige myndigheter gjør det mulig for de internasjonale maritime styrkene i området å gå inn i Somalias territorialfarvann. Norge var også medforslagsstiller for sikkerhetsrådsresolusjon 1838 som oppfordrer medlemslandene til å bidra med ressurser for å avverge kapringer. Norge vil fortsette å samarbeide med Sikkerhetsrådet om resolusjoner som motarbeider piratvirksomheten. Vi vil bruke de kanaler vi har for å fremme mest mulig robuste resolusjonstekster.

Jeg vil også nevne at Norge er med på å finansiere den forestående FN-ledede konferansen om piratvirksomheten utenfor Somalia som vil finne sted i Nairobi 10.-11. desember. Her vil land både i og utenfor regionen, samt sentrale internasjonale orga-

nisasjoner, drøfte en bredere internasjonal innsats for å bekjempe piratvirksomheten. Fra norsk side vil vi bruke denne anledningen til å understreke betydningen av god internasjonal koordinering av innsatsen.

Regjeringen står bak NATOs beslutning om å sende maritime styrker til området. Videre starter EU opp sin maritime operasjon i området 2. desember. I regi av Operation Enduring Freedom har det i tillegg vært en internasjonal maritim styrke i området i noen tid. Det er god kontakt og koordinering mellom NATOs og EUs operasjoner, og Norge fører en nær dialog med EU om dette. Vi gjør bruk av tilgjengelige kanaler, herunder i NATO og i FN samt bilaterale kontakter, for å bidra til at det forebyggende arbeidet i de aktuelle farvannene utføres så rasjonelt og godt koordinert som mulig.

Regjeringen vurderer fortløpende eventuell militær støtte til pågående eller eventuelle nye maritime operasjoner i regionen i tråd med de anmodninger vi mottar. På grunn av innfasingen av nye marinefartøy har imidlertid slik støtte frem til nå ikke vært mulig, og vil sannsynligvis heller ikke være realiserbart før tidligst andre halvår 2009. Avhengig av operasjonenes fortløpende behov og egne tilgjengelige kapasiteter, vil også deltakelse med maritime patruljefly eller kystvaktfartøy kunne vurderes på noe sikt. De samme krav til folkerettslig forankring, eksempelvis FN-mandat, selvforsvarsretten eller invitasjon fra en stats legitime myndigheter, gjelder naturligvis her som i enhver annen internasjonal operasjon.

SPØRSMÅL NR. 339

Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 5. desember 2008 av finansminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Ifølge BBC den 18/11-08 har myndighetene i Taiwan bestemt at alle 23 millioner innbyggere i landet skal få et gavekort på ca. kroner 700,- som kan benyttes til å handle i landets butikker og restauranter. Myndighetene hevder at dette vil øke BNP med rundt 0,64 % i 2009. Finansministeren har tidligere tatt til orde for at shopping er en effektiv måte for å unngå nedgangstider.

Vurderer finansministeren å følge Taiwans eksempel og dele ut gavekort, som kan benyttes innenlands, til alle landets innbyggere?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren har tidligere blitt sitert på at norske husholdninger må bruke mer penger. Problemet er at ikke alle har mer penger å bruke og at et slikt råd for mange familier kan være direkte uforsvarlig. FrP har på sin side tatt til orde for skatte- og avgiftskutt som vil gi familier større rom for fornuftige innkjøp, som igjen vil gi positive effekter for norsk økonomi – og har således ikke behov for å ty til tiltak som i Taiwan. Siden Regjeringen konsekvent har nektet å gjennomføre skatteletter vil det være umulig for folk flest å følge finansministerens oppfordring

om å shoppe mer. I den forbindelse er det interessant å få avklart om det er tiltak som beskrevet i Taiwan, finansministeren vil gjennomføre for å nå sitt mål om at folk skal shoppe mer.

Svar:

En medvirkende årsak til de problemene vi opplever i dag, er tillitssvikt mellom aktørene i de internasjonale finansmarkedene. Dette gjør banker og finansinstitusjoner lite villige til å låne hverandre penger. Stor forsiktighet blant enkeltaktører kan bli selvforsterkende og må møtes med tiltak som kan bidra til at tilliten mellom aktører i finansmarkedene kommer tilbake.

Det vil også kunne forsterke avdempingen i norsk økonomi, dersom husholdninger og bedrifter baserer sin etterspørsel på usikkerhet og frykt, og ikke på en nøktern vurdering av sin egen økonomiske situasjon. Jeg har tidligere sagt at husholdninger med normale jobber og inntekter bør opptre normalt framover. Det vil også bidra til at hjulene holdes i gang. Norge påvirkes av uroen i finansmarkedene, men etter flere år med sterk vekst har vi høy sysselsetting og et godt utgangspunkt til å møte disse utfordringene.

Regjeringen har gjennomført flere tiltak for å motvirke den vanskelige situasjonen i finansmarkedene. Stortinget sluttet seg 24. oktober til Regjeringens bytteordning for bankene, der de kan bytte sine obligasjoner med fortrinnsrett mot statspapirer. Den første auksjonen i bytteordningen ble holdt 24. november, og det ble tildelt 10 mrd. kroner. I den andre auksjonen, 1. desember, ble det tildelt 11 mrd. kroner. Det vil bli avholdt ytterligere to auksjoner før jul.

Finansdepartementet gjør visse endringer i ordningen med virkning fra og med neste auksjon 8. desember. For det første skal bankene også kunne delta i auksjonene gjennom sine kredittforetak. For det andre vil kravet om sikkerhetspåfylling i løpetida til bytteavtalene under visse forutsetninger falle bort. Hensikten med disse endringene er at flest mulig banker raskt kan delta i ordningen.

For mindre banker som ikke så lett kan ta del i byttelånsordningen med boliglånsobligasjoner leg-

ger Norges Bank ut F-lån med to års løpetid. Disse F-lånene har maksimale lånerammer på én mrd. kroner. Den første auksjonen ble avholdt 26. november, og det ble tildelt i underkant av 12,6 mrd. kroner, det samme som budgivingen. Lånene har fast rente på 4,4 pst. Norges Bank tar sikte på å legge ut nye auksjoner med virkning 1. februar og kanskje én til i mai måned.

Disse tiltakene bedrer bankenes mulighet for finansiering og de kan dermed også bedre tilliten mellom banker. Det vil gjøre bankene bedre i stand til å yte lån til lavere renter.

Som hjelp til eksportrettet næringsliv har Regjeringen foreslått å øke rammene for Garanti-instituttet for eksportkreditt (GIEK) og Innovasjon Norge, og vi har kommet fram til en avtale om lån til Eksportfinans. Disse tiltakene er viktige bidrag til eksportrettede virksomheter. Videre vil kommunenes lånemuligheter styrkes gjennom tilførselen av ny egenkapital til Kommunalbanken som Regjeringen har foreslått.

Det vises videre til brev av 26. november som svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Reidar Sandal. I brevet står det bl.a.:

"[...] Regjeringen har besluttet å arbeide med sikte på å legge fram forslag til ytterligere finanspolitiske tiltak i månedsskiftet januar/februar. Det er viktig at slike tiltak er målrettede og hensiktsmessig dimensjonert. Som et ledd i forberedelsen av tiltakene vil Regjeringen derfor utarbeide nye anslag for utviklingen i norsk økonomi, som vil bygge på mer omfattende informasjon om den økonomiske utviklingen og virkningen av iverksatte tiltak. Vi vil legge vekt på at finanspolitiske tiltak ikke skal hindre en videre nedgang i Norges Banks styringsrente.

Regjeringen vil fremme tiltak som er egnet til å stimulere sysselsettingen. Vi vil prioritere midlertidige tiltak som kan reverseres når den økonomiske situasjonen er normalisert. Regjeringens miljø- og fordelingsprofil vil ligge til grunn ved utformingen av nye budsjettendringer. I arbeidet med nye tiltak vil vi vurdere situasjonen for kommunesektoren spesielt, både fordi vi er oppmerksomme på at kommunesektoren har betydelige behov og fordi kommunene har muligheter til raskt å sette i gang tiltak som har betydning for sysselsettingen."

SPØRSMÅL NR. 340**Innlevert 26. november 2008 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 5. desember 2008 av samferdselsminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Gjennom media har en tidligere seksjonssjef i Statens vegvesen opplyst at E6-utbyggingen gjennom Østfold har blitt kraftig forsinket fordi Samferdselsdepartementet og Finansdepartementet reduserte prognoser for trafikkutvikling på E6 i Østfold fremlagt av Statens vegvesen og Vegdirektoratet. Tidligere er det kommet frem at også veganlegg som ferdigstilles er basert på for lave trafikk tall.

Hva gjør statsråden for å sikre at trafikkprognoser for vei som brukes i ny NTP 2010-2019 ikke reduseres i forhold til fagetatens vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har tatt opp denne problemstillingen på ulike måter før. Informasjon med påstand om at en reduksjon av trafikkprognosene fra Statens vegvesen av trafikken på E6 i Østfold til en tredjedel viser igjen at dette er en viktig problemstilling der det fortsatt mangler tydelig og troverdig avklaring. Det må sikres at så vel ny Nasjonal transportplan for perioden 2010-2019 som enkeltvis nye vegprosjekt baseres på realistiske prognoser for forventet fremtidig trafikkutvikling. Dersom prognosene bevisst reduseres i forhold til faglig vurdering gjennom byråkratisk og/eller politisk overstyring kan dette medføre forsinket utbygging, utbygging med for lav kapasitet og ikke minst tap av liv og helse gjennom trafikkulykker på veier som er dårlig tilpasset trafikkmessige behov.

Svar:

Jeg er opptatt av at de data og prognoser som legges til grunn for politiske beslutninger skal være faglig solide. Dette gjelder i alle saker og vil også gjelde i arbeidet med NTP. Når det gjelder påstander i media om hva som har skjedd tidligere i prosessen og påstander om politisk overstyring av faglige vurderinger med E6 gjennom Østfold har jeg ikke grunnlag for å kommentere disse. Denne regjeringen har hatt høyt fokus på å få fullført en trygg og effektiv E6 gjennom Østfold, og jeg gleder meg over at det nå er realisert.

Trafikkprognoser til NTP utarbeides på faglig grunnlag av transportetatene og Avinor A/S i fellesskap. Samferdselsdepartementet og Fiskeri- og kystdepartementet har gitt retningslinjer for transportetatene og Avinors arbeid med NTP. I disse retningslinjene heter det: "Som ett grunnlag for planarbeidet

må det utarbeides mest mulig forventningsrette prognoser for trafikkutvikling. Prognosene utarbeides i samarbeid mellom etatene/Avinor AS og departementene."

Transportetatene og Avinor har etter dette etablert felles grunnprognoser for transport- og trafikkarbeid for person- og godstransport, som grunnlag for arbeidet med NTP 2010-2019, slik de også gjorde for NTP 2002-2011 og 2006-2015. Grunnprognosene viser den fremtidige utviklingen fordelt på ulike transportformer, fylker/regioner og landet i alt. Prognosene beskriver framtidige utviklingstrekk i etterspørselen etter transport. Prognosenes treffsikkerhet må vurderes i forhold til en tidsperiode på 5-10 år, ikke enkeltår.

Grunnprognosene har tre hovedbruksområder:

- Dimensjonering av investeringsprosjekter
- Prioriteringer av prosjekter i NTP
- Grunnlag for å beregne prosjektets lønnsomhet

Datagrunnlaget som er benyttet til å utarbeide grunnprognosene, benyttes videre i de konkrete beregningene for den enkelte delstrekning. I forbindelse med handlingsprogrammet for NTP 2006-2015 ble det gitt anledning til å fravike grunnprognosene for konkrete vegprosjekter, og dermed benytte en kombinasjon av lokale data og grunnprognosene. Denne praksisen vil også gjeldende for det kommende handlingsprogrammet for perioden 2010-2013. Statens vegvesen har nå i større grad gått over til å gjøre lokale vurderinger/trafikkanalyser som grunnlag for prognoser til prosjekter innenfor rammene av et felles modellverktøy og en del grunnleggende basisforutsetninger.

I departementets arbeid med stortingsmeldingen om NTP 2010-2019 har det vært tett dialog med Finansdepartementet og transportetatene og Avinor angående mest mulig oppdaterte grunnprognoser. Finansdepartementet har gjennom sitt arbeid med den kommende Perspektivmeldingen oppdatert ulike prognoser for ulike veksttall i norsk økonomi. Samferdselsdepartementet ønsker at det skal være et så godt som mulig sammenfall mellom den økonomiske veksten som ligger til grunn i Perspektivmeldingen og i NTP 2010-2019. Med bakgrunn i grunnprognosene som ble utarbeidet til transportetatenes og Avinor sitt forslag til NTP 2010-2019, er grunnprognosene nå under revisjon med nye veksttall fra Finansdepartementet. Dette vil sikre at mest mulig oppda-

terte og faglig forsvarlige prognoser ligger til grunn i ny NTP.

Når det gjelder overordnet krav til utbyggingsstandard for stamvegnettet, herunder utbygging av E6 gjennom Østfold, kan jeg opplyse at disse først ble fastlagt ved behandling av St.meld. nr. 32 (1988-89) Norsk veg- og vegtrafikkplan 1990-93. Strekningsen Jonsten – Svinesund (som inneholder Eidet-tunnelen) var her forutsatt utbygd med 2-felt. Det var i en rekke år fra 1992 større trafikkutvikling enn det

som var lagt til grunn i ovenfornevnte stortingsmelding. Dette medvirket til at ved behandling av St.prp. nr. 26 (1999-2000) da Stortinget sluttet seg til delvis bompengefinansiering av E6 og E18 gjennom Østfold, så ble det lagt til grunn utbygging av E6 til 4 felt gjennom hele Østfold. Statens vegvesens valg av standard har hele tiden skjedd i forståelse med Samferdselsdepartementet.